13de JAARGANG - No 135 - 31 JANUARI 1959

de Fabrieksfluit

ersoneelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

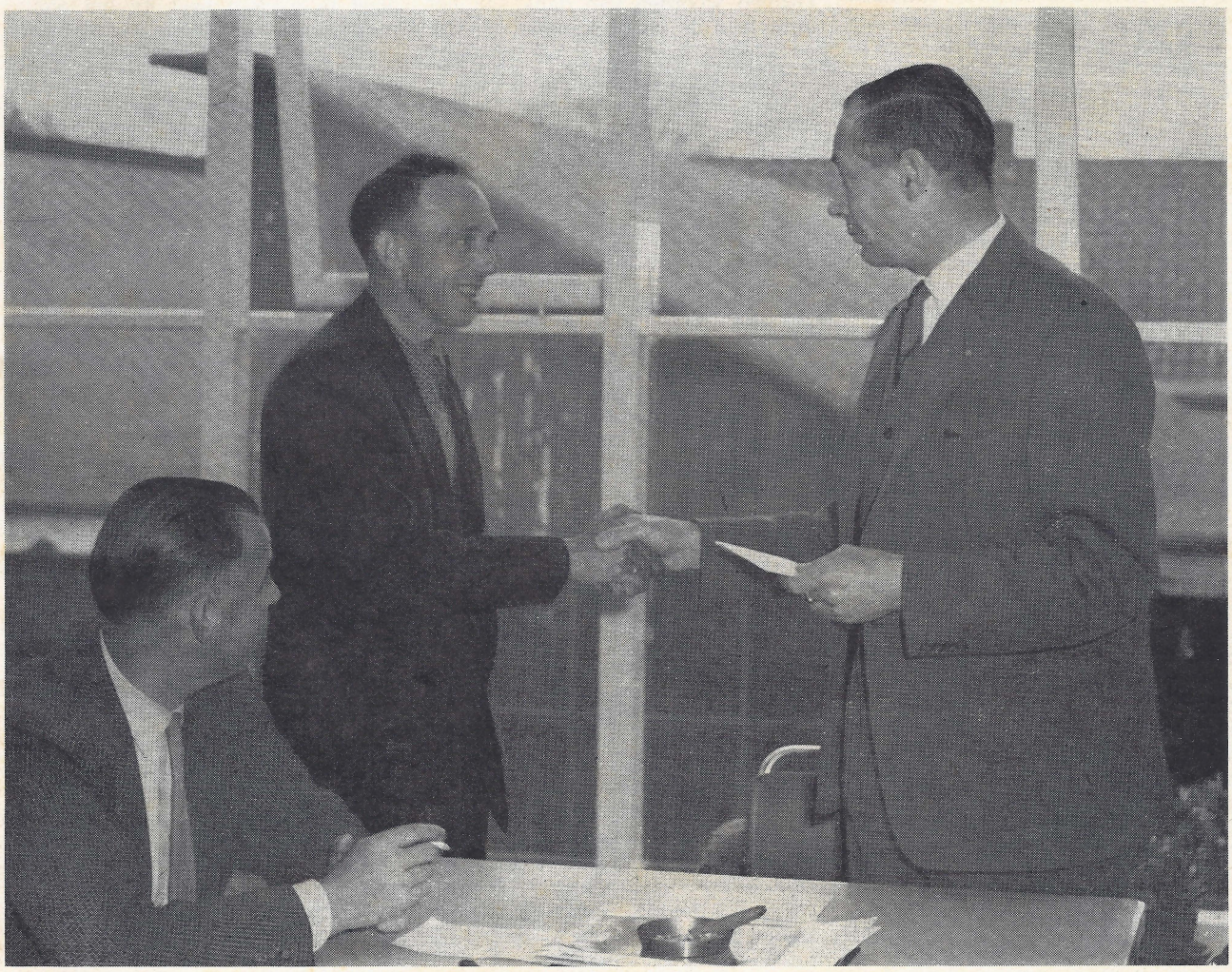

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

TOESPRAAK VAN DE HEER Ir. W. VAN OSSELEN

gehouden voor de bijzondere 37ste vergadering van de ondernemingsraad op maandag 5 januari 1959

Aanwezig zijn alle leden van de Ondernemingsraad en 41 genodigden. 4 Genodigden konden wegens ziekte of dringende bezigheden elders niet komen.
De belangrijkste punten van de toespraak zijn de volgende:

Mutaties leidinggevend personeel

In 1958 zijn vertrokken de heren Prins, Verheijen, Aalfs, Garos en van Hannen.
Overleden is de heer van Maren, één der oudste medewerkers en steunpilaren van het bedrijf.
In dienst gekomen zijn: Als chef van de afd. personeelszaken de heer Bremer, als chef van de afd. administratieve organisatie, de heer Limbeek en bij de afd. verkoop de heren van der Kroef en van Leunen.
De heer Carstens is als chef van de magazijnen opgevolgd door de heer Ulrich, die daartoe de tekenkamer heeft verlaten.
De heer Carstens heeft thans de leiding van het interne transport.
In zijn functie van plaatsvervangend chef van de afd. Gispen-Durion is, na het vertrek van de heer Garos, de heer Lamphen als chef van onze hardverchroomfabriek opgetreden, hetgeen een zware taak is, die door de heer Lamphen met nauwgezetheid wordt waargenomen.
De heer van Hannen is als chef van de gereedschapmakerij opgevolgd door de heer Smits.

De heer Hoffmann Sr. die in de zomer van 1958 de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, maar op verzoek van de direktie zijn werkzaamheden nog niet beëindigd heeft, zal van 1 januari 1959 af deze werkzaamheden gaan verminderen. Hij blijft beschikbaar voor het vervullen van speciale missie's, waarbij technische en commerciële kennis, ervaring en takt zijn vereist. In verband met het feit dat de afd. verkoop de heer Hoffmann voor dit moeilijke en belangrijke werk node kan missen en gezien de jeugdige opgewektheid waarmee de heer Hoffmann tot op heden dit werk heeft gedaan, heeft de direktie gemeend dit beroep op de heer Hoffmann te mogen doen.
Ofschoon dit uiteraard een geleidelijke overgang zal zijn, moet het toch in principe zo worden gezien dat van 1 januari 1959 af de heer Karsenbarg de heer Hoffmann als chef van de acquisitie-tekenkamer heeft opgevolgd.
Mevrouw Poutsma, die naar de afd. export is overgegaan is als direktiesecretaresse opgevolgd door mevrouw Klein, die blijk heeft gegeven te beseffen wat gedaan moet worden om het bestaan van de direktie te verlichten.
Hierop aansluitend uit de heer van Osselen woorden van dank aan het adres van de heren Kernkamp, Vijge en Meijers, die hem, in het bijzonder tijdens de Maandagmiddag-besprekingen, steeds tot grote steun zijn geweest.
De heer Kernkamp die herstellende is na het hem op 1 december overkomen auto-ongeluk, gaat goed — zij het langzaam — vooruit. Gehoopt mag worden dat hij binnen enkele weken zo nu en dan eens naar Culemborg zal mogen komen.
De heer Vijge, die het bedrijf op 1 maart a.s. gaat verlaten, zal worden opgevolgd door de heer Bult die op 1 februari in dienst komt.
De heer Vijge verwisselt stalen meubelen voor gasturbines en de heer Bult haarden en kachels voor stalen meubelen.

Verbeteringen in fabriek en kantoren en in de organisatie van fabricage en administratie

In 1958 kwam de zo zeer gewenste uitbreiding en verbetering van het bedrijfsbureau tot stand.
De luchtbehandelings-installatie in de lakkerij werd door de technische dienst in bedrijf gesteld. Wat temperaturen en ventilatie betreft is één en ander ongetwijfeld een succes. De heer van Osselen constateert echter nog steeds een onderdruk in de lakkerij en hij is nu eenmaal ten zeerste op enige overdruk gesteld, zodat hij de technische dienst verzoekt hieraan aandacht te blijven besteden. De bewoners van de Spoorstraat ondervinden ernstige hinder van het lawaai van deze installatie. Maatregelen zijn in studie om hiervoor tot een oplossing te komen.
De afdeling montage in fabriek I kon in 1958 belangrijk worden uitgebreid met de voormalige expeditie-ruimte.
Een moeilijke maar knappe operatie is geweest het aanbrengen van een geheel nieuw dak op de ponserij.
Het nieuwe dak werd boven het oude gereed gemaakt, waarna dit laatste kon worden afgebroken, één en ander zonder dat de werkzaamheden in de ponserij werden gestoord. Hiervoor komt een woord van hulde toe aan de technische dienst en aan de firma Derksen.
Een uiterst belangrijk initiatief is door de heer Meijers genomen ter zake van de zo nodige reorganisatie van het tarifiëren. De wijze waarop voorheen werd getarifiëerd liet zeer veel te wensen over en het aantal uitgegeven tarieven was chronisch onder de maat. Er worden nu geheel nieuwe wegen bewandeld, waarbij G-, EG- en S-tarieven zijn ingevoerd, zonder dat overigens de tariefovereenkomst werd aangetast.
Een dergelijke ingrijpende operatie kan alleen met succes tot een resultaat worden gebracht wanneer op de medewerking van alle betrokkenen gerekend mag worden. Met grote voldoening constateert de heer van Osselen dat er van een uitstekende samenwerking sprake is, zodat het er naar uitziet dat deze hervormingen vlot en met het gewenste resultaat zullen verlopen.
Bij de afdeling administratie is in 1958 wederom een grotere snelheid tot stand gekomen bij de produktie van cijfers en gegevens.
De jaarbalans over 1958 zal dan ook weer enige weken eerder gereed zijn dan die over 1957.
Bij de administratieve organisatie is men in 1958 zover gekomen dat inleidende besprekingen konden worden gevoerd met leveranciers van ponskaartenmachines met het doel om tot een begin te komen van de mechanisatie van onze administratie, geheel dus het terrein van de heer Limbeek.

Dit gecompliceerde vraagstuk zal in 1959 nog veel intensieve studie vereisen. Verwacht mag worden dat in de loop van dit jaar zal kunnen worden uitgemaakt of een verwerking der administratieve gegevens door middel van ponskaarten de gewenste oplossing zal kunnen brengen en of die verwerking dan in eigen huis zal moeten worden uitgevoerd dan wel of die zal dienen te worden uitbesteed.

FOTO VOORPAGINA

De hoogste beloning in 1958 voor een idee uitgekeerd, werd op 12 mei door de heer van Osselen aan A. van Empel overhandigd.

De bedrijfssignalering is in de fabriek voorlopig afgerond met het betrekken van de voormannen in de regelmatige voorziening met bedrijfsgegevens.
Nu zal alle aandacht worden besteed aan het op peil brengen van de signalering ten behoeve van de afd. verkoop. Bij deze afdeling zullen meer personen bij de signalering worden betrokken, terwijl het aantal gegevens zal worden uitgebreid.
Dit is daarom zo belangrijk omdat wij geconfronteerd worden met sterk stijgende afzet- en distributiekosten. O.a. speelt hierbij een belangrijke rol dat thans voor het eerst belangrijke bedragen in onze begroting zijn opgenomen voor reclame op grote schaal, waar wij menen dat een onderneming als de onze niet buiten zal kunnen.
Op het gebied van de codering, waarmede de heer van Emden zich met grote toewijding bezig houdt, zijn in 1958 belangrijke vorderingen gemaakt, in het bijzonder wat de materialen betreft.
Gebleken is dat een aanzienlijke beperking kon worden bereikt van aantal en typen der materiaalsoorten.
De heer van Osselen beveelt een ieder aan meer gebruik te maken van onze bibliotheek waar een belangrijke informatiebron aanwezig is voor het vergroten van een ieders parate kennis.

Bestedingsbeperking

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de bestedingsbeperking, een door minister Zijlstra gecreëerd begrip, dat als een typisch staaltje van geleide economie kan worden gezien, van een aantal regeringsmaatregelen dus om te pogen recht te trekken wat duidelijk bezig was ten zeerste scheef te gaan.
De uitgaven van het Nederlandse volk waren groter dan de inkomsten, hetgeen een verstoring tot gevolg had van het evenwicht van de betalingsbalans. De maatregelen die genomen werden waren gericht op een beperking der bestedingen.
Nu het er naar uitziet dat de operatie tot een einde is gekomen, kan men zich afvragen wat het effect er van is geweest.
Ofschoon het nog te vroeg is om dit enigszins nauwkeurig te beoordelen kan wel alreeds worden gezegd dat op zeer ongelijke wijze de verschillende bedrijven nadelige gevolgen hebben ondervonden, terwijl het succes dat ogenschijnlijk is bereikt in hoofdzaak het gevolg is van een beperking der investeringen.
Men kan zich afvragen of dit een bevredigend resultaat mag worden genoemd, immers een industrie die niet investeert raakt ten achter en kunnen wij ons dat in Nederland permitteren?
Voor de N.V. Gispen waren de gevolgen van de bestedingsbeperking het in het najaar van 1957 in sterke mate teruglopen der binnenkomende orders, waarbij een zodanig laag niveau werd bereikt dat het noodzakelijk was de capaciteit van het bedrijf aan te passen aan deze ongunstige omstandigheden. Dat betekende het ontslag van 'n aantal personeelsleden, korter werken in verschillende afdelingen en nog een reeks van maatregelen die inderdaad voorkomen hebben, dat met verlies moest worden gewerkt. Zodra dat immers gebeurd zou zijn was een situatie ontstaan waarbij de financiële positie van het bedrijf wordt aangetast op een wijze waarvan de gevolgen niet meer zijn te overzien.
Gelukkig zijn tegen het einde van het jaar 1958 de orders gaan toenemen en wel op een bepaald moment in een tempo dat door geen onzer was verwacht. Tengevolge daarvan is tenslotte het jaar geëindigd met een financieel resultaat, dat op dit ogenblik nog niet bekend is, maar waarvan gezegd kan worden dat het uiteraard aanzienlijk beneden dat van 1957 zal uitkomen, echter beter dan we een half jaar geleden voor mogelijk hadden gehouden.
Wij kunnen niet dankbaar genoeg zijn, dat na de zeer reële gevaren die ons hebben bedreigd, wij er op deze wijze heelhuids van af zijn gekomen.

Cijfers

De heer van Osselen licht de in 1958 behaalde resultaten toe aan de hand van enkele cijfers die betrekking hebben op de orderportefeuille, de geboekte orders, de gefactureerde orders en de gewerkte uren.
Daarbij blijkt dat de hoge orderportefeuille aan het eind van 1956 oorzaak is geweest van het feit dat gedurende het hele jaar 1957 in een zelfde tempo kon worden afgeleverd, terwijl in dat jaar de orders al terugliepen. Daardoor leverde 1957 nog een behoorlijk resultaat op, hetgeen bij de lage orderportefeuille gedurende het jaar 1958 niet meer mogelijk was.

Winstdelingsresultaten

De winstuitkeringen hebben in 1957 en 1958 de gang van zaken per periode nauwkeurig gevolgd. In 1957 konden in de 3e tot en met de 10e periode uitkeringen worden gedaan. In 1958: geen uitkeringen in de eerste 7 perioden.
In de 8e periode voor het eerst weer een — zij het bescheiden — uitkering, in de 9e een wat hogere en voor de 10e mag een nog hogere uitkering worden verwacht.

Voorraden

Eén der maatregelen die in 1958 ter leniging van de kritieke situatie werd genomen en die spektakulaire gevolgen heeft gehad, was het terugbrengen tot een aanzienlijk lager bedrag van de post voorraden. Dit is een knap stukje organisatie geweest, waardoor de liquide positie van het bedrijf aanzienlijk is verbeterd.
Doordat een zo groot deel der in de voorraden vastgelegde middelen ter beschikking kwam, konden toch die investeringen worden verricht die nodig waren om het bedrijf technisch op peil te houden.
De heer van Osselen waarschuwt echter uitdrukkelijk voor de gevaren verbonden aan een kleine voorraad. Theoretisch is een kleine voorraad, die dus precies is afgestemd op het heersende fabricage-tempo, bijzonder mooi, maar practisch is die slechts dán mooi wanneer men er voortdurend op bedacht is op het juiste moment en over de gehele linie voor aanvulling te zorgen.
Zodra hier fouten worden gemaakt loopt onmiddellijk de planning in de war en daarmee de levertijden.
Deze laatste zijn beloften aan onze afnemers. Schendingen daarvan doen ons enorm veel kwaad.
De heer van Osselen doet dan ook een beroep op alle betrokkenen om dit voorraad-probleem onder de meest scherpe contrôle te houden.

Belangrijke orders en export

De heer van Osselen memoreert een aantal belangrijke orders waarvan in 1958 werd geprofiteerd en hij deelt mede, dat, ofschoon daarover de gegevens nog niet bekend zijn, verwacht mag worden dat de export ongeveer op hetzelfde niveau als in 1957 gebleven is.

Gispen-Durion

In 1958 is veel aandacht besteed aan 'n klanten-onderzoek bij onze hardverchroom-afdeling. Het onderzoek is ver gevorderd maar nog niet beëindigd.
Een belangrijk resultaat heeft de vervanging van de bij Gispen-Durion toegepaste was door een andere was opgeleverd waardoor ernstige klachten inzake de gezondheidstoestand van het personeel niet meer voorkomen.

Ontwerpbureau

In 1958 functioneerde voor het eerst het ontwerpbureau onder leiding van de heer Holleman, die zoals de heer van Osselen meende te kunnen constateren op uitstekende wijze met

onze industriële ontwerper de heer Cordemeijer heeft samengewerkt.
Een punt van zorg is het trage tempo waarin een ontwerp tot stand komt. Ofschoon wel duidelijk is wat daarvan de redenen zijn, is een opvoering van dit tempo noodzakelijk.

Verslagen fabricage-resultaten in de Fabrieksfluit

Een woord van welgemeende dank aan degenen die 10 maal per jaar de analyse maken van de fabricage-resultaten hunner afdelingen en daarover in het personeelsblad een verslag publiceren.
De heer van Osselen beseft terdege dat daaraan veel en moeilijk werk verbonden is. Hij meent echter dat het maken van deze verslagen wellhaast even belangrijk is als het lezen er van.

Gispen's Personeelfonds

Een belangrijke gebeurtenis in 1958 is het tot stand komen van de samenvoeging der fondsen van fabrieks- en beambtenpersoneel met daarbij een nieuw reglement dat voorziet in uitgebreider hulp aan het gehele personeel.
Het idee voor een dergelijk algemeen fonds is indertijd reeds door de heer Dubois, onze eerste kern-voorzitter naar voren gebracht. Dat nu gelukt is, wat indertijd op onoverkomelijke moeilijkheden stuitte, duidt er op dat de betrokkenen voor deze nieuwe gedachten thans rijp zijn geworden. De heer van Osselen vindt dat uitermate verheugend.

Ondernemingsraad

De heer van Osselen deelt mede, op uitnodiging van het Centraal Sociaal Werkgevers Verbond, een aantal maanden geleden de leiding te hebben gehad van een bijeenkomst van voorzitters van ondernemingsraden. Een stel fabrieksdirekteuren dus die ervaringen, opgedaan met hun ondernemingsraden, uitwisselden. Het is de heer van Osselen daarbij opgevallen dat er geenszins sprake was van een algemene ingenomenheid. Hij zelf echter heeft onomwonden verklaard de ondernemingsraad bij de N.V. Gispen niet meer te willen missen. Hij is van mening dat in onze Raad op vruchtbare en alleszins plezierige wijze wordt samengewerkt.

Kortere werkweek

De heer van Osselen herinnert er aan dat de C.A.O. die per 1 januari j.l. afliep thans met 3 maanden is verlengd, gedurende welke periode voorbereidende onderhandelingen zullen worden gevoerd o.a. om tot een verkorting van de werkweek te komen.
In de ons omringende landen is deze kortere werkweek reeds ingevoerd en aan te nemen is dat het er ook in Nederland van zal komen. Met alle respect voor het vrijetijds-bestedingsmotief moet het de heer van Osselen van het hart dat het korter gaan werken volgens zijn opvatting zorgelijke aspecten heeft.
In de eerste plaats is Nederland sedert het verlies van Indonesië bezig van landbouw- en handelsstaat zich om te schakelen tot een land dat het in hoofdzaak van zijn industrie zal moeten hebben. Industrieel is Nederland bij zijn Europese partners echter nog verre ten achter en er zal enorm hard gewerkt moeten worden om deze achterstand in te halen. Onder die omstandigheden lijkt het een wat vreemd besluit om het, wat dit werken betreft, nu maar eens wat kalmer aan te gaan doen. Daar komt bij dat volgens de heer van Osselen het beschikken over vrije tijd plezierig is, maar dat het geluk van de mens toch in de eerste plaats in hard werken pleegt te worden gevonden.
De heer van Osselen zou met een en ander nog wel vrede kunnen hebben als dit kortere werken tot voor de betrokkenen gezonde toestanden zou leiden. Als hij echter kijkt naar de ons omringende landen waar na afloop van de normale werktijd het — zoals in Frankrijk — een gewone zaak is om dagelijks over te werken, terwijl in andere landen een groot deel der arbeiders bij twee werkgevers werkzaam is, dan kwalificeert de heer van Osselen dat als hoogst ongezonde toestanden waarmee niemand gebaat, resp. gelukkig is.

Kleurodesk

De heer van Osselen leest de laatste passage voor van zijn toespraak van een jaar geleden.
Deze passage luidt als volgt:
„Indien ons 7800-bureau in de per„fektie en op de kortst denkbare ter„mijn in produktie genomen kan „worden, dan stel ik U voor daar„mee een nieuwe bloeiperiode van „ons bedrijf te doen starten. Ik doe „gaarne een beroep op U allen om „daaraan mee te werken.
Welnu, eind juni 1958 kwamen de eerste Kleurodesks uit de produktie. Ze werden eerst aan de dealers en op 10 juli, door middel van een tentoonstelling in onze toonzaal te Rotterdam, aan het publiek getoond. Onze jaarbeursstand was van 2—11 september vrijwel geheel aan Kleurodesk gewijd. Kleurenfoto's werden gemaakt, viewers werden aan onze dealers ter hand gesteld en in september en oktober volgde een grootscheepse reklamecampagne. Het gevolg was een stroom van orders, waarmee inderdaad, naar het zich thans laat aanzien, een nieuwe periode van bloei is gestart.

Opnieuw volop werk

De grote Kleurodesk-verkopen hebben als een katalysator gewerkt. In de laatste maanden van het jaar kwamen orders in zo grote omvang binnen dat aan het korter werken een einde kon worden gemaakt, nieuw personeel in dienst kon worden genomen en in enkele afdelingen in ploegen moest worden gewerkt.
Dat is verheugend. Afgewacht zal moeten worden of het tempo waarin orders de laatste maanden binnenkwamen zal kunnen worden volgehouden. Het lijkt de heer van Osselen mogelijk dat in de komende maanden de orderboekingen wat terug zullen lopen.
Maar op dit ogenblik is er reden tot tevredenheid, of zoals dat heet: tot gematigd optimisme.

Efficiency en samenwerking

Het is noodzakelijk dat in verband met de gestegen kosten en de ingekrompen winstmarges wordt voortgegaan met het besteden van alle aandacht aan een verdere opvoering van de efficiency van zowel fabricage als administratie.
Maar altijd weer het belangrijkste daarbij is de wijze waarop onderling wordt samengewerkt. Als daarbij sprake is van gebrek aan zorg voor hetgeen men doet en aan welwillendheid tegenover medewerkers dan daalt de efficiency van onze arbeid met sprongen.
Omgekeerd stijgt die aanzienlijk zodra een ieder begrip heeft voor de problemen van een ander en waar het dan steeds weer op aankomt: bereid is iets meer te doen dan zijn plicht.
De heer van Osselen beseft echter dat hij dit alles eigenlijk niet behoeft te zeggen. Hij constateert dat in ons bedrijf een ieder er ten zeerste van doordrongen is wat onder efficiente samenwerking moet worden verstaan.
Hij dankt daarvoor, zonder uitzondering, allen.
Met de allerbeste wensen voor 1959 voor het gehele personeel, inclusief familie en gezinnen, besluit de heer van Osselen zijn toespraak.

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 38e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op woensdag 21 januari 1959

Aanwezig zijn op één na alle leden van de Raad, mej. Vermunt, mevr. Klein en de heer Bremer.
De heer Verweij is wegens ziekte afwezig.

Opening door de voorzitter

De heer van Osselen opent de vergadering.
Zoals gebruikelijk in de maand januari is het thans in de verkoopsectie rustig.
Steeds duidelijker wordt dat de sterke opleving in ons bedrijf in de laatste maanden van 1958 eerder als een gevolg moet worden gezien van onze Kleurodesk-campagne, dan wel doordat de gevolgen van de bestedingsbeperking zouden zijn opgeheven.
Dit betekent dat wij ten zeerste op een wat teruglopen der binnenkomende orders bedacht dienen te zijn.

Goedkeuring notulen

De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd.

Lawaai verwarmingsinstallatie

Hieraan is in de afgelopen periode de nodige aandacht besteed.
De rapporten voor een eventuele oplossing zijn dezer dagen gereed gekomen.

Ploegenwerk Technische Dienst

In de vorige vergadering werd door een der leden de vraag gesteld of het goed zou zijn ook in de Technische Dienst in ploegen te gaan werken, omdat er dan altijd iemand ter beschikking is in geval van onverwachte storingen.
Na uitvoerig overleg met de heer Ir. Meijers en de chef van de Technische Dienst is men tot de conclusie gekomen dat dit toch weinig zin zou hebben en daarom is besloten niet tot de invoering van een ploegendienst in deze afdeling over te gaan, waarbij wordt opgemerkt dat voor het stoken een zodanige oplossing is gevonden dat hiervoor overwerken niet meer nodig is.

Overwerk beambten

Indien er door een opeenhoping van werkzaamheden door beambten gedurende wat langere tijd regelmatig wordt overgewerkt, zullen deze overuren worden uitbetaald op basis van het bepaalde in art. 16 van de C.A.O. voor de beambten in de Metaalindustrie. De betaling gaat dus pas in als 'n arbeidsduur van 48 uur per week wordt overschreden en wel voor het aantal uren dat nog boven deze 48 uur wordt gewerkt.

Verzuim bij slechte weersomstandigheden

Indien het ten gevolge van slechte weersomstandigheden niet mogelijk is op tijd op de fabriek aanwezig te zijn, zal in het algemeen de verlettijd worden uitbetaald. Er zal van geval tot geval worden bekeken of het verzuim acceptabel is en er wordt van ieder personeelslid verwacht, dat hij bij zijn directe chef een met redenen omkleed verzoek tot uitbetaling van de verzuimtijd indient.

Rondvraag

Van het Koningin Wilhelmina Fonds is het verzoek binnengekomen om ook in 1959 1 cent per week bij te dragen voor de kankerbestrijding. Alle leden kunnen hiermede van harte instemmen en er wordt besloten bekend te maken, dat van de vacantiebijslag *f* 0,52 voor dit doel zal worden ingehouden, voor zover er van de kant van de personeelsleden geen uitdrukkelijk bezwaar tegen bestaat.
De aldus verkregen bijdrage zal door de directie worden verdubbeld.

Datum volgende vergadering

De volgende vergadering zal plaats vinden op dinsdag 24 februari 1959 om 16 uur.
Om 16.40 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Op 11 januari vierde G. van Asch zijn 12½-jarig jubileum.

De heer van Asch is werkzaam in de lakkerij als schuurder. Na een afwezigheid wegens ziekte van ruim 8 maanden is hij kortgeleden weer voor halve dagen begonnen. We hopen dat zijn gezondheidstoestand binnenkort nog zodanig mag verbeteren dat hij spoedig weer z'n volledige dagtaak zal kunnen verrichten.

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK I

Als we bij het schrijven van dit laatste verslag over 1958 nog eens aan het hele jaar terug denken, springt één ding wel direct naar voren. Dat is de ontwikkeling van de werkgelegenheid.

Waren we in het begin van het jaar gedwongen korter te gaan werken en mensen te ontslaan, tegen het einde van het jaar kon de produktie weer opgevoerd worden en uiteindelijk moest de uitzonderlijke maatregel genomen worden één van onze afkantpersen — die immers zo'n duidelijke graadmeter vormen voor de drukte in ons bedrijf — in 3-ploegendienst te laten werken om de stroom van produkten te verwerken.

Het eindresultaat is dan ook, dat in de 10e periode het aantal gewerkte uren de top was van 1958.

In het kort willen we uit 1958 nog eens de revue laten passeren de veranderingen en uitbreidingen, die van directe invloed waren op de produktiviteit.

In de eerste plaats was daar de uitbreiding van de montage met de voormalige expeditie-ruimte. De montage kreeg hierdoor een betere behuizing. Montage-werkzaamheden, die nog in de plaatwerkerij plaats vonden, konden naar de montage overgeheveld worden. Een gevolg van deze uitbreiding was ook het afbreken van de vlonder in de lakkerij en het verplaatsen van de voormontage, waardoor een enorm transportprobleem opgeheven werd.

Eveneens in verband met transportmoeilijkheden werd in de plaatwerkerij een 4-tal boor- en tapmachines van de bovenverdieping naar de begane grond verplaatst.

Door het in produktie nemen van het nieuwe bureau „kleurodesk", dat is voorzien van een stalen blad, werd aan de montage toegevoegd een serie werkzaamheden, die wij kunnen samenvatten onder de naam „bladenmontage". Hiervoor werden verschillende voorzieningen getroffen. Een hoek uit de lakkerij werd er voor vrijgemaakt, een speciale lijmspuitcabine werd gebouwd met daarbij een afwikkelapparaat en plak- en snijtafels.

Door de verschillende uitbreidingen van de montage werd ook organisatorisch een wijziging noodzakelijk, waarbij de montage in 2 delen werd gesplitst, een afdeling onderdelenmontage en een afdeling afmontage. In de lakkerij vond een belangrijke verbetering plaats door over te gaan op het warmspuiten. Nadat wij eerst met één installatie enige tijd proef gedraaid hadden, werd al spoedig besloten alle spuitcabines met een warmspuitinstallatie uit te rusten. Het voordeel hiervan is een lager verbruik van verdunner en lak, een mooiere afwerking, terwijl bovendien in vele gevallen met één spuitlaag kan worden volstaan waar vroeger meerdere lagen nodig waren.

In de plaatwerkerij werden proeven genomen met hardverchroomde vijlen, wat tot resultaat had, dat er nu alleen nog maar hardverchroomde vijlen gebruikt worden.

In de afdeling speciaal plaatwerk werd een luchtleiding aangelegd waardoor van het kwetsbare en minder veilige elektrische handgereedschap overgestapt kon worden op luchtgereedschap.

De volgende vervangingen vonden in ons machine-park plaats.

In de gereedschapmakerij werd een oude boormachine vervangen door een nieuwe.

In de puntlasafdeling moest een oude puntlasmachine het veld ruimen voor een moderne puntlasmachine met groot vermogen, die elektronisch bestuurd wordt en speciaal geschikt is voor het puntlassen van grote voorwerpen.
Een ingrijpende verandering vond plaats in de draaierij. Reeds eerder waren 2 van de 5 revolverbanken vervangen door nieuwe, moderne machines, met een aanzienlijk hogere en kwalitatief betere produktiemogelijkheid.
Eind 1958 is een 3e nieuwe revolverbank aangekomen, die nu de resterende 3 oude machines gaat vervangen. Inplaats van de 5 oude revolverbanken beschikken wij nu over 3 nieuwe, moderne machines, waarmee wij verwachten dezelfde of zelfs een hogere produktie te kunnen bereiken.
De grootste gebeurtenis echter, die nog net voor het aflopen van 1958 plaats vond, is de bestelling van een nieuwe afkantpers. Deze pers zal, evenals onze huidige persen, van het fabrikaat „Cincinnati" zijn en wordt in Amerika gemaakt. De drukcapaciteit is 250 ton.
Ter vergelijking dienen de capaciteiten van de aanwezige persen, die respectievelijk 90, 150 en 200 ton zijn. De werklengte is eveneens 3 meter. Het bijzondere van de pers is evenwel, dat hij voorzien is van een vaste verbreding van het onderbed van 65 cm., terwijl naar behoefte de bovenbalk verbreed kan worden tot 50 cm. Behalve voor het normale zetwerk is deze pers dus speciaal uitgerust voor het verrichten van stamp- en trekbewerkingen.
De pers wordt in april-mei van dit jaar aan de fabriek verwacht.

H. C. Weijsenfeld

FABRIEK II

Het is gebruikelijk dat we aan het eind van een jaar nog even terugzien en dan zal 1958 het jaar zijn waarin „korter gewerkt" werd.
Als we de cijfers hier nog eens op naslaan dan blijkt dat we thans met het aantal gewerkte uren nog niet op het niveau van begin 1958 beland zijn. Het is toen snel minder geworden en in periode 2 hadden we slechts 6400 gewerkte uren, hetgeen overeenkomt met ± 30 man in een 48-urige week.
Het zou nog minder worden want na een betrekkelijk kleine vooruitgang in het aantal gewerkte uren tot periode 5 is het weer snel teruggelopen met in periode 8 het laagste aantal gewerkte uren van het gehele jaar, overeenkomende met ± 26 man.
Gelukkig is het daarna, zoals bekend, wel bergopwaarts gegaan en werken we nu al met ongeveer 37 man.
In het licht van bovengenoemd beeld mag dit niet slecht genoemd worden. Bovendien proberen we in sommige afdelingen nog een paar mensen aan te trekken.
De verhouding voorcalculatie tot na-

calculatie vertoont een wisselend beeld, met als gemiddelde over 1958 94%. Er is wel een dalende (dus gunstige tendens) gedurende dit jaar.

De voorcalculatie is echter geen vast getal maar wordt regelmatig aangepast, waardoor de resultaten van de verhouding voor- nacalculatie in andere jaren niet meer vergelijkbaar zijn.

Het komend jaar zullen we de aandacht meer vestigen op de eigenlijke taakstelling in de fabriek, dit zijn dus de tarieven. Vooral nu het nieuwe systeem zijn intrede heeft gedaan is dit van belang.

Het resultaat van het verbruik van de benodigdheden is op 103% geëindigd.

Het zal in 1959 weer de taak van ieder zijn om te trachten deze cijfers zo gunstig mogelijk te doen zijn door voortdurend op werkmethode verbeteringen, op goede zuinigheid enz. te letten.

Met goede zuinigheid bedoelen we, dat er o.a. niet gewerkt wordt met ondoelmatige gereedschappen, verouderde machines enz., en in verband hiermede wil ik er ook nog op wijzen hoe belangrijk het voor alles is, dat we op de hoogte zijn en blijven met recente ontwikkelingen op vaktechnisch gebied (door het lezen van tijdschriften en vakliteratuur).

F. Hoffmann Jr.

Op 17 januari vierde P. Zuurmond zijn 12½-jarig jubileum.

De heer Zuurmond is thans werkzaam in de Afd. Expeditie. Hij heeft o.a. ook gewerkt in de forceerderij en de lakkerij. Namens het personeel werd hem een lectuurbak aangeboden, omdat hij niet rookt en de gebruikelijke sigarettenaansteker geen passend geschenk zou zijn geweest.

RESULTAAT 10e PERIODE

Zo hebben wij dan in de laatste periode van 1958 het fantastische resultaat van 10% weten te behalen (uitkering 7%, reservering 3%).

Een resultaat dat nog slechts één maal eerder in de geschiedenis van onze winstdeling is voorgekomen, nl. in de 10e periode van 1955.

Wij hebben dit voornamelijk te danken aan het hoge produktieniveau dat in deze periode in de fabriek werd bereikt en waardoor een enorm aantal gerede produkten bij de klanten kon worden afgeleverd. Er werd een grote hoeveelheid materiaal verwerkt. Resultaat: veel materiaal-kostendekking. Het grote aantal gewerkte en ingeleverde uren deed de rest. De resultaten van de voor/nacalculatie der orders droegen ook wel een steentje bij, maar kunnen in vergelijking met andere perioden normaal genoemd worden.

Het jaargemiddelde over 1958 komt met deze 10% op 1,55%. Zoals uit onderstaand staatje blijkt, heeft 1958 dan samen met het jaar 1953 tot nu toe de laagste *gemiddelde* uitkering opgeleverd:

1947	7,4 %
1948	5,0 %
1949	4,8 %
1950	3,2 %
1951	4,5 %
1952	3,0 %
1953	1,55%
1954	4,10%
1955	4,75%
1956	4,05%
1957	2,85%
1958	1,55%

De oorzaken van het slechte „figuur" dat 1958 hier dus slaat, zijn ons allen bekend. In het begin van het jaar was de fabriek onvoldoende van orders voorzien en moest er op uitgebreide schaal korter worden gewerkt.

Eerst na het midden van het jaar is er geleidelijk verbetering gekomen.

Het winstdelingssysteem heeft trouw deze gang van zaken weerspiegeld, door 7 perioden lang (een record) geen uitkering toe te staan en vervolgens kwam er 2, 3½ en nu dan 10% uit.

Met 1959 is er ook weer een nieuw winstdelingsjaar begonnen, waarin wij wederom voor de taak staan te laten zien wat we waard zijn. De calculaties van de produkten zijn herrekend en afgestemd op de nu bekende gegevens. De komende perioden zullen leren in hoeverre wij erin slagen door vindingrijkheid, samenwerking en overleg goede resultaten te verkrijgen.

G. W. Vijge

Op 16 januari vierde Th. van Alfen zijn 12½-jarig jubileum.

De heer van Alfen is al een jaar of negen werkzaam in de afdeling stoffeerderij. Daarvoor heeft hij o.a. nog gewerkt in de afd. bankwerkerij.
Hij woont in Buren en is één van die personeelsleden, die er niet tegen opzien dag in dag uit een behoorlijke afstand van en naar 't werk af te leggen, en er voor zorgen steeds punctueel op tijd aanwezig te zijn.

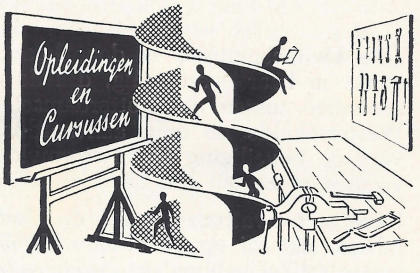

Op 7 januari j.l. begonnen 3 jongens t.w. A. van Hemert, J. D. A. van Lith en P. de Koster met het vervaardigen van een Fritessnijder ter verkrijging van het Bemetel diploma Bank- en Plaatwerken. De gestelde tijd was 40 uur. Die tijd werd voor meer dan de helft overschreden.
Dit was in hoofdzaak te wijten aan het voorschrift geen buig- of zetbank te mogen gebruiken.
Daar dit nog nooit eerder was voorgekomen, was dit een rare gewaarwording voor de jongens. Maar wel een les voor de andere jongens die met dit werkstuk (het wordt steeds moeilijker) gezien hebben, dat een Bemetel diploma niet zomaar cadeau gegeven wordt.
Nu zullen ze nog 6 à 7 weken geduld moeten hebben voor de uitslag bekend zal zijn.

D. J. van Kranenburg

Al meerdere malen hebben we er in deze rubriek op gewezen, dat de bibliotheek vele mogelijkheden biedt, om de zeer snelle vooruitgang van de techniek „bij" te kunnen houden. Vooral de circulatie van tijdschriften is zeer belangrijk, hierin bevinden zich immers de „vooruitgeschreven posten" van de techniek, en een groot gedeelte van deze literatuur verschijnt nooit in boekvorm.

Al is de belangstelling voor de Bibliotheek in 1958 niet onbevredigend geweest, toch zijn we ervan overtuigd, dat nog vele personeelsleden niet voldoende op de hoogte zijn van de onderwerpen waarover men zijn „licht" op kan steken.

Hieronder volgen de onderwerpen waar de meeste belangstelling naar uit gaat:

Circulatie tijdschriften.

Uitlenen van boeken, in onze bibliotheek aanwezig of aanvragen hiervan bij andere instellingen.

Raadplegen naslagwerken op het gebied van sociale wetten, belastingen. in- en uitvoerbepalingen enz.

Ideeënbus.

Normalisatie.

Codering.

Teneinde een betere verdeling van de werkzaamheden te kunnen verkrijgen, zal er behalve voor codering en normalisatie, alleen 's morgens nog gelegenheid zijn van de Bibliotheek gebruik te maken.
Belt U vooral eerst op, U loopt dan niet de kans de bibliotheek gesloten te vinden.

Nieuwe aanwinsten.

„Zitten Uw mensen wel goed?",
wenken voor het juiste gebruik van Uw stoel en andere hulpmiddelen voor de arbeid.
G. H. Volkers

Over slijpen.
Prof. ir. P. Landberg e.a. Uitg. T.N.O.

Electronica in de industrie.
A. v. Stuiters

Productiviteit en inkoop.
A. C. Dijkers
Uitg. Nive

Merkenwet en merkenpraktijk.
Uitg. internationaal Merkenbureau v/d Graaf & Co.

Reclame . . . maar dan met beleid.
H. Kemp
Uitg. Nive

Het gebruik van keramisch snijmateriaal op gietijzer.
Th. J. A. Cornelissen
Uitg. T.N.O.

H. van Emden

De zeearmen gaan dicht

2. DE VOORNAAMSTE WERKEN IN VOGELVLUCHT

„De Deltacommissie is door haar nadere studie gesterkt in haar overtuiging, dat de afdamming van de zeearmen tussen de Rotterdamse Waterweg en de Westerschelde de enig aanvaardbare oplossing biedt voor de beveiliging tegen stormvloeden. Deze werken vormen te zamen één onverbrekelijk geheel."

Deze samenvatting schreef de Deltacommissie in het advies, dat zij op 18 oktober 1955 uitbracht. In het eerste artikel hebben we gezien waarom het Deltaplan voor de beveiliging van ons land een onontkoombare noodzaak is. De voornaamste werken willen we thans iets nader onder de loep nemen.

Stormvloedkering in de Hollandse IJssel.

Een blik op de kaart vertelt ons dat de Hollandse IJssel tot aan Gouda toe in open verbinding staat met de Noordzee. De kronkelende dijken op meer dan 40 kilometer afstand van de Noordzee zijn dus zéédijken, die de zeer lage polders van 't dichtstbevolkte deel van Nederland moeten beschermen. Hoe weinig de hier en daar griezelig zwakke dijken op hun taak waren berekend, bleek bij de stormramp. Op verschillende plaatsen begon het water over de dijken te stromen; hier en daar ontstonden al stroomgaten en alleen door snel ingrijpen en door de gelukkige aanwezigheid van zandschuiten, waarmee de gaten voorlopig konden worden gedicht, is het meest kwetsbare deel van ons polderland tussen Rotterdam, Leiden en Gouda gespaard gebleven voor een overstroming die de gevolgen van de stormvloed vele malen ernstiger van omvang had doen zijn!

Het verhogen van de dijken langs de Hollandse IJssel zou door de slappe ondergrond een haast onbegonnen en zeer kostbaar werk zijn geworden. Een vaste dam betekent een hinderpaal in deze drukke waterweg tussen Amsterdam en Rotterdam, waar jaarlijks ca. 75.000 schepen passeren.

Daarom adviseerde de Deltacommissie tot de bouw van een z.g. stormvloedkering, waarmee al in juni 1954 een begin werd gemaakt. Deze kering is het verst gevorderde onderdeel van het Deltaplan. In januari 1958 was men zover gevorderd, dat als het nodig is de Hollandse IJssel door een zware schuif van niet minder dan 80 meter breedte en 11.50 meter hoogte voor de

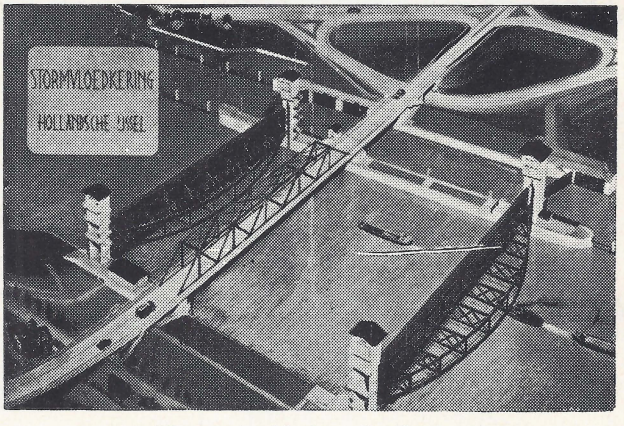

Fig. 1. Beeld stormvloedkering.

Fig. 3. Perspectivische schets uitwateringssluizen.

naderende vloed kan worden afgesloten. In het geheel komen er twee keringen, die elkaars reserve zijn en onafhankelijk van elkaar kunnen werken met een grote schutsluis ernaast. Tegelijk wordt over de IJssel een moderne verkeersbrug gebouwd, waardoor de Krimpener Waard wordt ontsloten en aansluiting krijgt op de grote verkeerswegen in de omgeving van Rotterdam.

Het Drie-eilandenplan.

Door dammen in het Veerse Gat en de Zandkreek zullen Walcheren en de beide Bevelanden met elkaar één schiereiland gaan vormen. De Deltacommissie heeft erop aangedrongen zo vlug mogelijk met het Drie-eilandenplan te starten, omdat dit uitstekend kan dienen als proefkeuken voor de grotere afsluitingen. De dam in het Veerse Gat wordt zoveel mogelijk zeewaarts gebouwd, zodat men ervaring kan opdoen in een gebied dat openligt voor de aanvallen van de zee. Ervaring hoopt men onder andere op te doen met caissons van nieuwe constructie, de gevaarten van gewapend beton ter grootte van flinke flatgebouwen, die het eerst bij de invasie in Normandië in 1944 zijn gebruikt voor de aanleg van kunstmatige havens en die onder meer bij het dichten van het laatste stroomgat in de dijk bij Ouwerkerk hun waarde hebben bewezen. Verder wil men in het „proefstation" nagaan, in hoeverre de nieuwe materialen de plaats kunnen innemen van tot nog toe gebruikte, die schaars of duur zijn. Zo wordt zandasfalt onderzocht dat klei eventueel zou kunnen vervangen, en wordt nagegaan of mijnsteen, plastics en nylonweefsels als nieuwe materialen aan het arsenaal van de waterbouwers kunnen worden toegevoegd. In 1956 werd met de uitvoering van het Drie-eilandenplan een begin gemaakt. Nadat de twee dammen gereed zijn gekomen, hoopt men een landwinst van ca. 2000 ha te kunnen behalen. Binnen de afsluitdammen zal een meer met een oppervlakte van ca. 1600 ha overblijven.

De afsluiting van het Haringvliet.

De ongeveer 5 km lange dam in het Haringvliet wordt niet het grootste, maar wel een van de meest spectaculaire onderdelen van het Deltaplan. In deze dam wordt namelijk „de kraan" van het Deltasysteem gebouwd, een enorm complex van uitwateringssluizen van 1 kilometer lengte met 17 openingen, die elk 56.50 meter wijd zijn. Midden in de brede zeearm is hier een ringdijk gebouwd van bijna 1.5 km lengte en een breedte van 600 meter. Nadat de ring geheel was gesloten, is men thans bezig met de installatie van een bemalingssysteem. Aan het einde van 1958 hoopte men het water binnen deze ring uit te malen, zodat er in open zee een grote bouwput zal ontstaan. Binnen deze ringdijk gaat men dan beginnen aan de bouw van de uitwateringssluizen. Zijn deze gereed — voor de bouw staat 5 jaar — dan wordt de ringdijk weggebaggerd en gaat men beginnen aan de eigenlijke dam, die ook nog een scheepvaartsluis krijgt.
De Haringvlietdam wordt niet ten onrechte een „kraan" genoemd, een kraan die van het grootste belang is bij de waterbeheersing in ons land. Het voornaamste wapen in de strijd tegen het sluipende zoutgevaar is het zoete water. Juist daarom is het zaak, het rivierwater niet ongebruikt naar zee te laten stromen, maar een zoetwaterspaarpot aan te leggen, waarover al in het eerste artikel is gesproken.
Bij het maken van de afsluitingen moet men er wel rekening mee houden, dat er een uitstroommogelijkheid blijft wanneer er veel rivierwater moet worden afge-

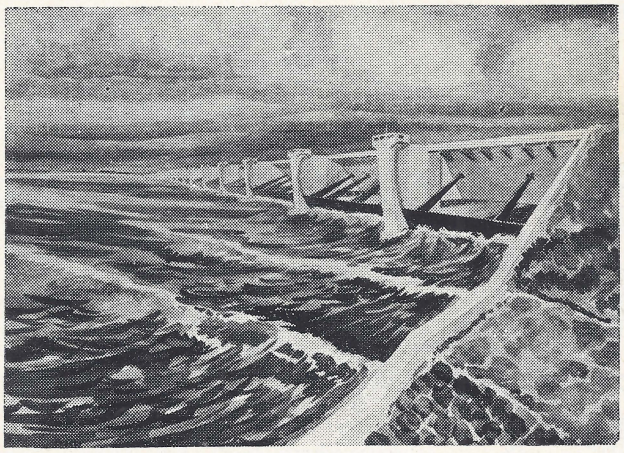

Fig. 2. Overzicht Deltaplan.

voerd. Als het Haringvliet volkomen wordt afgesloten, dan moet alle rivierwater via de Nieuwe Maas en de R'damse Waterweg zijn weg naar zee vinden, wat zou betekenen dat het water hier zo snel zou gaan stromen, dat niet alleen de scheepvaart hinder zou ondervinden, maar bovendien de bodem zou worden uitgeschuurd en de oevers aangetast. Bovendien moet er voor de grote massa's ijs, die soms in februari en maart voorkomen, langs het Hollands Diep en het Haringvliet een niet te nauwe weg naar zee blijven bestaan. In die tijd zullen alle schuiven van de sluizen wijd worden opengezet, waardoor de getijbeweging op het Haringvliet en het Hollands Diep tijdelijk wordt hersteld; zo nodig zullen zware ijsbrekers de ijsmassa's een handje helpen om het warmere zeewater te bereiken.

De grootste twee dammen.

De grootste afsluitingen komen ten noorden en ten zuiden van Schouwen-Duiveland. De vloedstromen om dit eiland ontmoeten elkaar steeds in dezelfde gebieden en de ebstromen gaan daar enkele uren later ook weer uit elkaar. Op dit punt — z.g. wantij — wordt eerst de Grevelingendam gemaakt, die de twee grote zeegaten als het ware los van elkaar maakt. Deed men dit niet en damde men b.v. eerst de Oosterschelde af, dan zou de stroming in het Brouwershavense Gat ontoelaatbaar toenemen.
Is de Grevelingendam klaar, dan komt het Brouwershavense Gat aan de beurt. En tenslotte als laatste werk het moeilijkst af te sluiten zeegat, de Oosterschelde, waar elke keer bij eb en vloed 2000 miljoen kubieke meter water wordt verplaatst en waar op enkele plaatsen diepten tot wel 40 meter voorkomen! Wat omvang betreft is dit onderdeel te vergelijken met de bouw van de grote afsluitdijk, alleen met dit verschil, dat in Zeeland het tijverschil veel en veel groter is. Wanneer hier de laatste opening is gedicht, zal het zeefront in zuidwest Nederland ruim 700 km zeedijk zijn verkort.

Volkerakdam.

De dam in het Volkerak zal de scheiding vormen tussen het z.g. Zeeuwse Meer en de wateren ten noorden hiervan. De inlaatsluizen in deze dam worden opengezet wanneer in het voorjaar de sneeuw op de bergen gaat smelten en grote hoeveelheden zoet rivierwater worden afgevoerd. Het Zeeuwse Meer stroomt dan vol en wanneer de hoogst toelaatbare waterstand is bereikt, gaan de sluizen dicht. Dan heeft men een enorm reservoir met ongeveer 500 miljoen kubieke meter kostbaar zoetwater verkregen, waardoor de landerijen in West Noord Brabant in droge tijden bevloeid kunnen worden en de verzilting van de Zeeuwse eilanden kan worden tegengegaan.

Na de voornaamste werken, die voor een deel al aan de gang zijn of de komende jaren op gang zullen komen, in vogelvlucht te hebben bekeken, willen we in het laatste artikel een blik werpen op de toekomst van het Deltagebied.

VAN SPORT EN SPEL

G.T.T.C.

Voor alle drie de teams zit de 1e helft van de competitie er nu op. Het eerste team kan nu een beetje opgeluchter de 2e helft tegemoet gaan, daar het in de laatste wedstrijd van de 1e helft T.T.T.C., dat pas 3 verliespunten had, met 6-4 versloeg.
Het tweede team prijkt aan de kop van de ranglijst met 1 pnt. voorsprong op haar naaste concurrent T.T.T.C. 3.
Het derde team (de oudjes) staat met 1 pt. achterstand op Velox 4 op de tweede plaats en heeft dus ook nog een goede kans op de titel.
Verder wens ik J. Lamphen, die een blindedarm-operatie heeft ondergaan namens geheel G.T.T.C. een spoedig herstel toe.

L. C. van Dijk,
Competitieleider

FOTOCLUB „GISPEN"

Onze verwachtingen aangaande de deelname aan het onderwerp „Portret" zijn niet beschaamd.
Er werden voor deze periode (de 5e) door 7 deelnemers, totaal 10 foto's ingeleverd. Wij hopen de resultaten hiervan op de eerstvolgende clubavond, t.w. 12 februari a.s., bekend te maken.
Diezelfde datum verwachten wij ook Uw foto's die „De maand december" als onderwerp hebben. Vooral voor deze periode rekenen wij op een grote deelname. Ieder lid heeft, toch zeker in deze maand, zijn camera steeds „schietklaar" gehad. Laten ook zij, die nog nooit, of slechts een enkele keer inzonden van hun beste december-opname een vergroting maken en.... inleveren.

Voor de liefhebbers, beschikken wij momenteel weer over een aantal buitenlandse tijdschriften.
Degenen, die hiervoor interesse hebben kunnen deze bij ondergetekende verkrijgen.

Agenda: 12 februari. Clubavond.
18 februari. Agfa kleurencollectie met lezing op de band
26 februari. Collectie foto's over landschapfotografie, Dordrecht.

T. E. Meirink.

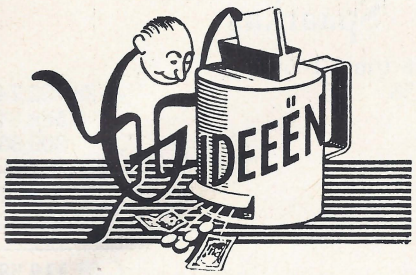

DE IDEEËNBUS IN 1958

Uitgekeerd in 1957 ƒ 2138,22
Uitgekeerd in 1958 ƒ 2297,23

In de vorige „Fabrieksfluit" was reeds medegedeeld dat we in 1958 er in geslaagd waren het totale bedrag aan uitkeringen van 1957 te overtreffen.
In de hierbij geplaatste tabel zijn nog meer interessante gegevens te vinden. Zo kan men constateren, dat ondanks een geringe terugloop van het aantal ingediende en aanvaarde voorstellen, toch het gemiddelde van de uitgekeerde beloningen is gestegen. Dit houdt verband met enkele voorstellen die een grote besparing opleverden.
Het afgelopen jaar is voor onze ideeenbus een jaar geweest van het breken van records, o.m. ook de hoogste beloning (*ƒ* 360,—) die voor een voorstel werd uitgekeerd. Op de voorpagina ziet u het moment waarop door de heer van Osselen deze beloning aan van Empel wordt overhandigd. De ideeëncommissie is er van overtuigd, dat met Uw medewerking de ideeënbus ook in 1959 zijn deel zal kunnen blijven bijdragen tot het opsporen van verbeteringen en besparingen.

Voorstel 367, afd. 145
Het voorstel van H. van Mourik om het aantal bevestigingen met popnagels in de laderomp van de nieuwe kantoortafels te verminderen, kan niet worden aanvaard. De constructie zou minder solide worden en daardoor minder geschikt voor het monteren of demonteren bij de gebruikers.
Geen premie.

Voorstel 371, afd. 145
Bij het monteren van sloten in bureaus door middel van plaatschroeven, verkreeg men geen vlotte montage door het zwaar indraaien van deze schroeven. Door de punt van de schroeven van wat vet te voorzien, wist K. van Dee dit euvel op te heffen.
Vanzelfsprekend is deze methode ook van toepassing op alle andere bevestigingen met plaatschroeven.
Premie *ƒ* 10,—.

Voorstel 372, afd. 208
R. K. Vermeulen stelde voor de buizen bestemd voor tafels 501, 502, 503, 529, 553 en de beugel voor kastje 7300 op de juiste lengte af te zagen vóór het buigen.
Na onderzoek is gebleken dat dit voorstel uitvoerbaar is, zodat het aan één zijde pas zagen na het buigen kan vervallen.
Door het korter afzagen van de buizen kan ook een besparing op materiaal worden bereikt.
Besparing op jaarproduktie *ƒ* 174,84. 20% hiervan is *ƒ* 34,97.

Voorstel 372, afd. 145
Naar aanleiding van het verplaatsen van een bevestigingsbeugeltje aan het slot van bureaus, werd door H. van Mourik voorgesteld om dit beugeltje in de uitslag mee te ponsen. Dit zou inhouden dat voor het slot een nieuwe uitslagstempel en buigstempel vervaardigd zou moeten worden. Afgezien van de kosten hiervan, is dit voorstel niet door te voeren i.v.m. groter materiaal verlies en door de onnauwkeurigheden in de steekmaten van de gaten die het meebuigen van het beugeltje zou kunnen veroorzaken.
Geen premie.
De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 362, 365 en 374.

De ideeëncommissie

	1957	1958			
	Totalen en gemiddelden	Administratieve- en technische afdelingen	Produktieve afdelingen	Indirekte produktieve afdelingen	Totalen en gemiddelden
Aantal ingediende voorstellen	76	8	54	8	70
Aantal aanvaarde voorstellen	36	2	29	3	34
Totale uitkering aanvaarde voorstellen	*ƒ* 2138,22	*ƒ* 15,—	*ƒ* 2086,23	*ƒ* 196,—	*ƒ* 2297,23
Gemiddeld uitgekeerde beloning per aanvaard voorstel	*ƒ* 59,39	*ƒ* 7,50	*ƒ* 71,93	*ƒ* 65,33	*ƒ* 67,56
Hoogste beloning	*ƒ* 351,75	*ƒ* 10,—	*ƒ* 360,—	*ƒ* 80,—	
Laagste beloning	*ƒ* 10,—	*ƒ* 5,—	*ƒ* 5,—	*ƒ* 40,—	

ZIEKMELDING

In de laatste weken is het enkele keren voorgekomen, dat personeelsleden bij ziekte niet vroeg genoeg of helemaal geen bericht van verhindering aan het bedrijf doorgaven. Het gevolg hiervan kan zijn, dat de ziekengelduitkering later ingaat. Omdat deze schade voor eigen rekening is, wordt er hierbij de aandacht op gevestigd, dat bij ziekte de volgende regels in acht dienen te worden genomen.

Ziekmelding
De beambten dienen zich 's morgens vóór 10 uur ziek te melden op de Afd. Loonadministratie.
De overige personeelsleden dienen 's morgens vóór 10 uur bij de tijdschrijvers bericht van verhindering door te geven.
Indien men tijdens de werktijd ziek wordt moet men zich eerst ziek melden vóór men naar huis gaat.

Herstelmelding
Direct bij de aanvang van het werk even doorgeven dat het werk weer hervat wordt.

Beambten op de afd. Loonadministratie.

Fabriekspersoneel bij de tijdschrijvers.

Personeelfonds

10e per. (17-11-'58 t/m 3-1-'59)		
Saldo per 17-11-'58	*f*	1.396,66
Ingehouden van het personeel	„	410,90
Bijdrage door de N.V.	„	269,70
	f	2.077,26
Uitbetaald	„	709,97
Saldo per 3-1-'59	*f*	1.367,29

Met ingang van 1 januari j.l. is het nieuwe bestuur met z'n werkzaamheden gestart. Dit bestuur ziet er als volgt uit:

R. K. Vermeulen	voorzitter	fabriek II
C. M. C. Borstlap	vice-voorzitter	Constructiebureau
K. Verweij	secr.-penningm.	fabriek I
E. Th. Romijn		fabriek I
R. Bremer		Personeelszaken

Het bestuur komt wekelijks bijeen op maandagmorgen van 11.30—12.10 uur in de vergaderkamer naast de kantine van fabriek I. Dit wordt tevens het spreekuur. Iedereen die iets te bespreken heeft kan hier in deze tijd terecht. Vanzelfsprekend na eerst aan de directe chef toestemming te hebben gevraagd hiervoor de afdeling te mogen verlaten.
Formulieren voor het aanvragen van een vergoeding of bijstand, zijn bij de bestuursleden en de sociale werkster verkrijgbaar.
Het reglement van het fonds wordt gedrukt en binnenkort zal ieder personeelslid een exemplaar kunnen ontvangen.

Het Bestuur.

Beambtenfonds

10e per. (17-11-'58 t/m 3-1-'59)		
Saldo per 17-11-'58	*f*	4.307,29
Ingehouden van het personeel	„	230,28
Bijdrage door de N.V.	„	76,76
	f	4.614,33
Uitbetaald	„	105,—
Saldo per 3-1-'59	*f*	4.509,33

Spaarkas

10e per. (17-11-'58 t/m 3-1-'59)		
Saldo per 17-11-'58	*f*	28.782,74
Stortingen	„	6.580,64
Rente	„	300,63
	f	35.664,01
Opnamen	„	4.551,43
Saldo per 3-1-'59	*f*	31.112,58

Aantal spaarders 123.

Dankbetuigingen

Hiermede betuigen wij onze hartelijke dank aan Directie en Personeel voor de belangstelling die wij bij ons 12½-jarig jubileum ondervonden.

Th. van Alphen
G. van Asch
P. Zuurmond

Aan allen die mij tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis of bij mijn thuiskomst hebben verrast met hun blijken van belangstelling nogmaals mijn heel hartelijke dank.

Mr. G. W. Kernkamp

Personalia

In dienst:

2-1-1959	T. D. J. Termeer afd. Constructiebureau
2-1-1959	mej. G. J. F. Kosterman afd. Orderadministratie
19-1-1959	mej. A. E. B. van Haren afd. Bedrijfsadministratie.

Uit dienst:

31-12-1958	mej. A. M. Carstens afd. Orderadministratie (eigen verzoek)
31-12-1958	F. H. van Hannen Chef Gereedschapmakerij (eigen verzoek).

Geboren:

Corrie, Cornelia, Dirkje dochter van de fam. Dul
Joziena, Gerdina, Pieternella dochter van de fam. v. d. Lingen
René, zoon van de fam. v. d. Wiel
Hendrika, Anna, Maria dochter van de fam. Hoffmann Jr.

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 136 - 7 MAART 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

Het model van de nieuwe afkantpers, die in Fabriek I zal worden geplaatst.

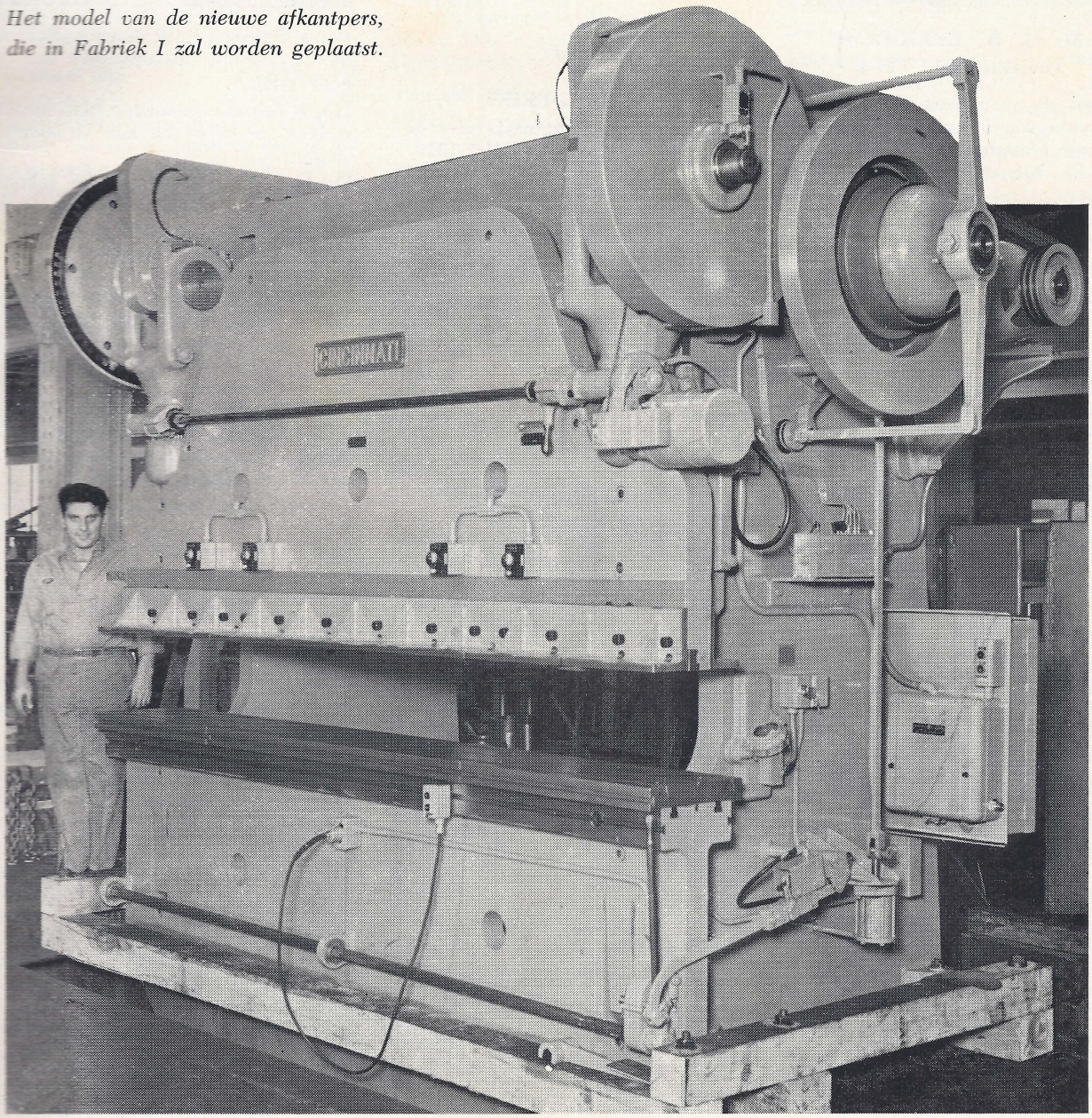

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

mededelingen uit het bedrijf

Mr G. W. KERNKAMP
ONDERDIRECTEUR

Tijdens de vergadering van de Ondernemingsraad van 24 februari 1959 heeft de Directie mededeling gedaan van de benoeming van de heer Kernkamp tot onderdirecteur van onze vennootschap. Van harte wensen wij de heer Kernkamp geluk met deze nieuwe functie.

FABRIEK II

In periode I is 745 uur meer gewerkt dan begroot, en gelukkig blijkt dat we deze bezetting van fabriek II op dit peil kunnen handhaven vooral ook door recente boekingen voor de B.P.M.

De stoffeerderij blijkt met het aantal gewerkte uren naar voren te springen en dit wordt weer hoofdzakelijk veroorzaakt door het toenemen van het stofferen met kunstleder. Dit vergt meer tijd dan stofferen met manchester e.d.

De ontwikkeling van de tarieven gebaseerd op het nieuwe systeem is in volle gang en in periode 1 is reeds 65% van de tarieven uitgevoerd als gegarandeerd tarief.

Tot slot is nog te vermelden dat we hebben besloten onze voorslijpmachine uit te breiden met een tweede machine, zodat we in één keer voorslijpen een nog fijnere finish kunnen bereiken.

De tegenwoordige manier van produceren van verchroomde buismeubelen berust hoofdzakelijk op het machinaal voorslijpen van de rechte buis tot een zo hoog mogelijke graad van gladheid, vervolgens buigen en daarna in gebogen toestand zo weinig mogelijk handslijpwerk te verrichten.

Het is echter nog wel eens wenselijk om er de nadruk op te leggen dat alle buizen die bestemd zijn om verchroomd te worden al een finish-bewerking hebben ondergaan. Ieder die hiermee te maken heeft kan door voorzichtige behandeling extra slijpwerk voorkomen.

In de bankwerkerij gaan we o.a. ook daarom een pneumatische pers opstellen, waardoor het doordrukken van armliggers e.d. in fabriek II gedaan kan worden.

Dit zal een besparing in de transportkosten opleveren en beschadiging door veelvuldig overladen enz. voorkomen.

F. Hoffmann Jr

VERGADERING
van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding d.d. 24-2-1959

Uit het verloop der cijfers blijkt dat de invoering van de nieuwe wijze van tariefmaken een sterke stijging van het percentage in gegarandeerd tarief tot gevolg heeft.

In de loop van de 10e en 1e periode is het percentage in gegarandeerd (G) tarief opgelopen van 38 tot 61%. Dit percentage van 61 is het hoogste ooit voorgekomen en verwacht mag worden dat het nog aanmerkelijk zal stijgen.

Vervolgens wordt een uiteenzetting gegeven over de situatie t.a.v. de tarieven in de slijperij.

Hier is het systeem van A, B en C-tarieven geheel verlaten. Er zal slechts één tarief gemaakt worden zoals dat in alle overige afdelingen in tarief het geval is.

De galvanische afdeling van fabriek II werd door het tariefbureau in studie genomen, omdat men niet geheel tevreden is met de achtergronden van het huidige tariefsysteem aldaar.

Een en ander leidde tot de conclusie dat het momenteel nog niet mogelijk geacht wordt een beter systeem dan het bestaande te maken.

Besloten is om eerst door middel van multimoment-opnamen een beter inzicht in de werkmethoden te verkrijgen.

Op basis van dat meerdere inzicht zullen de tarieven vervolgens opnieuw onder de loupe genomen worden.

Per 1 februari is de heer J. Bult in dienst getreden als opvolger van de heer Vijge.

Het is ons een genoegen hem hierbij welkom te heten en aan U voor te stellen.

De heer Bult heeft na zijn schoolopleiding op een accountantskantoor algemene ervaring in de administratie opgedaan. Na een werkperiode van 3 jaren bij de N.V. Lips te Drunen in de bedrijfsadministratieve sector, was hij de laatste jaren werkzaam bij Becht en Dyserinck in een soortgelijke functie als hij thans bij ons gaat vervullen.

Wij hopen dat de heer Bult en zijn gezin spoedig in Culemborg zullen zijn ingeburgerd en wensen hem succes toe in zijn nieuwe functie.

DOORLICHTING

Omstreeks mei a.s. bestaat weer de mogelijkheid Uzelf en Uw huisgenoten op het bedrijf te laten doorlichten. Zo langzamerhand zal ieder van U wel weten hoe nuttig dit jaarlijkse onderzoek is en zonder verdere aansporing ook de huisgenoten voor doorlichting opgeven. Bij de tijdschrijvers zijn hiervoor formulieren verkrijgbaar.

Wij vestigen er de aandacht op, dat kinderen tot en met 14 jaar niet aan deze doorlichting kunnen deelnemen. Dit zal wel zo vastgesteld zijn omdat aangenomen wordt dat deze kinderen onder regelmatige controle staan van schoolarts of kleuterbureau. Zodra de datum van het onderzoek bekend is zal deze worden bekend gemaakt.

J. Vermunt

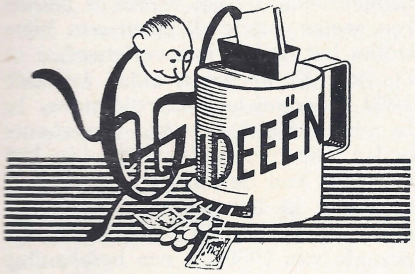

Dat het niet noodzakelijk is om tot een grote besparing te komen door iets „ingenieus" uit te vinden, bewijst wel het voorstel van M. J. Copier. Door een simpele werkmethodewijziging, staat hij met een premie van *f* 274,60 bovenaan de lijst van uitkeringen die in 1959 hebben plaatsgevonden.
Als een besparing gevonden kan worden aan een onderdeel met een hoog produktiecijfer, is het vanzelfsprekend dat dit ook tot uitdrukking komt in de uit te keren premie.

Voorstel 362 **Afdeling 145**
Een voorstel van J. de Koning om de bevestigingsschroef in de cylindersloten, die nu bij binnenkomst in het cylinderslot geschroefd zijn, los bij te leveren, kan niet worden doorgevoerd.
Dit stuit op bezwaren bij de fabrikant die zijn controle-systeem op schroefje en draadgat gebaseerd heeft in het indraaien hiervan. Deze schroefjes zijn ook niet genormaliseerd, zodat bij zoekraken hiervan geen vervanging kan plaatsvinden.
Geen premie.

Voorstel 365 **Afd. Cantine fabr. I**
Een besparing kon worden bereikt door de papieren filters in de koffieketel te vervangen door metalen. Ook het reinigen van de bovenketel werd hierdoor vergemakkelijkt. De kosten van 2 x per dag een nieuwe papieren filter min kosten aanmaak metalen filter resulteerden in een premie voor J. W. Smit van *f* 10,—.

Voorstel 374 **Afdeling 202**
Bij de afwerking van de lassen van practixlessenaars was voorheen nog een vijlbewerking opgenomen. Door een voorstel van J. Willemse is men er nu toe overgegaan deze bewerking uit te schakelen en geheel over te gaan tot een slijpbewerking.
Besparing op jaarproduktie *f* 49,—. 20% hiervan is *f* 9,80.

Voorstel 375 **Afdeling 145**
Bij de bevestiging van blad op frame bureau 7800, wordt gebruik gemaakt van „speed-nuts".
K. van Dee stelde voor deze wijze van bevestiging te vervangen door doorgetrokken getapte gaten. Hiervoor was het noodzakelijk de verstijvingen van het blad van dikker materiaal te vervaardigen.
Na onderzoek is gebleken dat deze methode van bevestiging niet kan worden doorgevoerd, doordat het blad als zodanig een constructiedeel vormt van het bureau en men van een afdoende bevestiging verzekerd moet zijn.
Geen premie.

Voorstel 376 **Afdeling 145**
Een voorstel van W. de Hertog hield in de lengte van het verstijvingshoekje aan de binnenzijde van laderompen voor bureautafels tot de helft te verminderen.
Ook het afdichthoekje zou kunnen vervallen. Door een wijziging van montage van de lade in deze romp en toekomstige aanvullingen kan niet op inzenders voorstel worden ingegaan. De omgezette kant van het verstijvingshoekje zal nog moeten worden verhoogd om meer steun te geven aan de loper.
Geen premie.

Voorstel 377 **Afdeling 123**
Door een werkmethodewijziging bij het puntlassen van afdeklijsten bureaubladen werd een besparing bereikt. De volgorde van het plaatsen van de moeren zoals J. Vermeulen die voorstelde, kon geheel worden overgenomen.
Besparing op jaarproduktie *f* 185,50. 20% hiervan is *f* 37,10.

Voorstel 378 **Afdeling 123**
Nog een voorstel van J. Vermeulen n.l. waarin hij nu voorstelt de puntlasmal en de desbetreffende stempel van verstijving aan bodem bureau 7800, zodanig te wijzigen dat hier een besparing aan puntlastijden verkregen kon worden.
Na onderzoek is komen vast te staan dat dit voorstel bruikbaar is. De wijzigingen zullen worden aangebracht in overeenstemming met inzenders voorstel.
Besparing op jaarproduktie *f* 216,—. 20% hiervan is *f* 43,20.

Voorstel 379 **Afdeling 182**
Door het noodzakelijk geworden nadraaien van met tapse draad voorziene slijpdoorns t.b.v. slijperij fabriek II is W. van Wijngaarden van de gedachte uitgegaan deze doorns te hardverchromen, om zodoende slijtage tot een minimum te beperken.
Dit is alleszins uitvoerbaar, echter de kosten van hardverchromen liggen gelijk aan de besparing die dit voorstel zou opleveren.
Geen premie.

Voorstel 381 **Afdeling 100**
Hier volgt het voorstel dat al gedeeltelijk besproken is bij de aanhef van deze rubriek.
De afrondingen aan de hoeken van voorramen 7800 bureau worden voortaan geheel bewerkt met een luchtslijptol, zodat de vijlbewerking is komen te vervallen.
Aan M. J. Copier werd een premie uitgekeerd van *f* 272,64. De besparing op de jaarproduktie was *f* 1363,20.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling 382, 383, 384 en 385.

De Ideeëncommissie.

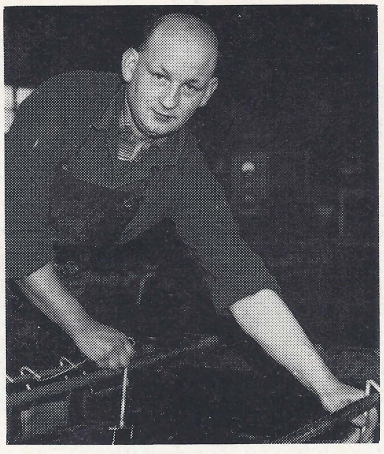

De heren Overbeek en Uitman vierden beiden op 13 febr. hun 12½-jarig jubileum.

De heer Overbeek is als puntlasser werkzaam in fabriek I. Als we eens een prijsvraag uitschreven met de vraag hoeveel puntlassen hij in de afgelopen 6 jaar heeft gemaakt, hoe hoog zou dan Uw schatting zijn?

De heer Uitman heeft reeds in vele afdelingen van de fabriek gewerkt. De laatste jaren echter onafgebroken in de galvanische afdeling van fabriek II.

De heer R. M. A. de Haan vierde op 8 januari zijn 12½-jarig jubileum.

De heer De Haan is een van onze „buitenbeentjes". Hij heeft de volle 12½ jaar gewerkt in de toonkamer te Amsterdam. Alhoewel onbekend bij vele Gispenaren vormt zijn werk toch een onmisbare schakel in het geheel van het bedrijf.

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 39e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op dinsdag 24 februari 1959

Aanwezig zijn alle leden van de Raad, mej. Vermunt, mevr. Klein en de heer Bremer.

Opening door de voorzitter.

De heer van Osselen opent de vergadering.

De situatie in het bedrijf is de laatste weken vrij constant gebleven. We mogen over het totaal der binnenkomende orders niet ontevreden zijn. De orderportefeuille neemt iets in omvang toe.

De heer Vijge heeft 23 februari afscheid genomen. Reeds eerder is op deze plaats tot uitdrukking gebracht, dat in de administratieve sector tijdens de dienstperiode van de heer Vijge belangrijke verbeteringen zijn aangebracht, terwijl tevens is gebleken welke goede diensten een controller het bedrijf kan verlenen.

De heer Kernkamp is m.i.v. 1 maart 1959 benoemd tot onderdirecteur.

In verband met de vele werkzaamheden, die verbonden zijn aan het opmaken van de balans en door een wijziging in het winstdelingsysteem is het niet mogelijk over de eerste periode van 1959 tot een berekening van het winstpercentage te komen. De eerste en de tweede periode zullen daarom gecombineerd worden. Over de wijziging in het systeem zal nog nader in de O.R. worden gesproken.

Goedkeuring notulen.

De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd.

Verslag voor de fabrieksfluit.

Het was tot nu toe de gewoonte het verslag van de O.R. vergaderingen eerst aan de O.R. leden te zenden, alvorens tot publicatie in de fabrieksfluit over te gaan. In verband met de korte tijd, die ligt tussen het maken van het verslag en het verschijnen van de fabrieksfluit levert dit

Als volontair bij de N.V. Gispen

Aangezien het laatste jaar enkele volontairs van de Academie voor Industriële Vormgeving in ons bedrijf een gedeelte van hun praktisch werkjaar hebben doorgebracht en meerdere personeelsleden met hen in contact komen, hebben wij één van hen gevraagd in een kort artikeltje een en ander over de opleiding te vertellen. *R. B.*

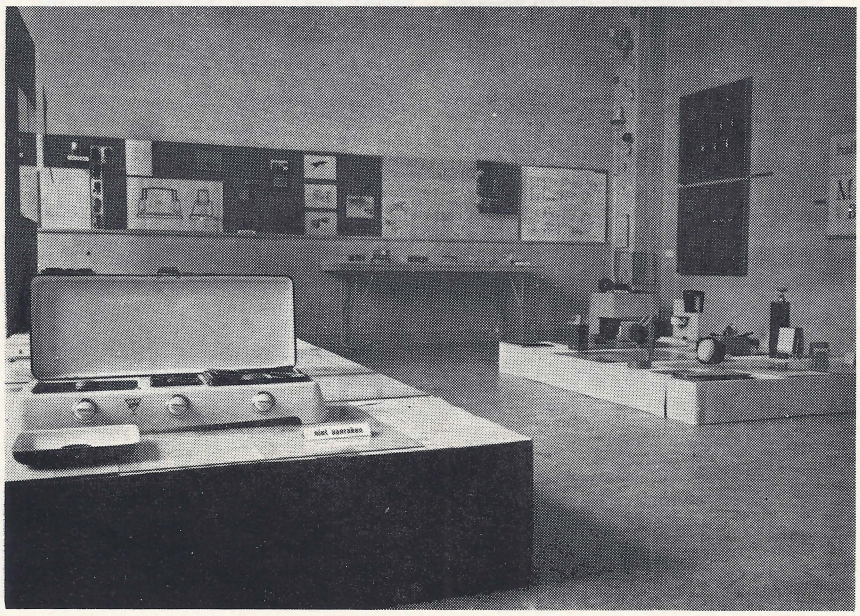

Tentoonstelling in augustus 1958 van het werk over de eerste 3 jaar van de cursisten Industriële Vormgeving. Modellen: nieuwe ontwerpen.

'n Geheel nieuw type volontair is in de Nederlandse industriewereld verschenen en wel als student van de Academie voor industriële vormgeving te Eindhoven.

Voor velen is het begrip industriële vormgeving nog vrijwel onbekend omdat vooral in Europa de vormgeving nog in 'n experimenteel stadium verkeert en de meningen hierover erg uit elkaar lopen.

Vooruitstrevende industrieën hebben hiervan echter het grote nut ingezien en daarom is in september 1955 in Eindhoven de eerste en daarmee enig in den lande, dagschool voor industriële vormgeving in het leven geroepen.

In 1960 hoopt de school de eerste afgestudeerden ter beschikking te stellen van de Nederlandse industrie.

Even zal ik nu in grove lijnen iets uitweiden over de opleiding, werkmethode en opvattingen tot ind. ontwerper. De opleiding tot ontwer-

echter moeilijkheden op. Voorgesteld wordt daarom deze circulatie te staken.
Een der leden vraagt of dan achteraf eventuele correcties nog kunnen worden gepubliceerd. Dit is natuurlijk mogelijk.
Rondvraag.
Er wordt gevraagd of de expositie op de beurs te Gent succes heeft opgeleverd.
De heer van Osselen antwoordt, dat de resultaten van deze expositie nog moeten worden afgewacht. Reeds langere tijd wordt geprobeerd onze woningmeubelen in België te verkopen. Dit is een moeilijke zaak omdat de Belgen voor dit genre meubelen blijkbaar nog niet rijp zijn.
De resultatenrekening van het oude Personeelfonds over het tweede halfjaar van 1958 wordt aan de leden uitgereikt. Elders in dit blad kunt u deze afrekening vinden.
Datum volgende vergadering.
De volgende vergadering zal plaats vinden op dinsdag, 31 maart 1959 om 10 uur.
Om 16.45 uur sluit de voorzitter de vergadering.

De heer L. van Gasteren vierde op 15 februari zijn 12½-jarig jubileum.

De heer v. Gasteren is gedurende meerdere jaren werkzaam op de afdeling gereedschapmakerij. In zijn privé-leven heeft vooral het Bondswerk zijn speciale interesse.

Mej. S. Smits vierde op 1 maart haar 12½-jarig jubileum.

Mej. S. Smits is reeds jaren werkzaam op de afdeling Verkoop als assistente van de heer Buitenweg. Zij is het tweede vrouwelijke personeelslid met een 12½-jarig dienstjubileum.

---

per voor het algemene industriële massaprodukt zowel in metaal, hout, plastic als ceramiek neemt 5 jaar in beslag waarvan het 4e 'n praktijkjaar, in verschillende Nederlandse bedrijven, is.

Als vooropleiding wordt 'n 3-jarige middelbare opleiding vereist. Men verwacht 'n artistieke inslag en 'n technisch inzicht als toelatingseis.
Hij moet n.l. zijn artistieke verworvenheden in dienst van de techniek kunnen stellen.
Men noemt de industriële ontwerper vaak 'n 3-slachtig wezen, deels artist, deels ingenieur, deels verkoopexpert. Hij moet de mechanische constructie volledig doorgronden en 'n goed inzicht hebben in het mechanische proces om zo ev. technische verbeteringen aan te kunnen brengen. Bij het ontwerpen moet hij als hoofdzaak stellen de doelmatigheid van het gebruiksvoorwerp daarbij moet het gemakkelijk en goedkoop vervaardigd kunnen worden en moet tevens aangenaam voor 't oog zijn.

Vormgeving is dus niet alleen 'n kwestie van 't uiterlijk bepalen van 'n product, maar heeft achtergronden die men niet gist.

Daaraan moet gepaard gaan 'n commercieel en psychologisch inzicht, want hij moet zijn ontwerpen aan de man kunnen brengen.
De ontwerper moet zijn ontwerpen kunnen uitvoeren in perfecte perspectieftekeningen in allerlei technieken zowel grafisch als plastisch. Om dit te kunnen krijgt hij de eerste jaren dan ook les in kleurenleer en studie naar de natuur en oude ambachtelijke voorwerpen - compositie - motievenleer - kunstgeschiedenis - boetseren - beeldhouwen - schilderen en pottenbakken.

Als technische vakken staan op 't program, scheikunde - natuurkunde - technisch tekenen - warenkennis - technologie metalen en kunststoffen - materiaalonderzoek - hout- en metaalbewerking - modelmaken.

Voor presentatie is het ook van belang dat hij de fotografie beheerst.
Op deze manier leert hij materialen kennen en kan zowel op papier als in de ruimte 'n voorstelling geven van z'n uiteindelijk ontwerp.
Men ziet dus dat hij 'n all-round opleiding krijgt zodat z'n belangstelling breed moet zijn en steeds op de hoogte moet blijven met het allernieuwste.
Hij moet de moed hebben om de machine te accepteren als een eigentijds gereedschap, ook voor de kunstenaar, voor het industriële massaprodukt dat ons moderne leven beheerst.

De industrie zoekt dan ook ontwerpers om de afzet van haar produkten te stimuleren en die het industriële produkt een vorm geven die de hoogste graad van bruikbaarheid, van snelle en goedkope massaproduktie, van soliditeit en van uiterlijke aantrekkelijkheid moeten geven.

Even nog haal ik de mening van onze directeur, de heer René Smeets, aan over industriële vormgeving.
„Industriële vormgeving is het creatief bedenken, ontwikkelen en met de machine vervaardigen van series massaprodukten, die doelmatig en uit geëigende materialen, goed gemaakt zijn, die aangenaam zijn om te zien en te gebruiken en voor zover het massagebruiksgoed is, door veel mensen begeerd en gekocht worden."

Wij zijn als praktikanten de N.V. Gispen zeer erkentelijk voor de stage die we op dit bedrijf mochten doorbrengen. Ik dank en groet van hieruit dan ook eenieder die er toe bijgedragen heeft om me deze tijd zo prettig en aangenaam mogelijk te doen laten verlopen.

Frans Vossen

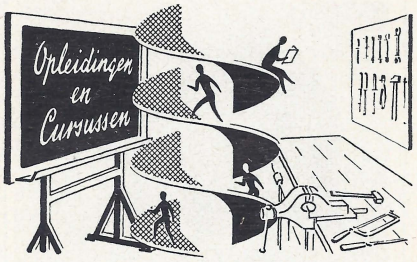

Van de 3 kandidaten voor het Bemetel-diploma Bank- en plaatwerk zijn er twee geslaagd, n.l. A. van Hemert met praktijkcijfer 6 en theorie goed en P. de Koster met praktijkcijfer 7 en theorie goed.

De derde kandidaat is voor het praktijkgedeelte geslaagd maar moet voor het theoriegedeelte een herexamen afleggen.

Op 24 februari werden de diploma's door de heer van Osselen uitgereikt. Dat het examen dit jaar niet gemakkelijk was blijkt wel uit het overzicht van het examen. In totaal hebben 42 kandidaten examen gedaan en daarvan zijn er slechts 14 geslaagd. Dit is een percentage van 33%.

Met 2 geslaagden van de 3 kandidaten hebben we derhalve geen slecht figuur geslagen. Toch zijn we niet ten volle tevreden met dit resultaat. We verwachten, dat de huidige leerlingen van de opleidingsschool hebben ingezien dat ze het diploma niet zonder meer cadeau krijgen en dat ze hun beste beentje zullen voorzetten om bij het volgende examen zonder uitzondering het diploma te behalen.

D. J. van Kranenburg

Dankbetuigingen

Voor de blijken van belangstelling van directie en personeel ontvingen wij van de volgende personen een dankbetuiging, die we vanwege de plaatsruimte moeten combineren.

A. van 't Hart, 12½-jarig jubileum

J. W. Kievit en echtg., huwelijk

G. J. Westholter en echtg., huwelijk

fam. D. de Vries, geboorte dochter Marja

fam. F. Hoffmann jr., geboorte dochter Diane.

De zeearmen gaan dicht

3. BLIK IN DE TOEKOMST

Nederland in 2000.

Hoe zal ons land er dan uitzien? We weten het niet, maar laten we aannemen dat ons volk de gelegenheid krijgt in de komende 20 tot 25 jaar het Deltaplan te voltooien en in het zuiden „het huis aan de waterkant" af te bouwen. Dan zal het gezicht van de Zeeuwse en Zuidhollandse eilanden grondig zijn gewijzigd. Een uitgestrekt gebied zal uit zijn eeuwenlang isolement worden verlost, wanneer over de dammen moderne verkeerswegen zijn aangelegd en de bestaande en nieuw aan te leggen wegen op de eilanden hierop zijn aangesloten. Een rit van Rotterdam naar Middelburg per auto, die nu nog altijd twee uur en een kwartier duurt, zal dan tot iets meer dan een uur zijn teruggebracht.

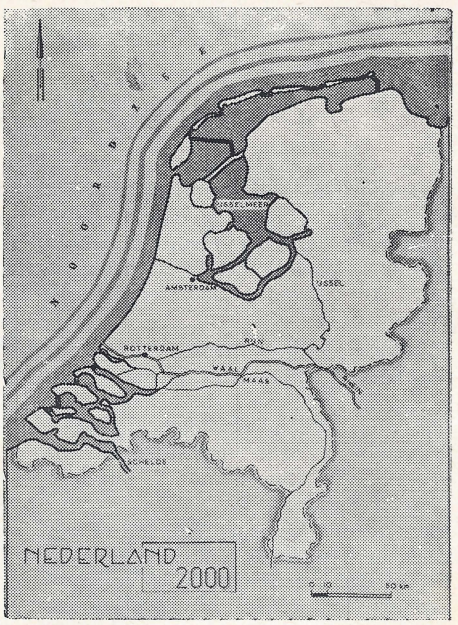

Fig. 1. Nederland in het jaar 2000.

Zowel voor de oorspronkelijke bewoners van het Deltagebied als voor de bewoners van de Randstad Holland, het gebied van de zich steeds meer uitbreidende steden Rotterdam, Den Haag, Leiden, Delft, Haarlem, Amsterdam, Utrecht en omgeving zal de ontsluiting grote gevolgen hebben. Tot nog toe is de geïsoleerde ligging van de Zeeuwse en Zuidhollandse eilanden een sterke rem geweest op de ontwikkeling van dit deel van ons land. Het beste bewijs is wel dat de bevolking van Zeeland — in scherpe tegenstelling tot overig Nederland — de laatste tientallen jaren haast niet is toegenomen, ja op sommige eilanden, Schouwen-Duiveland b.v., is achteruitgegaan. De jonge mensen die hier geen bestaan konden opbouwen, waren gedwongen naar andere streken te trekken.

Het sluiten van de zeegaten zal hier nieuwe mogelijkheden scheppen. Niet alleen zal de landbouw kunnen profiteren van de zoetwaterspaarpot in het Zeeuwse Meer, maar ook de verlossing uit het verkeersisolement zal voor de landbouw grote gevolgen hebben.

Dit laatste geldt nog sterker voor de industrie, die sterk afhankelijk is van een goede en goedkope aan- en afvoer van grondstoffen en produkten.

Terwijl er plannen zijn om in het gebied direct ten zuiden van Rotterdam nieuwe industriesteden te stichten met havens en ruime woonwijken, onderbroken door brede groenstroken, is voor recreatie vooral gedacht aan het gebied om de Grevelingen. Door de afsluiting wordt de mogelijkheid geschapen om op drooggevallen platen en slikken bospartijen, gazons en bloembollenvelden aan te leggen, waardoor in de directe omgeving van het water een uniek recreatiegebied met kampeerterreinen en jachthavens zou kunnen ontstaan.

Tot nog toe worden de Zeeuwse en Zuidhollandse eilanden, vooral door de slechte verbindingen, door niet meer dan 1% van het totale aantal vakantiegangers in Nederland bezocht. Omstreeks 1980 zullen in de Randstad Holland ca. 5½ miljoen mensen wonen, d.w.z. bijna 1½ miljoen meer dan thans. De ontsluiting van

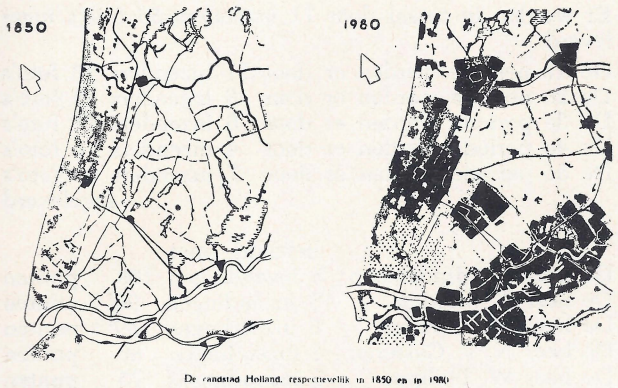

De randstad Holland, respectievelijk in 1850 en in 1980

Fig. 2. Randstad Holland, vroeger en toekomst.

een groot, mooi recreatiegebied op niet te grote afstand, dat de bewoners van de grote steden de gelegenheid biedt in de natuur op verhaal te komen, is dus wel van de allergrootste betekenis; vooral omdat op andere plaatsen, b.v. het eiland Rozenburg en in gebieden langs het Brielse Meer de mogelijkheden steeds kleiner worden.

Ook elders in het Deltagebied zal ruimschoots gelegenheid tot recreatie kunnen worden geschapen en het is dan ook niet overdreven te beweren, dat hier een compensatie gevonden kan worden voor de Veluwe, waarvan de betekenis als vakantieoord door verschillende oorzaken afneemt.

Anders dan bij de Zuiderzeewerken is de landwinst in het Deltagebied niet van bijzonder grote omvang. Door het Drie-eilandenplan, waarbij Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland aaneen worden gevoegd, zal een landwinning van ca. 2000 ha worden verkregen. Verder kan grond langs de randen van de toekomstige binnenmeren worden drooggelegd. Het zal hier over het algemeen niet om uitgestrekte oppervlakten gaan, ook al omdat zoet water veelal van meer betekenis zal blijken te zijn dan land. Al is de directe landaanwinning (ca. 15.000 ha) dus niet zo groot, de indirecte winst door vergroting van de landbouwproduktie van het oude land als gevolg van de betere kwaliteit van het water en de betere waterbeheersing is wel zeer groot.

Over de voordelen van het landverkeer is al gesproken; ook het waterverkeer zal er door de afsluiting van de zeegaten niet op achteruitgaan. De tijhavens, die alleen bij hoog water bereikbaar waren, zullen in de toekomst voortdurend toegankelijk zijn en ook zal de hinder van de soms sterke stromingen ophouden te bestaan. Door de verzoeting van het water in de grote bekkens zal er wel meer kans op ijsvorming zijn, maar door ijsbrekers en dammen is deze moeilijkheid te overwinnen.

Een omvangrijk project als het Deltaplan heeft natuurlijk niet alleen voordelen, maar ook zijn schaduwzijden. Een daarvan is dat de oestercultuur hoogstwaarschijnlijk ten dode zal zijn opgeschreven door de verzoeting van het Zeeuwse Meer. De Oosterschelde is een van de meest ideale gebieden in Europa om oesters te kweken. Met een produktie van ruim 20 miljoen oesters per jaar, staat ons land — na Frankrijk — op de tweede plaats. De mogelijkheid wordt nog onderzocht om de oesters in de Grevelingen een nieuwe kans te geven, maar zekerheid daaromtrent bestaat nog allerminst.
Iets rooskleuriger ziet het er voor de mosselen uit; voor deze Zeeuwse cultuur zijn waarschijnlijk compenserende maatregelen mogelijk.
Hoe de mens in de Delta zal reageren op de ingrijpende veranderingen in het woongebied, waar hij vele eeuwen zeer geïsoleerd heeft geleefd, valt moeilijk te voorspellen. Soms wordt wel de vrees geuit, dat de plotselinge ontsluiting een bedreiging van de oude tradities en levensgewoonten zal zijn en nadelige geestelijke gevolgen zou kunnen hebben. Sedert de stormramp is er echter al heel veel — ook in geestelijk opzicht — veranderd. Dorpen waren verwoest en moesten weer worden opgebouwd, meestal door bouwvakarbeiders van elders, die maanden achtereen temidden van de oorspronkelijke bewoners hebben geleefd. Bij allerlei kwesties als ruilverkaveling, de houding tegenover het toerisme, de aanleg van sportvelden en dorpshuizen is gebleken, dat de veelal behoudende bevolking wel het vermogen bezit zich open te stellen voor het „nieuwe".

Dat nieuwe komt onafwendbaar. We hebben gezien dat het Deltaplan uit nood is geboren. Er blijft ons als bewoners van een dichtbevolkt land, dat voor de helft lager ligt dan de normale hoogwaterstand van de zee, geen andere keus over in de worsteling tegen het water. Daarom mogen we als Nederlanders blij zijn dat het mogelijk is gebleken snel over te gaan tot uitvoering van het grootse werk, dat uitdrukking geeft aan de woorden op het monument op de Afsluitdijk:

EEN VOLK DAT LEEFT, BOUWT AAN
ZIJN TOEKOMST.

Personalia

In dienst:

26-1-1959	L. A. van Zomeren, afd. Stoffeerderij
1-2-1959	J. Bult, Controller
2-2-1959	A. M. Nauta, Galv. afdeling fabr. II
3-2-1959	P. A. Winkel, afd. Draaierij
9-2-1959	Ch. van Driest, Direktie-chauffeur
19-2-1959	H. M. Nieuwenhuizen, afd. Durion
23-2-1959	E. M. Rodermans, afd. Persen

Uit dienst:

31-1-1959	C. J. de Jong, Techn. dienst fabr. II (eigen verzoek)
3-2-1959	D. A. J. van Meenen, Techn. dienst fabr. I (mil. dienst)
14-2-1959	J. Knippenburg-Bossman, afd. Bedrijfsadmin. (eigen verzoek)
21-2-1959	D. Hovestad, afd. Durion (eigen verzoek)

Geboren:

22-1-1959	Maria Jacoba dochter van de fam. de Vries
25-1-1959	Huberta Johanna Theresia dochter van de fam. van Warenburg
5-2-1959	Marinus Theodorus Johannes zoon van de fam. Vermeulen

Gehuwd:

10-2-1959	G. J. Westholter met mej. J. C. van Munster
18-2-1959	J. W. Kievit met mej. A. C. Vermeulen.

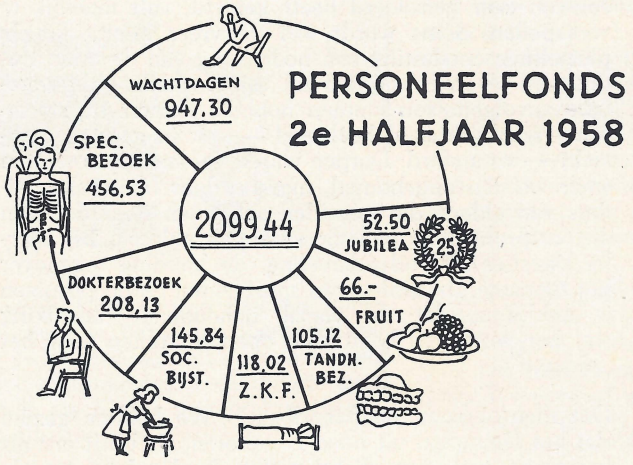

Hierboven vindt U het overzicht van het „oude" personeelfonds van de uitgaven over het 2e halfjaar 1958. Dit is de laatste verantwoording van het oude fonds, omdat immers met ingang van 1 januari 1959 het beambtenfonds en het personeelfonds zijn samengevoegd. Het saldo dat in het nieuwe fonds kon worden gestort bedroeg *f* 1.367,29.
Wij danken hierbij voor de waardering en steun welke we steeds van directie en personeel mochten ondervinden.

Het (oude) bestuur
E. Romijn
R. K. Vermeulen
K. Verweij

Het nieuwe fonds begon op 1 januari 1959 met een beginkapitaal van *f* 5.876,62, n.l. het saldo van het personeelfonds à *f* 1.367,29 en het saldo van het beambtenfonds à *f* 4.509,33.
De inkomsten in de eerste periode bedroegen in totaal *f* 881,71 en de uitgaven *f* 484,12, zodat het saldo per 13 februari *f* 6.274,21 groot is.

De uitgaven kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vergoeding voor bezoek aan huisarts	*f* 27,01
Vergoeding voor bezoek aan tandarts	„ 26,76
Vergoeding voor bezoek aan specialist	„ 70,45
Vergoeding voor wachtdagen bij ziekte	„ 284,46
Bijstand in de kosten voor ziekenfondsmiddelen	„ 19,20
Geschenken bij jubilea etc.	„ 56,24
Totaal	*f* 484,12

Het Bestuur

VAN SPORT EN SPEL

FOTOCLUB „GISPEN"

Allereerst heten wij de nieuwe leden, welke zich gedurende de laatste weken hebben opgegeven, van harte welkom.

Wij hopen, dat zij aan de fotografie veel genoegen zullen beleven en zich in de toekomst actieve leden zullen betonen.
Op het ogenblik telt onze club 27 leden.

Tegelijk met het bekendmaken van de uitslag over de 5e wedstrijdperiode waren wij op de helft van de competitie.

Dit is een geschikt ogenblik om eens een overzicht te geven van de activiteit en de prestaties welke sindsdien geleverd zijn.

Er werden in totaal door 11 inzenders 56 foto's ingeleverd.

De 1e periode werden er door 11 inzenders 16 foto's
De 2e periode werden er door 8 inzenders 13 foto's
De 3e periode werden er door 6 inzenders 11 foto's
De 4e periode werden er door 4 inzenders 6 foto's
De 5e periode werden er door 7 inzenders 10 foto's ingeleverd

		behaalde met	
De heer A. Middelkoop	5 inzendingen	106	punten
De heer T. Meirink	5 inzendingen	90½	punten
De heer W. Carstens	5 inzendingen	89½	punten
De heer N. v. Gasteren	4 inzendingen	80	punten
De heer W. Philippi	5 inzendingen	75	punten
De heer A. Zijderveld	3 inzendingen	58½	punten
De heer J. van Doorn	3 inzendingen	55½	punten
De heer E. Verhoef	2 inzendingen	35	punten
De heer G. Westerdaal	2 inzendingen	29	punten
De heer C. Smits	1 inzending	22	punten
De heer S. de Vroedt	1 inzending	11	punten
totaal	36 inzendingen		

De resterende 20 foto's zijn van dubbele inzendingen, welke op de puntenstand geen invloed uitoefenen.
Uit het bovenstaande blijkt dat het aantal geregelde inzenders zeer klein is. Neemt U zich eens voor en toont door Uw geregelde deelname dat U de tweede helft van de competitie tot een succes wilt maken.
Al kunt U dan wellicht de wisselprijs niet meer behalen, doe eens een „gooi" naar één van de periodeprijzen.

Wij zien daarom met bijzonder veel belangstelling Uw foto's met het onderwerp „Winter" op 12 maart a.s. tegemoet.
Maakt reeds nu een begin met Uw kinderopnamen, want deze verwachten wij op 9 april.
Wij wensen U veel succes bij de start van de tweede competitiehelft.

T. E. Meirink

G.T.T.C.

De tweede helft van de competitie draait al weer op volle toeren en de drie teams blijven het nog prima doen.
Het eerste speelde 2 keer gelijk en wel tegen Ribo en Boemerang, Van Jaffa, dat ongeslagen bovenaan staat werd verloren, maar van Olympia en S.O.S. werd gewonnen, resp. met 7-3 en 6-4.

Het eerste team speelt nu beter dan in de eerste helft en heeft nog een kleine kans om te promoveren.

Het tweede evenals het derde team staat bovenaan. Het tweede speelde tegen T.T.T.C. II, dat één punt meer had. In deze wedstrijd werd er door onze jongens zeer goed gespeeld en na een 3-1 achterstand werd toch met 6-4 gewonnen, waardoor zij de kop van T.T.T.C. overnamen.

Verder werd er nog tegen P.U.E.M. en T.P.D. gespeeld. Deze wedstrijden werden met grote cijfers gewonnen n.l. met 10-0 en 9-1.

Het derde team versloeg Oud Zuilen II met 10-0, Boekhoven II met 6-4 en T.P.D. met 8-2.

Daar Velox niet opkwam kreeg deze ploeg 2 punten in mindering en zodoende kwam ons derde team met 1 punt voorsprong op Velox aan de kop van de ranglijst.

Ga zo door jongens!

L. C. van Dijk,
competitieleider

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 137 - 11 APRIL 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

Gaan wij naar de maan?

Behalve in de fantasieën van enkele schrijvers heeft de mens het tot voor enkele tientallen jaren niet mogelijk geacht de aarde te kunnen verlaten en een kijkje te gaan nemen op een der ons omringende planeten.

Met de vooruitgang der astronomische waarnemingen, is ook de techniek met sprongen vooruit gegaan, zodat we er thans geheel anders over denken dan vroeger. Algemeen is men thans van mening, dat wij er in zullen slagen ons van de aarde los te maken en op ontdekkingsreis naar andere planeten en zelfs andere zonnestelsels te gaan. Alleen over de periode waarbinnen men dit denkt te kunnen verwezenlijken is nogal wat verschil van mening. Optimisten noemen een tijd van 2 à 3 jaar voor een menselijke landing op de maan. Anderen, die wat meer rekening houden met tegenslagen en technische problemen die nog moeten worden overwonnen, zijn van mening dat dit nog 10 à 20 jaar zal duren.

Er doen zich hoofdzakelijk twee problemen voor n.l. hoe komen we van de aarde af en hoe maken we een landing mogelijk op de maan (uiteraard het eerste doel) en het tweede is dat van de terugkeer.

De meeste zorg baart ons de voortstuwingsinstallatie. Men zal om van de aarde los te komen een aanvangssnelheid moeten kunnen bereiken van ongeveer 11,2 km per sekonde (d.i. ± 40.000 km per uur). Een motor die dat mogelijk maakt verbruikt echter in de tien à twintig minuten dat hij werkt duizenden liters brandstof.

Een ruimtevaartuig dat misschien enkele honderden kilo's zal wegen neemt in dit geval vele duizenden kilo's mee aan brandstof. Om de ballast van de lege brandstoftanks zoveel mogelijk te verminderen heeft men meertrapsraketten gekonstrueerd, waardoor lege tanks en uitgewerkte motoren worden afgeworpen.

Dit stelt technisch echter zulke hoge eisen dat al verschillende pogingen een kunstmaan of maanraket te lanceren zijn mislukt. We zijn er dus nog niet, maar wellicht kan een atoomreactor in de toekomst het voortstuwingsprobleem oplossen.

Wanneer we een stap verder gaan en eens veronderstellen dat alle moeilijkheden achter de rug zijn en de eerste bemande raket naar de maan (384.000 km) onderweg is, wat zal deze maanreiziger dan te zien krijgen?

De astronomen kunnen ons hierover al aardig wat vertellen, althans over de maanhelft die altijd naar de aarde toegekeerd is.

Het maanoppervlak is overdekt met een zeer groot aantal kraters. De middellijnen van deze kraters (ook wel ringbergen genoemd) is bij sommige wel 300 km en de hoogte varieert van 1000 tot 3000 meter.

Vroeger dacht men dat de maan volkomen „dood" was, dus niet vulkanisch aktief was. Eind vorig jaar heeft men echter een vulkanische uitbarsting op de maan kunnen waarnemen en op een foto vastgelegd.

Verder is er nog een soort ravijnen dat de indruk wekt van grote barsten in de maankorst. Behalve deze ringbergen en ravijnen zijn er ook laagvlakten, voornamelijk op het Noordelijk halfrond. Deze laagvlakten kunnen we met het blote oog zien als donkere vlekken. Vroeger dacht men dat dit zeeën of meren waren, maar nu weet men dat er op de maan geen water is. De laagvlakten hebben echter de naam van zeeën behouden. We vinden er onder meer de zee der vruchtbaarheid, zee der kalmte, zee der regenvlagen, zee der stormen. Enkele bekende kraters zijn Tycho, Copernicus, Gossendi, Clavius. Men heeft de kraters dus namen van sterrenkundigen gegeven.

Van de bergketens hebben sommige namen van aardse bergen. Zo is b.v. de Apennijnenketen ruim 600 km lang en heeft een omvang welke ongeveer gelijk is aan die van het hoogland van Abessynië.

De Apennijnen bestaan uit duizende bergtoppen. De hoogste is de Kaap Huygens met 5800 meter.

Het onderzoek dat men naar de klimatologische omstandigheden heeft ingesteld, heeft uitgewezen dat de maan geen dampkring heeft. Leven in vormen als wij op aarde kennen kan dus niet mogelijk zijn. Daarbij komt dan nog dat de temperatuur naar aardse begrippen „onmenselijk" is.

Gedurende de „maandag" die ongeveer 14 aardse dagen duurt stijgt de temperatuur tot boven 100° Celsius. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van een dampkring, waardoor de zonnestraling ongehinderd het maanoppervlak kan verwarmen. In de hierop volgende nacht welke ook ongeveer 14 aardse dagen duurt daalt de temperatuur, ook alweer door het ontbreken van een atmosfeer, tot 100° Celsius onder nul.

Het ontbreken van een atmosfeer en het barre klimaat zal de toekomstige maanreiziger voor grote moeilijkheden stellen. Ongetwijfeld zijn er nog meerdere problemen die een oplossing vragen, maar langzamerhand zal een ieder er van overtuigd raken, dat de huidige generatie dit alles van nabij zal kunnen meemaken. Laten we hopen dat de wetenschappelijke vorderingen mogen worden aangewend ten dienste van de mens en niet door ongezonde naijver en wanbegrip, zullen resulteren in een totale vernietiging van de mensheid, m.a.w. dat we alleen letterlijk naar de maan gaan en niet in figuurlijke zin.

E. Verhoef

FOTO MAAN

De op onze voorpagina afgedrukte foto werd ons welwillend beschikbaar gesteld door het Zeiss-Planetarium te Den Haag.

Doordat men ons een verkeerd telefoonnummer had opgegeven, kregen we niet het genoemde Planetarium aan de lijn maar een vertegenwoordiger van de meubelhandel Fa. de Klerk en u kunt zich voorstellen, dat onze vraag naar een foto van de maan wel enige verbazing wekte. De vertegenwoordiger had wel oren naar een reisje naar de maan om daar onze meubelen te gaan verkopen. We hebben hem toegezegd in elk geval aan hem te zullen denken, zodra we onze meubelen in hogere sferen zullen kunnen aanbieden.

RESULTAAT 2 PERIODEN

Resultaat 1e periode: geen uitkering
Resultaat 2e periode: 6%

In de vergadering van de Ondernemingsraad van 25 februari j.l. heeft de directie mededeling gedaan van haar voornemens om het aantal kenmerken, dat de basis vormt voor de berekening van de winstdeling, uit te breiden.
Hierdoor zal het systeem van winstdeling opnieuw aanmerkelijk worden verbeterd.

In de eerstkomende Ondernemingsraad-vergadering zal het nieuwe systeem uitvoerig worden uiteengezet. Het is mijn plan om in de daarna verschijnende Fabrieksfluit hierover ook het een en ander te vertellen. Intussen geeft de nieuwe methode van berekening als resultaat, dat over de 1e periode geen uitkering kan worden gedaan. Over de 2e periode kunnen wij het fraaie resultaat van 6% uitkering melden. Hiervan wordt dus 5% uitbetaald, terwijl 1% wordt gereserveerd.

J. Bult

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK I

In de 2e periode is het aantal gewerkte uren ongeveer 20% boven de begroting uitgekomen.

Dit is een aanzienlijke verhoging, die deels het gevolg is van het te werk stellen van nieuwe mensen en deels veroorzaakt wordt door de overuren die gemaakt zijn in de afdelingen lassen en plaatwerk.

Jammer genoeg is er in de afgelopen tijd veel verlet geweest door ziekte, waardoor sommige afdelingen het soms erg moeilijk hadden.

Zoals ook uit de overuren blijkt, zijn het in de plaatwerkerij vooral de handbewerkingen, het lassen en het plaatwerk, waar de grootste drukte heerst. In deze sector zijn ook de meeste nieuwe mensen terecht gekomen. De oorzaak hiervan is een aantal grote speciale orders, die op korte termijn geleverd moeten worden. Vooral een nieuwe aanmaakserie „Friden" bureaus heeft in de afgelopen periode zijn stempel op deze afdelingen gedrukt.

Grote bedrijvigheid heerst thans ook in de gereedschapmakerij.

De bezetting van deze afdeling is met 2 man uitgebreid, bovendien wordt er aan de sleeschaafbank overgewerkt. Men is daar druk bezig met het vervaardigen van de gereedschappen voor de nieuwe brievenkast, terwijl vele nieuwe woningmeubelen op het programma staan.

Ook aan de produktieve werkzaamheden heeft deze afdeling in de afgelopen periode zijn steentje bijgedragen door veel zaag- en fraiswerk te verrichten, vooral voor de grote speciale orders van stoelen.

Veel stagnatie heeft deze afdeling ondervonden door gebrek aan materiaal, maar we hebben goede hoop dat deze moeilijkheden thans overwonnen zijn.

H. C. Weysenfeld

FABRIEK II

In periode 2 werd het duidelijk dat we vooral tengevolge van grote speciale orders, in periode 3 een belangrijke achterstand zouden krijgen ten aanzien van de klaar te maken programma's.

Aan het einde van deze periode zijn we dan ook gaan overwerken en is getracht nieuwe mensen aan te trekken.

Al deze dingen hebben in periode 2 nog geen merkbare invloed gehad, vandaar dat van de gewerkte uren niets bijzonders te vermelden valt.

De in tarief uitgevoerde werkzaamheden stijgen nog steeds en er is nu 75% van de totale hoeveelheid werk in gegarandeerd tarief uitgevoerd in fabriek II, in deze periode.

Van de technische bijzonderheden in deze periode kunnen we nog zeggen dat we besloten hebben om de persluchtleiding verder uit te breiden tot in slijperij en galv. afd.

In de slijperij kunnen we hiermede afzuigingen e.d. beter schoonblazen en het tappen van bepaalde frames voor ophanging in het chroombad kan ter plaatse gebeuren met pneumatisch gereedschap.

In de galvanische afdeling zullen we o.a. perslucht toepassen in de spoelbaden.

Water is de meest voorkomende vloeistof in deze afdeling en spoelen in water een belangrijk onderdeel in een galvanische reeks.

Een spoelbad moet voldoen aan bepaalde eisen betreffende doorstroomsnelheid van schoon water in verband met verontreiniging van het water, en de aanhechtende vloeistoffilm van het voorgaande bad moet verwijderd worden.

Een minder goede spoeling kan de plaatselijke concentratie vreemde vloeistof in het spoelbad tot ontoelaatbaar hoge waarde doen oplopen, vooral bij open buismateriaal e.d.

Om dit laatste te voorkomen is een goede badbeweging noodzakelijk vooral bij grote baden omdat hier het effect van doorstromend water minimaal is. Hiervoor is nu de luchtagitatie ideaal.

De grootte van het spoelblad is niet belangrijk. Het voorwerp moet natuurlijk in de bak passen en verder is alleen de tijd voor het bereiken van de bepaalde evenwichtsconcentratie van de af te spoelen vloeistof afhankelijk van de grootte van het spoelbad bij een bepaalde doorstroomsnelheid van het water.

Uit 't bovenstaande blijkt dat ook zeer eenvoudige bewerkingen toch gelegenheid bieden er een beschouwing aan te wijden en dat het zeker zin heeft om dit te doen omdat ook deze bewerkingen kunnen bijdragen tot verbetering der kwaliteit.

F. Hoffmann Jr.

FABRIEK III

De afgelopen periode hebben we o.a. veel werk gehad aan experimenten tezamen met Koni voor hun schokbrekerstangen.

Vooral aan de maatvering en de oppervlaktekwaliteit werden zeer hoge eisen gesteld. Eén en ander is nu klaar en met een borstelbewerking na het verchromen is de kwaliteit zoals gewenst.

Een geheel nieuw artikel is een nodulair gietijzeren scheepsschroef. Dit is een eersteling die wellicht perspectieven opent voor verdere toepassing van hardchroom voor deze artikelen. Het bewerken van aluminium vindt voortgang; er zijn nog vrij veel moeilijkheden te overwinnen, doch de resultaten van enige kleine orders in dit materiaal wettigen de verwachting dat ook dit probleem naar zijn volledige oplossing gaat.

Het nieuwe stripbad is in gebruik genomen. Dit betekent een verbetering voor het ontchromen van de zeer grote werkstukken.

Alle baden, met uitzondering van bad V zijn nu tegen warmteverliezen geïsoleerd.

Ir. J. Meijers

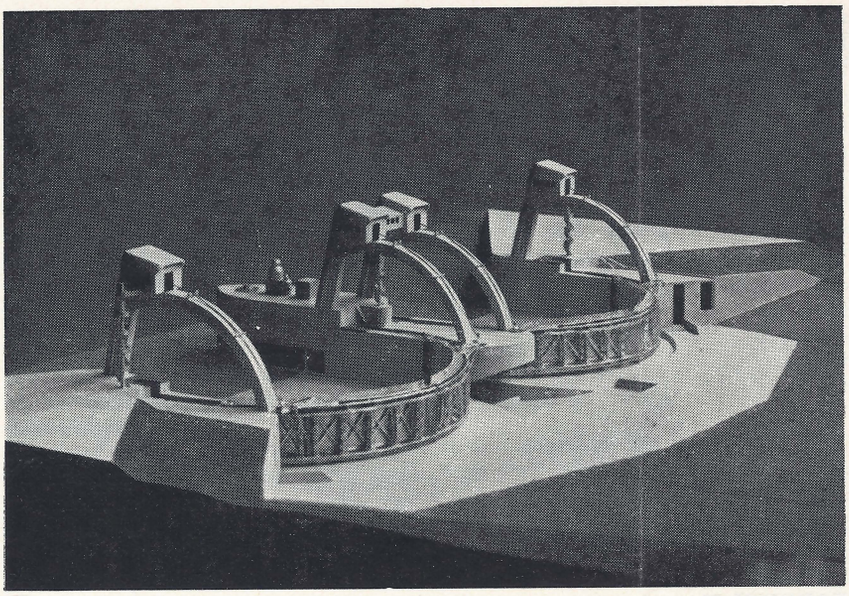

Een stuw met een waterturbine in de Lek

Dat de „waterhuishouding" van ons lage land aan de zee een ingewikkelde zaak is, hebt U waarschijnlijk altijd wel geweten. Dat een drietal stuwen — waarvan de eerste momenteel in de Lek wordt gebouwd — de watervoorziening van de Nieuwe Waterweg bij Rotterdam kunnen regelen en tegelijk onze noordelijke provincies in hun invloedssfeer betrekken zal U minder waarschijnlijk lijken. Toch zal dat zo worden door uitvoering van de plannen, die bij de directie Sluizen en Stuwen van de Rijkswaterstaat bekend staan als de Rijn-Lekkanalisatie.

In verband met de kanalisatie van de Beneden Rijn en Lek worden bij Hagestein (3 km oostelijk van Vianen), Maurik (bij Amerongen) en Driel (bij Arnhem) stuwcomplexen met schutsluizen gebouwd.

Het zal hierdoor mogelijk zijn genoemde rivier voor de scheepvaart door meer diepte beter bevaarbaar te maken en de snelheid van de stroom te verminderen. Een ander voordeel is, dat de IJssel beter bevaarbaar zal kunnen worden, doordat de stuwen, als „afsluiter" werkend, het water bij Westervoort als het ware de IJssel insturen. Voor het vormen van voldoende zoetwatervoorraad in het IJsselmeer is dit tevens een groot belang voor de noordelijke provincies, die in de zomer uit het IJsselmeer putten om hun waterpeil op de gewenste hoogte te houden.

In het westen van ons land strekt de invloed van de kanalisatie van de Rijn/Lek zich uit tot voorbij Rotterdam. Langs de Maasstad zal namelijk minder Rijnwater naar de Noordzee gaan vloeien. Door het afsluiten van de zeearm „het Haringvliet" zal dit echter gecompenseerd worden, want dan gaat daardoor geen water meer naar de zee. Dit houdt weer in, dat het complex stuwen, dat men gaat bouwen, niet in bedrijf kan komen vóórdat de afsluiting van het Haringvliet een feit is. De voor de landbouw zo schadelijke zoutgrens zou anders te ver landinwaarts komen te liggen.

In het bijzonder willen we in dit artikel de aandacht vestigen op de bouw van de stuw bij Hagestein. Ook Culemborg zal de invloed van deze stuw op het waterpeil in de Lek ondervinden.

In diverse krantenartikelen hebt u al kunnen lezen, dat vooral de watersportliefhebbers bij deze zaak zijn geïnteresseerd en dat in die kringen de angst leeft, dat de kansen om van Culemborg een watersportcentrum te maken, niet ten volle zullen worden benut.

Met deze kant van de zaak willen wij ons vanzelfsprekend niet bemoeien. Toch achten wij de bouw van deze stuw voor onze omgeving wel zodanig interessant, dat wij, toen er in het personeelsblad van de Kon. Machinefabriek Gebr. Stork & Co. N.V. te Hengelo een aardig artikel verscheen aan de redactie hebben gevraagd de gegevens hieruit te mogen gebruiken. Op ons verzoek heeft de redactie van de Hengelosche Fabrieksbode ons bereidwillig de cliché's van de bij het artikel afgebeelde foto's ter beschikking gesteld. De N.V. Stork levert de waterturbine, waarvan u ook een nadere beschrijving kunt lezen. Wij zouden u willen adviseren het bij het lezen van dit artikeltje niet te laten, maar zelf eens op een mooie zondag naar Hagestein te fietsen teneinde te zien hoe ver de bouw reeds gevorderd is en welk een machtig stuk werk hier wordt verricht.

Omstreeks het midden van 1954 ging in de zuidelijke uiterwaard van de Lek de eerste dragline aan het werk voor het maken van een bouwput voor de eerste stuw van genoemd project. Deze bouwput ligt dus naast de rivier.

Ruim $4^{1}/_{2}$ jaar na dit eerste begin kan men bij Hagestein duidelijk het stuwcomplex bekijken. Nog steeds in het droge liggen daar de 220 meter lange sluis en de stuw bestaande uit twee landhoofden en een middenpijler, waartussen twee scheepvaartopeningen van 48 meter breedte zijn.

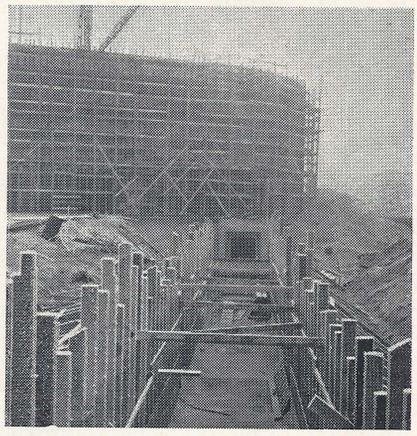

Op deze foto is de aanleg van de ca. 50 meter lange tunnelverbinding tussen het zuidelijke landhoofd en de middenpijler te zien. Bovenop de pijler staat de montagemast boven de plaats waar de waterturbine wordt afgesteld.

De middenpijler zelf heeft een breedte van 14 meter. Aan weerszijden tussen de pijler en de landhoofden worden straks de stuwschuiven aangebracht. Deze pijler heeft zeer grote afmetingen en doet het meest denken aan een schip op het droge. Het is een betonblok met een lengte van

76,1 meter, een grootste hoogte van 22 meter en een breedte van 14 meter, dat 12 meter boven de rivierbedding uitsteekt. De hoeveelheid beton, die er aan wordt verwerkt, bedraagt circa 13000 m³. De pijler is vanuit de beide landhoofden, behalve via de stuw-schuiven in gesloten stand, bereikbaar door onder de rivier aangelegde tunnels. Deze zijn vanaf de begane grond met liften te bereiken en ook als men onder in de pijler is kan men met een lift naar boven.

De waterturbine

In de hiervoor beschreven pijler zal een door Stork vervaardigde Kaplan-waterturbine worden geplaatst. Via een tandwielkast wekt deze turbine, die bij een maximale belasting 66 m³ water per seconde verwerkt, een vermogen op van 2590 pk. Het toerental van de turbine is 62,5 omw/min. Via een tandwielkast en generator wordt stroom opgewekt, welke in de eerste plaats gebruikt zal worden voor de aandrijving van de diverse in en om de stuw en de daarnaast liggende sluis aanwezige elektromotoren. De overproduktie aan stroom wordt afgeleverd aan het net van de P.U.E.M. De turbine heeft een waaier met een diameter van 4300 mm en is voorzien van verstelbare loop- en leidschoepen, welke door een automatische snelheidsregulateur bediend worden. Deze regulateur past de stand van de schoepen automatisch aan het op dat ogenblik heersende verval aan. De maximum netto valhoogte is 3,43 meter.

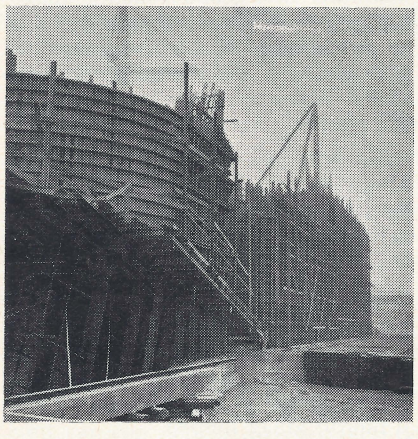

Overzicht van de werkzaamheden.

De werking van de turbine

De maximale waterhoeveelheid, die door de pijler kan worden afgevoerd, is 150 m³ per seconde. De turbine kan maximaal 66 m³/sec verwerken en 84 m³/sec kan men via een nauwkeurig regelbare cilinderschuif, welke parallel aan de turbine is aangebracht, afvoeren.

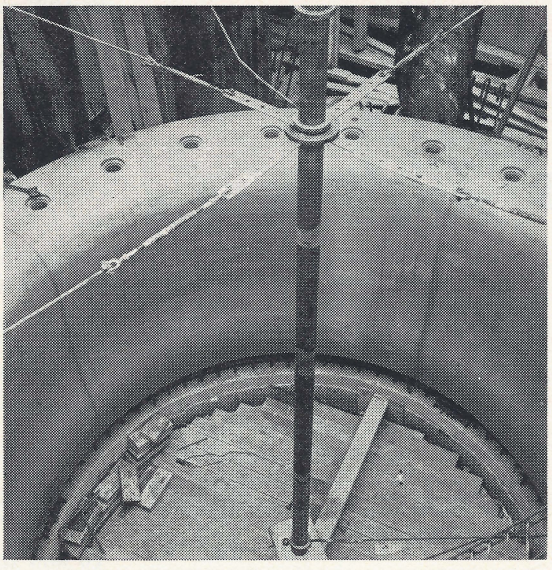

De waaier in aanbouw.

Nu is er een situatie denkbaar waarbij meer dan 150 m³/sec water zou moeten worden verwerkt. In dat geval worden de stuwkleppen, voor zover nodig, gelicht en gaat het teveel aan water daardoor.

De stuwkleppen

De kleppen waarmede deze stuw zal worden uitgerust zijn van een voor ons land geheel nieuw type.

De Rijkswaterstaat die deze stuwkleppen ontworpen heeft is bij de constructie hiervan afgestapt van de gebruikelijke vorm van de stuw, die verticaal op en neer bewogen wordt. De stuwkleppen die bij Hagestein zullen worden toegepast, krijgen de vorm van een halve cirkel met een straal van 26,5 meter. De klep wordt dus 53 meter breed. Het hoge water komt aan de holle zijde van de klep te staan. De kleppen kunnen trapsgewijze door lieren worden gelicht met kabels die over boogvormige betonnen geleidingen worden gevoerd. Het geheel wordt door middel van twee scharnieren aan het beton van landhoofd en pijler bevestigd en is dus draaibaar om deze scharnieren.

Het doet enigszins denken aan het vizier van een harnas en het kreeg dan ook de naam „vizierschuif". De bediening van deze vizierschuiven geschiedt door elektrische lieren, die aan het eind van elk van de vier betonbogen in een machinegebouwtje, dat ca. 15 m boven de bovenzijde van de pijler staat, zijn ondergebracht.

Boven het pijlergedeelte waarin de waterturbine, de cilinderschuif en verdere machinerieën zich bevinden, zal een bokkraan worden aangebracht met een draagvermogen van 40 ton. Het hijswerk van deze kraan wordt elektrisch bediend. Het kraan- en katrijden geschiedt door handbediening.

In 1961 gereed

Men hoopt in 1961 met de stuw in Hagestein gereed te komen. De vizierschuiven zullen dan de eerste tijd in geheel geheven stand staan, omdat de stuw niet in bedrijf kan vóórdat het Haringvliet van de zee is afgesloten. Gedurende deze tijd zal de scheepvaart op de Lek onbelemmerd langs de stuw kunnen varen en eerst later zal men gebruik moeten maken van de sluis.

De heren G. W. Kernkamp, M. Blom en Th. de Kroon hebben in de afgelopen periode hun 12½-jarig jubileum gevierd. Wegens ziekte van de fotograaf kunnen we in dit nummer geen foto's van hen afdrukken. In het volgende nummer van de fabrieksfluit komen we nog nader op deze jubilea terug.

De heer H. C. Zaaijer heeft afscheid genomen van het bedrijf om van zijn welverdiende pensioen te gaan genieten. Ook op dit afscheid komen we nog nader terug.

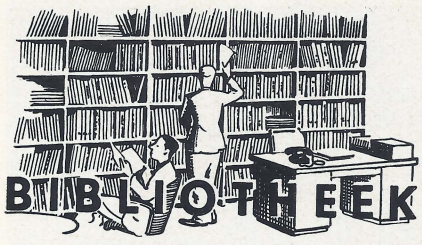

Zoals de vorige maal is vermeld biedt de Universele Decimale Classificatie in de rubriek 658 — Interne organisatie van Handel en Industrie — Bedrijfsorganisatie de mogelijkheid de rubriek 331 — Arbeid, Werkgevers en Werknemers hieraan te koppelen. Hieronder volgt een gedeeltelijke opgave van de in de bibliotheek aanwezige boeken die in de rubriek 658.3 zijn ondergebracht.

Personeelsbeleid en productiviteit.
Dr. Joh. H. Scheurer.

Bewust personeelsbeleid en de doorvoering daarvan in de praktijk.
E. M. van Diffelen en D. W. Stork.

Taak en organisatie van de personeelsdienst in de onderneming.
Mr. C. Maitland.

Bedrijf en Personeel.
F. J. Roethlisberger.

Preparing an employee handbook (Eng.).
Uitg. Institute of Personnel Management Londen.

Doelmatig personeelsbeleid.
Dr. J. C. M. Herold.

Personeelsbeleid.
H. L. Zuidema.

Hoe morgen hier?
Mens en bedrijf in de nieuwe wereld.
Rapport studiegroep C.O.P.

Human relations in small industry (Eng.).
John Perry.

De personeelschef in de praktijk.
Dr. J. H. Scheurer.

To and fro.
Human relations in American industry (Eng.).
Rapport studiegroep C.O.P.

Plezier in het werk.
Dr. ir. M. G. Ydo.

Introductie.
Introductie van nieuw personeel in het bedrijf.
Uitg. Centr. Soc. Werkg. Verbond.

De nieuweling op Uw afdeling.
H. E. Verspeek en D. Pul.

Personeelselectie en psychotechniek.
Dr. R. A. Biegel.

Nieuwe aanwinsten:

Constructie en onderhoud van electronische apparaten.
P. v. d. Ploeg.

Het verantwoord toegankelijk maken van literatuur.
Uitg. Nive.

Baas boven baas.
Uitg. Nive.

Elektrotechniek in de praktijk.
A. J. Dijkers.
Deel 2 Recepten voor de werkplaats
Deel 3 Metingen en meetmethoden
Deel 4 Gasontladingslampen
Deel 5 Plaatsbepaling van storingen.

Planning.
R. v. d. Torn.

Kwaliteitszorg in de industrie.
J. H. Enters.

Van marktsituatie tot offerte.
R. Mulder.

H. van Emden

NEDERLAND, VACANTIELAND
is groter dan u denkt

Dagelijks wordt ons duidelijk gemaakt dat we in ons land met een angstwekkend tekort aan ruimte te kampen hebben. Ruimte voor de uitbreiding van onze wooncentra, ruimte voor de vergroting van ons wegennet, ruimte voor de landbouw en de veeteelt, ruimte voor de handel en industrie, ruimte voor de recreatie.

Vooral de recreatie komt helaas nog maar al te vaak bij het zoeken van een oplossing in de verdrukking. Men is gauw geneigd om de steeds groter wordende behoefte aan recreatieruimte niet die aandacht te geven die deze behoeft. Men vergeet maar te vaak dat de recreatie, de natuurlijke ontspanning, een absolute noodzakelijkheid is voor een werkelijk menswaardig bestaan.

Gelukkig zijn zowel vele particuliereals overheidsinstellingen zich van deze situatie bewust en wordt in steeds sterkere mate de noodklok geluid ten behoeve van betere en ruimere recreatiemogelijkheden in de vrije natuur.

Wanneer u van deze sombere woorden kennisneemt moet het u vreemd aandoen, dat boven dit artikel vermeld staat, dat Nederland, als vakantieland, groter is dan u denkt.

Toch is dit zo en past het geheel in het kader van de ontwikkeling van het in ons land bestaande recreatieprobleem, wanneer ik u hierop wijs.

Vele landgenoten verkeren thans in vakantiestemming. Onvoorstelbare hoeveelheden brieven worden dagelijks gepost met verzoeken om inlichtingen over mogelijkheden om een week of langer ergens te kunnen verblijven. Aan de balies van de verkeersbureaux verdringen zich de mensen om in een persoonlijk gesprek het nodige aan de weet te komen.

Wanneer men de vakantie zou vergelijken met een maaltijd dan zou men kunnen zeggen dat de vakantiehonger ieder jaar opnieuw geconcentreerd wordt op de zo overbekende en veel genuttigde spijzen, waarvan men van te voren weet, dat ze goed zijn.

Het is — helaas — een bekend feit, dat vele Nederlanders er moeilijk toe kunnen komen iets te kiezen, dat vreemd is en dus verrassingen kan opleveren. En dat is nu juist de afwisseling die zoveel kleur aan ons kleurloze leven van iedere dag kan geven.

Wijk nu eens af van het zo overbekende vakantiemenu. Nederland bestaat niet alleen uit Veluwe en Zuid-Limburg. Er zijn vele gelijkwaardige gebieden, even gemakkelijk bereikbaar, die een goede vakantie mogelijk maken. Stoor u nu eens niet aan de ervaringen, de — overigens goed gemeende — raadgevingen van familie en bekenden ten aanzien van de te bezoeken, veelgezochte, streek.

Maak van uw vakantie een ontdekkingsreis in uw eigen land en bezoek streken, die als „nog" vreemde spijzen op de vakantiemenukaart voorkomen.

Maak van uw vakantie een goed onvergetelijk avontuur. Leer vreemde — en toch eigen — streken, mensen en gewoonten kennen. Vele toeristische bureaus, V.V.V.'s e.d. zullen u hierbij graag helpen.

BEDENK:

een werkelijk goede vakantie hebt u door:

* te genieten van rust en ruimte;
* het ondernemen van een ontdekkingstocht in nog weinig bezochte streken van ons land;
* ongestoord te genieten van de schoonheid van natuur en landschap, zonder dat u ontsierende sporen achterlaat.

Doe het in 1959 en u wilt niet meer anders!

Stichting Recreatie

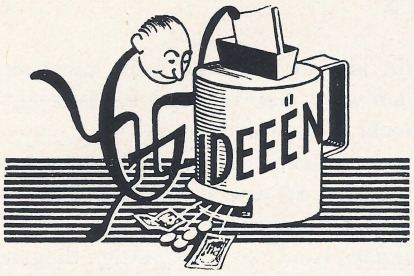

Het is nog te vroeg om ons aan voorspellingen te gaan wagen ten aanzien van de vraag of we in 1959 de totale uitkering aan premies van 1958 zullen overtreffen.
Willen we toch vergelijkingen gaan maken dan moet geconstateerd worden, dat met het bedrag van *f* 516,76 dat tot nu toe in 1959 is uitgekeerd het gemiddelde van begin vorig jaar op dit tijdstip niet gehaald wordt.
Hier zijn echt een paar flinke „uitschieters" nodig om ons wat „bij" te brengen.

Voorstel 380 **afd. 203**
C. D. Smits heeft een voorstel ingediend, om bij het verchromen of vernikkelen van buizen voor lampen een zodanige opstelling te vinden dat meerdere buizen in één bad kunnen hangen.
Dit is een vervolg op een indertijd al eerder ingediend voorstel, dat echter door bepaalde omstandigheden niet volledig tot uitvoering is gekomen. Door een nieuwe ophangbevestiging zal hierin alsnog worden voorzien. Aanmoedigingspremie *f* 5,—.

Voorstel 382 **afd. 145**
Inplaats van bevestiging met popnagels van sluitveren aan loperverbinding T-loopwerk, stelde K. van Dee voor de bevestiging te doen plaats vinden met doorgezette brugjes.
Dit is echter niet uitvoerbaar.
Toch is het indienen van dit voorstel aanleiding geweest voor de afd. Constructie om een nieuwe bevestiging toe te passen, n.l. door de opstaande kant van een doorgetrokken gaatje te gebruiken als klinkverbinding.
Premie *f* 15,—.

Voorstel 384 **afd. 123**
Dit voorstel heeft betrekking op wijziging van de puntlasmal voor jukken rek 663.
Op de plaats waar de las moet worden aangebracht en zich nu ronde gaten bevinden voor het doorlaten van de elektroden zullen slobgaten worden gemaakt waardoor een besparing aan puntlastijden kan worden verkregen.
Aan A. de Vries is een premie uitgekeerd van *f* 42,40, dit is 20% van een jaarbesparing van *f* 212,—.

Voorstel 385 **afd. 202**
De afkortmachine voor buizen, in Fabriek II, is naar aanleiding van het indienen van een voorstel van D. J. Spies, verplaatst naar de opslag van buizen. Hierdoor zal het vervoer naar het magazijn (naast de slijperij) met minder kans op beschadiging en/of doorbuigen van de buizen kunnen plaatsvinden.
Door zijn taakstelling als voorman kan inzender echter niet voor een premie in aanmerking komen.

Voorstel 386 **afd. 140**
Het is mogelijk gebleken bij het samenstellen van het kastje 7800 bureau ook de laatste schroefbevestiging te laten vervallen.
Het betreft hier n.l. de bevestiging van de stijl voor lopers aan de omgezette kant van de zijwand.
De plaatschroef zal worden vervangen door een lip die in een daartoe aangebracht geponst gat in de zijwand zal kunnen worden doorgezet.
Volgens onderstaande opgave is aan Zw. v. Iterson de premie uitgekeerd.
Besparing op jaarproduktie *f* 413,60
20% hiervan is *f* 82,72.

Voorstel 387 **afd. 145**
J. de Kruijf heeft voorgesteld de bevestiging van de afdekrand, die mede de plasticrand van bureaubladen 7800 bureaus op zijn plaats drukt, te wijzigen. Door de toepassing van gepuntlaste lip en torderen van de lip aan binnenzijde bureaublad, zou de nu gebruikelijke bevestiging van lasmoer en schroef kunnen vervallen.
Deze wijze van bevestiging is niet aan te bevelen, daar door het puntlassen van de lip de maatvoering gevoeliger wordt en bij reparaties moeilijkheden zullen optreden. Ook bij het monteren zal zeer zeker geen vlottere werkwijze verkregen worden.
Geen premie.

Voorstel 389 **afd. 145**
Door een voorstel van H. T. Sleeuwenhoek is de mogelijkheid onderzocht de wijze van bevestiging van vloerdoppen in poten van speciale tafeltjes te doen plaats vinden als bij de nu gebruikelijke bij bureau en tafelpoten. Dit is zeker uitvoerbaar. Echter de hoge matrijskosten plus de onzekerheid van regelmatige produktie maken dit voorstel minder geschikt om tot uitvoering over te gaan.
Geen premie.

Voorstel 390 **afd. magazijn**
De sloten van 7800 bureaus worden gedeeltelijk gemonteerd in de montage, en met bijbehorende onderdelen in een speciaal daartoe vervaardigd doosje verpakt en teruggezonden naar het magazijn.

De eerste in Culemborg gevonden Kievitseieren

Op 24 maart vond P. Winkel van de afd. Gispen-Durion aan de Zeedijk nabij Culemborg een nest met 2 Kievitseieren. Het waren de eerste in 1959 in Culemborg gevonden Kievitseieren.
Het ene ei werd door Winkel de burgemeester, het andere de heer van Osselen aangeboden.
Beide heren waren hiervoor bijzonder erkentelijk.

Door een voorstel van G. Toonen zal deze werkmethode in zoverre gewijzigd worden, dat alleen het geleideplaatje aan het cylinderslot wordt gemonteerd in de montage, de verpakking in de doosjes zal door het magazijnpersoneel worden verzorgd.
Premie *f* 9,—.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 383, 388, 391 en 392.

De Ideeëncommissie

TARIEVEN

VERGADERING
van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding d.d. 1-4-'59

Uit de verstrekte gegevens zien we nu goed het nuttig effect van de nieuwe methode van tariefmaken.

Sinds 1 november — toen de nieuwe methode startte— is het percentage der werkzaamheden, dat in gegarandeerd tarief wordt uitgevoerd regelmatig gestegen van 38% omstreeks november 1958, naar 66% in maart 1959. In dit zelfde tijdvak werden 4000 nieuwe tarieven gemaakt.

Dit komt overeen met 13 tarieven per dag van één tijdwaarnemer.

We mogen in de nabije toekomst nog verdere verbetering van het percentage in gegarandeerd tarief verwachten daar de lakkerij en de montage van fabriek I binnenkort in het nieuwe systeem opgenomen worden.

Voorts wordt de 66% van periode 2 ongunstig beïnvloed door het bijzonder vele aan speciaalwerk in deze periode.

Uitvoerig wordt van gedachten gewisseld over het probleem der tarieven in de galvanische afdeling van fabriek II. Een oplossing wordt niet gevonden, maar de betrokkenen gaan voort met hun activiteiten in deze.

DAGTOCHT GISPENDAMES

Hoewel het nog vrij vroeg in het jaar is kunt U zich nu reeds opgeven voor onze jaarlijkse dagtocht.

We hebben ons best gedaan een plan te ontwerpen waaraan U allen plezier zult beleven en waarvan U later zult zeggen dat U er ten volle van hebt genoten.

Dit plan luidt als volgt:

Donderdagmorgen 14 mei a.s. om 8 uur vertrek vanaf de Triosingel.

Om circa 9 uur te Schoonhoven waar wij het Edelambachtshuis gaan bezoeken. Ons wordt daar de gelegenheid geboden om niet alleen van de vele kunstzinnig en smaakvol gemaakte voorwerpen te genieten maar ook om te zien hoe vaardige handen dit moois fabriceren.

Daarna zal er gelegenheid zijn voor een kopje koffie te Schoonhoven of te Gouda.

In Gouda krijgt U de kans te winkelen in zaken die wij hier niet kennen en Uw hart op te halen aan een uitgebreide markt.

Na de lunch rijden wij naar Moordrecht waar wij op de Kon. Tapijt Fabrieken worden verwacht.

Deze rondleiding neemt bijna de gehele middag in beslag.

Onze gebruikelijke maaltijd zullen wij dit jaar in Reeuwijk gaan halen en dan wordt het weer tijd om de terugtocht te aanvaarden.

Speciaal voor de wat ouderen onder U zullen wij erop toezien dat we niet te laat thuiskomen.

Helaas komt ook aan prettige dingen een einde en U weet wel dat zo'n dag gezellig maar ook vermoeiend is.

Om zo spoedig mogelijk alles te kunnen regelen verzoeken wij U, U *voor* zaterdag 25 april op te geven bij ondergetekende.

Mogen wij weer op U allen rekenen en *f* 7,50 van U in de bus ontvangen?

J. Vermunt

VAN SPORT EN SPEL

G.T.T.C.

Promoveren de drie teams?

Met nog 2 wedstrijden voor de boeg staan alle drie de teams er zeer gunstig voor.

Het eerste moet nog spelen tegen T.P.D. en T.T.T.C. Wint het deze 2 wedstrijden, dan eindigt het op de 2e plaats achter Jaffa en promoveert.

Het tweede staat nog 1 punt voor op T.T.T.C. 3 en moet ook nog 2 wedstrijden spelen n.l. tegen P.T.T. en Vriendenkring.

In de eerste helft werd van beide gewonnen en ik mag dus wel verwachten, dat er nu weer gewonnen wordt. Is dit zo, dan wordt dit team voor 't 2e jaar achtereen kampioen.

Het derde team deelt de tweede en derde plaats met Iduna waarvan met 7-3 werd verloren.

Zowel bij het eerste- en het derde team blijft elke wedstrijd spannend, daar waarschijnlijk de beslissing pas in de laatste wedstrijd valt.

De volgende keer hoop ik te kunnen schrijven, dat de drie teams gepromoveerd zijn.

L. C. van Dijk,
Competitie-leider

Dankbetuigingen

Aan het gehele personeel.

Voor uw gelukwensen en bloemenhulde ter gelegenheid van onze zilveren bruiloft op 8 maart jl. zeggen wij u allen heel hartelijk dank.

N. van Osselen-Clay
W. van Osselen

Voor de blijken van belangstelling en geschenken ontvangen van directie en personeel ontvingen wij de volgende dankbetuigingen.

fam. A. den Hertog, geboorte zoon Cornelis

fam. A. Steennis, geboorte dochter Conny

fam. J. W. E. Vermeulen, geboorte zoon Marinus

Personalia

In dienst:

2-3-1959	A. J. Lamboo, afd. Durion
9-3-1959	W. de Weerdt, afd. Lakkerij/Montage
9-3-1959	A. L. Geraerts, afd. Montage/Fabr. II
9-3-1959	M. van Mourik, afd. Montage/Fabr. II
9-3-1959	Th. D. v. d. Watering, afd. Ponsen
16-3-1959	J. Th. Hummel, afd. Lakkerij/Montage
16-3-1959	W. A. Kielestein, afd. Plaatwerkerij
16-3-1959	F. Oosterhof, afd. Draaierij
16-3-1959	H. Ryneker, afd. Bedrijfsadministratie
16-3-1959	W. B. Meyer, afd. Bedrijfsadministratie
1-4-1959	mej. W. D. van Munster, afd. Orderadministratie

Uit dienst:

28-2-1959	G. W. Vijge, Controller (eigen verzoek)
5-3-1959	A. de Vries-Visser, afd. Verkoop (eigen verzoek)
7-3-1959	E. W. J. Wesker, afd. Durion (eigen verzoek)
7-3-1959	J. Verhoeks, afd. Lakkerij (eigen verzoek)
31-3-1959	H. C. Zaaijer, afd. Buigen (gepensioneerd)
9-4-1959	G. L. Blondeel-Timmerman, afd. Bedrijfsadministratie (mil. dienst)
9-4-1959	E. M. Jägers, afd. Fin. admin. (mil. dienst)

Geboren:

1-3-1959	Cornelia Mechtelina Cato dochter van de fam. Steennis
15-3-1959	Cornelis zoon van de fam. Den Hertog
2-4-1959	Ingrid dochter van de fam. Van Beuzekom

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 138 - 16 MEI 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

Nieuw systeem van winstdeling

In de vorige Fabrieksfluit werd bij de bekendmaking van de winstdelingsresultaten toegezegd, dat het systeem van winstdeling nog eens nader zou worden uiteengezet. Hier komt dan de beloofde verklaring:
Het is U uit vroegere toelichtingen al bekend, dat de bedoeling van ons winstdelings-systeem is, de resultaten van ieders inspanning, uitgedrukt in geldsbedragen, volgens een bepaalde berekening, mede aan het personeel ten goede te doen komen. Het zal ieder duidelijk zijn dat voor dit gecompliceerde vraagstuk aan de administratie hoge eisen moeten worden gesteld. De Directie heeft zich echter niet laten weerhouden in vroeger jaren periodieke winstdelingen toe te passen, ook al was de inrichting van de administratie nog niet zover dat alle factoren, die invloed op de winst uitoefenen, ook inderdaad op korte termijn zuiver te bepalen waren. Er is aldus een systeem van winstdeling opgebouwd op grond van resultaten die zich wel op korte tijd laten berekenen, met name een aantal fabricage-resultaten. Enkele bekende onderdelen hieruit, die verschillen tussen werkelijke produktiviteit en verwachte produktiviteit weergeven, zijn de verhouding voor-/nacalculatie, het verschil tussen uitgegeven materiaalkosten en „terugverdiende" materiaalkosten, het verschil tussen begrote uren en gewerkte uren enz.

Hoe meer gegevens echter in de loop der jaren met toenemende betrouwbaarheid konden worden vastgesteld, des te meer waren afdelingen als voor-calculatie en administratie in staat betere calculaties en betere begrotingen te maken. Dit heeft o.m. tot gevolg gehad dat bovengenoemde verschillen steeds kleiner werden.

Dit zijn voordelen want vooral in deze tijd met scherpe concurrentie is het noodzakelijk heel precies kostprijzen te kunnen berekenen, om zo goed mogelijk verkoopprijzen te kunnen vaststellen; maar voor de winstdeling was dit nadelig, want de verschillen waarop de winstdeling berust, werden steeds kleiner en zouden uiteindelijk nul kunnen zijn.

Tegen het oude winstdelings-systeem bestond nog een bezwaar: alle verbeteringen, beloonde ideeën enz. deden voor de winstdeling mee tot 1 januari. Op die datum werden al deze verbeteringen opgenomen in kostprijzen en konden wij als het ware opnieuw beginnen.

Er is terecht wel eens naar voren gebracht, dat deze factoren die een goedkopere produktie tot gevolg hadden en dus een grotere winst opleverden in de winstdeling zouden moeten meedoen, totdat van die produkten de verkoopprijzen lager werden vastgesteld. Aan deze wensen is nu bij het op 1 januari 1959 gewijzigde winstdelings-systeem tegemoet gekomen, want in dit systeem zijn ook de verkoopwinsten opgenomen, d.w.z. de verschillen tussen netto opbrengst van de produkten en de kostprijzen. Dit heeft enerzijds tot gevolg dat alle besparingen, ideeën, verbeteringen enz. mee blijven doen in de winstdeling; immers een lagere kostprijs leidt bij de zelfde verkoopprijs tot een hogere verkoopwinst; anderzijds weten nu ook de verkoopafdelingen dat de resultaten van hun inspanning in de winstdeling tot uitdrukking komen.

Hiermede is dus een belangrijke stap afgelegd op de weg naar een winstdelings-systeem waarin alle factoren, die invloed uitoefenen op de winst van de onderneming en die beïnvloedbaar zijn door de prestaties van alle personeelsleden, zijn opgenomen.

Wij verwachten dat dit een aansporing zal zijn voor ieder op zijn eigen plaats in het bedrijf om door efficiënt en „met verstand" werken mede te helpen aan het behalen van zo gunstig mogelijke resultaten.

Resultaat 3e periode: 1%

De uitkomsten van de 3e periode zijn teleurstellend. Zij laten een uitkering toe van 1%.
Dit geeft ons aanleiding tot de volgende opmerkingen:
Bij het nieuwe winstdelings-systeem was er enige bezorgdheid over de gevolgen van het in het systeem betrekken van de verkoopresultaten; deze zouden n.l. wel eens alle andere resultaten kunnen gaan overheersen. Deze bezorgdheid is ongegrond gebleken, hetgeen met name blijkt uit de factoren die op de resultaten in de 3e periode invloed hebben uitgeoefend.

Weliswaar waren de verkoopresultaten iets beneden de verwachtingen, maar daar stond tegenover dat door allerlei factoren de bezetting van de fabrieken dermate hoog is geweest, dat ook over de 3e periode een behoorlijke overbezettingswinst kon worden geboekt.

Deze beide factoren tezamen zouden dan ook een mooi percentage winstdeling hebben opgeleverd, ware het niet dat alle fabricage-resultaten zeer slecht waren, zodat de gunstige resultaten voor een belangrijk gedeelte weer te niet gingen en de uitkering van 1% maar nauwelijks werd verdiend.

Opvallend is dat alle fabricageresultaten zo slecht zijn uitgevallen. Niet alleen de verhouding voor-/nacalculatie maar ook reparatie-orders en, wat in maanden niet is gebeurd, een nadelig resultaat op materiaalverbruik.
U hebt het dus in eigen hand. Laten wij door de inspanning van allen zorgen voor een zuinig en efficiënt omgaan met onze grondstoffen en materialen.
Voor zover zich laat aanzien zullen de verkoopresultaten over de 4e periode niet ongunstig uitvallen. Laten wij dus gezamenlijk zorgen dat de uitkomsten over de 4e periode weer een behoorlijk percentage te zien geven.

J. Bult

Hier ziet U de heer Van 't Hart bezig met z'n stofzuiger. Deze Tennantstofzuiger is een tijd geleden aangeschaft om de vloeren van de afdelingen en de terreinen zo netjes mogelijk te houden. De machine is voorzien van 2 borstels, waarvan er 1 aan de voorzijde zichtbaar is. Deze voorste borstel dient om de stof langs de muren en in de hoeken weg te vegen.

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK II

In deze periode zijn we met de gewerkte uren ± 25% boven de gestelde begroting gekomen. Dit was echter niet voldoende om in deze periode het hoofd te kunnen bieden aan een overstelpende hoeveelheid werk.
Moeilijkheden bij het aantrekken van mensen in de afdelingen slijperij en galv. afd. enerzijds, anderzijds stagnaties bij de aflevering van stoelen voor een laboratorium in Leiden en van draaistoelen, waarschijnlijk een ieder wel bekend, hebben een rol gespeeld bij de minder vlotte afwerking van de orders. Een en ander heeft de orderportefeuille voor buismeubelen doen toenemen.
Ook het ziektecijfer is nog steeds hoog en heeft uiteraard ook zijn invloed.
Ondanks deze minder gelukkige samenloop van omstandigheden is echter ook nog wel iets afgeleverd, waarbij genoemd kunnen worden een speciale order voor een kinderziekenhuis, voor Aramco 138 neigstoelen en een gedeelte van een grote order voor de B.P.M.
Gelukkig is het getij langzaam aan het keren en waarschijnlijk kunnen we in de volgende periode de opgelopen achterstanden geheel inhalen, waarbij we geholpen worden door een aantal mensen uit fabriek I en de school.

F. Hoffmann Jr.

FABRIEK III

Het is opmerkelijk dat het werk met dunne chroomlagen gestadig binnen komt, maar dat 't werk met dikke lagen daarbij achter blijft. De hoop bestaat dat hier spoedig verandering in komt.
De scheepsschroef waarover in de vorige Fabrieksfluit geschreven werd is bijzonder goed gelukt, en de bezoekers aan de Jaarbeurs hebben hem kunnen bewonderen op de stand van onze opdrachtgever.
Besprekingen zijn gaande om meerdere schroeven te verchromen wat een stijging van ons nachtwerk zal zijn.
Wij hebben voor 2 weken Mr. H. Cuff in ons bedrijf, die hier is om ideeën vanuit Engeland uit te wisselen, vooral wat betreft het maken van hulpgereedschap en het vullen der baden met onderdelen.
De experimenten met aluminium vinden gestadig voortgang. Er is reeds sprake van enige produktie in dit materiaal voor derden.

J. Lamphen

Al meermalen is gebleken dat men in het algemeen niet voldoende op de hoogte is met de mogelijkheid ook buiten de bibliotheek zich op de hoogte te stellen van de in de bibliotheek aanwezige boeken en tijdschriften. Voor belangstellenden volgen hier nogmaals de plaatsen waar de catalogus ter inzage ligt:

Hoofdkantoor: secretariaat en afd. Verkoop.

Fabriek I: Tijdschrijverij en secretariaat Bedrijfsl. en Admin.

Bedrijfsbureau fabriek I.

Tijdschrijverij fabriek II.

Kantoor Durion.

Voortzetting van rubriek 658.3 — Arbeid, Werkgevers, Werknemers (V.D.C.).

Arbeidsovereenkomstrecht.
Mr. W. C. L. van der Grinten.

Hoe volgen zij ons op?
Vorming tot leiderschap in het bedrijfsleven.
Uitg. Nive.

De taak van de baas.
Uitg. Nive.

De baas.
Vorming en training.
Uitg. Nive.

Taak en verantwoordelijkheid van de baas.
J. Voragen.

De chef, zijn vorming en zijn taak.
Prof. Dr. A. Carrard.

Baas boven baas.
Aanwijzingen voor werkmeesters, bazen en voorlieden over de organisatie van fabriek en werkplaats.
Uitg. Nive.

Feiten over bazen.
Uitg. C.O.P.

Personeelsverloop.
Uitg. Nider.

Ontslagrecht.
Uitg. Centr. Soc. Werkg.verbond.

Suggestion schemes (Eng.).
Uitg. Ind. Welf. Society, Londen.

Ideeënbus (handboekje).
Uitg. Centr. Soc. Werkg.verbond.

Het overleg in de ondernemingsraad.
Uitg. Christ. Metaalbedrijfsbond.

Aandeelhoudersrechten van werknemers.
Rapport commissie bezitspreiding.

Wat denkt U van de medezeggenschap?
Uit serie „Mens en bedrijfsleven".

Aspecten van de ondernemingspensioen-voorzieningen.
Uitg. Adviescommissie voor Personeelfondsen.

Loonstelsels in theorie en praktijk.
Ir. J. D. Wackwitz.

Prestatie-beloning.
Uitg. C.O.P.

Merit-Rating en arbeidsproductiviteit.
Dr. Ph. M. van der Heyden en Jhr. Ch. A. Rappard.

Merit-Rating.
Drs. J. A. Hendriks, R. Warmenhoven.

Nieuwe aanwinsten:

Bedrijfsstatistiek.
Prof. P. de Wolf.

In deze waardevolle aanwinst voor onze bibliotheek is door Prof. de Wolf de bedrijfsstatistiek uitputtend behandeld. Enerzijds kan dit werk door zijn volledigheid en systematische opbouw als leerboek worden gebruikt, anderzijds kan het een leidraad vormen voor de oplossing van tal van praktische problemen.

H. van Emden.

Gaarne betuigen wij ook langs deze weg onze hartelijke dank voor alle verrassingen, welke ter ere van Hetty's geboorte werden gezonden.

Hr. en mevr. Meijers-Bartlema.

Hiermede danken wij allen die er aan hebben meegewerkt onze huwelijksdag tot een onvergetelijke dag te maken.

J. Klerks
T. Klerks-Donker.

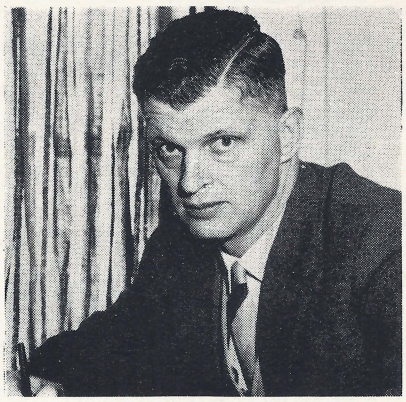

Mr. G. W. Kernkamp
9 maart

M. Blom
16 maart

C. M. van Leeuwen
21 april

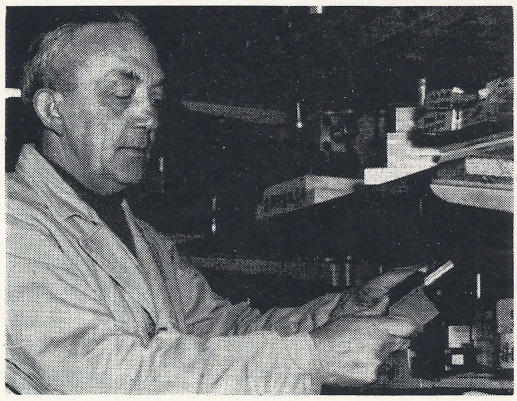

Th. de Kroon
25 maart

J. Dekker
21 april

Op deze pagina vindt U de 12½-jarige jubilarissen in het tijdvak van 9 maart t/m 12 mei. De foto van de heer B. Westholter ontbreekt hierbij nog. Zijn 12½-jarig jubileum had op 28 april gevierd moeten worden, maar wegens ziekte kon dit eerst op 12 mei geschieden. Door deze ziekte kon z'n foto niet tijdig gemaakt worden en we zullen deze nu in de volgende Fabrieksfluit afdrukken. De jubilarissen zijn op hun jubileumdag allen door de directie en namens het personeel gehuldigd met aanbieding van de gebruikelijke geschenken. Zij hebben ons verzocht aan directie en personeel hun dank over te brengen voor de belangstelling die zij op de heuglijke dag mochten ondervinden.

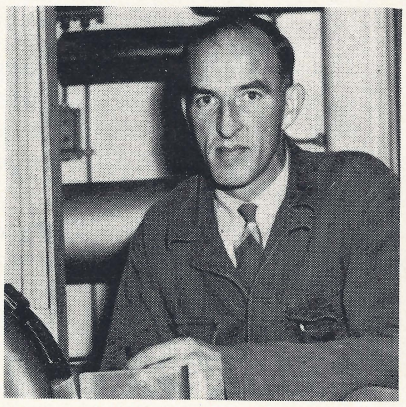

W. van den Dungen
4 mei

Ch. Hazebroek
11 mei

E. van der Heiden
12 mei

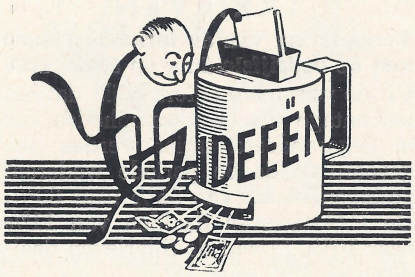

Voorstel 388 **afd. 121**

Een nieuw stempel zal worden vervaardigd voor de binnenfronten van hoge en lage laden. Het zal dan mogelijk zijn de dompelgaatjes van de binnenfronten in één bewerking gelijk mee te kunnen ponsen. Het nu in gebruik zijnde stempel is voor het aanbrengen van de nippels niet meer om te bouwen. Volgens onderstaande berekening is aan A. Peek de premie uitbetaald.
Besparing op jaarproduktie *f* 579,15. 20% hiervan is *f* 115,83.

Voorstel 391 **afd. 201**

P. M. Sleeuwenhoek heeft een methode ontwikkeld om het dichtsolderen van de uiteinden van stoel 409 zodanig te doen plaatsvinden, dat de nabewerking van vijlen kan vervallen. Bij proefnemingen is gebleken dat deze methode voldoende waarborgen biedt tegen indringen van zuren e.d.
Besparing op jaarproduktie *f* 39,20. 20% hiervan is *f* 7,84.

Voorstel 392 **afd. 145**

Om beschadiging van bureaubladen bij het monteren te voorkomen heeft H. T. Sleeuwenhoek voorgesteld de glijlatten op de montagetafels te voorzien van schuimrubber met stof overtrokken.
Dit voorstel is uitvoerbaar en de praktijk heeft bewezen dat dit gunstige resultaten oplevert. De huidige uitvoering van de glijlatten blijft ongewijzigd, echter de ruimte tussen de glijlatten zal worden benut voor het aanbrengen van blokken voorzien van schuimrubber en stof, die naar behoefte kunnen worden verwijderd.
Premie *f* 20,—.

Voorstel 395 **afd. 201**

A. Iterson heeft een voorstel ingediend om het rugframe van stoel 409 aan elke zijde ± 8 cm. in te korten. Na gedeeltelijke montage worden vloer- en rugframe slechts plaatselijk elektrisch gehecht, zodat het constructief niet verantwoord is het rugframe in te korten. Het geheel rondom lassen van de verbinding geeft ook moeilijkheden bij het slijpen van de verchroomde uitvoering van deze stoelen.
Geen premie.

Voorstel 397 **afd. 145**

Een voorstel betreffende het verzenden van de „Fabrieksfluit" per post. H. T. Sleeuwenhoek meende een besparing te bereiken door bij uitbetaling van loon of salaris ook gelijkertijd de „Fabrieksfluit" uit te reiken.

Dit heeft veel bezwaren.

In de eerste plaats wordt hierdoor de loonadministratie extra belast. Verder is het de bedoeling dat ons personeelsorgaan in het gezin gelezen wordt. Op de wijze zoals door inzender wordt voorgesteld heeft men hiermede elders slechte ervaringen opgedaan.

Een gedeelte moet toch per post verzonden worden, o.a. zieken, vertegenwoordigers en andere relaties. Eén en ander geeft geen aanleiding om in de nu bestaande toestand wijziging te brengen.

Geen premie.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 383, 393, 394, 396 en 398.

De Ideeëncommissie

HET ZIEKENGELD

Heb ik, als ik in de ploeg werk en dan ziek wordt aanspraken op een uitkering over de ploegentoeslag? Van het winstaandeel moet ik ook premie betalen! Wordt bij de vaststelling van het ziekengeld wel rekening gehouden met dit winstaandeel?

Dergelijke vragen werden de laatste tijd nogal eens gesteld en ook in de Ondernemingsraad kwam dit onderwerp reeds ter sprake. Omdat het antwoord hierop wel ieders belangstelling zal hebben, leek het ons goed toe dit onderwerp maar eens in de Fabrieksfluit te behandelen.

Allereerst dan de vraag: van welke inkomsten wordt de premie voor de ziektewet ingehouden? De ziektewet zegt hiervan: Premie moet worden ingehouden van het loon. Ja en wat is nu precies loon? Om dit uit te maken moeten we in een andere wet snuffelen en daar vinden we dan: „Loon is al hetgeen uit een dienstbetrekking word genoten". Alles met elkaar nog steeds een vaag iets. In een toelichting erop wordt echter nader omschreven wat er zoal onder het begrip loon kan vallen. In de eerste plaats het werkelijke weekloon en verder o.a. gratificaties, winstaandeel, ploegentoeslag en overwerktoeslag.

Nu weten we dus ongeveer waar we aan toe zijn bij de berekening van de premie. Van praktisch alles wat we door ons werk ontvangen moet premie worden ingehouden. Wordt bij de vaststelling van het uitkeringsbedrag bij ziekte nu ook met alle inkomsten rekening gehouden? Nee, zo eenvoudig is de zaak niet. Het is nl. niet zo, dat u kunt zeggen, o ja, van dat bedrag heb ik premie betaald en daar ontvang ik bij ziekte zoveel % van. Er wordt nl. verschil gemaakt tussen het begrip loon, waarover de premie moet worden betaald en het begrip loon, waarvan de uitkering wordt berekend. Het begrip premieloon is in de Ziektewet geregeld en dat hebben we hierboven dus al bekeken, maar om te zien wat het uitkeringsloon is moeten we het zg. Dagloonbesluit van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalindustrie raadplegen.

In dit Dagloonbesluit wordt gesproken over „verdienste" en aan de hand van dit bedrag wordt het uitkeringsbedrag vastgesteld. Wat is nu deze verdienste? Hiervan wordt gezegd: „Verdienste" is het voor een arbeider bij de „loonregeling in de metaalindustrie" vastgestelde uurloon, vermeerderd met het oververdiende uit hoofde van tariefwerk, tariefdervingstoeslag, premies e.d. Inkomsten uit hoofde van doorbetaalde vakantie-, feest- en verlofdagen, overwerktoeslag, ploegentoeslag, vakantietoeslag, winstdeling en gratificaties worden bij de berekening van de „verdienste" buiten beschouwing gelaten. Op dit laatste zijn dan nog enkele uitzonderingen gemaakt, met name wat betreft de ploegentoeslag en de overwerktoeslag. De ploegentoeslag wordt nl. wel bij de verdienste medegeteld, zodra men 3 maanden achter elkaar in de ploeg heeft gewerkt. De overwerktoeslag wordt ook meegeteld indien men in de 3 maanden voordat men ziek werd op ten minste 39 dagen heeft overgewerkt of gedurende 10 weken tenminste 3 uur per week heeft overgewerkt. Van deze 10 weken moeten in elk geval de laatste 3 weken aaneengesloten zijn geweest direct voor de aanvang van de ziekteperiode.

Uit het hierbovenstaande valt dus tenslotte te concluderen, dat het premieloon lang niet gelijk is aan het uitkeringsloon (verdienste). Kort samengevat komt het hierop neer. U *betaalt* premie over o.a. uurloon + oververdienste, huurcompensatie, overwerktoeslag, ploegentoeslag, vakantiegeld en winstaandeel. U *ontvangt* bij ziekte een uitkering over uurloon + oververdienste, huurcompensatie en ook over de overwerken ploegentoeslag als u langer dan 3 maanden in de ploeg hebt gewerkt of overwerk hebt verricht.

R. B.

VRIJE TIJDSBESTEDING

Aan de vrijetijdsbesteding wordt op het moment veel aandacht besteed. Er is reeds lang het streven naar meer vrije tijd door minder uren per week te gaan werken en het ziet er naar uit dat op niet al te lange termijn dit streven met succes zal worden bekroond. Al zullen we dan nog niet direct aan een 45-urige werkweek toe zijn, een beperking tot 47 uur per week ligt toch wel in het verschiet.
Meer vrije tijd dus.
Maar wat doen we in die vrije tijd? Met deze vraag houden velen in den lande zich bezig en de meningen lopen nogal uiteen. Sommigen zijn zwaar pessimistisch en anderen zeggen dat het nog wel los zal lopen met de vrijetijdsbesteding.
Het is niet de bedoeling hierover onze mening te gaan geven, maar wel willen wij graag in dit blad nu en dan een plaatsje inruimen voor de liefhebberijen van sommige personeelsleden, in de hoop dat hierdoor ook anderen er een stimulans in zullen vinden om hun eigen vrije tijd met een of andere liefhebberij te vullen. Of het hierbij nu gaat om kunst met een grote of een kleine k, of helemaal niet om de kunst, dat doet er niet toe. Als men maar plezier aan z'n hobby heeft en er zinvol mee bezig is.
Om te beginnen willen wij hierbij een der liefhebberijen van de heer Hoffmann Sr. voor het voetlicht halen.
In z'n vrije tijd houdt deze zich o.a. bezig met de schilderkunst.
De heer Hoffmann zelf vindt het „niks om over te roemen", maar naar onze mening doet hij het toch niet onverdienstelijk.
Op de bijgaande foto vindt U één van z'n produkten. Als voorbeeld heeft een ansichtkaart van een onzer Ambonese personeelsleden gediend. Behalve het schilderen heeft de heer Hoffmann ook nog andere liefhebberijen. Zo is hij bijv. van plan zich intens met de fotografie te gaan bezig houden. Momenteel lukt dit nog niet erg omdat hij nog te weinig vrije tijd heeft (die mensen zijn er blijkbaar toch ook wel), maar als hij straks volledig baas over z'n eigen tijd is, dan zullen we misschien nog wel eens een volledige expositie van hem mogen bewonderen.

FABRIEKSBRANDWEER

Het is alweer enige tijd geleden dat er door ons iets in de Fabrieksfluit gepubliceerd is, maar nu willen wij graag weer iets zeggen over het rookverbod dat in de lakkerij bestaat.
Zoals U wel begrijpt is dit verbod ingevoerd omwille van het brandgevaar dat er in een lakkerij bestaat door het gebruik van zeer brandbare verdunningsmiddelen en het is dus te allen tijde zaak om zeer voorzichtig te zijn met open vuur.
Verder houdt natuurlijk de hoogte van de premie voor de verzekering ten nauwste verband hiermee en wij willen nadrukkelijk onder Uw aandacht brengen dat ingeval er brand zou uitbreken in de lakkerij tengevolge van het feit dat er gerookt zou zijn, de verzekeringsmaatschappij onherroepelijk uitbetaling van de schade zou weigeren.
Wij doen hiermede een beroep op een ieder die het aangaat om dus aan het rookverbod in de lakkerij de hand te houden.

C. M. C. Borstlap

TARIEVEN

Vergadering van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding op 5 mei 1959

Uit de verstrekte cijfers blijkt dat het percentage der werkzaamheden die in gegarandeerd tarief werden uitgevoerd in de 3e periode wederom gestegen is, n.l. van 55% naar 60%. De E.G.-tarieven daalden van 11% naar 10%, terwijl de S-tarieven daalden van 22% naar 18%.
Er zit dus een goede vooruitgang in.
Verwacht wordt dat tegen de fabrieksvakantie alle bewerkingen in het nieuwe systeem gepast zijn. We kunnen dus nog een stijging van het percentage gegarandeerde tarieven verwachten.
De gemiddelde oververdiensten blijven zich op hetzelfde niveau bewegen.
In aansluiting op hetgeen daar over gezegd werd in de vorige vergadering wordt medegedeeld, dat in de galvanische afdeling van fabriek II nu de mogelijkheid van tarieven per produkt onderzocht wordt.
Opgemerkt wordt dat in de slijperij van fabriek II moeilijkheden met de kwaliteit geweest zijn a.g.v. slijpfouten die het gevolg zouden zijn van het niet kunnen toepassen der juiste werkmethode. Een en ander zal nader onderzocht worden.

Mag ik U voorstellen: Frederik, de voorzitter van onze vereniging. Het is een braaf man, die erg zijn best doet en een vurig propagandist is. Kranig zwaait hij de voorzittershamer, maar... ai, ai, wel eens al te vurig. U ziet het resultaat. De veiligheid kan alleen gediend worden als we goed gereedschap in veilige handen geven. In het vuur van ons werk mag de veiligheid nooit uit het oog worden verloren. Wees steeds zeker van Uzelf.. anders vergaat het U als Frederik en zijn buurman.

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 40e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op donderdag 9 april 1959 om 16 uur.

Aanwezig zijn alle leden van de Raad met uitzondering van de heer Carstens; voorts mej. Vermunt, mevr. Klein en de heren Bremer en Bult. De heer Carstens kan wegens ziekte de vergadering niet bijwonen.

Agenda

1. Opening.
2. Goedkeuring notulen vorige vergadering.
3. Winstdeling.
4. Verwarmingsinstallatie lakkerij.
5. Datum volgende vergadering.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom.
De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd en ondertekend.
De heer van Osselen geeft een overzicht van de algemene situatie in ons bedrijf en deelt daarbij mede dat het aantal binnenkomende orders momenteel vrij constant blijft.
Aangezien wij nu op het geplande jaargemiddelde zitten, zou het toch prettig zijn, indien het aantal orders wat zou toenemen, om eventuele moeilijke tijden het hoofd te kunnen bieden.
De vraag naar onze artikelen is groot, maar de invloed van de concurrentie mag niet worden onderschat.

Winstdelingssysteem

Zoals reeds bekend gemaakt is bedraagt het uitkeringspercentage over de 1e periode van 1959 0% en over de 2e periode 6%. Hiervan is 5% uitbetaald en 1% gereserveerd.
Het is nodig het winstdelingssysteem steeds aan te passen als het administratieve apparaat meer geperfectioneerd wordt. Ook thans is dit het geval. De heer Bult geeft daarom een uitvoerige uiteenzetting over het systeem. Deze uiteenzetting kunt U lezen op pag. 30 van deze Fabrieksfluit.
De voorzitter deelt mede dat ons verzoek aan het Gemeentebestuur van Culemborg, om een schoorsteen te bouwen voor de luchtinvoer van de verwarmingsinstallatie in de lakkerij, geweigerd is, omdat door het aanbrengen van een schoorsteen de afstand tussen woonhuizen en fabriek te klein wordt. De burgemeester heeft ons beloofd een en ander nog eens te bekijken. Mocht dit probleem in de Raad ter sprake komen, dan is de heer de Boef aanwezig om nogmaals te wijzen op de noodzakelijkheid van dit plan, in verband met de last die door de bewoners van de Spoorstraat wordt ondervonden.
Op dit moment moeten wij dus weer afwachten.
De datum van de volgende vergadering wordt vastgesteld op woensdag 6 mei a.s. om 16 uur.

Rondvraag

Enkele personen die door overwerk of winstuitkeringen boven de *f* 16,— grens uitkwamen, hebben minder kinderbijslag ontvangen dan voorheen.
De heer Bremer zal nagaan welke factoren hier van invloed zijn geweest en is bereid indien er werkelijk van een „strop" sprake zou zijn, dit tekort aan te vullen.
Sommige personen die in ploegendienst werken hebben geen ziekengelduitkering ontvangen over de ploegentoeslag. De heer Bremer is reeds bezig om hierin tot een goede oplossing te komen.
Door verschillende personeelsleden is gevraagd of het niet mogelijk is de salarissen bij eventuele feestdagen op het einde van de maand vóór de feestdagen uit te betalen en niet er na, zoals met Pasen 1959.
De heer van Osselen geeft hierop ten antwoord dat de heer Borstlap de betrokkenen de raad moet geven om tijdig voor een dergelijke situatie te gaan sparen.
Om 17.10 uur wordt de vergadering gesloten.

Verslag van de 41e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op 8 mei 1959.

Aanwezig zijn alle leden van de raad, mej. Vermunt en de heren Kernkamp, Bult en Bremer.

Opening door de voorzitter

De heer van Osselen deelt mede, dat de Afd. Acquisitie het erg druk heeft omdat er veel aanvragen voor nieuwe offertes zijn. Hopelijk zal hier een behoorlijk aantal orders uit voortkomen.

Notulen vorige vergadering

De notulen van de 40e vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd.

Lawaai verwarmingsinstallatie Lakkerij

Er is bericht ontvangen, dat er alsnog toestemming gegeven zal worden voor de bouw van een ventilatiekoker in de Spoorstraat ter vermindering van het lawaai van de verwarmingsinstallatie in de Afd. Lakkerij.

Griep-vaccinatie

Omdat ook in de afgelopen wintermaanden de ziektecijfers weer aan de hoge kant zijn geweest, is overwogen om in de loop van het najaar 1959 alle personeelsleden een injectie met griepvaccin te geven. Mevr. Meijers zou deze aangelegenheid verzorgen.
Uitvoerig wordt het voor en tegen van een dergelijke vaccinatie besproken.
Tenslotte wordt besloten dat elk lid van de O.R. in z'n eigen groep de mensen over dit onderwerp zal polsen. De heer Bremer zal de antwoorden verzamelen en aan de hand van de resultaten zal een nadere beslissing worden genomen.

Winstdeling 3e periode

De resultaten van de 3e periode laten een uitkering van 1% toe.
De heer Bult geeft een toelichting op de resultaten. (Zie verslag over de winstdeling).
Enkele leden gaan nader op deze toelichting in met vragen en opmerkingen over stagnatie in de produktie tengevolge van het ontbreken van voldoende materiaalvoorraad.

Datum volgende vergadering

De volgende vergadering wordt vastgesteld op 12 juni, des namiddags om 4 uur.

STEUN NU HET WERK
VAN HET RODE KRUIS

KINDERKAMP 1959

Ouders,

Misschien hebben U en Uw kinderen reeds enige weken tevergeefs de Fabrieksfluit doorgebladerd om het eerste berichtje over het kinderkamp te ontdekken.

Hier is het dan en wij hopen dat U het met ons plan eens zult zijn, en dat wij met een grote groep kunnen vertrekken.

Ook dit jaar gaan wij naar Renesse, een kleine plaats aan zee in de provincie Zeeland.

De kampgelegenheid is daar ideaal, grote schuren met voldoende slaapplaatsen en nog geen 5 min. van het strand af.

Kinderen tussen 8 en 12 jaar kunnen aan ons kamp deelnemen en de vertrekdatum is vastgesteld op 17 juli a.s.

Als leiding gaan mee: mevr. Lingen, mevr. Lamphen, de heer Bonouvrie en ondergetekende.

Mocht Uw kind er het vorige jaar nog niet bij zijn geweest, dan hebt U misschien van anderen gehoord, hoe zij genoten hebben.

Verschillende kinderen gaven zich aan het einde van die week weer op voor dit jaar.

Hoewel voor de meeste kinderen de vakantie op zaterdag 18 juli begint, vertrouwen wij er op, dat zij de school een dag eerder mogen verlaten om met ons mee te kunnen gaan.

De kosten aan deze week verbonden zijn, evenals vorig jaar, ƒ 17,50.

Tot uiterlijk 31 mei a.s. hebt U gelegenheid Uw kinderen op te geven aan tijdschrijvers en ondergetekende. Mogen wij een beroep doen op Uw medewerking, zodat wij de nodige voorbereidingen kunnen treffen?

J. Vermunt

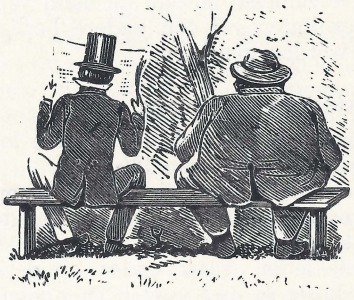

Gevaren toen . . . gevaren nu

Meer dan honderd jaar geleden had men het al over verkeersonveiligheid. Leest u maar eens de „Camera Obscura" van Hildebrand, waar de rijk geworden planter Jan Adam Kegge als zijn mening geeft, dat men „hard moet rijden om ontzag onder de voetgangers te krijgen".

Hij rijdt dan ook zo „hard" dat de ruiten rinkelen in hun sponningen, en dat „kindermeiden op twintig meter afstand 'verschoten' en de hen toevertrouwde lievelingen met een ruk naar zich toesjorden, om de wereld te tonen hoe goed zij voor hen zorgden!"

Wij lachen nu om die „verkeersonveiligheid" in de tijd van trekschuit en diligence. Wij zijn wel andere gevaren gewend, en onze kinderen groeien er mee op. Wij bewegen ons door een ontzaglijk druk en snel verkeer.

Wij werken in bedrijven met machtige machines en hoge, levensgevaarlijke stroomspanningen en schrikbarend zou het ongevallencijfer zijn, wanneer we niet geleerd hadden beveiligingsmaatregelen te nemen en.... onszélf te beschermen tegen gevaar en letsel.

Ook díe gevaren echter zijn nog maar kinderspel, vergeleken bij hetgeen ons bedreigt, wanneer onverhoeds een oorlogsramp, met moderne (kern)wapens, ons land zou treffen.

Maar merkwaardig: terwijl we alles doen om ons te beschermen tegen die dagelijkse gevaren, besteden we slechts terloops aandacht aan de mogelijkheid van bescherming tegen oorlogsgevaar; en misschien geloven we er zelfs niet eens in....

Toch is het noodzakelijk dat wij ons hierop bezinnen en dat wij er iets van weten. Want onwetendheid maakt overal, en ook hier, de meeste slachtoffers.

Wanneer u dan ook dezer dagen een brochure krijgt aangeboden „Individuele Zelfbescherming" leg die dan niet ongelezen ter zijde, maar neem kennis van de inhoud.

En wilt u over dit onderwerp meer weten, dan zal de Stichting Bevordering Bescherming Bevolking, Groot Hertoginnelaan 40 te Den Haag, u gaarne alle door u gewenste gegevens verschaffen.

De werkende mens:

EEN PRACHTIG FOTOGRAFISCH ONDERWERP

„Ik houd van werken; het fascineert me; ik kan er uren naar zitten kijken".

Deze geestige opmerking wordt toegeschreven aan een geliefde Britse humoristische verteller uit vroegere tijd, J. K. Jerome.

De man had gelijk: het is een menselijk trekje zich te laten boeien door de arbeid van anderen en dan zelf niets te doen. De werkers in een bouwput zijn altijd verzekerd van toeschouwers. De kabelleggers van een energiebedrijf of een telefoondienst hebben nog nooit over belangstelling te klagen gehad. Wat een heerlijk kijkspel is het niet om een piano naar een derde étage te zien hijsen of een verkeersagent aan het werk te zien tijdens het spitsuur op een druk kruispunt. Een werkend mens is altijd de aandacht waard, ook zonder de bijkomende spanning of de piano niet naar beneden komt of het verkeer onwrikbaar vastloopt.

Een in zijn werk verdiept mens is zichzelf. Hij heeft zijn omgeving vergeten en is spontaan in zijn bewegingen en reacties. We kunnen daar tegenwoordig gefascineerd naar kijken, zonder de schijn van ledigheid te wekken. Want dat toekijken krijgt een verantwoorde reden, zo gauw we een fototoestel in de hand hebben.

En wie de werkende mens wil fotograferen, moet eerst goed kijken om de plaat te kunnen maken die karakteristiek kan zijn voor het onderwerp.

Van nature zijn we geneigd de ogen wat toe te knijpen als we iets scherp willen opnemen. We bannen de afleidende omgeving uit onze gezichtskring en concentreren ons geheel op het voorwerp van onze aandacht. Niet anders doen we, wanneer we ons een beeld trachten te vormen door de zoeker van onze camera. Wie ogen heeft om te zien, constateert dat door die zoeker het gezichtsveld kleiner, maar ook veel levendiger wordt. Er vallen details te ontwaren, die ons gewoonlijk ontsnappen. Een matje kloppende huisvrouw is zo iets gewoons, dat we er nauwelijks oog voor hebben. Maar bezie deze werkende mens nu eens door de zoeker van Uw fototoestel en ge zult verbaasd zijn over de spanning der bewegingen, de intensiteit der toewijding, waarmee dit dagelijkse werkje wordt verricht. Wie het werk van anderen observeert door de zoeker van zijn camera kan niet anders dan respect krijgen voor de arbeid van zijn medemens. Dat respect ontbreekt nogal eens.

Misschien kan de komende traditionele fotoweek, in de tweede week van mei, daarin wat verbetering brengen. De opdracht voor de wedstrijd, welke aan die fotoweek verbonden is, luidt namelijk: „Richt Uw lens op de werkende mens". Daarmee is een onbegrensd „jachtterrein" opengesteld voor de enthousiaste foto-amateurs, van wie er in Nederland honderd-duizenden zijn. Fotograferen is uitgegroeid tot een dankbare en zinvolle vorm van vrije tijdsbesteding, die ruimschoots tegemoet komt aan de in bijna ieder mens levende behoefte aan scheppende arbeid.

De gehaaste krantenbezorger, de met schotels balancerende ober, de gereserveerd kijkende loketbeambte, de op tempo werkende typiste, de voorzichtig handelende machinemonteur, de orerende verzekeringsagent, de rustig controlerende arts, de baby-verzorgende moeder, de gespannen bezige bankwerker, de tegen hitte vechtende stoker, zij en nog miljoenen anderen in hun werk verdiepte mensen zijn stuk voor stuk prachtige fotografische onderwerpen. In ieder huis, in iedere winkel, in iedere werkplaats, op ieder kantoor, in iedere fabriek, overal liggen de onderwerpen voor het grijpen. Op straat, op het water, op het wijde land, aan de haven, op het station en waar al niet, bespeelt de werkende mens het toneel van de arbeid met een verve, die hem de allure geeft van een filmster.

Hoe onthullend kan het niet zijn om tijdens de werkuren in de fabriek eens op elkaars werkwijze te letten en die later, bijvoorbeeld in het schaftuur of tijdens de lunchpauze, eens te laten overspelen „klaar voor opname". Trouwens, wanneer men de werkende mens scherp observeert, zal men weinig moeite hebben met het achteraf treffen van die ensceneringen, waaruit puntgaaf de karakteristiek van de gefotografeerde arbeid te voorschijn komt. En al mag een cynicus dan eens gezegd hebben, dat werken een vorm van zenuwachtigheid is, de oogst van de wedstrijd „richt Uw lens op de werkende mens" zal ongetwijfeld weer bewijzen, dat arbeid nog altijd adelt.

* * *

De hierboven genoemde wedstrijd, die georganiseerd wordt door de Vereniging Nederlands Fabrikaat in samenwerking met de Stichting ter bevordering van de Amateurfotografie, duurt van 9 mei tot 9 juni a.s. Personeelsleden, die aan deze wedstrijd willen deelnemen kunnen dit doen in samenwerking met de fotoclub. De heer Middelkoop kan alle inlichtingen over de wedstrijdvoorwaarden en de uitgeloofde prijzen verstrekken.

De foto's dienen uiterlijk 4 juni a.s. te worden ingeleverd bij de heer Middelkoop. Op de achterzijde van de foto gelieve U een motto te vermelden. In een blanco enveloppe dient naast dit motto de naam en het adres van de inzender te worden ingeleverd.

VAN SPORT EN SPEL

SPORTWEEK 1959

Op zaterdag 27 juni begint de sportweek met de sterrit. Wij vermelden hierbij het volledige programma. De inschrijfformulieren zijn vanaf 8 t/m 20 juni verkrijgbaar bij de tijdschrijvers en telefoniste. Na zaterdag 20 juni kunnen geen inschrijvingen meer worden aangenomen. De aanvoerders bij de team-sporten moeten hun team opgeven aan het sportweekcomité vóór 20 juni.
In de volgende Fabrieksfluit zullen de plaatsen en de aanvangstijden nader worden bekend gemaakt.

Sportweekcomité.

Zaterdag 27 juni:

Sterrit voor fietsers en bromfietsers.
Ook echtgenotes kunnen hieraan deelnemen.

Zondag 28 juni:

Tennis, ook voor huisgenoten.

Woensdag 1 juli

Kindermiddag, voor kinderen die zijn geboren tussen 2 juli '49 en 2 juli '53.
Singelloop. Ook voor huisgenoten en personeelsleden van andere bedrijven (per ploeg en individueel).

Donderdag 2 juli:

Klaverjassen. Ook voor huisgenoten.

Vrijdag 3 juli:

Wandelen. Ook voor huisgenoten.

Zondag 5 juli:

Hengelen - Tennissen. Alleen personeelsleden.

Maandag 6 juli:

Tafeltennis. Ook voor huisgenoten.

Dinsdag 7 juli:

Badminton. Ook voor huisgenoten.

Woensdag 8 juli:

Zwemmen - Badminton. Ook voor huisgenoten.

Donderdag 9 juli:

Volleybal. Alleen voor personeelsleden.

Vrijdag 10 juli:

Bridgen. Ook voor huisgenoten.

Zaterdag 11 juli:

Voetballen - Sluitingsavond. Alleen voor personeelsleden.

Zondag 12 juli:

Zwemmen. Beusichem—Culemborg.

FOTOCLUB „GISPEN"

Er werden voor de 8e wedstrijdperiode door 6 inzenders 10 foto's met als onderwerp „het kind" ingeleverd.
De 9e periode brachten 5 inzenders 10 lente-foto's bijeen.
Nu rest ons nog de 10e periode waarmee dan de competitie tot een einde komt.
„De mens in de industrie", is het laatste onderwerp, en wij wekken U allen op tot een grote deelname. 4 Juni is de datum van inlevering.
Op donderdag 21 mei hebben wij de beschikking over een zending foto's van de FIAP.
Verder staan er nog een collectie uit Denemarken (18 juni) en een Bondscollectie (2 juli) op het programma.

T. E. Meirink.

G.T.T.C.

De competitie is ten einde, maar helaas moeten er nog 2 wedstrijden gespeeld worden. Er waren n.l. door de „Bond" foutieve standen opgegeven, waardoor het 1e team nog niet gepromoveerd en het 2e team nog geen kampioen is.
Het 1e moet nu een beslissingswedstrijd spelen tegen Jong-Utrecht. Tegen deze ploeg werd gewonnen met 9—1, en gelijk gespeeld.
Het 2e moet tegen T.T.T.C. III een beslissingswedstrijd spelen om uit te maken wie er kampioen wordt. Dit zal wel een heel spannende wedstrijd worden, want er werd eenmaal met 6—4 gewonnen en eenmaal met 6—4 verloren. Deze wedstrijd wordt bij Raiffeisen in Utrecht gespeeld.
Het 3e eindigde op de 2e plaats van de ranglijst en promoveerde automatisch naar de 3e klas. Een mooi succes van de oudjes.
De competitie werd afgesloten met een gezellige balavond op 2 mei, o.l.v. „de Renaissancers".

L. C. van Dijk, competitieleider.

Voorste rij van links naar rechts: G. G. Toonen, Joh. de Koning, Joh. Bonouvrië en G. de Braaf. Achterste rij van links naar rechts: L. C. van Dijk, A. Th. Wammes, A. Vermeulen, J. Lamphen en Th. Hoeven.

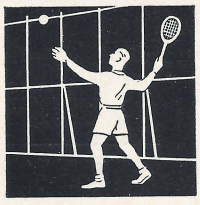

GISPEN TENNISCLUB

Het tennisseizoen draait weer op volle toeren, de baan is prima dus nu maar tennissen.
U moet er echter wel rekening mee houden dat de baan bezet is op dinsdag- en woensdagmiddag en op woensdagavond.
Het zondagteam is thuis uitgespeeld zodat de zondagen weer vrij zijn. Het zaterdagteam speelt alleen zaterdag 24 mei nog thuis.
De resultaten van het zondagteam zijn:

Schoonhoven II	— Gispen	3—5
Gispen	— Bilthoven	0—3 (afgelast)
Gispen	— Wilskracht III	4—4

Zoals U ziet gaat het dit jaar niet slecht, er zit merkbaar verbetering in.

H. v. d. Heuvel.

De schuilhut gaat nu toch werkelijkheid worden, de fundering is klaar, en enkele mensen zijn druk bezig om de bovenbouw klaar te krijgen, zodat het binnenkort een stuk aantrekkelijker wordt om bij de baan te vertoeven.
De onderlinge competitie gaat ook weer draaien, we hopen op aller medewerking om dit vlot te laten verlopen.

M. Mouthaan.

Het zaterdagteam speelde tot nu toe drie competitiewedstrijden, waarvan er geen werd gewonnen.
Uit tegen Thirty All, uit Schoonhoven werd met 5—0 verloren, thuis tegen Zuilen D eveneens verloren met 5—0 en afgelopen zaterdag uit tegen M.I.T.C. werd met 4—1 verloren. Hier werd het enige winstpunt in het heren enkel behaald, na een zwaar gevecht door G. Toonen.
Hoewel de gespeelde wedstrijden met groot verschil werden verloren, is er toch zeer verdienstelijk gespeeld. Vooral mevr. Weysenfeld en J. van Beuzekom speelden goede wedstrijden.

G. Toonen,
Aanvoerder zaterdag-team

G.Z.C. (GISPEN's ZWEMCLUB)

Het sportweekcomité heeft het initiatief genomen tot oprichting van een zwemclub.

Het is de bedoeling dat deze zwemclub zich aan zal sluiten bij de K.N.Z.B., zodat de leden ook kunnen deelnemen aan zwemwedstrijden in andere plaatsen, die georganiseerd worden onder auspiciën van de K.N.Z.B.

Ook de zwemtocht Beusichem-Culemborg zal dan in K.N.Z.B.-verband georganiseerd worden. Dit betekent dat ook de leden van andere K.N.Z.B.-clubs aan deze wedstrijd mogen deelnemen. Bovendien zal één en ander vermoedelijk tot gevolg hebben dat er dit jaar een wedstrijdtocht en een prestatietocht Beusichem-Culemborg zullen worden gehouden.
Wij zijn er van overtuigd dat dit jaarlijkse evenement hierdoor nog aan waarde zal winnen.
Personeelsleden en huisgenoten die animo hebben lid van deze zwemclub te worden kunnen zich opgeven bij de leden van het Sportweekcomité.

Het sportweekcomité.

DERTIEN GLOEILAMPJES PER HALVE MINUUT

Mag ik U verzoeken met mij — al is het maar in gedachten — even de grote expositiezaal van het Veiligheidsinstituut te bezoeken? Vlak bij de ingang ziet U een telzuil staan. Aan drie zijden van deze zuil bevinden zich kleurige lampjes.
Eén rij is groen, de tweede geel en de derde rood.
Elke 2 seconden flitst een groen lampje aan, elke 32 seconden een geel en elke 4 uur en 48 minuten een rood.
„Wat betekenen deze lampjes?", zult U vragen. En het antwoord is beschamend voor de veiligheid van ons bedrijfsleven en een teken van de onvoorzichtigheid van onze werknemers.
Elk *groen lampje* betekent dat er een bedrijfsongeval plaats vindt, waarbij letsel wordt opgelopen. Het is geen erg ongeval en de gevolgen zijn beperkt, maar vergeet niet *dat dit elke 2 seconden gebeurt.*
Kijkt U eens even op Uw horloge en constateer dan hoe ontzettend kort twee seconden zijn.. tik.. tik een bedrijfsongeval met letsel.. tik.. tik opnieuw zo'n bedrijfsongeval en zó gaat het maar door; 48 uur per week.
De gele lampjes waarvan er telkens een om de 32 seconden aanflitst, signaleren een heel wat erger feit. Zo'n geel lampje duidt aan, dat er een arbeidsongeval plaats vond met een verzuim van 3 of meer dagen. Misschien was het een lichte kneuzing met een paar dagen rust... het kan ook levenslange invaliditeit betekenen! Elke 32 seconden, elke halve minuut.
Zo'n *rood lampje,* dat om de 4 uur en 48 minuten aangloeit, duidt een arbeidsongeval aan met dodelijke afloop.... Elke 5 uur een medemens slachtoffer van zijn beroep.
En daar staan wij dan voor deze onverbiddelijke telzuil, waar elke halve minuut 13 groene en 1 geel lampje aanflitsen. Wij kijken elkaar aan en er is maar één conclusie mogelijk: „Daar *moet* wat aan gedaan worden!"

Het Veiligheidsinstituut heeft eens een statistiek gemaakt en daarbij de bedrijven ingedeeld in verschillende klassen. Toen hebben we nagegaan waar de meeste ongevallen gebeurden. Het bleek, dat in de kleinere bedrijven — met minder dan 10 man personeel — heel weinig ongelukken plaatsvonden!

In de middelgrote bedrijven met 50 tot 500 man personeel kwamen de arbeidsongevallen veel hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarna nam het aantal ongevallen weer af en in de bedrijven met meer dan 1000 man personeel was de stand van zaken weer beter.

Natuurlijk bevreemdde ons deze toestand en wij gingen de oorzaken na. Nu blijkt, dat in de kleine bedrijven de verstandhouding met de baas en de onderlinge saamhorigheid zo groot is, dat hierdoor het ongevallencijfer uitermate gunstig wordt beïnvloed. Bij de grootste bedrijven heeft men uitgebreide veiligheidsploegen; men neemt de moeite de mensen te trainen en mede dáárdoor ontstaat hier de gunstige toestand.

U ziet dus, dat door saamhorigheid, door training, door oplettendheid en de wil om veilig te werken, de telzuil met die onverbiddelijk aangloeiende lampjes tot matiging kan worden gebracht.

Als U en ik, als wij allemaal willen, dan branden er geen 13 groene en 1 geel lampje per halve minuut. Dán wordt het misschien één groen lampje per half uur, om van de gele en de rode dan niet eens meer te spreken.
Als wij allemaal het devies — uitgedrukt in het embleem — van het Veiligheidsinstituut voor ogen houden: „Punt één Veiligheid", dán is er al heel veel gewonnen!

Ir. E. Spaan.

Op 31 maart was de heer H. C. Zaaijer wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd voor het laatst in dienst.
In een gezellige samenkomst in de kantine van Durion werd officieel afscheid genomen. Talrijke herinneringen uit zijn werkperiode werden hierbij opgehaald.
Gelukkig is de gezondheid van de heer Zaaijer thans nog prima. We hopen dat dit nog lange tijd zo mag blijven en dat hij vele jaren van zijn welverdiende pensioen mag genieten.

Personalia

In dienst:

6-4-1959	C. A. Bronk, afd. Lakkerij.
6-4-1959	J. B. Wammes, afd. Plaatwerkerij.
6-4-1959	W. H. van Kranenburg, afd. Bankwerkerij.
20-4-1959	mevr. R. v. d. Dungen-de Vos, afd. Fin. administratie.
4-5-1959	G. van Asch, afd. Slijperij.
4-5-1959	H. Nuyssenborgh, Galvanische afdeling.
8-5-1959	P. M. van Vuuren, Orderadministratie.

Uit dienst:

18-4-1959	mej. D. W. Pompe, afd. Orderadministratie (eigen verzoek).
18-4-1959	C. P. van Wijngaarden, afd. Lakkerij (eigen verzoek).
30-4-1959	C. A. C. van Stijn, afd. Orderadministratie (eigen verzoek).
30-4-1959	mej. G. M. A. v. d. Linden, Fin. administratie (eigen verzoek).
13-4-1959	A. M. Nauta, Fabriek II (eigen verzoek).

Geboren:

3-5-1959	Hedwich Catharine, dochter van de fam. Meijers.

Gehuwd:

21-4-1959	J. Klerks met mej. T. Donker.

Spaarkas

1e Periode 1959 (5-1-'59 t/m 7-2-'59).

Saldo per 3-1-'59	*f* 31.112,58
Stortingen	„ 4.682,62
	f 35.795,20
Opnamen	„ 3.199,51
Saldo per 7-2-'59	*f* 32.595,69

2e Periode 1959 (9-2-'59 t/m 14-3-'59).

Saldo per 7-2-'59	*f* 32.595,69
Stortingen	„ 3.981,—
	f 36.576,69
Opnamen	„ 4.290,05
Saldo per 14-3-'59	*f* 32.286,64

3e Periode 1959 (16-3-'59 t/m 18-4-'59).

Saldo per 14-3-'59	*f* 32.286,64
Stortingen	„ 3.902,20
Rente 1e kwartaal	„ 327,68
	f 36.516,52
Opnamen	„ 4.070,85
Saldo per 18-4-'59	*f* 32.445,67

Personeelfonds

Ondanks de vele zieken gedurende de griepperiode heeft het Personeelfonds over het afgelopen kwartaal toch een voordelig saldo kunnen boeken.

Hieronder wordt gespecificeerd aangegeven hoe de stand van zaken momenteel is en welke uitgaven er in totaal zijn geweest.

Veel houvast voor het beleid op lange termijn is er uit deze korte periode nog niet op te maken, maar in elk geval is het verheugend, dat het tot nu toe niet nodig is geweest het oude saldo aan te spreken.

Inkomsten 1 jan. t/m 18 april	*f* 2.770,95
Uitgaven „ „ „ „	„ 2.308,45
Saldo per 18 april	*f* 462,50
Overgenomen saldo oude fondsen	„ 5.876,62
Bezit Personeelfonds per 18 april	*f* 6.339,12

Specificatie van de uitgaven.

Bezoek aan huisarts	*f* 148,13
Bezoek aan tandarts	„ 61,57
Bezoek aan specialist	„ 338,69
Wachtdagen	„ 999,72
Ziekenfondsmiddelen	„ 180,90
Sociale Bijstand	„ 117,85
Geschenken	„ 356,09
Herstellingsoord	„ 34,25
Verpleegkosten in huis	„ 25,—
Fruit	„ 46,25
Totaal	*f* 2.308,45

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 139 - 20 JUNI 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

Winstdelingsresultaat

4e PERIODE: 0%

De verwachtingen m.b.t. de winstdelingsresultaten over de 4e periode, opgenomen in de vorige Fabrieksfluit, zijn helaas niet bewaarheid; de resultaten laten geen winstdeling toe.

Dit vereist wel enige toelichting en wij stellen voorop, dat gerekend naar de kalender de 4e periode de slechtste is van het hele jaar.

Immers, in deze periode vallen 3 feestdagen; over 5 weken verdeeld betekent dit dat er gedurende ruim 1/2 week of meer dan 10% van de totale tijd geen produktie is geweest. Dit heeft vanzelfsprekend grote invloed gehad op het aantal gewerkte uren en dus op het bezettingsresultaat.

Wat dit betreft ziet de toekomst er dus veel beter uit.

Een tweede belangrijke faktor is geweest dat de omzet achter is gebleven bij de verwachtingen. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de goederen voor enkele export-zendingen wel gereed zijn gekomen en aan de expeditie werden afgeleverd, maar door omstandigheden waar niemand iets aan kon doen, niet meer aan de afnemers konden worden verzonden, zodat deze verkoopfakturen net niet meer in de 4e periode konden worden geboekt.

Inmiddels zijn deze goederen wel de deur uit en dit betekent dus een extra winstpost voor de komende 5e periode. Uit deze toelichting blijkt dus wel dat nu iedereen belang heeft bij het bevorderen van een vlotte gang van zaken.

Weliswaar kon het niet meer verzenden van deze goederen niet op rekening van de afdeling Verkoop worden geschreven, maar in het algemeen komt toch duidelijk naar voren, dat zo snel mogelijk verzenden van gereedgekomen produkten in ons aller belang is, ook voor de winstdeling.

Gelukkig zijn over deze periode de fabricageresultaten aanzienlijk beter dan in de voorafgaande perioden en wanneer wij zo doorgaan, konden er wel eens verrassingen uit de bus komen.

Laten wij het er dus maar op houden dat de 5e periode weer eens goed zal zijn.

J. Bult

B. Westholter is werkzaam als voorman in de Afd. Expeditie.

Hij had reeds op 28 april zijn 12 1/2-jarig jubileum moeten vieren maar wegens ziekte kon dit eerst op 12 mei geschieden. Omdat de foto toen nog niet klaar was kan deze pas in dit nummer worden opgenomen.

Inderdaad zo kun je ook brood „zagen", maar het is echt niet de juiste en veiligste methode.

U zult dit misschien een overdreven voorbeeld vinden...., maar is het veel dwazer dan een Engelse sleutel als hamer te gebruiken?

Of te hijsen met behulp van een open haak?

Of een schroevedraaier als hakbeitel te gebruiken?

Tenslotte is elk stuk gereedschap, dat gebruikt wordt op een verkeerde manier, een gevaar!

VERGADERING
van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding d.d. 9-6-'59

Uit de verstrekte cijfers blijkt dat het percentage werkzaamheden in gegarandeerd tarief nog steeds toeneemt, zij het dat de toename minder sterk wordt.

In periode 4 werd 89% van de werkzaamheden in de produktieve afdelingen in tarief uitgevoerd, hiervan was 72% in gegarandeerd en 17% in geschat tarief.

Er wordt voortgang gemaakt met het opzetten van nieuwe tarieven voor de galvanische afdeling van fabriek II. Verwacht wordt dat hiermede gestart kan worden omstreeks begin juli.

Voorts werden door de leden der commissie opmerkingen gemaakt over onjuistheden in de tarieven van de slijperij van fabriek II en de montage van fabriek I.

Een en ander zal onderzocht en in de volgende vergadering nader besproken worden.

Mede namens mijn echtgenote dank ik directie en personeel hartelijk voor de belangstelling bij mijn afscheid.

H. C. Zaaijer

Je hoort het zo vaak zeggen als er wat gebeurd is: „Ja, het is mijn schuld niet, het was dat r.. stuk gereedschap, waardoor het is gekomen".

Heeft U ooit een ongeluk zien gebeuren door een stuk gereedschap, dat veilig weggeborgen was en waar niet mee werd gewerkt? Ik niet! Laten we eerlijk zijn. Het is meestal toch de mens die het werk onveilig maakt.

Want als het gereedschap niet goed meer is, dan mag hij er in zijn eigen belang niet meer mee werken. Veilige mensen hebben veilig gereedschap.

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 42e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op vrijdag 12 juni 1959.

Aanwezig zijn de leden van de Raad met uitzondering van de heer Hulskes. Voorts zijn aanwezig mej. Vermunt, mevr. Klein en de heren Bremer en Bult.

Agenda

1. Opening.
2. Goedkeuring notulen vorige vergadering.
3. Datum volgende vergadering.
4. Griep.
5. Resultaten 4e periode.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
De notulen van de vorige vergadering worden zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.
De datum van de volgende vergadering wordt vastgesteld op woensdag 15 juli a.s.
In verband met afwezigheid van de heer van Osselen zal de heer Kernkamp worden verzocht deze vergadering voor te zitten.

Griep-vaccinatie

Bij het onderzoek naar het wel of niet inenten tegen griep is gebleken, dat een groot deel van het personeel er niet voor gevoelt.
De voorzitter besluit dan ook om niet over te gaan tot vaccinatie. Mocht zich in de winter een griepepidemie voordoen dan is de directie bereid om vitamine C uit te reiken aan ieder personeelslid.

45-Urige werkweek

De voorzitter deelt mede, dat het probleem van de 45-urige werkweek onder leiding van de Metaalbond uitvoerig wordt bestudeerd.
De situatie is momenteel moeilijk omdat nog niet duidelijk wordt ingezien hoe de 3 uur minder werken per week door het opvoeren der arbeidsproduktiviteit volledig kunnen worden gecompenseerd.
Dit opvoeren van de arbeidsproduktiviteit is bovendien voor iedere onderneming verschillend en zal voor het 2e en 3e uur wel de meeste moeilijkheden geven. De vakorganisaties hebben hun medewerking toegezegd om alle mogelijkheden te bekijken.
De punten waaraan aandacht moet worden besteed, worden thans onder leiding van de Metaalbond in studie genomen.
De voorzitter vraagt of de leden van de O.R. of een commissie van deze Raad bereid is t.z.t. over deze kwestie van gedachten te wisselen. Er zal uitsluitend gesproken worden over opvoering van de arbeidsproduktiviteit en niet over de verhoging van de efficiency op ander gebied. De prijzen van het produkt zullen in geen geval verhoogd worden.

Werken in de vakantie

De heer Bremer deelt mede, dat gedurende de vakantie de volgende afdelingen zullen doorwerken: Technische dienst, waarbij ook van andere afdelingen personeelsleden zullen worden ingeschakeld, de afd. verkoop, orderadministratie en de afdeling van de heer Bult.
Over de afdeling expeditie kan nog geen beslissing worden genomen.
Er wordt opgemerkt dat het versnipperen van de vakantie van leden die gedurende de fabrieksvakantie hebben doorgewerkt, vorig jaar het hoofdprobleem vormde. Hierop zal volgens de heer Bremer worden toegezien.

Winstdeling 4e periode

De heer Bult deelt mede, dat niettegenstaande het feit, dat de verwachtingen voor de 4e periode vrij gunstig waren de winstuitkering 0% bedraagt.
Hoewel de produktie vrij hoog is geweest, werd dit slechte resultaat meer veroorzaakt door een lagere verkoopwinst omdat een aantal gereed gekomen orders niet meer in de 4e periode zijn gefaktureerd. Bovendien was er in de 4e periode een lagere bezettingswinst, deze periode telde n.l. 3 feestdagen hetgeen 10% van het aantal te werken uren betekent. Bovendien is van betekenis geweest dat wij geen draaistoelen hebben afgeleverd in verband met de reeds bekende moeilijkheden.
De voorzitter voegt hier nog aan toe dat wij er op bedacht moeten zijn, dat de klanten steeds veeleisender worden, zodat wij er wel aan moeten meewerken om de gang van zaken zo gunstig mogelijk te doen verlopen.

Een der leden is van oordeel, dat de constructie van de draaistoelen niet aan de eisen voldoet, hetgeen mede veroorzaakt wordt door het plaatsen van onoordeelkundig personeel in deze afdeling.
De voorzitter deelt mede, dat wij alles hebben gedaan om de moeilijkheden met de draaistoelen op te lossen. De stoelen die nu worden afgeleverd zijn alle gemerkt en tot op heden zijn hierover nog geen klachten ontvangen.
Er wordt gevraagd of de heer Bult een uitvoerige verklaring wil geven in de Fabrieksfluit over de winstuitkering, waarop de heer Bult antwoordt dat hij hier gaarne toe bereid is.
Een lid vraagt of er in de begroting niet op deze feestdagen is gerekend, waarop de heer Bult antwoordt dat dit wel degelijk het geval is maar dat deze verwerkt worden in het totaal aantal gewerkte uren voor het gehele jaar. Het verschuiven van deze dagen naar de periode waarin zij vallen geeft zeer veel moeilijkheden en daar zullen wij dus niet toe overgaan.
Op een vraag naar het reparatiecijfer in deze periode antwoordt de heer Bult, dat het reparatiecijfer thans lager is dan in de vorige periode, maar desondanks echter nog vrij hoog is.
Naar aanleiding van dit antwoord vraagt men zich af of sommige reparaties niet kunnen worden voorkomen, waarop een voorbeeld wordt genoemd van de afd. chromeerderij en de afkeuring van 6.000 lopertjes.

Rondvraag

Er wordt gevraagd of de op de vorige vergadering genoemde factoren, die van invloed waren op de winstuitkering over de 3e periode nader zijn onderzocht.
De voorzitter antwoordt dat inderdaad al deze factoren uitvoerig zijn bekeken.

Een der leden vraagt zich af of aan aanvragen voor kledinggeld de nodige aandacht wordt besteed. De heer Bremer deelt mede, dat dergelijke verzoeken via de betrokken baas moeten lopen. In het door de spreker bedoelde geval is dit uiteindelijk ook geschied. Een extra bedrag is echter niet gegeven, omdat de slijtage tot het normale risico van de werknemer behoort.
Er wordt gevraagd of het geen zin zou hebben een zetbank aan te schaffen. Ook kleinere werkzaamheden moeten thans op de pers verricht worden, dit vraagt veel tijd en dus geld. Deze opmerking zal nader bekeken worden.
Betreffende de winstuitkering wordt nog opgemerkt, dat verschillende voor- en nacalculatietarieven niet juist zouden zijn. Dit zal worden nagegaan.

Sportweek 1959

Volgende week zaterdag starten we met de 8e Sportweek in successie. In de vorige Fabrieksfluit is het programma reeds vermeld. Hieronder volgt nogmaals dit volledige programma, maar thans met nadere bijzonderheden omtrent tijdstip van aanvang en plaats. Als u dit blad zorgvuldig bewaart weet u dus hoe laat en waar u moet zijn om aan de wedstrijden te kunnen deelnemen of om te komen kijken. Eventuele wijzigingen in het programma worden via aanplakking bekend gemaakt.

De komende weken kunnen we weer een sportieve strijd om de ereplaatsen verwachten. Speciale aandacht daarbij voor de strijd om de sportweekbekers, die worden uitgeloofd aan de dame of heer, die zich de actiefste toont door deelname en prestatie.

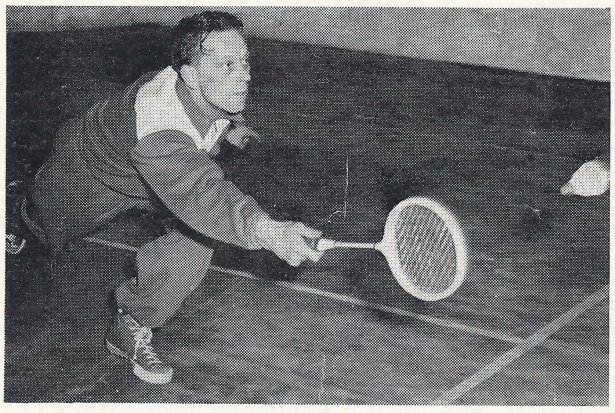

De puntentelling voor deze sportweekbekers is als volgt:

	punten voor deelname	no. 1	no. 2	no. 3	no. 4	no. 5
sterrit fietsers en bromfietsers	1	10	8	6	4	2
Hengelen	2	10	8	6	4	2
Tennis	3	10	8	6	4	2
Badminton	2	10	8	6	4	2
Tafeltennis	2	10	8	6	4	2
Singelloop	zie onder	10	8	6	4	2
Klaverjassen	1	5	4	3	2	1
Wandelen	4	—	—	—	—	—
Dammen	1	10	8	6	4	2
Voetballen	1	2	1			
Zwemmen	4	10	8	6	4	2
Volleybal	1	2	1			
Bridgen	2	5	4	3	2	1

De deelnamepunten voor de Singelloop zijn:
5 punten als men binnen 15 minuten aankomt
4 punten als men binnen 16 minuten aankomt
3 punten als men binnen 17 minuten aankomt
2 punten als men binnen 18 minuten aankomt
1 punt als men binnen 19 minuten aankomt

Bij de teamsporten krijgt iedere deelnemer van het team dat een prijs gewonnen heeft per persoon de punten zoals boven vermeld.
Bij de teamsporten mag een deelnemer niet in meer dan in één team uitkomen. De deelnemerspunten worden alleen toegekend aan degene die een nummer geheel heeft beëindigd.
Voor de dames-sportweekbeker is een aparte damesklasse met tennis, tafeltennis, badminton, zwemmen en volleybal.
Behalve voetballen zijn alle overige sporten gemengd.
De prijswinnaars van de sportweekbekers zijn geweest:

Dames

1953 mej. L. de Graauw
1954 mej. W. Hoeven
1955 mej. L. de Graauw
1956 mej. W. Hoeven
1957 mej. J. Smidt
1958 mevr. J. Poutsma

Heren

1953 L. A. van der Straten
1954 A. Prins
1955 H. de Ruiter
1956 D. J. Both
1957 G. G. Toonen
1958 W. Borgstein

UITSTAPJE GISPEN-VROUWEN

Hier vindt U dan een klein verslagje van het uitstapje van de Gispen-vrouwen. Een dag vol gezelligheid en veel vreugde.
De vrouwtjes zijn echt eens uit geweest en we kunnen ons voorstellen, dat de mannen wel graag willen weten, waar of dan de vrouwtjes wel zijn geweest.
Om 8 uur 's morgens vertrokken we uit Culemborg en via Lopik reden we naar Schoonhoven. Dit was onze eerste pleisterplaats en hier werd een museum bezocht. Ook konden we hier de zilversmeden aan het werk zien en zagen we tevens, hoe het „Delfts Blauw" geschilderd wordt. Misschien gelooft U het niet, maar we vonden dat zeer interessant. Vandaar ging de reis naar Gouda, waar we een kopje koffie gebruikt hebben. Toen dat op was, werden we echt vrij gelaten. De één ging winkelen, de ander trok naar de markt welke juist gehouden werd. Van die tocht naar de markt zal ik U nog even iets bijzonders vertellen. Niet van de markt zelf, maar wel iets wat er zoal beleefd kan worden.
Stelt U zich even het volgende voor. Twee dames gaan naar de markt. De een koopt dit de ander dat. Enkele dingen kopen ze samen, omdat dat veel „gemakkelijker" is. Daar deze dames beiden het tuinieren een beetje in het bloed zit, besluiten ze, om ieder een pakje bolletjes te kopen voor in de tuin.
„Koop jij die, dan neem ik deze". Akkoord. Ze betalen aan de meneer in totaal dus twee pakjes bolletjes, welke in een tas worden gedeponeerd. Tenminste..... als de dames thuis zijn en de bolletjes willen delen, blijkt dat beide 2 pakjes in hun bezit hebben. Vier in totaal dus, terwijl er maar twee betaald zijn.....
Van Gouda naar Krimpen aan de IJssel, waar in een rustig cafétje een broodje met een kop koffie genuttigd werd. Nu was het daar wel erg stil, zodat het niet te verwonderen was, dat er al spoedig enkele levenslustige dames in een oud karretje gingen rijden wat daar stond. Hierna naar Moordrecht, naar de K.V.T. fabrieken. Hier werden we door een „meneer" rondgeleid, waarbij we alles goed konden bekijken. Na de rondleiding werd ons thee aangeboden, die we ons wel lieten smaken. Van lieverlede kregen we toch een hongerig gevoel, zodat de chauffeur ons maar gauw naar Reeuwijk bracht, waar een warme maaltijd op ons stond te wachten. Ik wil hier wel verklappen, dat bij deze maaltijd, welke voortreffelijk was klaargemaakt, niemand aan „de lijn" dacht en er zelfs nog iemand over „schranzen" sprak.
De laatste aanlegplaats was Haastrecht. Als ik U van deze plaats een verslag zou moeten geven, zou de Fabrieksfluit veel te klein zijn.
Alles werd hier nu letterlijk en figuurlijk *nat* gemaakt. Ook de keeltjes.

Aan alles komt een eind, zo ook aan de pret en lol. In de bus, welke ons weer naar Culemborg bracht, ontpopte één der dames zich, als gangmaker voor elk feest. De manier waarop zij iets aan de chauffeur presenteerde, moest eigenlijk voor de televisie gebracht kunnen worden. Voorbijgangers bleven verbaasd staan. Dat zegt toch genoeg of niet soms? In Culemborg stonden de mannen heel trouw de vrouwtjes op te wachten. Het zou erg leuk zijn, als volgend jaar nog meer mannen hun vrouwen de vrijheid gaven om dergelijke dagen mee te kunnen maken.

Ik wil hier niet besluiten met dit reisverhaaltje, alvorens ik namens alle vrouwen, de directie van de N.V. Gispen, heel hartelijk dank zeg, voor datgeen zij heeft bijgedragen, om deze dag voor ons Gispen-vrouwen tot een genoeglijke en onvergetelijke te maken.

Als tegenprestatie zullen we onze uiterste best doen, om de mannen op tijd op de fabriek te doen zijn.

Huisvrouw.

KORTE NABESCHOUWING

van de op 15 mei door ons gehouden dagtocht

's Morgens om half acht vertrokken wij uit Culemborg met bestemming Zeist om aldaar een bezoek te brengen aan de N.V. Gero fabrieken. Direct na onze aankomst werden wij door de verschillende afdelingen rondgeleid. Aan belangstelling ontbrak het niet bij de meisjes en jongens.

Het meest geïnteresseerd waren wij toch wel in de toonkamer, waar wij alle voorwerpen die wij in de fabriek hadden zien bewerken konden bewonderen. Vooral de meisjes keken daar hun ogen uit.

Na afloop van deze rondleiding werden wij onthaald op een kopje koffie en tevens in de gelegenheid gesteld vragen te stellen. Zoals wij allen weten werd daar „gretig gebruik" van gemaakt.
Inmiddels was het half twaalf geworden en was het tijd om afscheid te nemen. Tot onze grote vreugde werden wij verrast met een luchtfoto van de fabrieken en een mooi lepeltje.
Na onze gastheren bedankt te hebben reden wij naar Harderwijk waar wij de rest van de dag doorbrachten op het strand of in de stad.
In de namiddag maakten wij een boottocht langs de Zuiderzee-werken en kwamen onder de indruk van dit gigantische project.
De middag was omgevlogen en voldaan kropen wij de bus weer in om de thuisreis te gaan ondernemen.
In Renswoude, waar wij wat aten en van het dansvloertje gebruik maakten, werd met een polonaise, die volgens ons wel het hoogtepunt van de dag is geworden, deze dag eigenlijk al besloten.
De stemming was bij thuiskomst nog beter dan toen wij weg gingen, en met de leuke herinnering aan deze dag in ons geheugen zien wij dan ook vol verwachting het tweede uitstapje, dat gehouden zal worden op 17 juni a.s. tegemoet.

De Jeugdcommissie

KINDERKAMP

Hoewel de inschrijvingen voor Uw kinderen reeds binnen hadden moeten zijn, moet ik tot mijn spijt constateren, dat de groep nog veel te klein is.
Ik ben ervan overtuigd dat er meer kinderen zijn die mee zouden willen en kunnen en dat er ouders zijn die het nog veel te vroeg vinden om nu reeds hun kind op te geven.
Bedenkt U dan s.v.p. dat de leiding van dit kamp haar voorbereidingen moet maken, dat zij tijdig moet weten hoe groot de groep zal worden. Helpt U toch mee, er wordt zo heel weinig van U gevraagd, een klein briefje met naam, adres en geboortedatum is voldoende en U kunt ervan overtuigd zijn dat U Uw kinderen een gezonde en prettige week bezorgt en dat zij er U dankbaar voor zullen zijn.
Laat U Uw kind hier toch van profiteren!

J. Vermunt

De heren J. van Overbeek en J. Vermeulen hebben verzocht een dankbetuiging te plaatsen voor de belangstelling die zij tijdens hun ziekte namens directie en personeel mochten ontvangen.

Programma

Zaterdag, 27 juni

Sterrit voor fietsers en bromfietsers
Aanvang 14.00 uur
Start en finish bij fabriek I
1958: fietsers: 1. F. Hamilton
bromfietsers 1. A. van Veen

Zondag, 28 juni

Tennis
Aanvang 9.00 uur
Baan de Doelen
1958: Dames: 1. mej. J. Vermunt
Heren: 1. Ir. J. Meijers

Woensdag, 1 juli

Kindermiddag
Verzamelen om 13.00 uur bij het Hoofdkantoor

Singelloop
Aanvang 19.00 uur
Start en finish fabriek I
1958: 1. R. Valburg (Daalderop)

Dammen
Aanvang 20.00 uur
Kantine fabriek I
1958: 1. H. van Kuik

Donderdag, 2 juli

Klaverjassen
Aanvang 19.00 uur
Kantine fabriek I
1958: afd. A. 1. A. D. Ulrich-mevr. Ulrich
afd. B. 1. A. Vink-C. Smits

Vrijdag, 3 juli

Wandelen
Aanvang 19.00 uur
Start en finish fabriek I

Zondag, 5 juli

Hengelen
Aanvang 5.30 uur
De plaats van de wedstrijd wordt nog nader bekend gemaakt
1958: 1. J. Sielhorst 490 gr.

Maandag, 6 juli

Tafeltennis
Aanvang 19.00 uur
Parochiehuis
1958: Dames: 1. mevr. J. Poutsma
Heren: 1. D. J. Both

Dinsdag, 7 juli

Badminton
Aanvang 19.00 uur
Laad- en losplaats expeditie
1958: Dames: 1. mevr. Bosch
Heren: 1. W. Borgstein

Woensdag, 8 juli

Zwemmen
Aanvang 19.00 uur
Start in het zwembad
1958: Dames: 1. mej. D. Pompe
Heren: 1. H. Pompe

Badminton finale
Aanvang 20.00 uur
Laad- en losplaats expeditie

Donderdag, 9 juli

Volleybal
Aanvang 19.00 uur
Parochiehuis
1958: Dames: 1. Administratie
Heren: 1. Administratie

Vrijdag, 10 juli

Bridgen
Aanvang 19.00 uur
Kantine fabriek I
1958: 1. A. D. Ulrich-W. Lingen

Zaterdag, 11 juli

Voetballen
Aanvang 14.00 uur
Terrein Vriendenschaar
1958: 1. Fabriek I

Sluitingsavond
Aanvang 21.00 uur
Zaal „Luxor"
Cabaret-dansant met medewerking van De Renaissancers
Kaarten verkrijgbaar voor personeelsleden en huisgenoten bij de leden van het Sportweekcomité (maximaal 2 per personeelslid)

Zondag, 12 juli

Over de jaarlijkse zwemtocht Beusichem-Culemborg volgen nadere bijzonderheden via de mededelingenborden.

Het Sportweekcomité

M. Mouthaan,	voorzitter
J. Lamphen,	sekretaris
H. v. d. Heuvel,	penningmeester
G. G. Toonen,	lid
A. J. Ulrich,	lid
J. H. M. M. v. Leunen,	lid

De in dit nummer afgedrukte foto's
zijn alle opnamen
van voorafgaande sportweken

Zwoeger

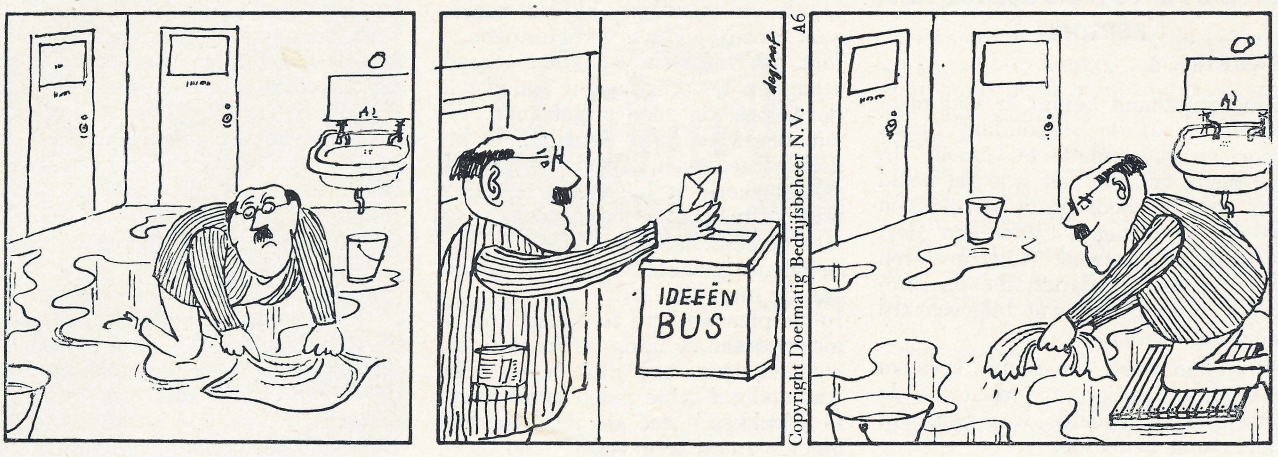

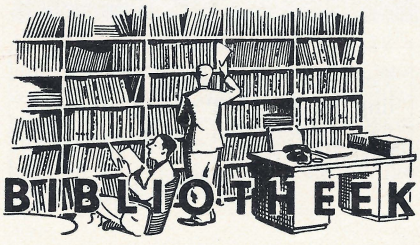

Voortzetting van rubriek 658.3 — Arbeid, Werkgevers, Werknemers (U.D.C.)

Aspecten van winstdeling.
Uitg. Nive.

Productiviteitstoerekening.
Rapport werkcommissie Nive.

Algemene Ouderdomswet.
Tekst en commentaar.
Uitg. Centr. Soc. Werkg. Verbond.

Zitten Uw mensen wel goed?
Ga. H. Volkers.

Werk veilig.
P. C. v. d. Jagt.

Het bedrijfsmaatschappelijk werk.
W. Noordanus.

Vorming en training van leidinggevend personeel.
Uitg. Fundatie werkelijk dienen.

Ervaringen met bedrijfsopleidingen.
Uitg. Nive.

The training of workers within the factory (Eng.)

Hoe verhogen wij het niveau van onze chefs?
Uitg. Ned. Verbond voor bedrijfspaedagogie.

Automatisering in het beeld van onze tijd.
Uitg. Nive.

658.5 Interne organisatie, Technische organisatie der productie.

Planning.
R. v. d. Torn.

Operation Research.
Prof. P. de Wolf.

Uitbesteden van werk.
Uitg. C.O.P.

Uit de praktijk van de arbeidsanalyse.
Ir. H. Kamerling e.a.

Werkclassificatie.
Ir. J. A. Borggreve.

Taakstelling als oplossing voor loonmoeilijkheden.
Ir. J. M. Sandwijk.

Nieuwe aanwinsten:

Methoden voor het aanbrengen van lijnennetwerk op metaaloppervlakken.
Drs. J. H. Zaal.

Welding Handbook (Eng.).
Arthur L. Phillips.

Nederlandse wetboeken.
J. A. Fruin.

Verkoopleiding en verkooporganisatie.
Drs. J. L. Wage.

H. van Emden

AFD. OPLEIDING

Het Bemetel eksamen juni 1959 is weer achter de rug. 6 Jongens namen hieraan deel t.w.
M. C. van Gasteren, Universeelslijper
G. C. van Meegdenburg, Stempel-bankwerken
D. van Schijndel, Plaat-bankwerken
H. H. v. d. Bosch, „ „
J. van Arkel, „ „
R. G. Kusters, „ „
De vele protesten die de Bemetel ontvangen heeft, over het niet gebruiken van een zetbank voor het vak Plaat-bankwerken, zullen wel de aanleiding geweest zijn, dat er thans wel weer een zetbank gebruikt mocht worden.
Alles heeft nu een vlot verloop gehad en we mogen in de week voor de vakantie een gunstig resultaat verwachten.
Het theoretisch gedeelte vond 6 juni te Utrecht plaats.

FABRIEKSRESULTATEN

PERIODE 4

FABRIEK I

Langzamerhand begint er wat meer regelmaat in de verhouding tussen voor- en nacalculatie te komen. In het begin van het jaar was het beeld erg onrustig door grote afwijkingen in de percentages. Voor een deel vond dit zijn oorzaak in het invoeren van nieuwe calculaties, die op sommige punten nog wat bijgeschaafd moesten worden.

Bovendien werd een nieuw systeem van administratief verwerken van de resultaten ingevoerd, wat nog wat aanpassing behoefde.

In de 4e periode was het totaal van de verhouding voor-/nacalculatie 103%. Dit wil dus zeggen dat wij 3% meer tijd nodig gehad hebben om het werk klaar te maken dan er voor gecalculeerd was. In één van de weken van de 4e periode zijn we er in geslaagd, voor het eerst van dit jaar, onder de 100% te komen.

Een belangrijke opgave is dus er voor te zorgen dat het percentage in de komende tijd definitief onder de 100% komt. Van veel invloed kan hierbij zijn ervoor te zorgen dat het werk regelmatig met zo weinig mogelijk onderbrekingen verloopt, er voor te zorgen dat een zo goed mogelijke afstemming tussen de verschillende werkzaamheden gevonden wordt en vooral te blijven zoeken naar steeds nieuwe verbeteringen.

Met het verbruik van klein gereedschap en benodigdheden zijn we in de 4e periode goed uitgekomen. We zijn ongeveer 20% beneden de begroting gebleven. Alleen de gereedschapmakerij is boven de gestelde norm uitgegaan. De aanschaf van meetgereedschap en fraizen is hier bepalend geweest voor de hoogte van de uitgaven.

In de plaatwerkerij is nu het fundament gereed, waarop straks de nieuwe afkantpers geplaatst wordt. Het was nodig 4 grote palen in de grond te „drukken" om de machine voldoende steun te geven.

Hoewel de levertijd reeds verstreken is, hebben we echter op het moment nog geen bericht ontvangen, dat de machine afgezonden is. Wel weten we dat de machine verscheept zal worden in één grote kist met een gewicht van ongeveer 25 ton!

H. Weysenfeld

FABRIEK II

Met het verbruik van benodigdheden zijn we vanaf 1 jan. tot heden precies uitgekomen met het hiervoor begrootte bedrag.

Alle afdelingen zijn onder hun begrotingen gebleven uitgezonderd de slijperij.

In deze afdeling is nogal geëxperimenteerd met nieuwe materialen o.a. speciale borstels, vetten en slijpbanden.

Voor sommige werkzaamheden blijken de slijpbanden goed te voldoen, de snijkracht is in het algemeen groot doordat de korrels op de band op een bepaalde manier gericht zijn en de koeling bij lange banden goed is.

In verband met de benodigde vrije ruimte die nodig is om een stoel te slijpen blijft de toepassingsmogelijkheid beperkt.

Met de gewerkte uren komen we ± 17% boven de begroting ondanks de feestdagen die in deze periode 4 voorkwamen. Voor de dekking van de kosten is dit dus een gunstige factor.

De voor-nacalculatieverhouding is geëindigd in periode 4 op 98%.

F. Hoffmann Jr.

Voor de ondervonden belangstelling bij mijn 12½-jarig jubileum van directie en personeel mijn hartelijke dank.

M. Eegdeman

Hierbij wil ik directie en personeel hartelijk danken voor de blijken van belangstelling en de geschenken ontvangen bij mijn 12½-jarig jubileum.

A. B. Wammes

VRIJE TIJDSBESTEDING (EIGENBOUW)

Als we hier schrijven over eigenbouw, dan willen we het niet hebben over de tijd toen in elk stadstuintje de 1e klas Virginia zo maar voor het plukken was. Neen, dan bedoelen we heel wat anders.

Een onzer personeelsleden, de heer De Graaf heeft in zijn vrije tijd nl. zelf een scoot-mobile gebouwd. En wat voor een. Zoals de foto laat zien heeft De Graaf een cabriolet in elkaar gezet, die er zijn mag.

Met het ontwerp werd reeds begonnen in 1956 toen hij nog ijverig studeerde aan de H.T.S. Alle berekeningen en tekeningen maakte hij zelf en in september 1957 kon hij met de vervaardiging beginnen. Het chasis is opgebouwd uit buis van 2" en 1½" en geheel gelast. De carrosserie is van papiermaché, versterkt met baleinen van 4 mm draad en vliegengaas. Deze ondergrond werd afgedekt met plastic, geplamuurd en daarna gelakt. De stuurinrichting, compleet met tandwielen e.d. is ook eigen ontwerp en geheel zelf gemaakt.

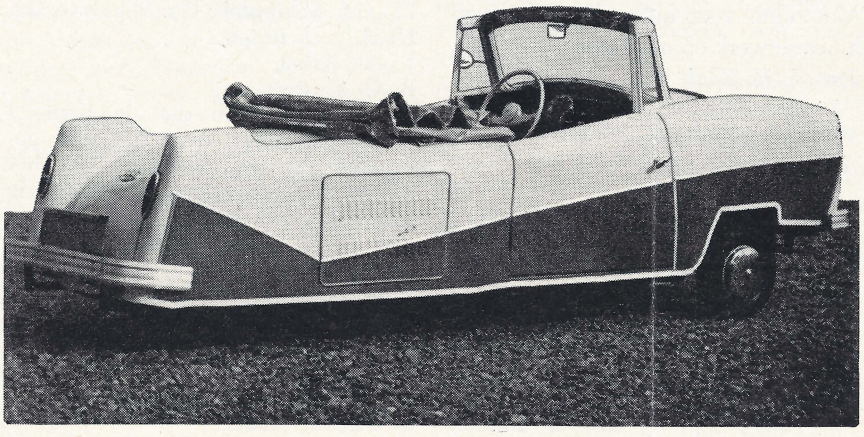

Als krachtbron is gebruik gemaakt van een 12 pk Jawa motor, 250 cc met kettingaandrijving.

De wagen heeft 3 wielen, 2 voorwielen, geveerd op schroefveren en 1 wiel achter, geveerd op rubber. De wielmaat is 4" × 8".

De linnen kap kan geheel worden geopend. Het gewicht van het geheel is 300 kg., de lengte 3.50 mtr., de breedt 1.50 mtr. en de hoogte (inclusief kap) 1.35 mtr. De topsnelheid bedraagt ongeveer 90 km/u. De scoot-mobile heeft verder nog een half-automatische versnellingsbak.

Wij hopen dat de komende vakantie en de diverse zomerse week-ends, met grote of kleine ritten ruimschoots de voldoening mogen geven voor de 400 uur die De Graaf er aan gewerkt heeft.

Goede reis!

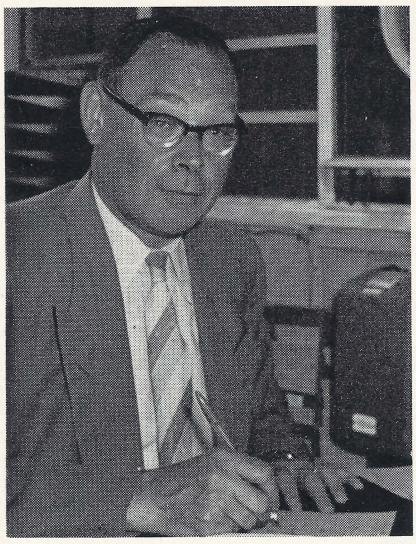

A. B. Wammes was op 18 mei 12½ jaar als tijdschrijver werkzaam geweest. Na een langdurige ziekteperiode is hij gelukkig thans weer alle dagen druk in de weer de loonkaarten van fabriek I van de nodige aantekeningen te voorzien.

De belangstelling en de hartelijkheid bij de geboorte van onze zoon

Jan Justus

ondervonden, waren voor ons een grote verrassing. Hartelijk dank voor uw spontaneïteit.

H. J. van der Kroef
A. J. van der Kroef-Köbben

Voor A. van Iterson was het op 18 mei ook 12½ jaar geleden, dat hij bij ons kwam. Momenteel is hij werkzaam als lasser in fabriek II.
Namens het personeel ontving hij als jubileumgeschenk een prachtige hengel en daaraan kan het dus niet mankeren als hij in de komende hengelwedstrijd niet met de eerste prijs naar huis gaat.

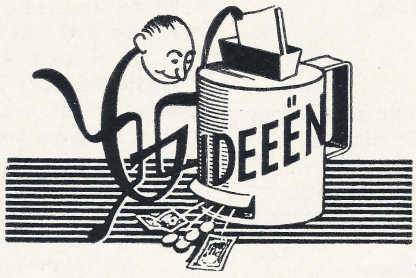

Voorstel 393 **afd. 200**

Om het tijdrovende handtappen te vermijden is M. Blom met een voorstel gekomen het stoffeerraam van fauteuil 409 aan het vloerframe te bevestigen door middel van een kerfpen.

Het is echter niet verantwoord deze verbinding door middel van een kerfpen te doen plaatsvinden, wel is men middels dit voorstel op de gedachte gekomen een zelftappende bout toe te passen. Bij proefnemingen is gebleken dat deze wijze van bevestiging bleek te voldoen.

Premie *f* 10,—.

Voorstel 394 **afd. 123**

A. de Vries meende het lassen van verbindingen van regels te kunnen laten vervallen en hiervoor in de plaats doordrukkingen te ponsen voor verstijving. Het plaatsen van de verstijvingsribben is wel uitvoerbaar, het geeft echter geen voldoende stijfheid om het lassen van de verbindingen te laten vervallen.

Geen premie.

Voorstel 399 **afd. 302**

Een voorstel van Durion om voor de te verwarmen baden in deze afdeling in plaats van lichtgas, propaangas te gebruiken.

Deze mogelijkheid was reeds in bespreking bij de bedrijfsleiding en verkeert momenteel nog in een onderzoekstadium.
Aan inzender L. den Hartog kon dan ook om deze redenen geen premie worden uitgekeerd.

Voorstel 403 **Bedrijfsbureau**

Voor speciale tafels wordt voor de regels een profiel toegepast met één omgezette kant, dit in tegenstelling met regels van onze eigen produkten die twee omgezette kanten vertonen. Het voorstel van inzender A. Verwey hield in, onze eigen regels aan te passen aan de specialen. Dit is echter niet uitvoerbaar in verband met de uitsparing van de laden.
Geen premie.

Voorstel 404 **afd. 101**

A. Bonouvrië stelde voor de bevestiging van de beugel aan wanddoos voor lamp 4050 te doen plaats vinden door puntlassen i.p.v. elektrisch lassen.

Het is echter een vereiste dat de beugel zo stijf mogelijk met de doos wordt verbonden. Bij puntlassen heeft het middenstuk neiging om te gaan torderen, terwijl ook de afstand tussen de lassen te klein zou zijn.
Geen premie.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 383, 396, 398, 401 en 402.

De Ideeëncommissie

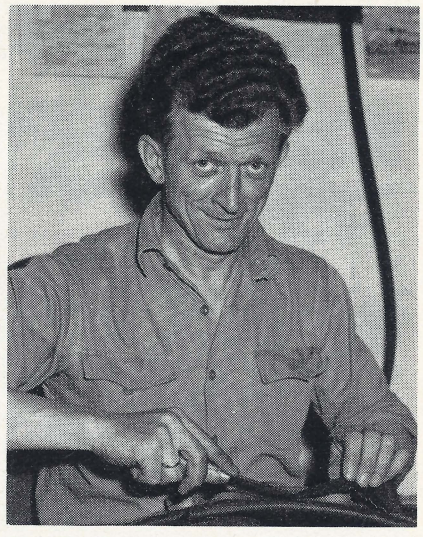

M. Eegdeman zat op 9 juni ook al weer 12½ jaar te stofferen.

Hoeveel stoelzittingen zouden er in de loop van deze tijd door zijn handen zijn gegaan?

VAN SPORT EN SPEL

FOTOCLUB „GISPEN"

Op donderdag 4 juni j.l. werden de laatste foto's voor onze competitie ingeleverd. Het waren er ditmaal 9 in totaal, bijeengebracht door 5 inzenders.
Aangezien wij deze laatste inzending nog niet van de jury terug ontvangen hebben, kunnen wij thans nog geen mededeling doen van de eindstand.
Wel kunnen wij U reeds enige cijfers geven.
Er werden gedurende deze competitie in totaal 103 foto's ingeleverd. Deze werden bijeengebracht door 11 leden welke min of meer geregeld inzonden. Het gemiddelde aantal inzenders per periode bedroeg 6. Als U nu bedenkt dat onze vereniging 27 leden telt, is er gezien het bovenstaande geen reden tot juichen.
Wij wekken U op om ook in de komende maanden van „rust", Uw lens geregeld te richten en wensen U daarbij veel sukses.
In het volgende nummer van de Fabrieksfluit hopen wij U van de eindstand in de competie mededeling te doen.

T. E. Meirink

G.T.T.C.

Zo, de competitie is dan geheel ten einde en alle teams zijn nu gepromoveerd.
Het 1e team won de beslissingswedstrijd van Jong Utrecht nl. met 8-1. A. Th. Wammes en L. C. van Dijk wonnen al hun partijen, terwijl G. G. Toonen zijn tegenstander éénmaal moest feliciteren.
Het 2e team wilde niet voor het 1e onderdoen en won zijn beslissingswedstrijd eveneens, nl. van T.T.T.C. uit Tiel met 7-2. Hier won Joh. de Koning al zijn partijen. G. de Braaf en Joh. Bonouvrië wonnen ieder tweemaal. Door deze uitslagen eindigde het 1e team op de 2e plaats van boven, waardoor het automatisch naar de 2e klas promoveert.
Het 2e werd nu voor het 2e jaar achtereen kampioen en promoveert naar de 3e klas.
Het is in alle opzichten een geslaagd seizoen geweest. En nu maar trainen voor de volgende competitie jongens.

L. C. van Dijk,
wedstrijd-sekretaris

TENNIS

Competitie '59

Het zaterdagteam van G.T.C. is uitgespeeld zonder ook maar één punt uit het vuur te slepen, wat niet wil zeggen dat het niet spannend is geweest. Er is zeer leuk en sportief gespeeld wat toch het uitgangspunt in de sport moet zijn. Alle spelers en speelsters hebben er dit jaar veel plezier in gehad en we hopen door middel van training volgend jaar beter uit de bus te komen wat betreft de winstpunten.

Onderlinge competitie

We zijn dit jaar weer gestart met het persoonlijk clubkampioenschap, dat nog niet geheel is geëindigd. De spelers en speelsters zijn in drie groepen verdeeld naar gelang de sterkte.
Er zijn in de bepaalde groepen felle gevechten gehouden voor de puntjes. In groep A is H. v. d. Heuvel op de eerste plaats geëindigd gevolgd door M. Mouthaan. In groep B was Chr. Verheyde de sterkste gevolgd door A. D. Ulrich. In groep C was J. Poutsma de onbetwiste winnaar.
Jammer dat J. Lamphen en mej. Vermunt uit groep A, zich moesten terugtrekken op dokters advies, hierdoor was de juiste krachtsverhouding niet helemaal meer te bepalen.
Daarna volgde nog een poule, waarin de twee sterkste spelers uit iedere groep tegen elkaar uitkwamen om uit te maken wie de clubkampioen van 1959 zou worden.
H. v. d. Heuvel eindigde hierbij als eerste en ontving dus de wisselbeker voor het jaar 1959.

De totaal-uitslag van de poule was:

1. H. v. d. Heuvel
2. M. Mouthaan
3. A. D. Ulrich
4. Chr. Verheyde
5. J. Poutsma

Groep A

1.	H. v. d. Heuvel	13 pnt.
2.	M. Mouthaan	10 „
3.	G. G. Toonen	9 „
4.	J. van Beuzekom	4 „

Groep B

1.	Chr. Verheyde	19 pnt.
2.	A. D. Ulrich	15 „
3.	mej. J. Smidt	10 „
4.	C. Borstlap	10 „
5.	F. den Hartog	6 „

Groep C

1.	J. Poutsma	23 pnt.
2.	J. Iterson	11 „
3.	H. v. d. Heiden	11 „
4.	R. Hazendonk	8 „
5.	J. de Wolf	7 „

G. G. Toonen,
Competitieleider

Personalia

In dienst:

1-6 1959	W. van Harten, afd. Verkoop
8-6-1959	J. A. van Heusden, fabriek II
8-6-1959	O. Verkerk, afd. Lakkerij
8-6-1959	H. J. Knepper, afd. Durion

Uit dienst:

23-5-1959	M. van Mourik, fabriek II (eigen verzoek)
1-6-1959	D. C. Blondeel-Timmerman, Bedrijfsbureau (mil. dienst)
6-6-1959	H. M. Nieuwenhuizen, Durion (eigen verzoek)

Geboren:

20-5-1959	Jan Justus zoon van de fam. v. d. Kroef
7-6-1959	Alidya Johanna dochter van de fam. Van Antwerpen

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 140 - 25 JULI 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

Holland ze zeggen.....

Wanneer straks de vakantiepoorten overal in ons land wijd opengaan zal een onafzienbare stroom vakantiegangers zowel uit ons eigen land als van daarbuiten van onze veel bezochte — en hopelijk ook totnutoe minderbezochte — recreatiegebieden bezit nemen.

Wanneer men zich dan de aanhef van dit artikel herinnert, zal men dit overbekende en oer-Hollandse lied gaan neuriën en men zal tot de ontdekking komen, dat ons land inderdaad heel mooi is.
Los van alle dagelijkse beslommeringen zal men zich gaan onderdompelen in het heerlijk vrij zijn; in het genieten van al het schone dat ons kleine land nog steeds te bieden heeft.
't Is verrukkelijk onze huisdeur voor één of meerdere dagen achter ons te kunnen dichttrekken en erop uit te kunnen gaan. We bevinden ons dan in het stadium van „wat kan ons nu eigenlijk nog gebeuren. Nog een zonnetje en er blijft niets meer te wensen over".
Helaas komt het dan nog maar al te vaak voor dat we ons — eenmaal op de plaats van bestemming aangekomen — enigszins bekocht voelen.
We dachten vrij te kunnen wandelen of te fietsen, maar het zo bekende en verfoeide bordje „verboden toegang" verspert ons de weg. Of plotseling stuiten we op een prikkeldraadafrastering. En gezien onze geaardheid beginnen we allerlei lelijke dingen te zeggen aan 't adres van degene, die ons in onze bewegingsvrijheid beperkingen heeft opgelegd. We weten uiteraard niet, dat ons in veel gevallen dit „halt" wordt toegeroepen, omdat onze medemensen misbruik van hun vrijheid hebben gemaakt. We weten niet, dat ondanks vele steeds herhaalde waarschuwingen en raadgevingen de mensen de betreffende gebieden hebben gebruikt om te wandelen en te genieten, maar ook om te vervuilen en te vernielen. Steeds opnieuw blijkt de mens niet te weten, dat de natuur er is voor iedereen, dat er van schoonheid van de natuur alleen gesproken kan worden wanneer de mens hier niet zijn sporen heeft achtergelaten. Sporen van lege dozen en schillen, sporen van vernielde struiken, sporen van brand e.d.
De eigenaar van een particulier terrein is vaak bereid zijn bezitting voor het publiek open te stellen maar eist dan ook dat men voor dit bezit — van een ander — ook eerbied heeft.
Is dit niet het geval dan komen de bordjes en de afrasteringen. En terecht. We schreeuwen om recreatieruimte in Nederland. Vele instanties staan op de bres voor het behoud hiervan.
Voorkom onnodig verlies hiervan door een verkeerd gebruik. We hebben rechten maar ook plichten. 't Recht om te kunnen genieten van het weinige, dat in ons land aan recreatiegebied nog over is. De plicht om er voor te zorgen, dat dit behouden blijft.
BEDENK:
een werkelijk goede vakantie hebt u door:

* te genieten van rust en ruimte;
* het ondernemen van een ontdekkingstocht in nog weinig bezochte streken van ons land;
* ongestoord te genieten van de schoonheid van natuur en landschap, zonder dat u ontsierende sporen achterlaat.

Doe het in 1959 en u wilt niet meer anders!

Stichting Recreatie

BOUWPLANNEN

U hebt er waarschijnlijk al iets van gemerkt; de z.g. „puist" in de plaatwerkerij wordt afgebroken. Deze uitbouw voor toiletten is een sta in de weg voor de produktie en speciaal als de nieuwe afkantpers er zal zijn (na de vakantie zal die kant en klaar gereedstaan in fabriek I).
Toegeven, het afbreken van een gedeelte van het gebouw lijkt in strijd met het opschrift „Bouwplannen". Toch is dit niet zo. Het afbreken der „puist" is de eerste daad in een reeks van veranderingen die we in de komende tijd zullen zien gebeuren.

FOTO VOORPAGINA
„Wij hebben er geen kind aan". Intense belangstelling op de kindermiddag van de Sportweek voor de poppenkastvoorstelling „Jan Klaassen in de Tour de France".

Als de toiletten in de plaatwerkerij weg zijn, zullen ergens anders nieuwe moeten komen. Dit nu zal zijn op de plaats waar momenteel de „villa" (een wijds woord voor een wrak geval) staat. Bovendien wordt daar dan ook een ruimte voor een portier gebouwd, terwijl er nog een verdieping op komt voor enige kantoren. Ook een dienstwoning wordt daarbij overwogen.

Dit alles heeft tot gevolg dat het eerste wat wij van het bouwen zullen zien nadat de toiletten in de plaatwerkerij afgebroken zijn wederom tot de destructieve bezigheden zal gaan behoren n.l. het afbreken van de „villa".
Met dit alles wordt dus meer ruimte geschapen voor de plaatwerkerij en voor enige kantoren.

Voor al deze genoemde zaken is een opdracht verstrekt aan het architectenbureau Op ten Noord en Blijdenstein te Utrecht, die bezig zijn één en ander nader te bestuderen en uit te werken.

Nu moet U zich niet voorstellen dat U, van vakantie terugkomend een hevige bouwactiviteit van metselaars en dergelijke lieden zult zien. Nadat de architecten gereed zijn moet er nog veel gebeuren voordat het zover is, o.a. moet de bouwvergunning dan aangevraagd worden.

Kunnen we dus verwachten dat we deze winter volop in de nieuwbouw zullen zitten, daarnaast worden ook plannen bestudeerd om tot een zodanige inrichting van het bedrijf te geraken, dat de gereedschapmakerij en de draaierij op de begane grond kunnen komen.

Dit is een reeds lang bestaande wens i.v.m. een betere opstelling der machines. Ook de speciaalafdeling willen we trachten wat meer armslag te geven.

Kortom aan plannen geen gebrek. Gelukkig echter niet alleen maar plannen, doch ook daadwerkelijk bouwen, zij het dat dit noodzakelijk moet worden ingeleid door de sloper op enige delen van ons bedrijf los te laten.

Ir. J. Meijers.

RESULTAAT 5e PERIODE

7%

De verwachtingen met betrekking tot de winstdelingsresultaten zijn dit keer wel bewaarheid. Inderdaad is er een verrassing uit de bus gekomen in de vorm van een resultaat van 7%. Hiervan wordt 5½% uitgekeerd en 1½% op het spaarbankboekje gestort.
Bijna alle factoren hebben aan dit goede resultaat in positieve zin medegewerkt. Alleen met de reparatieorders wilde het nog niet lukken. Ook dit keer was het resultaat van deze faktor negatief.

R. Bremer.

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK I

Gepaard gaande met grote stofwolken is de garderobe-, toilet- en wasgelegenheid uit de plaatwerkerij gesloopt.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om de „puist", zoals deze ruimte gemakshalve door velen aangeduid werd, eerst later te doen verdwijnen, wanneer voor andere en betere toilet- en wasgelegenheid gezorgd was.

Doch het bleek dat de nieuwe afkantpers met de daarbij benodigde werk- en stapelruimte onder de huidige omstandigheden, waarbij de fabriek reeds ten volle bezet is, zoveel ruimte zou innemen, dat de produktie er ernstig door gestoord zou worden.

Het personeel uit de plaatwerkerij, gereedschapmakerij en draaierij zal tijdelijk, tot er andere voorzieningen getroffen zijn, van de toilet- en wasgelegenheid naast de knipperij gebruik moeten maken.

Op de vrijgekomen ruimte is de grote schuurbandmachine ondergebracht, terwijl een gedeelte van deze ruimte bij de afd. speciaalwerk getrokken is. In het middenvak is nu zoveel ruimte vrijgekomen, dat hier de nieuwe pers zijn plaats kan vinden.

Enkele heren van Laagland, Rotterdam, de firma via welke wij de pers betrekken en die ook voor de plaatsing ervan zorgt, zijn reeds poolshoogte komen nemen om na te gaan welke manipulaties verricht moeten worden om de pers op zijn plaats te krijgen.

Zij hebben ons medegedeeld dat zij voornemens zijn de pers op de eerste maandag van de vakantie aan de fabriek te bezorgen, zodat de machine in de vakantie geplaatst en geïnstalleerd kan worden.
Voor de Technische Dienst, die hierbij zal moeten assisteren, betekent dit een extra belasting op het volle programma van werkzaamheden, dat zij met een versterkte ploeg in de vakantie wil uitvoeren.

Hoe druk zij het echter ook mag hebben, toch wensen wij allen die met vakantie gaan veel warmte en zonneschijn en degenen die blijven werken, veel sterkte.

H. C. Weysenfeld.

FABRIEK II

Hoewel de gewerkte uren boven de begroting liggen, hebben we nog steeds grote moeite om aan de gestelde maandprogramma's te voldoen. Met alle mogelijke kunstgrepen trachten we de produktie in de afdelingen op te voeren, zolang het aantrekken van nieuw personeel nog zo moeilijk is.

Dat daarbij de onderlinge afstemming van de afdelingen niet verstoord mag worden is duidelijk, dit levert een opeenhoping van werk in sommige afdelingen en dit werkt in alle opzichten storend.

De neiging bestaat dan om alleen in de eerste behoefte te gaan voorzien, om bepaalde montage-orders klaar te kunnen maken. De grotere fabrieksseries worden daardoor echter onderbroken. Bovendien wordt het produkt er door lange opslagtijden meestal niet beter op en ontstaat er soms extra werk op een punt waar we dit het minst kunnen gebruiken.

Eén en ander stelt dan ook hoge eisen aan de samenwerking van leidinggevend personeel in de fabriek en de planningafdeling.

De resultaten zijn gelukkig nog niet zo slecht gezien de steeds dalende voor- nacalculatieverhoudingen.

Aandacht voor het toepassen van werkmethode-verbeteringen is een ander belangrijk punt. Dat niet elke poging raak is blijkt wel uit het feit dat we vergeefs getracht hebben om werkmethode-verbeteringen toe te passen bij het solderen, d.m.v. hoogfrequentgeneratoren en het stofferen met behulp van de stoffeerpers.

Een hoogfrequentgenerator (een apparaat om de elektrische stroom van hoge frequentie om te zetten in warmte) is duur, en kostenberekeningen tonen aan dat bij de huidige seriegrootte deze apparatuur niet rendabel is. Evenzo is de tijdwinst bij het stofferen met een stoffeerpers niet van dien aard dat aanschaffing gerechtvaardigd was.

F. Hoffmann Jr.

DURION

De afgelopen periode stond in het droevige teken van ziekte en ongeval.

Werd enerzijds de acquisitie bemoeilijkt doordat Klijn een ernstig ongeval met zijn auto had, anderzijds ondervond de afdeling zelf moeilijkheden door het uitvallen van Lamphen die voor enige weken het ziekenhuis indook. Gelukkig is Lamphen nu weer thuis en ook de berichten van Klijn wijzen op een voortschrijdend herstel; zelfs zodanig dat hij zijn partij alweer aardig meeblaast, zij het voorlopig nog uitsluitend per telefoon.

Ter versterking van de buitendienst is bij ons in dienst getreden de heer J. J. M. Mallens. Hij zal per 1 september a.s. zijn werkzaamheden aanvangen.

Bad I is geruime tijd buiten bedrijf geweest. Het kreeg een „grote beurt", waarbij o.a. de kelder verbeterd, en het geheel tegen warmteverliezen geïsoleerd werd.

Ir. J. Meijers.

TARIEVEN

Vergadering van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding d.d. 14 juli '59

Ook in de 5e periode is het percentage in tarief weer gestegen en wel tot 91%.
Het is wel duidelijk dat de regelmatige stijging van dit getal nu zal ophouden daar er steeds werkzaamheden zullen zijn buiten tarief (opstellen e.d.) en het percentage dus steeds beneden de 100 zal moeten liggen.
Gesproken wordt over het invoeren van gemeten tarieven in de galvanische afdeling van fabriek II. Eén en ander is door het tariefbureau uitgewerkt en zal ingevoerd worden met ingang van de 7e periode.
Door de tariefcommissie wordt gevraagd welke maatregelen het bedrijf denkt te nemen ten aanzien van de tarieven bij abnormaal hoge temperaturen zoals we beleefd hebben. Daar dit een kwestie is die sterk afhankelijk is van de omstandigheden, zowel geografisch als de aard van het werk moet men dit zien als een probleem dat volledig tot de competentie van de betrokken baas behoort. Hij is dan ook degene die, indien hij zulks noodzakelijk acht de tarieven kan wijzigen, zoals overigens altijd het geval is.

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 43e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op woensdag 15 juli 1959

Aanwezig zijn de leden van de Raad, met uitzondering van de heren Romijn en Buitenweg. Voorts zijn aanwezig de heer Bremer en mevr. Klein. Mej. Vermunt kon deze vergadering niet bijwonen.

Bij afwezigheid van de heer van Osselen, treedt de heer Kernkamp als voorzitter op.

Agenda

1. Opening
2. Goedkeuring notulen vorige vergadering
3. Datum volgende vergadering
4. Resultaten 4e en 5e periode
5. 45-urige werkweek
6. Rondvraag
7. Sluiting

De heer Kernkamp opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd.
De datum van de volgende vergadering wordt vastgesteld op woensdag 26 augustus 1959 om 16 uur.

Mededelingen

De voorzitter deelt mee dat de resultaten in het algemeen zeer bevredigend zijn. Het aantal binnenkomende orders is, ten opzichte van voorafgaande jaren, vrij hoog en ook de maand juli, die meestal een inzinking te zien geeft, is tot dusverre niet slecht.

Wel is het te betreuren dat wij verschillende grote orders hebben gemist, hetgeen voor een groot deel wordt veroorzaakt door de hevige concurrentiestrijd. Over het aantal orders, die wij via onze dealers ontvangen, mogen wij echter tevreden zijn.

Winstdeling 5e periode

Zoals reeds werd bekend gemaakt, bedraagt de winstuitkering over de 5e periode 7%. Ondanks het feit dat de meeste factoren een gunstige invloed hebben uitgeoefend op het eindcijfer, is het jammer dat de post reparatie-orders is toegenomen.
Volgens een der leden is het aantal beschadigingen tijdens de produktie de laatste weken sterk gestegen. Hij vraagt aan dit probleem de nodige aandacht te willen besteden.

De voorzitter wijst er op dat dergelijke klachten in het algemeen op een langere termijn moeten worden bezien, doch zal aan dit probleem alle aandacht wijden.

Winstdeling 4e periode

In de vorige vergadering zijn enige punten ter sprake gekomen, die van invloed waren op de ongunstige resultaten van de 4e periode.

De voorzitter deelt mede dat de moeilijkheden met de draaistoelen voor een groot deel te wijten waren aan het te laat leveren van bepaalde onderdelen. Door het tekort aan personeel is het niet mogelijk om in een dergelijke afdeling alleen geschoold personeel te plaatsen.

Het aantal afgekeurde lopertjes bedroeg niet 10.000 maar 6000. Deze fout is ontstaan doordat verzuimd werd de machine in de juiste aanslag terug te brengen. Inmiddels is hiervoor een verbetering aangebracht en kunnen dergelijke fouten voorkomen worden.

De voorzitter deelt mede dat het voorstel om een zetbank aan te schaffen de nodige aandacht heeft, maar dat in verband met verschillende technische bezwaren nog geen beslissing kan worden genomen.

Verschillende leden kunnen zich met de technische bezwaren niet verenigen en zijn de mening toegedaan dat een zetbank zeer intensief zal worden gebruikt. Een der leden merkt op, dat bovendien bij de konstruktie van speciale meubelen, rekening kan worden gehouden met de beperkte mogelijkheden van deze zetbank.

45-Urige werkweek

In verband met de plannen voor werktijdverkorting in de metaalindustrie is het probleem van de produktiviteitsverbetering urgent geworden.
Met enkele andere metaalbedrijven is reeds uitvoerig gediscussieerd over de algemene mogelijkheden tot opvoering van de arbeidsproduktiviteit. In deze besprekingen is gebleken dat dit probleem elders weer anders ligt dan bij ons, en daarom is het noodzakelijk alle mogelijkheden tot produktiviteitsverbetering in het eigen bedrijf zelf op te sporen.
De direktie stelt voor een commissie uit de Ondernemingsraad in te schakelen bij het onderzoek van alle mogelijkheden om tot grotere produktiviteit te komen.

Met algemene stemmen wordt besloten dat de volgende personen in deze commissie zitting zullen hebben: De heren de Boef, Borstlap, Bremer, ir. Meijers en Vermeulen.

Uitbreiding van de commissie zal mogelijk zijn indien er behoefte aan bestaat.

Rondvraag

Een der leden vraagt waarom gedurende de warme dagen geen toeslag werd gegeven op de tarieven in fabriek II. De heer Bremer geeft hierop ten antwoord, dat blijkbaar niet al het leidinggevend personeel in fabriek II van de bestaande regeling op de hoogte was. Betrokkenen zijn hier inmiddels op gewezen. In verband met het verschil in werkomstandigheden is het geven van een algehele toeslag onmogelijk.
Hetzelfde lid zou het op prijs stellen indien de werktijden gedurende een warme periode zouden worden verschoven.
Volgens de heer Bremer is dit, in verband met de vele forensen, bijna niet mogelijk.

Sportweek

De heer Kernkamp deelt mede dat het hem is opgevallen dat de belangstelling voor de sportweek in de laatste jaren enigszins afneemt. Ook vraagt spreker zich af waarom deelname van de zijde van het fabrieksperoneel zo gering is. Spreker zou graag hierover de mening van de aanwezigen willen vernemen.
Over dit onderwerp ontspint zich een langdurige, openhartige en min of meer informele discussie. Het blijkt dat enige leden van de O.R. besliste tegenstanders zijn van het houden van een sportweek of andere gelijksoortige evenementen. De voorzitter stelt voor het onderwerp aan het einde van het jaar nogmaals aan de orde te stellen, waarna de vergadering tegen 18 uur wordt gesloten.

GISPEN'S

Sportweek 1959

De sportweek 1959 zit er weer op. Begunstigd door buitengewoon mooi weer kon alles een vlot verloop hebben, met uitzondering van de sporten op de 2 laatste dagen. Toen was het n.l. zo warm dat het volleybal- en het voetbaltournooi moesten worden afgelast.

Reeds op de eerste dag behaalde de heer A. D. Ulrich de meeste punten en sindsdien heeft hij de leiding niet afgestaan. Uiteindelijk werd hij met 45 punten winnaar van de Sportweekbeker.

Bij de dames werd mej. J. Smidt no. 1 met een totaal van 34 punten. Jammer, dat de deelname bij de dames dit jaar niet groot was. Volgend jaar verwachten we beslist meer animo.

Voor de sterrit bestond grote belangstelling. De rit was door de heer en mevr. Collé op deskundige wijze uitgezet en velen zijn er meerdere keren ingelopen.

De singelloop werd dit jaar opnieuw gewonnen door de heer R. Valburg uit Tiel. W. Borgstein was de eerst aankomende Gispen-deelnemer.
De route van de singelloop moest in verband met de afzetting van de Stationssingel iets gewijzigd worden. Thans konden de toeschouwers de lopers via de Zuiderwal bijzonder goed zien binnenkomen.

De heer A. Vink vierde op 6 juli zijn 12½-jarig jubileum. Hij is thans werkzaam in de afdeling perserij en heeft er vermoedelijk binnenkort ook reeds 12½ jaar ploegenwerk op zitten.

Overwogen wordt deze route het volgend jaar te handhaven.

Veel last van de hengelwedstrijd heeft de vis dit jaar niet gehad. Van de ruim 40 deelnemers slaagden er slechts 4 in een visje te verschalken. Het weer was echter prima, zodat het toch een bijzonder aangename verpozing was.

De kindermiddag werd een week vroeger gehouden dan oorspronkelijk de bedoeling was, omdat de kersen dit jaar zo vroeg rijp waren. Begunstigd door mooi weer werd het een zeer leuke middag. De kinderen werden met diverse spelletjes bezig gehouden en aan traktaties mankeerde het ook niet. De poppenkastvertoning met Jan Klaassen in de Tour de France verwekte veel hilariteit. Onze bijzondere dank aan de spelers voor de wijze waarop zij de kinderen hiermede geboeid hielden.

Ruim 350 wandelaars hebben aan de wandeltocht deelgenomen. Niet alleen vele Gispenaren zagen we, maar ook vele groepen van plaatselijke verenigingen en bedrijven namen er aan deel. Gelukkig was het niet te warm op deze avond.

De deelname aan de denksporten zoals dammen, klaverjassen en bridgen was dit jaar zeer goed.

Ook het tennissen, badminton, enz., had niet over belangstelling te klagen. De liefhebberij onder de dames kon echter wel wat groter zijn.

Vanaf deze plaats nogmaals onze hartelijke dank aan allen die hebben meegeholpen deze sportweken te doen slagen.
In het bijzonder aan de direktie voor het beschikbaar stellen van de nodige geldmiddelen.

HET SPORTWEEKCOMITÉ.

Sterrit

Fietsers
1. A. D. Ulrich
2. mevr. Bremer
3. R. Bremer

Bromfietsers
1. H. de Ruiter
2. A. van Veen
3. W. v. d. Burg

Singelloop
1. R. Valburg
2. B. van Iersel

1e Gispendeelnemer
W. Borgstein

Vissen
1. C. Smits
2. J. van Kranenburg
3. Th. Schoots

Tennis

Heren:
1. J. van Leunen
2. P. van Vuuren
3. H. v. d. Kroef

Dames:
1. mej. H. Vermunt
2. mej. J. Smidt
3. mej. J. de Wolf

Klaverjassen
Groep A
1. Th. Lamboo—B. Westholter
Groep B
1. mevr. Lamboo—G. Lamboo

Bridgen
1. A. D. Ulrich—N. Verrips

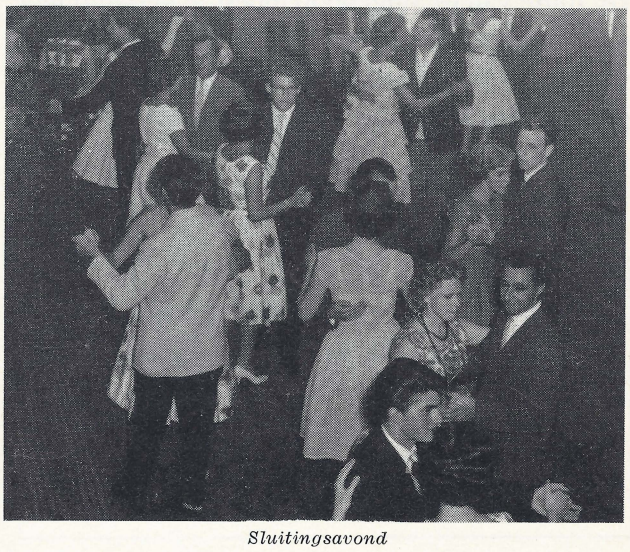

Sluitingsavond

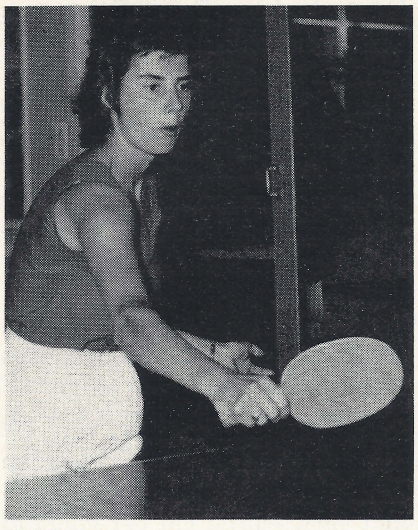

Tafeltennis
Dames:
1. J. Smidt
2. J. de Wolf

Heren:
1. L. van Dijk
2. J. Vermeulen

Wandelen 354 deelnemers

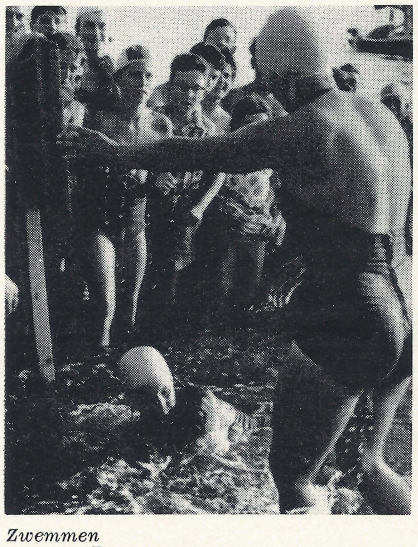

Zwemmen
Dames:
1. mej. D. van Doorn
2. mevr. v. Kranenburg

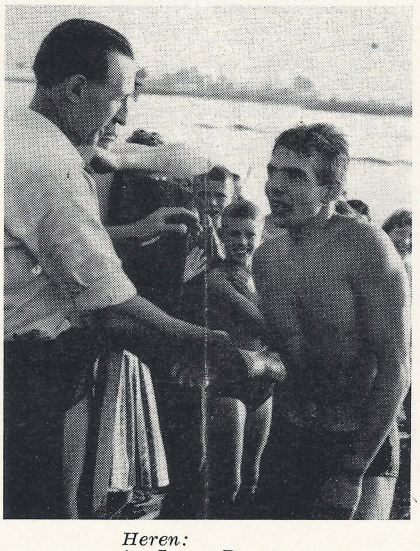

Heren:
1. J. van Doorn
2. J. van Arkel

Dammen
1. H. van Heusden
2. A. D. Ulrich
3. Th. Schoots

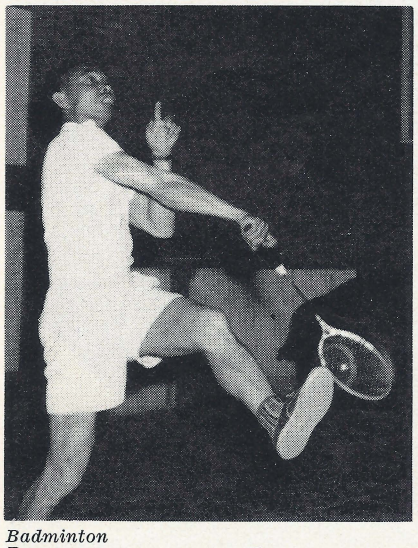

Badminton
Dames:
1. mevr. Bosch
2. mej. W. Schoots

Heren:
1. Ch. Verheyde
2. W. Borgstein

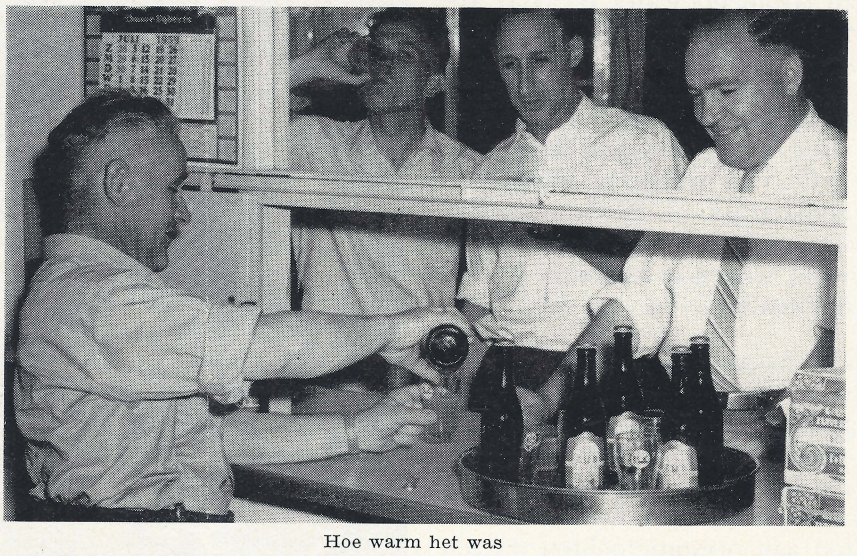

Hoe warm het was

Zwemtocht

Beusichem-Culemborg

Omdat zich bij de K.N.Z.B. alleen zwemverenigingen kunnen aansluiten, werd in het kader van Gispen's Sportvereniging een afd. Zwemmen opgericht. Via deze zwemclub wordt thans de jaarlijkse zwemtocht georganiseerd.

Een direct gevolg van de aansluiting bij de K.N.Z.B. was de mogelijkheid thans ook zwemmers van andere zwemclubs te laten meezwemmen. Bovendien kreeg de gehele tocht een ander karakter, doordat er thans 2 onderdelen zijn te onderscheiden, nl. een wedstrijdtocht en een prestatietocht.

Aan de wedstrijd kunnen alleen K.N.Z.B. leden deelnemen die in het bezit zijn van een door de K.N.Z.B. afgegeven startvergunning. Dit jaar namen aan de wedstrijd voor heren reeds 37 zwemmers deel en telden we bij de wedstrijd voor de dames 14 deelneemsters. De verwachting is dat deze aantallen het volgend jaar een stuk hoger zullen liggen. Er zijn in Nederland nl. maar enkele wedstrijden in stromend water en daar komen vele zwemliefhebbers op af.

De belangstelling voor de prestatietocht heeft niet geleden door de inlassing van deze wedstrijd. Er waren in totaal 139 deelnemers, nl. 59 dames en 80 heren. Ondanks de sterke tegenwind waren er in totaal slechts 6 uitvallers.

Dit jaar waren er als vanouds ook voor de prestatietocht nog prijzen beschikbaar. Het volgend jaar kan dit niet meer, omdat de reglementaire bepalingen van de K.N.Z.B. het niet toelaten aan prestatietochten prijzen te verbinden.

De uitslagen waren als volgt:

WEDSTRIJD

6 km vrije slag heren

1.	J. A. Richards	52.48.0
2.	J. Beyering	52.53.4
3.	B. Hermes	52.54.9

6 km vrije slag dames

1.	J. Koster	52.04.2
2.	H. Krap	55.43.2
3.	R. Verwey	58.55.8

PRESTATIETOCHT

Heren

1.	H. Pompe, C'borg	60.33.0
2.	J. Rombeek, Z'bommel	61.32.4
3.	T. Smid, Tiel	62.14.4

Dames

1.	J. van Zoelen	65.07.2
2.	G. de Beus	65.47.4
3.	G. Bronk	66.16.8

Aan mevr. Gerbrands kon voor de 2e keer als eerstaankomende dame boven de 30 j. de N.U.D.-Beker worden overhandigd. Haar tijd was 68.31.8.

Door de fam. Dresselhuys was een beker beschikbaar gesteld voor de snelste Culemborger. H. Pompe kwam voor deze prijs in aanmerking.
Mej. van Zoelen heeft thans voor de 3e achtereenvolgende keer de wisselbeker gewonnen, zodat deze beker thans definitief in haar bezit blijft.
De tijd van de laatste binnenkomende wedstrijddeelnemer was 73 min. 56.7 sec.

Ruim 90 deelnemers van de prestatietocht kwamen binnen deze tijd aan. Gezien dit resultaat verwachten wij het volgend jaar ook een behoorlijk aantal Culemborgers onder de deelnemers aan de wedstrijdtocht te kunnen tellen. Daarvoor dient men echter lid te zijn van een zwemvereniging die is aangesloten bij de K.N.Z.B. en bovendien van de K.N.Z.B. vergunning hebben aan wedstrijden te mogen meedoen. Hiervoor is o.a. een sportkeuring nodig.
Wij wekken daarom de zwemliefhebbers onder onze personeelsleden op toe te treden als lid van onze zwemclub. Aanmelding is mogelijk bij de leden van het Sportweekcomité of op de Afdeling Personeelszaken.

HET SPORTWEEKCOMITÉ.

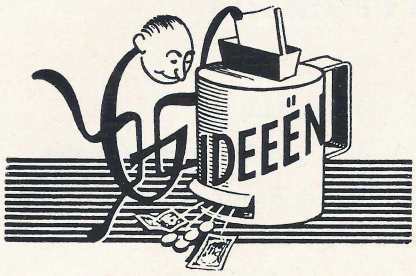

De vakantietijd die voor ons ligt is echt geen gelegenheid om zich over besparingen aan materiaal, werkmethodeverbeteringen etc., bezorgd te maken. De ideeëncommissie zal wel de laatste zijn om dat van U te vergen.
Wat wij wel van U willen vragen is, dat U na een hopelijk zonnige en prettige vakantie zich nog eens wilt bezinnen om, zowel voor U zelf als voor ons bedrijf op een goede gedachte te komen.
De ideeënbus kan een middel voor U zijn een bruikbaar voorstel te waarderen en deze waardering in geld uit te drukken.

Voorstel 398 **Bedrijfsbureau**

Een voorstel van A. Verwey om de nu gebruikelijke methode voor het in- en uitwendig afbramen van buiseinden te wijzigen, en wel zodanig dat het uitwendig afbramen kan plaats vinden door middel van een komfrais.
Door een onderzoek is gebleken dat van deze werkmethode tegenover de nu bestaande geen voordelen te verwachten zijn.
Geen premie.

Voorstel 401 **afd. 201**

Dit voorstel heeft betrekking op het samenstellen van zware voeten voor draai- en neigstoelen. Th. van Middelkoop stelde o.m. voor om het lassen van de voet in de nieuwe mal in 3 fasen te doen verlopen. In de opdracht die gegeven is tot het ontwerpen van de nieuwe mal was reeds met de door inzender genoemde mogelijkheden rekening gehouden.
Voor de nog te lassen voeten in de oude mal kan een suggestie van het voorstel worden overgenomen n.l. het afvijlen van de buitenbuis na het in elkaar lassen van de gehele voet.
Hiervoor werd een premie uitgekeerd van *f* 15,—.

Voorstel 402 **Bedrijfsbureau**

Nogmaals een voorstel van A. Verwey, n.l. om de lasnaad van het zittingraam stoel 409 slechts gedeeltelijk af te vijlen omdat de lasnaad onzichtbaar is door het overtrekken met stof.
Na onderzoek is gebleken dat dit zittingraam niet met stof wordt overtrokken, waardoor de lasnaad aan de onderzijde zichtbaar is en dus geheel moet worden afgevijld.
Geen premie.

Voorstel 407 **afd. 140**

Om glasbreuk in de lakkerij te voorkomen bij het stapelen van achterwanden van kantoorkasten enz., stelde C. van Malsen voor de ruiten te beveiligen met steunbalken.
Voor dit voorstel kan geen beloning worden uitgekeerd omdat reeds door de bedrijfsleiding een opdracht bij de Techn. Dienst geplaatst was.

Voorstel 408 **afd. 145**

G. J. v. d. Lingen stelde voor de opgelaste strippen onder de kasten van speciale bureaus te laten vervallen. Deze strippen zijn indertijd op verzoek van de afnemers aangebracht en kunnen dus zonder meer niet uit de konstruktie worden verwijderd.
Geen premie.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 383, 396 en 406.

De Ideeëncommissie.

AFSCHEID C. W. SPRONK

Op 16 juli werd C. W. Spronk 65 jaar en ging ons bedrijf wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd officieel verlaten. Wegens ziekte kon Spronk al langer dan een jaar zijn dagelijkse werkzaamheden in de galvanische afdeling niet meer verrichten. Deze ziekte is er ook de oorzaak van geweest dat het afscheid niet met veel officieel vertoon gepaard ging. Een kleine deputatie van het bedrijf heeft hem op 16 juli thuis bezocht om aldaar uiting te geven aan de dank voor de wijze waarop Spronk in zijn 20-jarige diensttijd zijn werk heeft verricht.

Namens directie en namens het gezamenlijk personeel werden enkele cadeaus aangeboden.

Wij hopen dat de gezondheid van Spronk in de toekomst nog zal verbeteren, opdat hij nog vele jaren van zijn welverdiende pensioen mag genieten.

Dankbetuigingen

Onze hartelijke dank aan Direktie en Personeel voor de belangstelling en mooie cadeaus bij ons huwelijk.

J. J. Romijn
R. Romijn-Kosterman

Hartelijk dank voor de grote belangstelling bij de geboorte van onze dochter

Alidya Johanna

J. van Antwerpen
J. G. van Antwerpen-Hillo

Hiermede dank ik allen voor de belangstelling die ik bij mijn 12½-jarig jubileum mocht ondervinden.

J. van Iterson

Mede namens mijn echtgenote dank ik direktie en personeel hartelijk voor de belangstelling tijdens mijn ziekte en bij mijn afscheid.

C. W. Spronk

Personeelfonds

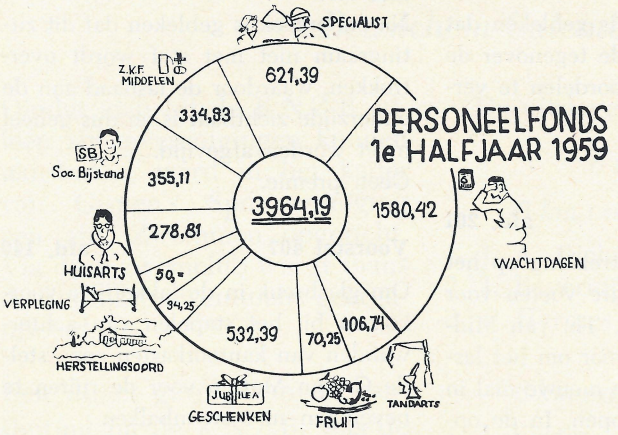

Verantwoording 1 jan. '59 t/m 27 juni '59

Saldo per 1 jan. '59	*f*	5.876,62
Inkomsten	„	4.834,12
Totaal	*f*	10.710,74
Uitgaven	„	3.964,19
Saldo per 28 juni '59	*f*	6.746,55

In het hierboven getekende overzicht is te zien waaraan de uitgaven zijn besteed.

Het Bestuur.

Spaarkas

5e Periode 1959

Saldo per 25-5-'59	*f*	33.121,49
Stortingen	„	3.698,—
	f	36.819,49
Opnamen	„	3.890,69
Saldo per 27-6-'59	*f*	32.928,80

Personalia

In dienst:

15-6-1959	N. Pels, afd. Draaierij
1-7-1959	mej. J. A. Raes, afd. Orderadministratie
1-7-1959	J. J. van Tol, afd. Konstruktiebureau
6-7-1959	G. Nuysenborgh, afd. Slijperij
16-7-1959	J. D. Kardol, afd. Fabriek II

Uit dienst:

15-6-1959	C. H. M. van Gasteren, afd. Gereedschapmakerij (mil.dienst)
20-6-1959	C. A. de Beus, afd. Lakkerij (eigen verzoek)
29-6-1959	mevr. Poutsma, afd. Verkoop (eigen verzoek)
4-7-1959	W. Verwoert, afd. Durion (eigen verzoek)
16-7-1959	C. W. Spronk, galvanische afdeling (gepensioneerd)

Geboren:

14-6-1959	Karel Jack zoon van de fam. Van Dee
26-6-1959	Yolanda dochter van de fam. Knippenburg
13-7-1959	Willem zoon van de fam. Bussink

Gehuwd:

25-6-1959	K. Romijn met mej. R. Kosterman
16-7-1959	G. P. de Graaf met mej. C. v. d. Vliet
22-7-1959	A. van Blokland met mej. T. van Zuilekom
24-7-1959	D. van Gelderen met mej. A. A. Meurs

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg

13de JAARGANG - No 141 - 5 SEPTEMBER 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

WANDELEN

Het wimpeltje voor 15 km wandelen dat mij telkenjare door Gispen's wandelclub wordt uitgereikt, legt mij iedere keer opnieuw verplichtingen op. Immers terwijl de andere leden van de club hun vlag ontvangen nadat ze in teamverband hun kilometers gelopen hebben, wordt mij het vaantje op voorschot aangeboden, in het vertrouwen dat ik eerlijk die 15 km alsnog zal afleggen. Te voet wel te verstaan.

Zo heb ik dan ook dit jaar mijn prijs weer verdiend en ik gevoel mij gedrongen langs deze weg het bestuur van Gispen's wandelclub daar verslag over uit te brengen.

Doel van de wandeling was een bergtop in het Zuiden van Zwitserland, de Bella Tola, 3025 M. hoog. Het aantrekkelijke van deze tocht was dat de bestijging bij maanlicht zou plaats hebben en dat, éénmaal boven aangekomen, de beloning wachtte van het opgaan van de zon.

Precies om 12 uur 's nachts verlieten we met z'n vieren ons hotel. De volle maan stond glanzend aan de hemel en verlichtte vriendelijk de huizen en het kerkje van het dorp, waar in de smalle straatjes volmaakte rust en stilte heerste. We zouden bij onze tocht 1400 M. moeten stijgen en daar het te koud was om te rusten dienden we de top in één ruk te bereiken. In bergpas ging het dus zwijgend en in plechtig tempo naar boven, eerst door de bossen en daarna boven de boomgrens door het open berglandschap. En alles fantastisch verlicht door de maan. We bereikten de top van de Zuidzijde en precies om half 5 waren we boven. Op een bergtop kan men altijd wind verwachten en zo midden in de nacht kan dat dan, zelfs midden in de zomer, ijzig koud zijn. Maar er was geen zuchtje te bekennen. De ochtendschemering maakte het mogelijk rondom een groot aantal beroemde bergen te herkennen. In het Noorden de Diablerets, Wildhorn, Wildstrubel, Jungfrau, Mönch en Finsteraarhorn, in het Zuiden de Weiszhorn, Matterhorn en Dent Blanche, in het Zuidwesten de Mont Blanc.

FOTO VOORPAGINA
Afdaling van de „Bella Tola" om ongeveer 6 uur 's morgens

Om 14 minuten voor 5 begon het topje van de Weiszhorn (4512 M.) te gloeien en 1 minuut later werd de Matterhorn (4505 M.) verlicht. Spoedig daarna stonden alle hoge sneeuwtoppen in het Zuiden in een roze gloed. En toen, om 6 minuten voor 5, in het Oosten, flitste de eerste rode zonnestraal boven de bergen uit. Als een vurige geweldige bal kwam de zon weldra volledig te voorschijn en alles wijd rondom ons werd met het licht van de dag overgoten. In het Westen zakte de verbleekte maan weg achter de bergen.

Langs de Oostwand daalden we vervolgens naar beneden en hoe weldadig was het langzamerhand de zonnewarmte te ondervinden. Bij een beek hebben we het zich openen der gentianen bekeken toen het licht en de warmte van de zon voor deze bloemen het ontwaken onweerstaanbaar maakte.

Intussen bleek dat we een moeilijke weg naar huis gekozen hadden. We moesten grote sneeuwvelden traverseren, waar ik tot 3 maal toe tot mijn middel in wegzakte.

Om kwart voor 1 waren we terug in ons hotel. Meer dan 15 km., waarvan bijna $1^1/_2$ km. in vertikale richting, hadden we afgelegd in $12^3/_4$ uur, hetgeen naar ik hoop door het bestuur van Gispen's wandelclub voldoende wordt geacht.

v. O.

Gezicht vanaf de top van de „Bella Tola" om 5 uur 's ochtends. De eerste zonnestralen zetten de top van de Weiszhorn (4512 m) in een fel roze gloed.

RONDOM ONS WINSTDELINGSSTELSEL

Onder dit hoofd wil ik U regelmatig iets vertellen over de factoren die invloed uitoefenen op onze winstdelingsregeling.

Deze keer zullen we het eens hebben over één van de factoren die vanaf 1 januari van dit jaar voor de winstdeling van belang zijn en wel de verkoopwinst. Wat is n.l. verkoopwinst? Dat is heel eenvoudig, zult U zeggen, dat is de winst die we behalen bij de verkoop van ons produkt. Goed zo! Maar hiermee is nog lang niet alles gezegd. U hebt allen wel eens de etalage van één van onze dealers gezien, en daar kunnen lezen dat een bepaald type Kleurodesk b.v. *f* 275,— kost. Dat is natuurlijk niet de prijs die Gispen voor dat bureau ontvangt. De dealer krijgt n.l. korting. Deze man wil ook wat verdienen, zijn showroom kost geld en de verkoper die U te woord staat ontvangt elke maand salaris. Deze korting heeft de dealer dus nodig.

Bij het vaststellen van de jaarlijkse begroting houden we dan ook rekening met de gemiddelde korting die de dealers en andere afnemers zullen krijgen. En nu is het de taak van de verkoop om veel te verkopen, want hoe meer er verkocht wordt, des te groter kan de winst zijn; maar dat niet alleen, de verkoop moet ook zorgen dat de werkelijke kortingen niet hoger zijn dan de begrote. Als dat n.l. het geval is, wordt de winst minder dan volgens de begroting is vastgesteld en valt er dus ook minder winst te verdelen. De verkoop is er dan ook voortdurend op bedacht om de netto verkoopprijzen, dat zijn de winkelprijzen onder aftrek van de kortingen, dus de prijs die Gispen voor haar produkten ontvangt, zo hoog mogelijk te houden. En dat dit niet gemakkelijk is zult U wel van me willen aannemen.

J. Bult

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 44e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op 26 augustus 1959

Aanwezig zijn de leden van de Raad met uitzondering van de heren Romijn en Verweij, die ziek zijn. Voorts zijn aanwezig de heren Kernkamp, Bremer, Bult, mej. Vermunt en mevr. Klein.

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd.

De datum van de volgende vergadering wordt vastgesteld op 30 september 1959, om 16 uur.

De voorzitter deelt mede tevreden te zijn over de huidige gang van zaken. In tegenstelling tot voorgaande jaren is het aantal orderboekingen gedurende de zomermaanden vrij constant gebleven en wij hopen dat de gebruikelijke opleving in september ook dit jaar niet zal uitblijven. Om aan die situatie het hoofd te kunnen bieden, worden nu reeds de nodige maatregelen genomen, zoals het aantrekken van nieuw personeel, hetgeen op het ogenblik geenszins gemakkelijk gaat.

Wij zullen dit maal niet exposeren op de a.s. najaarsbeurs in Utrecht. Dit houdt verband met het feit dat de Vereniging van Kantoormachinehandelaren in april 1960 een vaktentoonstelling organiseert in Amsterdam en ook de Ver. van fabrikanten van plaatstalen meubelen heeft uitgenodigd daaraan mee te doen.

De Jaarbeurs heeft echter ook voor april 1960 onze vereniging uitgenodigd in Utrecht uit te komen. Deze moeilijkheden zijn nog niet opgelost. De voorzitter deelt mede, dat de winstuitkering over de 6e periode 6% bedraagt. De heer Bult geeft daarna een uitvoerige uiteenzetting.

Hiervoor wordt verwezen naar het artikel over de winstdelingsresultaten.

Overwerken

Naar aanleiding van het feit dat onlangs verzuimd werd een geval van overwerk in de vergadering van de Ondernemingsraad te bespreken, wijst de voorzitter er op dat overwerken in het algemeen zoveel mogelijk zal moeten worden vermeden. In zeer urgente gevallen zal het echter niet voorkomen kunnen worden dat op deze regel een uitzondering wordt gemaakt. Dit zal dan telkens met de Ondernemingsraad besproken moeten worden, hetgeen echter geenszins betekent dat het besluit om over te werken onderworpen is aan de goedkeuring van de O.R. De Ondernemingsraad moet in deze gezien worden als een adviescollege. Beslissingen worden door de directie genomen.

Handzetbank

De voorzitter deelt mede dat, na een uitvoerig onderzoek, is gebleken dat de aanschaffing van een handzetbank, in verband met het geringe gebruik hiervan, niet verantwoord kan worden geacht. Bovendien zou deze bank veel van onze kostbare ruimte in beslag nemen. Er kan echter wellicht meer gebruik worden gemaakt van de handzetbank in de school.

Rondvraag

Er wordt gevraagd of het niet mogelijk is ook bij ons bedrijf een excursie of ontspanningsdag voor gepensioneerden te organiseren.

De voorzitter geeft hierop ten antwoord aan dit onderwerp de nodige aandachte te willen besteden, maar zou een dergelijke excursie dan willen beperken tot het eigen bedrijf, aangezien oud-personeelsleden daarvoor de meeste interesse zullen hebben.

Om 16.45 uur sluit de voorzitter de vergadering.

TARIEVEN

Vergadering van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding op 25-8-1959

Het overzicht van de tarieven toont weinig verandering t.o.v. de 5e periode. Vermoedelijk zal hierin niet veel meer veranderen daar het percentage in tarief nu op 90% ligt. Enige verbetering is nog wel te verwachten daar men o.a. aandacht gaat schenken aan het voorslijpen (dat nog niet in tarief was), de steltijden in enige afdelingen en de grotere reparatieorders.

Door dit cijfer van 90% wordt aangegeven het percentage uren in tarief gewerkt van alle uren die gemaakt zijn in de afdelingen waar tarieven gelden. Als we het percentage zouden nemen van alle gewerkte uren, zou dit mooie getal van 90% naar beneden vallen tot omstreeks 50%.

En deze 50% gaat het tariefbureau in de nabije toekomst te lijf. D.w.z. dat studie gemaakt wordt van de mogelijkheden om die afdelingen, die nooit met tarieven werken alsnog in tarief te krijgen. Dat dit niet eenvoudig is, zal een ieder die enigszins met deze materie op de hoogte is begrijpen.

De eerste afdeling welke voor het eerst in het normale tariefsysteem opgenomen wordt is de gereedschapmakerij. Hier is men inmiddels reeds gestart.

De commissie besloot dat de heer J. Hopman beschouwd zal worden als mede de gereedschapmakerij te vertegenwoordigen.

Voor T. E. Meirink was het 3 aug. 12½ jaar geleden dat hij in dienst trad. Als tekenaar zorgt hij ervoor dat er steeds passende gereedschappen voor de werkstukken kunnen worden gemaakt.

A. Vink vierde op 6 juli zijn 12½-jarig jubileum. In de vorige fabrieksfluit werd hiervan reeds melding gemaakt, maar toen ontbrak de foto nog.

RESULTAAT 6e PERIODE

De resultaten over de 6e periode geven recht op een winstuitkering van 6%. Een verheugend resultaat dus! Wanneer we de verschillende factoren afzonderlijk bekijken, vallen de fraaie verkoopwinsten onmiddellijk op. Hieruit mogen we echter niet de conclusie trekken dat het dit maal de verkoopwinst is, die ons de 6% heeft opgeleverd, want dat de verkoop zulke gunstige resultaten heeft opgeleverd, vindt deze keer zijn oorzaak in de fabriek.

Fabriek II heeft nl. kans gezien een groot gedeelte van de achterstand in de afleveringen van draaistoelen weg te werken. De grote hoeveelheden halffabrikaten die daarvoor opgeslagen waren konden in de 6e periode worden afgemonteerd en we realiseren nu eenmaal een winst pas bij de aflevering van een complete stoel. Bovendien heeft de administratie in deze periode een groot gedeelte van de in de afgelopen maanden gewijzigde tarieven in de voorcalculaties verwerkt. Hieruit zien we dus dat, ook al zijn de voorcalculaties verlaagd, het profijt van al deze maatregelen via de winstdelingsregeling aan het personeel ten goede komt. Natuurlijk is als gevolg hiervan de voor-nacalculatie verhouding slechter geworden. Gaan we dit verlies in de komende periode weer goed maken? De materiaalverschillen blijven gunstig. Zorgt dat het zo blijft!

Tenslotte nog iets over de reparatieorders: die zijn er nog steeds te veel.

Wanneer we alle reparatie- en uitvalkosten sinds 1 januari optellen, komen we tot een groot bedrag dat ons bij elkaar 1% winstdeling heeft gekost. En die 1% kan toch zo gemakkelijk worden verdiend door zorgvuldig met de ons toevertrouwde materialen en onderdelen om te gaan, door nauwkeurig te administreren en te tekenen, de tekeningen met zorg te lezen, de materialen goed en op tijd te bestellen enz. enz. Elke kras of deuk kost geld, elke fout of verkeerd gelezen tekening kan afkeur van het produkt tot gevolg hebben, een verkeerde bestelling kan leiden tot improvisatie bij de produktie en geeft dus kans op extra kosten. Het produkt dat naar de klant gaat moet onberispelijk zijn. U kent toch allemaal het labeltie, waarop staat: „Dit is een Gispen meubel!"

J. Bult

C. Verkerk was op 5 aug. 12½ jaar werkzaam. Momenteel is hij knipperinsteller. Een verantwoordelijk werk omdat de kans op materiaalverlies in deze afdeling groot is.

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK I

Het prachtige weer van de laatste 6 weken komt in de resultaten van de 6e periode duidelijk tot uiting. Behalve de vakantie, die in deze periode viel zijn er enorm veel snipperdagen opgenomen.

Dit heeft tot gevolg gehad dat, niettegenstaande er wat meer mensen in dienst waren, het aantal gewerkte uren 10% lager was dan in de voorafgaande periode. Gelukkig zijn we met het aantal gewerkte uren nog wel boven de begroting gebleven.

Inmiddels is de personeelsbezetting verder toegenomen en aangezien de meeste snipperdagen nu wel opgebruikt zullen zijn, mogen we aannemen dat het bezettingsresultaat de volgende periode een grotere bijdrage zal leveren aan het resultaat.

De verhouding voor-nacalculatie bedroeg precies 100% tegenover 99% in de voorafgaande periode. Dit wil dus zeggen dat we evenveel uren hebben nodig gehad om het werk klaar te maken als er voor berekend waren. Nu worden tegenwoordig de voorcalculaties regelmatig aangepast. Alle verbeteringen die we weten te bereiken, worden in de fabriekskostprijs verwerkt. Tenzij er bijzondere dingen gebeuren zal de verhouding voor-nacalculatie dus steeds om de 100% blijven schommelen. De gunstige resultaten, die bereikt worden door een lagere fabriekskostprijs komen dan tot uiting in de verkoopwinst.

Het materiaalverbruik heeft de afgelopen periode een gunstig resultaat opgeleverd. Ook hier wil dit zeggen, dat we minder materiaal verbruikt hebben dan ervoor gecalculeerd was. Materiaal betekent in fabriek I voor het grootste deel: plaat. Hierbij wordt een zeker percentage ingecalculeerd voor afval. Het is vooral de knipperij die een belangrijke invloed op het materiaalverbruik uitoefent door zo voordelig mogelijk te knippen. Bij de verdere produktie is het dan zaak ervoor te zorgen dat zo min mogelijk onderdelen verknoeid worden.

Het is alleen jammer, dat de kwaliteit van deze plaat nogal wat te wensen overlaat. Er kwamen, zowel in de maatvoering als in de vlakheid wat afwijkingen voor, die tiidens de produktie aanleiding gegeven hebben tot extra werkzaamheden. Dit komt dan niet tot uiting in het materiaalverbruik, maar beinvloedt wel ten ongunste de verhouding voor-nacalculatie.

Tot slot nog iets over de moffelinstallatie in de lakkerij. Deze installatie verwerkt zowel de produkten die gespoten als die gedompeld zijn. Er is in de loop van dit jaar echter zoveel dompelwerk geweest, dat we genoodzaakt waren het dompelen in ploegendienst te laten geschieden, waarvoor ook de moffelinstallatie in dienst moest blijven. Na de normale werkuren is deze installatie met het dompelwerk maar voor ongeveer 40% bezet. Door de hoge uurkosten van deze installatie, die voornamelijk bepaald worden door het grote energieverbruik heeft deze geringe bezetting buiten de normale werkuren reeds een aanzienlijk nadelig resultaat opgeleverd. Het is dus van groot belang er op toe te zien, dat de dompelwerkzaamheden buiten de normale werktijd tot de strikt noodzakelijke werkzaamheden worden beperkt.

H. C. Weysenfeld

FABRIEK II

Het winstdelingspercentage wordt bij de huidige manier van berekenen voor een belangrijk gedeelte bepaald door de verkoopwinst, d.w.z. het verschil tussen de fabriekskostprijs en het bedrag waarvoor de artikelen door de afd. verkoop verkocht worden.

Deze verkoopwinst valt uiteraard alleen te maken indien er voldoende artikelen door de fabriek geproduceerd worden. In de buismeubelenafdelingen is nu de achterstand op draaistoelen bijna ingehaald en dit heeft een extra hoeveelheid draaistoelen opgeleverd, die de verkoopwinst gunstig beinvloed heeft.

Hopelijk kunnen we nu weer nor-

maal ons week-programma produceren, waardoor de afleveringen een regelmatiger verloop krijgen.
De verhouding voor-nacalculatie is op 100% geëindigd, tegenover 95% in periode 5 en is dus ongunstiger geworden. Dit kan dus betekenen aanpassen van de calculatie; met het gevolg een hogere verkoopwinst, zie boven, maar het kan ook betekenen minder doelmatig werken, b.v. door inwerken van nieuwe mensen, extra bewerkingen enz. Deze achteruitgang is een combinatie van beide factoren.
Na deze inwerkperiode zullen ook de nieuwelingen bijdragen tot een betere nacalculatie.
Gewerkte uren liggen 30% boven de begroting in periode 5 en 25% boven de begroting in periode 6. Dit wil dus zeggen minder gewerkte uren dan de vorige periode, maar toch nog gunstig voor kostendekking en winstdelingspercentage. De verklaring ligt in het feit dat deze periode met zijn vakanties eigenlijk uit 4½ week bestaat, en dat er veel mooiweersnipperaars zijn geweest.
Volgende periode zal dan ook een rekordhoogte aan gewerkte uren vertonen, waardoor de kansen op een gunstig winstdelingspercentage stijgen, mits we de inspanning zoals die in deze periode naar voren komt, op dit peil kunnen handhaven.

F. Hoffmann Jr.

FABRIEK III

In de afgelopen periode zijn de orders in behoorlijke mate binnengekomen. Omdat het dagwerk nog steeds de boventoon voert met zijn grote aantallen en het nachtwerk niet voldoende is om de baden 's nachts vol te hebben zijn we overgegaan tot het ploegenstelsel.
Er is nu een middagploeg die tot half twaalf werkt, en op deze manier krijgen we een verhoogde produktie.
In een van de vorige Fabrieksfluiten werd geschreven dat wij verschillende scheepsschroeven ter verchroming kregen, en het laat zich aanzien dat het begin er is.
De grootste scheepsschroef die we tot nu toe kregen met een diam. van 2.40 meter is nu in behandeling.
Aan de afdeling contrôle en werkvoorbereiding is G. Toonen toegevoegd.
De laatste maanden zijn voor H. de Graaf bijzonder zwaar geweest, omdat hij door ziekte van de heer Klijn en ondergetekende veel meer werk te verzetten kreeg, dat hij op bijzonder goede wijze heeft gedaan.
Deze week komt de heer Mallens als vertegenwoordiger bij ons in dienst en wij roepen hem langs deze weg een hartelijk welkom toe.

J. A. Lamphen

. . . . . en een vriendelijk mens geeft ze beide!

Er wordt wel eens gemopperd over de toenemende invloed van psychiaters bij de strafrechtspleging, die „iedere" wetsovertreder min of meer ontoerekeningsvatbaar verklaren met als gevolg „veel te lichte straffen", welke bovendien zouden worden ondergaan in inrichtingen, waar het heus niet zwaar valt een poosje te vertoeven. Desondanks openbaart zich op verheugende wijze elk jaar op de Nationale Reclasseringsdag de offerzin van het Nederlandse volk, die tot ver over onze grenzen bekend is.

Inderdaad wordt bij de berechting steeds meer aandacht geschonken aan psychiatrische inzichten en streeft men ten opzichte van het gevangenisstelsel naar een persoonlijker behandeling. Bedenk hierbij intussen wel, dat het verlies van vrijheid een zeer gevoelige straf betekent, waarbij overigens het element opvoeding in sterke mate vertegenwoordigd is. Dit laatste element domineert zelfs vaak teneinde straks de overgang naar de vrijheid — natuurlijk een vrijheid in gebondenheid, hetgeen voor ons allen geldt — zo vloeiend mogelijk te maken.

Wij leven wat betreft berechting en reclassering in een tijd van overgang en gedurende dergelijke perioden laten zich altijd pessimistische geluiden horen en blijken allerlei weerstanden, dikwijls voortspruitende uit onkunde, bekrompenheid of een zich niet los kunnen maken van het oude. Maar de groei naar een nieuwe tijd, waarin andere normen gelden, is niet te stuiten en het verleden is daarom met talrijke voorbeelden de noodzakelijkheid van deze groei te bevestigen.

Wij vertrouwen dan ook op het gezonde verstand van ons volk, dat ongetwijfeld de nieuwe geest, die rechters en reclasseerders bezielt, zal aanvoelen en begrijpen en ook zal weten te aanvaarden, ondanks de „mislukkingen", die overigens gering in aantal zijn. Wat de verandering van het strafstelsel betreft: vergeet niet, dat het overgrote deel van de delinquenten hiervan de zegenrijke gevolgen zal ondervinden. Staar u vooral niet blind op het geringe aantal, dat de „modernisering" van onze gevangenissen niet ziet als een goed doel, maar slechts als middel de straf ontijdig te doen beëindigen. Het behoeft geen nader betoog, dat de Rechterlijke Macht ook de belangen van de gemeenschap geen ogenblik uit het oog zal verliezen.

Intussen zullen de nieuwe ideeën betreffende berechting en reclassering, gegrondvest op eerbied voor de mens en dus zedelijk volkomen verantwoord, het arbeidsterrein van de reclassering niet onaanzienlijk uitbreiden en dat betekent ook, dat de zakelijke kant meer dan voorheen grote aandacht vraagt. In dit verband halen wij een gezegde aan van Charles Haddon Spurgeon: een handvol hulp is beter dan een karrevracht zuchten en preken! En die „handvol hulp" willen wij dan in dit geval zuiver zakelijk bekijken, ofschoon wij de nadruk blijven leggen op de morele en zedelijke verheffing van de gevallen mens.

Het is wel bekend, dat de regering subsidies verstrekt aan de verschillende reclasseringsinstellingen, maar toereikend zijn die niet. Vandaar één dag per jaar een dringend beroep op uw offerzin ten behoeve van de reclasseringsarbeid. Die dag is de Nationale Reclasseringsdag, waarbij wij allen mogen denken aan de woorden van Jezus Sirach: een woord is dikwijls aangenamer dan een grote gave. . . . . en een vriendelijk mens geeft ze beide!

W. Beiboer.

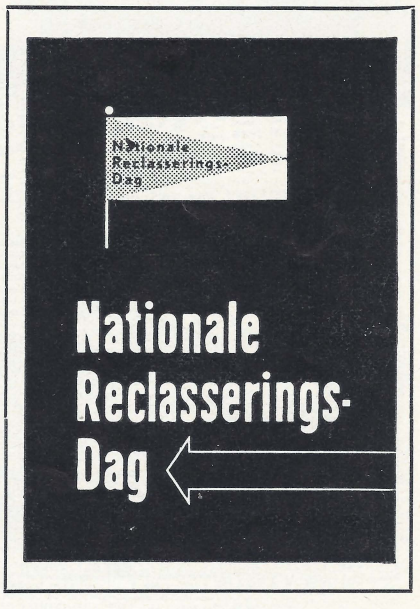

VRIJE TIJDSBESTEDING

Hebt U nog tabaksbonnen? Of textielkaarten? Weet U nog hoe die minuscule distributie-bonnetjes behandeld werden als waardepapier en dat er, hoewel streng verboden, een levendige handel in gedreven werd? Toen niet lang na de oorlog de distributie werd opgeheven, heeft menigeen met een zucht van verlichting de resten van zijn bonkaarten verscheurd.

Niet alzo de heer van Oostrum. Hij had nog altijd een sigarenkistje vol bonnetjes staan en vroeg zich af of hij daarmee de herinnering aan die barre oorlogsjaren niet op de een of andere wijze levendig kon houden. Hij dacht aan een geplakt „schilderij", waarbij de verschillend gekleurde bonnetjes als „verf" konden dienen.

Aan de heer Hermans vroeg hij een schets-ontwerp van een allegorische voorstelling, die de begrippen „oorlog" en „distributie" duidelijk zichtbaar kon maken. Het werd een illustratie van het gedicht van Werumeüs Buning „En de boer hij ploegde voort". Van de boer die zijn plicht bleef doen, terwijl zijn grond mede werd omgeploegd door het geweld van de oorlog. De kruisen en het beeld van Zadkine in Rotterdam temidden van explosies spreken voor zichzelf.

De heer van Oostrum heeft het zich niet gemakkelijk gemaakt: alle bonnetjes zijn recht, dus leesbaar opgeplakt en nergens over-elkaar-heen, maar ingelegd als intarsia-werk. Jammer genoeg zijn in deze reproductie de toch al niet zo grote kleur-contrasten nog geringer geworden, maar wij kunnen U aanraden het origineel eens bij de heer van Oostrum thuis te gaan bekijken. Hij heeft er meer dan honderd pleizierige uurtjes mee gevuld!

ONS KINDERKAMP

Reactie van twee nieuwe Leiders van het Kinderkamp

Op vrijdag 17 juli j.l. vertrokken wij met de kinderen uit Culemborg en om circa half één arriveerden wij in ons kamp te Renesse. Mede door het prachtige weer waren de kinderen direct enthousiast, wilden dadelijk naar zee en kregen daar, na ons geïnstalleerd te hebben, spoedig de kans toe. En zo is het de gehele week gebleven.

's Morgens wassen, aankleden, eten en dan naar het strand. Ze speelden en zwommen dat het een lust was om aan te zien.

Misschien zijn er ouders die hun kinderen niet mee durven geven vanwege de zee, ik kan U verzekeren dat er geen gevaar is. De leiding is voldoende en heeft het groepje goed in de hand.

Het is dan ook zo jammer dat er zo weinig kinderen van deze stralende week hebben kunnen genieten, zij die wel mee zijn geweest kwamen gezond, gebruind en gegroeid terug. Zelfs wanneer het weer minder mooi is dan amuseren zij zich enorm met water, zand en eventuele handarbeidartikelen, die steeds in een grote hoeveelheid meegaan.

En 's avonds moe gespeeld, kropen ze lekker op hun bedden in het hooi en sliepen als marmotjes tot de volgende morgen toe.

Gaarne zou ik willen eindigen met de wens dat er volgend jaar meer kinderen mee zullen mogen gaan, U weet toch dat er op de fabriek voor gespaard kan worden?

Mevr. K. Lingen

Jammer was het, dat maar zeer weinig ouders, hun kinderen mee hadden gegeven, naar het Gispen Vakantiekamp in Renesse.

Nu zijn wij met 16 kinderen op vacantie gegaan en dit aantal had gezien onze personeelssterkte zeker verdubbeld kunnen zijn.

De 16 kinderen zijn met enthousiaste verhalen over „hun" kamp thuis gekomen. Alle omstandigheden voor het welslagen van zulk een kinderkamp waren er dit jaar. In de eerste plaats mooi weer, maar daarnaast de zéér goede maaltijden die mevrouw Lingen klaar maakte.

De uren en dagen vlogen aan het Renessestrand om en vele kinderen hadden spijt dat het er alweer onzat. De dagindeling in het kamp was: 8 uur ontbijt, daarna naar het strand tot half één, broodmaaltijd met daarop aansluitend een uur rust en dan weer naar het strand tot 6 uur. Dan werd de warme maaltijd genuttigd en de kinderen hebben deze maaltijden alle eer aangedaan. Tot de laatste kruimel ging alles op.

De reis werd gemaakt per autobus van de firma Streef en deze onderneming haalde de kinderen op vrijdag 24 juli ook weer op. Van de gelegenheid hun kroost in Renesse op te halen maakten maar enkele ouders gebruik.

Gezien de ervaringen in dit kamp wordt nog eens gewezen op de betrekkelijk geringe kosten die er aan zulk een kamp voor Uw kind verbonden zijn, n.l. *f* 17,50 alles inbegrepen en mocht betaling ineens een bezwaar voor U zijn, dan kan men in januari voorafgaande aan de vakantie al voor dit bedrag gaan sparen. Hierdoor moet het toch mogelijk zijn meerdere kinderen van een onbezorgde vakantie buitenshuis laten genieten.

H. A. Bonouvrié

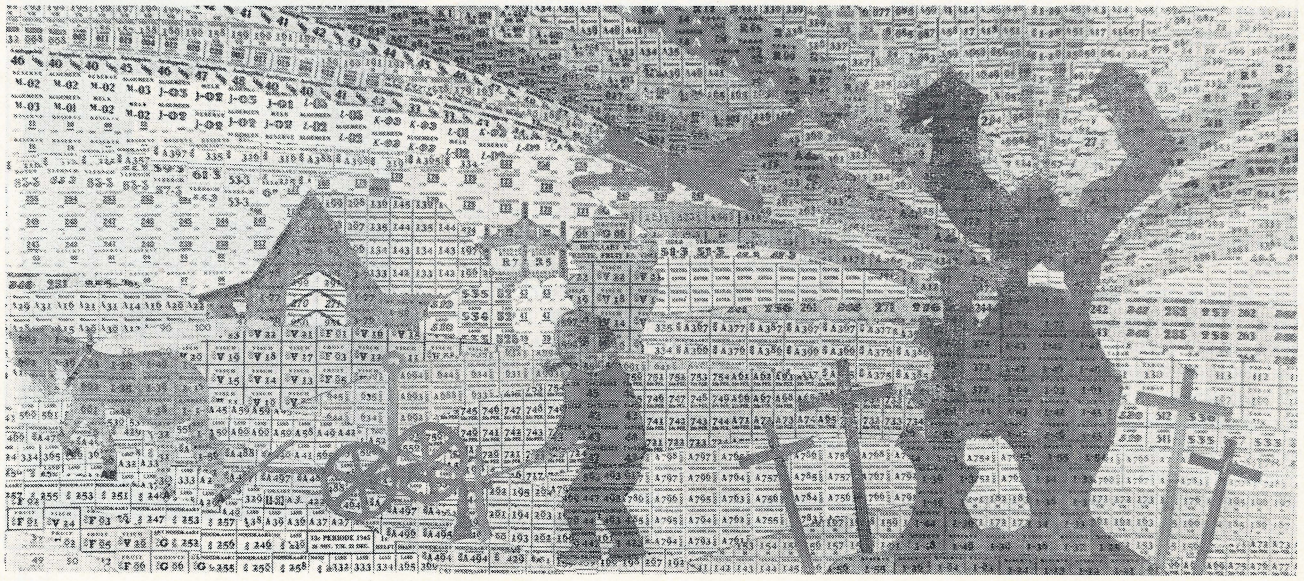

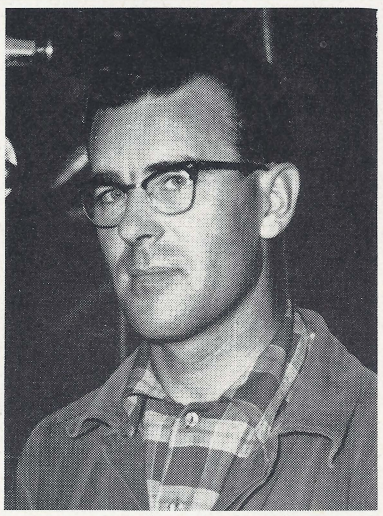

P. J. H. Ramakers was op 10 aug. aan zijn 12½-jarig jubileum toe. Hij heeft in deze periode enige tijd gewerkt als forceur. Momenteel is hij werkzaam als perser.

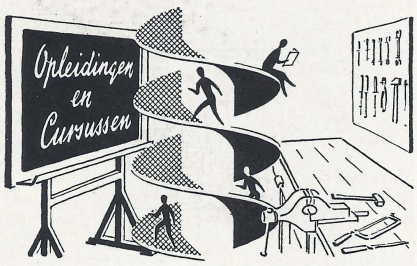

Op 21 juli werd door Mr. G. W. Kernkamp het eindresultaat bekend gemaakt van het in juni gehouden Bemetel-examen. Van de zes kandidaten slaagden er vijf waarvan er één zijn werkboekje nog in orde moet maken alvorens hij zijn diploma in ontvangst kan nemen. Eén kreeg een herexamen.

Landelijk bezien is het aantal geslaagden minder dan 50%.

Het resultaat bij ons is dus behoorlijk, hoewel de theorie beter kon. Een waarschuwing voor de nieuwe jongens, zich voor de theorie nog eens extra in te spannen.

Voor het eerst hadden we nu ook één kandidaat Universeelslijper. Die meteen met nóg een kandidaat tot de besten van het land behoorde.

Hieronder de resultaten.

Universeelslijpen

	Praktijk	*Theorie*
C. M. v. Gasteren	8	Uitstekend

Bank- en Plaatwerken

	Praktijk	*Theorie*
H. H. v. d. Bosch	8	Voldoende
R. G. Kusters	8	„
H. v. Schijndel	6	„
J. v. Arkel	7	Goed

De diploma's zijn inmiddels uitgereikt.

De nieuwe afkantpers

Enkele technische gegevens van de hierbij afgebeelde nieuwe afkantpers, die in de vakantie is geplaatst en nu inmiddels in bedrijf is genomen.

De afkantpers is, evenals de 3 persen die reeds eerder in bedrijf waren, geleverd door de Cincinnati Shaper Co. in Amerika.

De drukcapaciteit, die op elk punt van de slag afgegeven kan worden is 250 ton. In de onderste punt van de slag kan een druk bereikt worden van 360 ton. Aan beide kolommen is een belastingmeter aangebracht, die bij overbelasting de machine automatisch uitschakelt.

De totale werklengte bedraagt 3 meter met een vrije ruimte tussen de kolommen van 2.60 meter. De machine heeft een vast verbreed onderbed van 65 cm. over de gehele lengte. De afkantbalk kan met behulp van losse hoeksteunen verbreed worden tot 50 cm. over een lengte van 2.50 meter. De pers heeft een vaste slag van 10 cm. Het aantal slagen per minuut bedraagt 30. De beschikbare vrije ruimte tussen bed en afkantbalk voor het aanbrengen van gereedschap is maximaal 30 cm.

De bediening van de machine kan op twee manieren geschieden mechanisch met voetpedaal, zoals ook bij de andere persen toegepast wordt en electro-pneumatisch met voetschakelaar. De electro-pneumatische bediening kan zo ingesteld worden, dat de machine na iedere slag automatisch in de hoogste stand ontkoppeld wordt.

Het motorvermogen is 20 pk. Voor de vertikale instelling van de afkantbalk is een hulpmotor aanwezig. Verder is de machine nog voorzien van een geheel automatische smering.

H. C. Weysenfeld

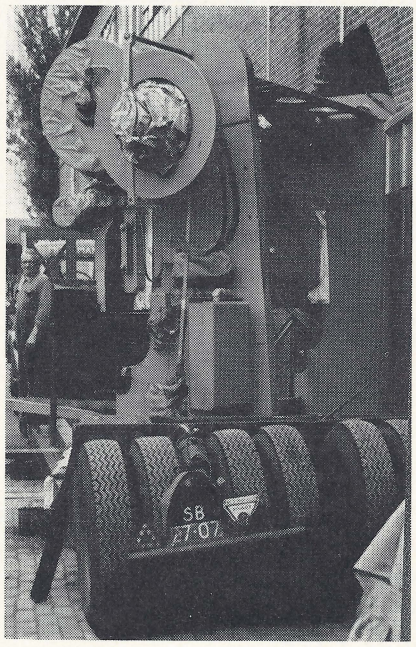

Zwoeger

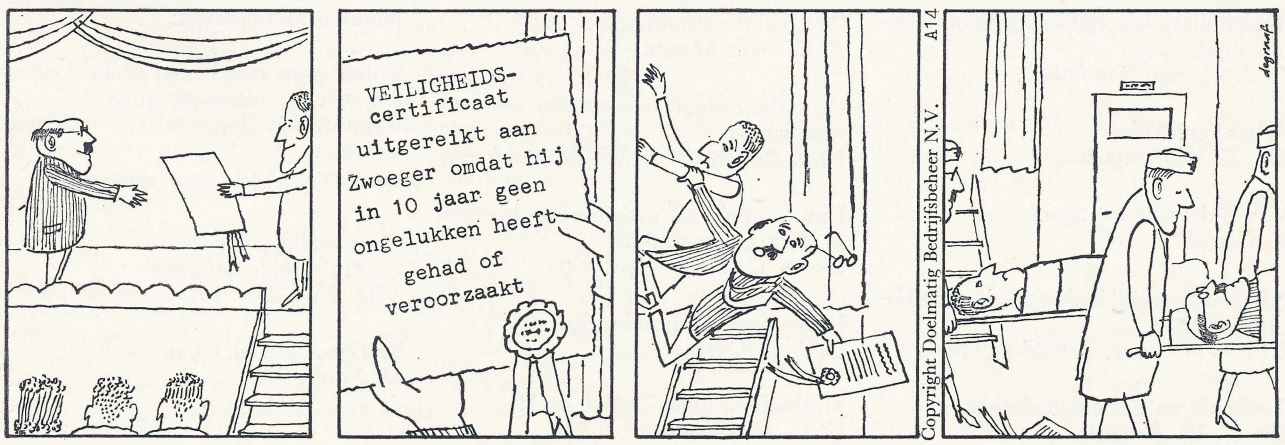

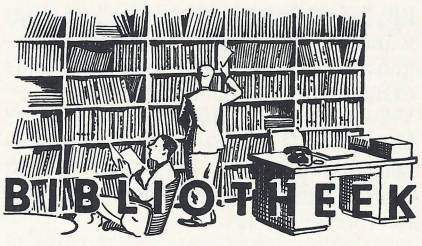

Nogmaals willen we vanaf deze plaats een beroep doen op de lezers van de in circulatie zijnde tijdschriften, om toch vooral op de opgegeven datum de tijdschriften naar de bibliotheek terug te zenden. U bevordert daarmede een noodzakelijke snelle circulatie, U spaart onze tijd en voor de lezers die na U komen het onprettige gevoel een „oud" tijdschrift ter inzage te krijgen.

Voortzetting van rubriek 658.5 Interne organisatie, Technische organisatie, der produktie (U.D.C.) uit de systematische catalogus van de in de bedrijfsbibliotheek aanwezige boeken.

Functionele taakverdeling in de fabricatie.
Ir. C. Hijnen.

Besparing door normalisatie in de praktijk.
Uitg. C.O.P.

Kan typebeperking iets voor U doen?
Uitg. C.O.P.

De bepaling van het assortiment.
N. J. Kooper en J. Ike.

Normalisatie in het kleine en middelgrote bedrijf.
Dr. ir. N. Voorhoeve.

Prestatie — Beloning.
Uitg. C.O.P.

Taakstelling als oplossing voor loonmoeilijkheden.
Ir. J. M. van Sandwijk.

Arbeidtechniek.
Dr. N. W. Bruynis.

Van tijdstudie tot tarief.
P. Carroll.

Nieuwe mogelijkheden in de arbeidsrationalisatie.
Uitg. Ver. ontw. arbeidstechniek.

Techniek en Arbeidstechniek.
Dr. N. W. Bruynis.

De steekproefmethode.
E. W. van Manen.

De arbeidsanalyse: wensen en verwachtingen.
Uitg. Bureau ir. B. W. Berenschot.

Het tempo van arbeidsverrichtingen in de massaproduktie.
Dr. ir. C. L. M. Kerkhoven.

Universele temposchatting.
D. J. v. d. Berg.

Methode studies Deel I en II.
T. C. M. Hegener.

Nieuwe aanwinsten:

Enige economische en sociale aspecten van de automatisering.
Rapport studiecommissie automatisering.
Uitg. Ned. inst. voor efficiëntie.

Technische woorden.
Centrale taalcommissie.
Uitg. Ned. inst. voor normalisatie.

Marktonderzoek in de praktijk.
H. Ferro.

H. van Emden

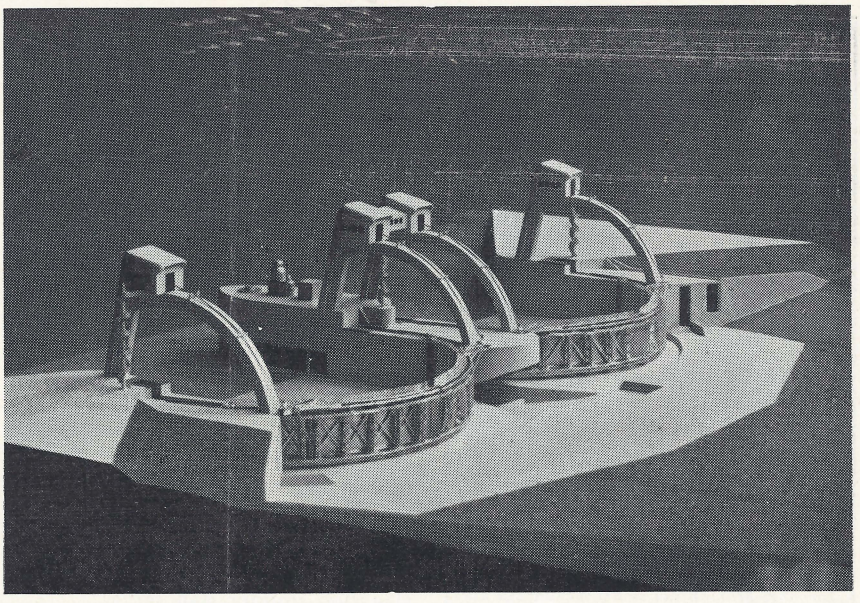

Ons bezoek aan de stuw te Hagestein

Op woensdagmiddag 26 aug. vertrok een groep jongeren om kwart over één per fiets naar Hagestein, om de stuw aldaar te bezichtigen.
Het weer was prachtig en we kwamen bij de stuw aan om ± 2 uur. We wachtten daar een paar minuten op onze rondleiding, om na enige minuten met hen naar de kantine te gaan, waar we een uiteenzetting te zien en te horen kregen over het grondplan van de stuw en de sluis.
In de kantine was het snikheet en we waren allemaal blij, toen we namens de directie een consumptie aangeboden kregen.
Na de uitleg in de kantine kwam de rondleiding over het bouwterrein.
We zagen o.a. het enorme stuwcomplex dat een gigantisch bouwwerk was.
Het was werkelijk een lust voor het oog om te zien hoe als het ware de enorme stuk uit de grond verrees.
De Ir. die ons rondleidde vertelde op een prettige manier, hoe alles in zijn werk werd gesteld en wees ons op de verschillende moeilijkheden die overwonnen moesten worden.
Door dit alles kregen wij een prima overzicht van de werkzaamheden rond de stuw.
Toen wij tegen 4 uur moe en bestoft weer bij ons uitgangspunt kwamen, hadden wij allen genoten van deze prettige en leerzame middag.
Nadat we de leiders bedankt en onze kleren zo goed mogelijk afgestoft hadden, stapten wij weer op de fiets en keerden voldaan huiswaarts.
We bedanken de directie, die het ons mogelijk heeft gemaakt, deze excursie te maken.

De Jeugdcommissie.

IETS OVER DE ALGEMENE WEDUWEN- EN WEZENWET

Als de voortekenen niet bedriegen, zal op 1 oktober 1959, de Algemene Weduwen- en Wezenwet geheel van kracht worden. Dat betekent, dat de vrouwen, die op dat moment weduwe zijn, onder bepaalde voorwaarden uitkering zullen krijgen, evenals de vrouwen wier echtgenoot na die datum komt te overlijden.

Uit de couranten hebben wij kunnen lezen, dat de Algemene Weduwen- en Wezenwet heel ingewikkeld in elkaar zit. Het lijkt wel op een loterij, is soms gezegd, en velen vragen zich af of deze regeling niet wat eenvoudiger had kunnen zijn.

Daar ligt nu juist de moeilijkheid. De gedachte, die achter de wet zit, is eenvoudig genoeg, maar al regelende kwam men zoveel mogelijkheden tegen, dat telkens verdere bepalingen nodig bleken.
Wat is het geval?

Deze wet is in beginsel bedoeld voor iedere ingezetene, of hij nu in loondienst is dan wel eigen baas, of hij rijk is of arm, of hij al voor zijn vrouw en kinderen gezorgd heeft of niet. Het is immers onmogelijk om uit te zoeken, voor wiens weduwe een wettelijk pensioen nodig is en voor wie (net) niet meer. Bovendien maakt het de uitvoering veel gemakkelijker — en dus goedkoper — als er geen uitzonderingen worden gemaakt.

Omgekeerd ook houdt de wet er geen rekening mee wat men eventueel zelf voor zijn ,,weduwe'' heeft gedaan. Iedere weduwe en elk kind die aan de voorwaarden voldoen, krijgen uitkering.

DE OPZET VAN DE WET

De opzet van de wet is eenvoudig: een vrouw, die jong weduwe wordt, krijgt korte tijd uitkering om zich aan de nieuwe toestand aan te passen: daarna moet zij weer aan het werk om in haar onderhoud te voorzien, tenzij ze een pensioen van haar man heeft, of ,,geld van zichzelf'', zodat ze niet behoeft te werken. Maar dit moet zij zelf weten; de wettelijke uitkering van de A.W.W. houdt in ieder geval na betrekkelijk korte tijd op.

Blijft zij achter met jonge kinderen of is ze te oud om nog (weer) werk te vinden, dan houdt zij uitkering tot de kinderen groot zijn of tot haar 65e jaar. Van 65 jaar af immers krijgt zij pensioen van de Algemene Ouderdomswet.

UITKERINGEN

De uitkeringen van de wet zijn over het algemeen niet hoog. Nog daargelaten of ons volk hoge pensioenen zou kunnen betalen, meende de regering — en de Staten-Generaal was het daarmede eens — dat een algemene, voor iedereen wettelijke regeling tot een minimum beperkt moest worden; voor verdere voorzieningen moeten betrokkenen zoveel mogelijk zelf zorgen.

Een jonge weduwe zonder kinderen krijgt in ieder geval een half jaar uitkering (*f* 110,50 per maand, dat is dus *f* 25,50 per week). Zij krijgt voor ieder jaar dat ze ouder is dan 26 jaar als ze weduwe wordt, 1 maand langer uitkering (maximaal krijgt ze 2 jaar uitkering).

Zijn er kinderen thuis, dan krijgt zij A.W.W.-pensioen tot het jongste kind 18 jaar is. Dat pensioen is meer dan zij zou krijgen als zij alleen was. Men heeft dat gedaan omdat zij in ieder geval — voor de kinderen — een ,,huishouden'' moet voeren. Deze vrouw krijgt *f* 164,— per maand, dat is een kleine *f* 36,— per week. En dan verder voor de kinderen gewoon kinderbijslag.

Als de vrouw 50 jaar of ouder is, wanneer ze weduwe wordt, aldus het uitgangspunt van de wet, is het voor haar moeilijk zo niet onmogelijk (weer) werk te vinden. Daarom krijgt zij het A.W.W.-pensioen tot haar 65e jaar. Zij krijgt dan, als er geen jonge kinderen meer zijn, *f* 110,50 per maand.

Kinderen, die geen ouders meer hebben, krijgen van de A.W.W. ook pensioen. Dit zgn. volle-wezenpensioen is voor kinderen beneden de 10 jaar *f* 438,—: voor wezen van 10 tot 16 jaar is het *f* 660,— per jaar. Voor studerende of invalide kinderen van 16 tot 27 jaar is het *f* 846,— per jaar. Men heeft die bedragen zo vastgesteld omdat, als de kinderen ouder worden, zij ook meer kosten.

Al deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de lonen, en gaan daarmee op en neer, net als bij de Algemene Ouderdomswet. Overigens is het waarschijnlijk, dat de bedragen op 1 oktober dezelfde zullen zijn als die we hier hebben genoemd.

DE PREMIE

De premie voor de A.W.W. berekent men op 1.15%. De premie van de Algemene Ouderdomswet is op dit moment 6.75%.

Voor zover bekend zal die op 1 oktober verlaagd worden tot 5,6%. Als men daarnaast dus nog eens 1,15% voor de A.W.W. moet betalen, merkt men daarvan op dat ogenblik dus niets. Dit geldt waarschijnlijk ook voor 1960 en 1961. Het is wel de vraag, of wij daarna met deze premie uitkomen, maar daarover is nu niet veel met zekerheid te zeggen.

Evenals dit bij de A.O.W. het geval is, moet iedereen van 15 tot 65 jaar, die inkomsten heeft, aan de A.W.W. meebetalen.

NOG ENKELE ANDERE BIJZONDERHEDEN

Het is duidelijk, dat het hier gegeven overzichtje van de inhoud van de wet maar heel kort is. Er zijn allerlei bijzondere gevallen denkbaar, die we hier niet kunnen bespreken.

Een uitzondering willen we maken voor het volgende.

We hebben zoëven gezien, dat het pensioen van een weduwe ophoudt, wanneer haar jongste kind 18 jaar is geworden. Als zij op dat moment 50 jaar of ouder is, zou het wel erg onbillijk zijn tegen haar te zeggen dat ze maar weer werk moet gaan zoeken. Dat zou voor haar even moeilijk zijn als voor de vrouw, die weduwe wordt op haar 50e jaar: en deze krijgt wel pensioen! Daarom heeft men bepaald, dat de vrouw uit ons voorbeeld haar weduwenpensioen mag behouden (het lagere bedrag, want de kinderen zijn nu groot geworden).

Zelfs geldt dit, als de weduwe dan nog pas 45 jaar is, maar al 5 jaar pensioen heeft genoten.

Zo zijn er nog veel meer gevallen. Als er bepaalde vragen zijn, willen we daar in een volgend artikeltje nog eens op terugkomen.

In ieder geval is het zeer toe te juichen, dat de wet nu binnenkort geheel in werking treedt. Voor vele weduwen en wezen betekent dit een belangrijke verbetering in hun situatie.

VITAMINE C-VERSTREKKING

Enige tijd geleden werd in de Ondernemingsraad besloten vitamine C-tabletten in de afdelingen te verstrekken. Zulks om de leden van het personeel, die een verkoudheid of andere infectie voelen opkomen, in de gelegenheid te stellen, dit vitamine in voldoende mate tot zich te nemen.
Tijdens een periode waarin het lichaam zich moet verweren tegen ontstekingen, heeft het méér vitamine C nodig dan in normale tijden. Veelal dus ook méér dan in de normale voeding aanwezig is.
Wanneer men 3 *tabletjes* per dag inneemt *gedurende de tijd dat men aan een infectie ten offer is gevallen,* heeft men het eventuele tekort aan vitamine C wel aangevuld.
Let wel: verwacht niet, dat dit vitamine C U vrijwaart voor griep of andere infecties. Het helpt Uw lichaam alleen bij de bestrijding ervan. Het is slechts een klein onderdeel van het gehele afweerarsenaal, dat Uw lichaam gebruikt bij het overwinnen van een infectie. De vitamine C-tabletten zijn in bestelling. Tezijnertijd zal nader bekend worden gemaakt op welke wijze de verstrekking zal worden georganiseerd.

S. C. Meijers-Bartlema

DANKBETUIGINGEN

Voor de grote belangstelling bij de geboorte van onze dochter Yolanda brengen wij U onze hartelijke dank over.

R. H. G. Knippenburg
J. N. Knippenburg-Bossman

Voor de ondervonden belangstelling bij mijn 12½-jarig jubileum dank ik directie en collega's hartelijk.

T. E. Meirink

Hiermede danken wij de directie en het personeelfonds hartelijk voor de getoonde belangstelling en geschenken bij de geboorte van onze zoon.

C. J. Bussink
A. Bussink-van Dijk

VAN SPORT EN SPEL

SPORTWEEK

Het voetballen was in de sportweek wegens de warmte uitgesteld en is nu gespeeld op vrijdag 14 augustus.
De eerste wedstrijd tussen Kantoor en School werd een 2-0 nederlaag voor het kantoor. Enige fouten in de achterhoede werden tactisch afgestraft, zodat de overwinning zeker verdiend was.
De tweede wedstrijd tussen Fabriek I en II eindigde met een 3-0 zege voor Fabriek I. Fabriek II weerde zich geducht maar kon tegen het goede spel van de tegenstanders niet op en ging dan ook eervol ten onder.
De finale Fabriek I—School had een verrassend verloop.

Fabriek I kwam met 3-0 voor te staan, de School gaf het echter niet op en wist de stand op 3-2 te brengen. Na enige goede aanvallen van de School kwam het einde, zodat Fabriek I in het bezit kwam van de nieuwe wisselbeker.

De wedstrijden werden geleid door de heer D. Lommers, waarvoor onze hartelijke dank.

Het was een geslaagde avond. Onze dank aan alle deelnemers voor hun sportief spel.

Het Sportweek Comité

FOTOCLUB „GISPEN"

Aangezien wij bij het verschijnen van de vorige „Fabrieksfluit" de uitslag van de laatste wedstrijdperiode nog niet binnen hadden, konden wij U nog geen eindstanden van de competitie geven.
Inmiddels heeft de jury uitspraak gedaan en is ons wedstrijdseizoen 1958/1959 ten einde.
In totaal werden er door 11 inzenders 103 foto's ingeleverd, waarvan 63 voor de wedstrijdpunten geldig. De resterende 40 foto's waren van dubbele inzendingen welke op de puntenstand geen invloed uitoefenden.

De heer	A. Middelkoop	behaalde met	10	inz.	211	pnt.
„ „	T. Meirink	„ „	10	„	191	„
„ „	J. van Doorn	„ „	8	„	145	„
„ „	W. Carstens	„ „	8	„	142½	„
„ „	W. Philippi	„ „	8	„	125½	„
„ „	N. van Gasteren	„ „	6	„	105½	„
„ „	A. Zijderveld	„ „	5	„	96½	„
„ „	G. Westerdaal	„ „	4	„	57½	„
„ „	E. Verhoef	„ „	2	„	35	„
„ „	C. Smits	„ „	1	„	22	„
„ „	S. de Vroedt	„ „	1	„	11	„

Zoals uit het bovenstaande blijkt, vergaarde de heer A. Middelkoop de meeste punten, waarbij hij dus voor de tweede achtereenvolgende keer bezitter van de wisselprijs geworden is. Hij was ook de meest actieve deelnemer, want hij leverde in totaal 20 foto's in. Een felicitatie met dit succes is hier dus wel op zijn plaats. Gezamenlijk werden er 1142,5 punten gehaald, dat een gemiddelde per foto van 18,13 punten geeft. Aangezien het hoogst bereikbare 30 punten bedroeg, blijkt wel dat onze prestaties als club nog niet zo hoog liggen.
Nieuwe plannen en een programma hopen wij op de jaarvergadering vrijdag 18 september a.s. aan U voor te leggen.

U wordt verzocht deze datum reeds nu in Uw agenda te noteren.

Voor de liefhebbers beschikken wij momenteel weer over een aantal buitenlandse tijdschriften.

Degenen, die hiervoor belangstelling hebben kunnen deze bij ondergetekende verkrijgen.

T. E. Meirink

SPAARKAS

6e Periode 1959 (29-6 t.m. 8-8-'59)		
Saldo per 27-6-'59	„	5.163,21
Stortingen	„	5.163,21
Rente 2e kw. 1959	„	323,56
	f	38.415,57
Opnamen	„	10.288,02
Saldo per 8-8-'59	*f*	28.127,55

PERSONALIA

In dienst:

27-7-1959	A. Visser, afd. Gereedschapmakerij
5-8-1959	N. M. v. d. Berg, afd. Durion
5-8-1959	K. van Leeuwen, afd. Technische dienst
10-8-1959	C. A. van Malsen, afd. Slijperij
10-8-1959	mej. J. G. A. v. d. Ham, afd. Bedrijfssignalering
10-8-1959	H. J. Siben, afd. Opleiding
10-8-1959	A. R. Boudewijn, afd. Opleiding
10-8-1959	M. G. Jägers, afd. Opleiding
10-8-1959	A. G. Kerkhof, afd. Opleiding
10-8-1959	A. A. v. d. Wiel, afd. Opleiding
10-8-1959	M. A. Linsen, afd. Gereedschapmakerij
10-8-1959	G. T. I. Spithoven, afd. Tekenkamer
17-8-1959	W. van Mourik, afd. Plaatwerkerij
17-8-1959	H. de Ruiter, afd. Opleiding
17-8-1959	J. van Zijl, afd. Plaatwerkerij
17-8-1959	R. Jung, afd. Opleiding
19-8-1959	T. Samuels, Galvanische afd.
20-8-1959	H. F. A. Cornelissen, afd. Lakkerij
21-8-1959	J. van Mourik, Galvanische afd.
24-8-1959	W. C. M. Jansen, afd. Opleiding
24-8-1959	J. A. Ansems, afd. Opleiding
24-8-1959	F. P. J. de Bruin, afd. Magazijn
24-8-1959	D. Honingh, afd. Fabriek II
31-8-1959	A. Spierenburg, afd. Opleiding
31-8-1959	J. G. van Veldhoven, afd. Fabriek II
31-8-1959	L. G. Markenhof, afd. Magazijn
31-8-1959	P. J. Markenhof, afd. Magazijn
31-8-1959	R. van Stuivenberg, afd. Fabriek II
1-9-1959	J. J. M. Mallens, afd. Durion
1-9-1959	D. E. Lammers, afd. Inkoop
1-9-1959	A. van Vuren, Bedrijfsadministratie
1-9-1959	mej. R. C. van Eck, afd. Expeditie

Uit dienst:

31-7-1959	H. Maaswinkel, afd. Magazijn (eigen verzoek)
7-8-1959	G. Nuysenborgh, afd. Fabriek II (eigen verzoek)
11-8-1959	A. Verwey, afd. Bedrijfsbureau (mil. dienst)
15-8-1959	J. G. de Ruiter, afd. Plaatwerkerij (eigen verzoek)
15-8-1959	A. J. Lamboo, afd. Lakkerij (eigen verzoek)
22-8-1959	W. de Wens, afd. Technische dienst (eigen verzoek)
29-8-1959	J. D. A. van Lith, afd. Fabriek II (eigen verzoek)

Geboren:

28-7-1959	Dirk Willy zoon van de fam. de Weert
27-8-1959	Johannes Theodorus Christiaan zoon van de fam. Hummel

Gehuwd:

19-8-1959	E. van Diejen met mej. C. Veldhuizen
26-8-1959	J. A. R. Rademaker met mej. B. G. Boschaart

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 142 - 10 OKTOBER 1959

de Fabrieksfluit

rsoneelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

VERSCHIJNT
1 MAAL
PER
5 WEKEN

RONDOM ONS WINSTDELINGSSTELSEL

De vorige keer heb ik U iets verteld over de verkoop en de verkoopwinst van onze normale catalogus artikelen. Zoals U allen weet vormen deze catalogus artikelen slechts een gedeelte van onze produktie en maken wij ook vele andere produkten, het z.g. speciaalwerk. Soms zijn dat catalogusartikelen met een kleine wijziging, soms is dat een volledig nieuw produkt.

Vaak gaat het hier om een groot aantal artikelen voor b.v. een grote instelling. Deze instelling, een universiteit of een ziekenhuis e.d. houdt dan een inschrijving, d.w.z. vraagt een offerte aan verschillende stalenmeubelfabrikanten. En zo ergens, dan is hier sprake van invloed op de winstdeling door iedereen in het bedrijf. Laten we dit maar eens volgen, dan ziet U zelf hoe zeer het hier zaak is dat ieder op zijn tellen let.

Die aanvraag voor een offerte dus komt bij de Verkoop-tekenkamer. Deze afdeling werkt de offerte uit, maakt schetsen en tekeningen en een volledige omschrijving van wat er nu precies moet worden gemaakt. Een zeer nauwkeurig werk dus, waar licht fouten kunnen worden gemaakt. Hetzelfde geldt voor het konstruktiebureau dat, soms in samenwerking met de ontwerpafdeling, de beste, eenvoudigste, èn goedkoopste konstruktie moet uitzoeken en op tekening brengen. Nu is de beste konstruktie niet zo moeilijk, de goedkoopste kan ook worden gemaakt, maar voor de beste en tegelijk goedkoopste konstruktie wordt menige zweetdruppel afgeveegd. En vergeet het bedrijfsbureau niet, dat voor dit artikel een geheel nieuwe voorcalculatie moet maken aan de hand van konstruktie-tekeningen en gegevens van de verkoop tekenkamer. Denkt U daar niet te gemakkelijk over: om van een nieuwe konstruktie de noodzakelijke bewerkingstijden van alle produktie-afdelingen te berekenen!

Dan het uittrekken van de materiaallijsten; de inkoop wordt ingeschakeld om van de voor dit artikel soms nieuwe grondstoffen en materialen de inkoopprijzen te bepalen, prijs op te vragen bij leveranciers, dikwijls op haar beurt weer offerte te vragen aan verschillende leveranciers, en ook hier weer: de beste materialen voor de laagste prijs. U moet hierbij bedenken dat het wel voorkomt dat zo'n offerte binnen 2 × 24 uur moet worden ingediend.

Eindelijk is de offerte rond en is het werk gebeurd, denkt U. Mis! Want nu gaat de Verkoop deze offerte nogmaals bestuderen om te bepalen welke verkoopprijs zal worden gevraagd.

FOTO VOORPAGINA

Oktober is in 't land,
De nieuwe oogst is binnen,
De flessen moeten leeg,
Ik zal maar vast beginnen...

Er is een kostprijs, maar wat nu? De concurrent ligt op de loer; hij heeft ook een kostprijs. Welke? En hoeveel winst zet de concurrentie boven op de kostprijs? Is de concurrent misschien slimmer geweest dan wij bij de konstruktie, of bij de inkoop van materiaal? Onderschat hem nooit!

Hoeveel winst kunnen wij op de kostprijs zetten? Hoe meer, des te beter voor de N.V. en voor de winstdeling. Of voor de concurrent die een lagere prijs vraagt en daarom de opdracht krijgt.

U ziet dus, er zit heel wat vast aan zo'n offerte.

Soms moet een proefmodel worden gemaakt, dat er natuurlijk prima moet uitzien: de school wordt ingeschakeld, de buitendienst is actief; toonkamer of vertegenwoordiger. De afnemer wordt bezocht en de offerte met hem besproken. Toch is soms alles tevergeefs geweest en krijgen we de order niet. Wanneer we de opdracht wel ontvangen, worden opnieuw vele afdelingen ingeschakeld, materiaal wordt besteld, de planning schuift de order tussen de andere in, en de man aan de machine gaat aan het werk om dit voor hem nieuwe produkt te maken binnen de tariefttijd en binnen de voorcalculatietijd.

Ook de bedrijfsadministratie is in spanning hoe deze order zal worden afgesloten.

Valt het mee, valt het tegen?

Het maken van stalen meubelen is een inspannende sport!

J. Bult

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK I

Een van de gunstigste factoren voor het fabrieksresultaat is in de afgelopen periode het bezettingsresultaat geweest.

Het aantal gewerkte uren was in deze periode, waarin we het 400ste personeelslid verwelkomden, 10% hoger dan de voorgaande periode. Vergeleken met de begroting was het aantal uren 18% hoger.

De verhouding voor-nacalculatie is ook deze periode boven de 100% gebleven. Ten opzichte van de voorgaande periode is er een kleine verbetering; het percentage daalde van 103 naar 101%.

Als we het verbruik van benodigdheden van de verschillende afdelingen rangschikken naar de grootte van het bestede bedrag, bemerken we dat 3 afdelingen ver boven de rest uitsteken. Deze afdelingen zijn: autogeen- en elektrisch lassen; de grote schuurbandmachine en de ontvettingsinstallatie. Samen nemen deze 3 afdelingen de helft van het verbruik aan benodigdheden voor hun rekening.

In de lasafdeling wordt het meeste besteed aan de elektroden voor het elektrisch lassen, hierop volgen het verbruik van carbid en het verbruik van zuurstof.

Opvallend is dat de ontvettingsinstallatie, welke met zijn verbruik op de 2e plaats stond, door de schuurbandmachine is overtroffen.

Voor de toename van het verbruik aan schuurbanden zijn 2 factoren aan te wijzen. In de eerste plaats de grote hoeveelheid schuurwerk, waardoor deze machine enige maanden in ploegen gewerkt heeft en in de tweede plaats het toepassen van schuurbanden met fijnere korrel voor bepaalde werkzaamheden. Deze laatste schuurbanden slijten sneller, maar hebben daar tegenover het voordeel van een betere afwerking van het produkt, waaraan in de lakkerij minder tijd besteed hoeft te worden.

Tot slot willen we nog vermelden de uitbreiding die in de gereedschapmakerij heeft plaats gevonden.

Er is in deze afdeling een 2de vijlmachine bijgekomen, waardoor de bankwerkers niet meer op elkaar behoeven te wachten en zij een betere indeling van hun werkzaamheden kunnen nastreven. Verder is nog geplaatst een hardmetaalbeitelslijpmachine. Op deze machine zullen voortaan geslepen worden de beitels van de sleeschaafbank, sterke armschaafbank en de draaibank, die tot nu toe uit de hand geslepen worden.

Wij hopen hierdoor te bereiken een groter verspanend vermogen en een betere standtijd van de beitels.

H. Weysenfeld

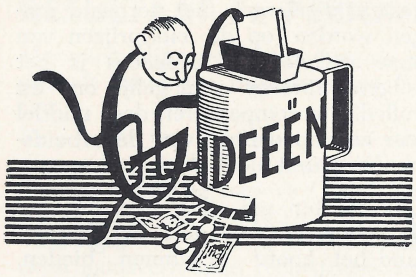

Voorstel 383 **afd. 704**

Het opslaan en vervoer van vuilnis is voor N. den Hartog aanleiding geweest voor te stellen een vuilnisbak te vervaardigen met schuine bodem en klep, en een voorziening onder de bodem voor verplaatsing d.m.v. een heftruck.
Naar een bijgevoegde schets van inzender is een bak vervaardigd waar bevredigende resultaten mee zijn bereikt. Al naar behoefte kan men nu het aantal bakken gaan bepalen.
Premie *f* 20,—.

FABRIEK II

Bij de beschouwing van de factoren die van invloed zijn op het winstpercentage valt het eerst de gunstige bezettingsgraad op.

Met 10.000 gewerkte uren zijn we aan het hoogste totaal gekomen van dit jaar en we zijn daarmee dan ± 35% boven de begroting.

Zoals in het vorige verslag reeds besproken wordt de voor-nacalculatieverhouding zoveel mogelijk door de calculatieafdelingen aangepast en komen de voordelen hiervan ten goede aan de verkoopwinst en via deze weg dus ook ten goede aan het winstdelingsresultaat.

De calculatieverhouding nu is geëindigd op 101%. Rekening moet gehouden worden met het feit dat het inwerken van nieuwe mensen en het in produktie nemen van nieuwe artikelen in het algemeen een ongunstige nacalculatie veroorzaken en dit is dan ook van invloed geweest in deze periode.

Vanzelfsprekend zijn reparatiekosten altijd van ongunstige invloed op het winstdelingsresultaat en deze periode zijn juist deze kosten nogal hoog. Zoals bekend brengt bij verchroomde artikelen ook een kleine beschadiging aanzienlijke kosten met zich mee, daar het gehele voorwerp nogmaals galvanisch behandeld moet worden. Het is dus van belang dat een ieder, die hiermede te maken heeft, voorzichtigheid betracht en maatregelen treft om dit soort beschadigingen te voorkomen.

F. Hoffmann Jr.

Voorstel 406 **afd. 140**

Voor het transport van kantoorkasten van lakkerij naar montage zijn de nu in gebruik zijnde wagens te hoog. Hierdoor is het niet mogelijk, zonder deze wagens af te laden, de deur tussen deze afdelingen te passeren.
Door C. van Malsen is nu een voorstel ingediend, een voor dit doel lagere wagen te vervaardigen. Na onderzoek is gebleken dat een dergelijke wagen zeker in een behoefte zal voorzien, temeer, omdat het mogelijk is een besparing te bereiken.
Jaarbesparing *f* 179,—.
20% hiervan = *f* 35,80.

Voorstel 410 **afd. 145**

Een voorstel van W. de Hertog hield in, de lopers die nu voorzien worden van nylon glijblokjes geheel uit nylon te laten maken en door middel van lippen in de zijwand van de laden aan dit onderdeel te bevestigen.
Deze konstruktie zou, hoewel uitvoerbaar, zwakker zijn dan de nu bestaande, terwijl ook het geheel veel duurder wordt. Om deze redenen kan niet tot uitvoering worden overgegaan.

Voorstel 412 en 413 **afd. 123**

Door een voorziening aan de puntlasmal voor uittrekbladen is het mogelijk gebleken deze bewerking op de puntlasmachine vlugger te doen verlopen.
J. van Overbeek heeft hiermede een jaarbesparing weten te bereiken van *f* 243,80. 20% hiervan is *f* 48,76.

Van dezelfde inzender is nog een voorstel binnengekomen dat ook betrekking had op een werkmethode op de puntlasmachine. Hier stelde hij voor de puntlasmal voor een stalen blad, van rollen te voorzien, zodat van de bestaande rijtafel gebruik kan worden gemaakt.
Ook deze werkmethode-verbetering resulteerde in een besparing en wel per jaar op *f* 198,75.
20% hiervan is *f* 39,75.

Voorstel 414

Om beschadigingen aan bureaubladen en mogelijk andere onderdelen aan onze produkten zoveel mogelijk te voorkomen is door K. Beukema en E. Limbeek voorgesteld een speciaal voor dit doel verkrijgbaar papier te gebruiken. Dit papier is aan een zijde van een lijmlaag voorzien, dat na verwijdering geen sporen op het produkt achterlaat.
Deze methode was echter al in onderzoek, in afwijking hiervan worden tijdens het transport de bladen thans voorzien van dekens en kartonnen deksels.

Voorstel 416 **afd. 303**

In deze afdeling kon door een voorstel van P. Winkel een verbetering worden bereikt bij het bevestigen van leidingen aan platen en haken van koper. Deze leidingen waarvan de einden eerst in een buisje worden gesoldeerd, zullen op een zodanige wijze op de platen en haken geplaatst worden dat breuk hiervan tot een minimum beperkt wordt.
Premie *f* 10,—.

Voorstel 417

Voor opslag van schuimrubber en houten zittingen en ruggen stelden A. van Gasteren en A. Ulrich voor, om de nieuw te bouwen montagehal van een kelder te voorzien. Ten eerste om zodoende ruimte te sparen en ten tweede daardoor deze produkten in een zo goed mogelijke afleveringstoestand te houden.

Deze suggestie kan niet worden overgenomen daar de afdelingen in deze nieuwbouw niet permanent zijn, bij verplaatsing hiervan zullen de transportkosten van opslag naar montage verhoogd worden.

Voorstel 418 **afd. 145**

Bovengenoemd voorstel van de hand van H. Sleeuwenhoek hield in om de sluitveren op de zijwanden van laden te bevestigen door middel van popnagels.

Hier zijn reeds eerder proeven mee genomen echter niet met een bevredigend resultaat.

Na het stuiken van deze popnagels vertonen zich verhogingen die het toepassen hiervan verhinderen.

Voorstel 419 **afd. 208**

Ook dit voorstel heeft betrekking op het bevestigen van de sluitveer. Nu door gebruik te maken van in de zijwand aan te brengen lippen en gleufjes in de sluitveer. Ook deze methode kan niet worden toegepast daar de lippen bij opslag van de zijwanden veel beschadigingen zullen veroorzaken.

Bij een bureau zonder sluiting, waar de sluitveer dus niet meer op de lade wordt aangebracht, zullen de uitstekende lippen hinderlijk zijn voor de gebruikers.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 396, 409, 411, 415, 420, 422, 423, 424, 425, 426 en 427.

De ideeëncommissie

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 45e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op woensdag 30 september 1959

Aanwezig zijn alle leden van de Raad en de heren Bremer, Kernkamp en Bult. Voorts zijn aanwezig mej. Vermunt en mevr. Klein.

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd en ondertekend.

De datum van de volgende vergadering wordt vastgesteld op 4 november a.s. om 16 uur.

De voorzitter spreekt zijn tevredenheid uit over de huidige gang van zaken.

Het aantal personeelsleden is gestegen tot boven de 400, ter ere van dit feit werd aan het personeel op 9 september een koek verstrekt.

Ook over het aantal binnenkomende orders zijn wij zeer verheugd. Het is opvallend dat het merendeel der bestellingen uit kleine orders bestaat en de grote bestellingen, waarschijnlijk door de hevige concurrentie, uitblijven. Een uitzondering hierop maakt een bestelling van de Technische Hogeschool te Delft, die, na goedkeuring van ons proefmodel, opdrachten heeft geplaatst op speciale bureaus en diverse andere artikelen. Dit is verheugend omdat er vrij zeker op gerekend mag worden dat hun bestellingen ook in de komende jaren bij ons geplaatst zullen worden.

De uitbreidingsplannen aan onze fabriek zijn enigszins gewijzigd. In tegenstelling tot het eerste plan om nieuwe ruimte aan de Triosingel te creëren, is nu besloten om een nieuwe montage aan te bouwen aan het centraal magazijn, hetgeen betekent dat de huidige montage overgebracht zal worden naar achter de poort. A.s. vrijdag worden de tekeningen met de architecten besproken en wordt de vergunning aangevraagd. Zodra toestemming voor het bouwen is ontvangen, zal met de verbouwing een begin worden gemaakt.

De afspraak om de winstdelingsresultaten eerst in de O.R.-vergadering bekend te maken, zal in verband met moeilijkheden bij de diverse afdelingsbesprekingen die daardoor ontstaan en het te laat gereed komen van de Fabrieksfluit, worden gewijzigd. In het vervolg zullen de O.R.-leden schriftelijk op de hoogte worden gesteld van het uitkeringspercentage, waarna het resultaat in de diverse besprekingen ter tafel zal worden gebracht.

De voorzitter deelt mede dat de winstuitkering over de 7e periode 4% bedraagt.

De heer Bult voegt hieraan toe dat het over het algemeen een gunstige periode was met een hoge omzet. De nieuwe loonronde gaat echter geheel ten koste van de winst, omdat de eindprijzen van onze produkten niet mogen worden verhoogd. De verkoopwinst was ook bevredigend, maar blijft iets achter ten gevolge van het grote aantal leveranties aan onze dealers, die door hun grote afnamen van hoge kortingspercentages profiteren.

De voorzitter merkt op dat het kortingspercentage inkrimping van de winstmarge tot gevolg heeft, maar vraagt of niet door de hoge omzet en daardoor hoge produktie een compenserende overdekking op kosten zou ontstaan. Spreker vraagt zich af of hierdoor geen evenwicht is te verwachten, hetgeen volgens de heer Bult in zekere mate het geval kan zijn.

De bezettingsresultaten zijn zeer hoog. De efficiency-resultaten bleven wat achter. Door toename van de produktie is het materiaalverbruik aanmerkelijk gestegen, welk effect pas op de volgende periode van invloed zal zijn.

De voorzitter vraagt zich af of er overdekking op kosten ontstaat als er veel wordt geknipt.

De heer Bult antwoordt hierop bevestigend en voegt daaraan toe dat dit eerst in 1960 kan worden gespecificeerd.

De reparatie-kosten waren deze keer opvallend hoog. Volgens de heer Bult zijn bij toename van de produktie hogere kosten voor reparatie te verwachten.

Een der leden is van mening, dat het stapelen der produkten in het centraal magazijn, door ruimte-gebrek, beschadiging van de artikelen veroorzaakt.

De voorzitter wijst er op dat de loonsverhoging en de te verwachten kortere werkweek niet verhaald mogen worden op de eindprijzen van onze artikelen en eveneens is het volgens spreker onmogelijk om dit volledig te compenseren door middel van een opvoering van de arbeidsproduktiviteit.

Ook moeten wij alles doen om aan de concurrentie vanuit het buitenland het hoofd te kunnen bieden. Spreker doet een beroep op allen om zo efficient mogelijk te werken, want de toestand, zoals die zich thans ontwikkelt, zal het ons steeds moeilijker maken investeringen uit eigen middelen te financieren. Dit laatste vervult de heer van Osselen met grote zorg.

Rondvraag

Er wordt gevraagd of voor de personeelsleden van fabriek I de verplichting om ook om 12.10 uur te prikken, niet kan worden opgeheven in verband met de korte schafttijd. Dit zal worden onderzocht.

Bovendien rijst de vraag of de uitbetaling van de lonen op vrijdagmiddag niet anders kan worden geregeld, bijvoorbeeld door de loonzakjes door de chefs te laten uitreiken. Ook wordt voorgesteld om inplaats van 1 loket tijdens de uitbetaling 2 loketten in te schakelen. Dit laatste zal worden bekeken.

Ook wordt de gedachte geopperd om in de toekomst de lonen per maand uit te betalen. Dit zal echter nog wel op moeilijkheden stuiten, maar toch zal deze suggestie in gedachten worden gehouden.

In antwoord op een vraag hoe hoog de reparatiekosten in de afgelopen periode zijn geweest, wordt medegedeeld dat deze *f* 4000,- bedragen.

Er is een verzoek om bij ontslag aan de personeelsleden een getuigschrift uit te reiken met een meer persoonlijk karakter.

De heer Bremer antwoordt dat dit reeds op verzoek wordt gedaan in die gevallen dat betrokkene voor zijn toekomstige werkzaamheden aan een uniform getuigschrift niet voldoende heeft.

De heer Bremer deelt mede, dat de tariefcommissie een nieuw conceptreglement zal ontwerpen, dat tezijnertijd aan de leden van de Ondernemingsraad zal worden voorgelegd. Volgens het huidige reglement dient de tariefcommissie elk jaar opnieuw te worden gekozen. Hieraan is echter niet de hand gehouden en bovendien moet het huidige reglement nog op enkele andere punten worden aangepast.

RESULTAAT 7e PERIODE

De winstdelingsresultaten over de 7e periode laten een uitkering van 4% toe.

Een factor van grote betekenis voor dit resultaat is de loonsverhoging van 5% krachtens de nieuwe C.A.O. geweest. Onze verkoopprijzen zijn niet verhoogd, het is dus duidelijk dat deze loonsverhoging rechtstreeks ten koste van de winst, en dus van de winstdeling gaat. Eerst wanneer de produktiviteit zover is opgevoerd dat de kostprijzen zijn verlaagd met het bedrag dat nu nodig is om de 5% te betalen, is de winstcapaciteit weer op het oude peil teruggebracht. Het is dus zaak voor ieder om zijn steentje bij te dragen aan deze produktiviteitsbevordering.

Gelukkig zijn de bezettingsresultaten over deze periode zeer gunstig. Er zijn in de verschillende afdelingen meerdere nieuwe werkkrachten bijgekomen, en gezamenlijk zorgt U voor een produktie die aanmerkelijk boven de begroting ligt. Dit heeft dus de winstdeling sterk beïnvloed.

De verkoopresultaten zijn deze keer wat achter gebleven, maar de omzet was hoog, zodat er als totale verkoopwinst een behoorlijk bedrag kon worden genoteerd.

Over de fabricageresultaten valt deze keer niets bijzonders te melden. Alleen reparatie blijft zorgen baren. Op de noodzaak deze kosten tot een minimum te beperken kan niet genoeg de aandacht worden gevestigd.

J. Bult

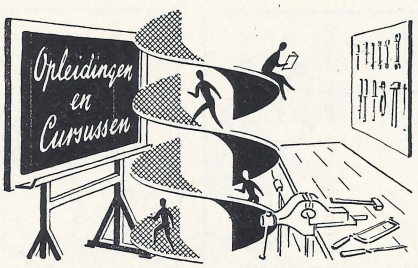

BEMETEL-MEETCURSUS

Door de Stichting „Bemetel" wordt een cursus verzorgd op het gebied van het werken met meetapparatuur. In plm. 20 lessen worden in deze cursus de bijzonderheden van allerlei meetwerktuigen uit de doeken gedaan. In het gehele land is deze cursus uitermate aangeslagen en het heeft daardoor langere tijd geduurd voordat er een plaatsje in het cursusschema voor ons vrij kwam.

Enige weken geleden is een groepje van 10 personeelsleden, die door hun werkzaamheden dagelijks met meetwerktuigen te maken hebben, met de lessen gestart.

Dit zijn de heren:

G. A. G. v. d. Berg
K. Beukema
W. Bohré
A. van Gasteren
E. v. d. Heyden
D. J. van Kranenburg
C. G. Smits
K. Smits
S. C. van Varik
G. van Zandwijk

Het ligt in de bedoeling na afloop van deze cursus opnieuw met een 2e groep te starten, waarvoor dan eveneens 10 personeelsleden zullen worden uitgenodigd.

TARIEVEN

Vergadering van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding d.d. 29-9-1959

Uit het verstrekte overzicht blijkt, dat er weinig veranderd is ten aanzien van de percentages in tarief gewerkt.

Dit percentage was tezamen over alle afdelingen in periode 7 88%.

Over de gereedschapmakerij die kortelings in tarief gegeven werd kunnen nog geen cijfers verstrekt worden. De indruk is, dat een en ander gunstig verloopt. Zowel van de zijde van het tariefbureau als door de commissie werd deze mening verkondigd.

Geconstateerd wordt dat het reglement voor de tariefcommissie op enige punten verouderd is. Dit zal aangepast worden, een en ander in overleg met de ondernemingsraad.

Er wordt besloten dat half 1960 verkiezingen zullen worden gehouden. De zittende leden zitten n.l. volgens het reglement al veel te lang.

Op 24 september was het 12½ jaar geleden dat de heer H. G. van Overbeek bij ons kwam werken. Echter niet direct op de afd. Durion, waar hij thans werkzaam is, omdat deze afdeling toen nog niet bestond. Voordat hij hier kwam heeft hij eerst in tal van andere afdelingen gewerkt, zodat hij het bedrijf van haver tot gort kent.

Dankbetuigingen

Wij zijn bijzonder erkentelijk voor de vele blijken van belangstelling die we bij de geboorte van onze zoon van U mochten ontvangen.

Fam. de Weerd

Bij de geboorte van onze zoon werden we verrast met enkele leuke geschenken. Voor de daaruit sprekende belangstelling onze hartelijke dank.

Fam. Hummel

In de afgelopen periode zijn er weer enkele personeelsleden in het huwelijk getreden. Van alle echtparen kwam het verzoek binnen in de Fabrieksfluit, aan Directie en personeel hun hartelijke dank over te brengen voor de op hun huwelijksdag getoonde belangstelling, hetgeen wij hierbij gaarne doen.

G. P. de Graaf
C. de Graaf-van der Vliet
E. van Diejen
C. H. van Diejen-Veldhuizen
J. A. Rademaker
B. G. Rademaker-Bosschaart

Hiermede betuig ik mijn hartelijke dank aan direktie en personeel voor de belangstelling en geschenken t.g.v. mijn 12½-jarig jubileum.

H. G. van Overbeek

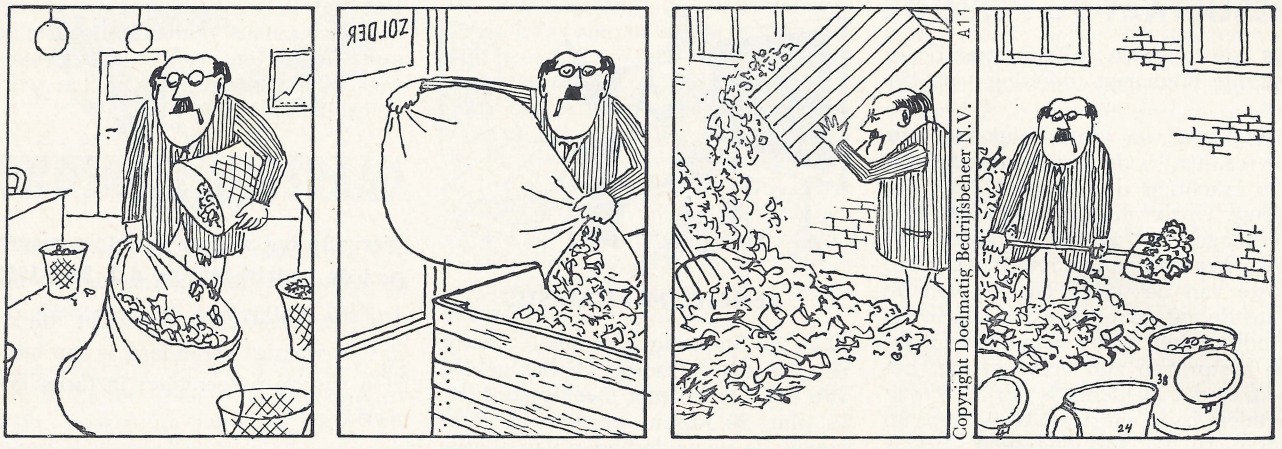

VAN SPORT EN SPEL

FOTOCLUB GISPEN

Op 18 september j.l. werd door de fotoclub de jaarvergadering gehouden. De opkomst bleek niet onbevredigend.
Na de opening door de voorzitter werd door bestuur en wedstrijdcommissie verslag uitgebracht over de gang van zaken in het afgelopen verenigingsjaar. Er bleek uit, dat het aantal deelnemers aan de fotocompetitie tegen het einde belangrijk teruggelopen is. Ook bleek het gemiddelde peil van de foto's nog te laag. Eén en ander vormde voor bestuur en wedstrijdcommissie en de vaststelling van het nieuwe huishoudelijk zoen op andere leest te schoeien. Het aantal wedstrijden werd verminderd.
Hierdoor is het mogelijk, werkavonden in te lassen. Getracht wordt op deze werkavonden een onderwerp te behandelen dat in verband staat met de volgende competitiewedstrijd. Tevens is gepoogd het wedstrijdprogramma zodanig op te bouwen dat de verschillende componenten van de foto beurtelings extra aandacht krijgen.
Na bespreking van het voorlopige programma (U vindt dit aan het einde van dit verslag) werd overgegaan tot de uitreiking van de prijzen, behaald in de competitie 1958—1959.
Hierna volgde verkiezing van een lid van de kascommissie en de vaststelling van het nieuwe huishoudelijk reglement.
Na goedkeuring van de begroting '59—'60 volgde een geanimeerde rondvraag, waarbij o.a. het zelf afwerken van kleurenfoto's werd aangesneden. Met een opwekking toch vooral mee te doen aan de nieuwe competitie werd de vergadering door de voorzitter gesloten.

9 okt. '59	Demonstratie vergroten door dhr Scholten, Haarlem.
30 okt. '59	Inleveren voor 1e competitie-wedstrijd. Bespreking fotocollectie, eerste werkavond reproductie.
13 nov. '59	Uitslag 1e periode. 2e werkavond reproductie.
11 dec. '59	Inleveren 2e periode. Lezing over portret fotografie door dhr Beernink, Den Haag.
8 jan. '60	Uitslag 2e periode, werkavond stilleven.
22 jan. '60	Inleveren 3e periode. Lezing over portret fotografie door dhr Feenstra, Amsterdam.
29 jan. '60	Lezing over Techn. onderwerpen door dhr Jonker, Amsterdam.
12 febr. '60	Uitslag 3e periode. Lezing door dhr Bolten: „Langs de waterkant".
4 mrt. '60	Inleveren 4e periode. Werkavond portret fotografie.
25 mrt. '60	Uitslag 4e periode. Bespreking van de resultaten van de werkavond portret fotografie. Negatieven meebrengen s.v.p.
8 april '60	Bespreking fotocollectie. Demonstratie negatiefverbetering.
15 april '60	Inleveren 5e periode (geen clubavond).
13 mei '60	Uitslag 5e periode. Werkavond, onderwerp nog te bepalen.
27 mei '60	Inleveren 6e periode (geen clubavond).
24 juni '60	Uitslag 6e periode. Sluiting van de competitie, prijsuitreiking en bepaling van de groepsindeling voor de volgende competitie.

A. J. Middelkoop
Secretaris Fotoclub Gispen

TENNISCLUB

Na de sportweek is de belangstelling voor het tennissen verdwenen, men ziet dan bijna niemand op de baan.
Om er weer wat leven in te krijgen zijn onderlinge wedstrijden voor dubbels georganiseerd. Dit is erg vlot en prettig gegaan.
De eindstanden van deze onderlinge competities zijn:

1e Ronde

Groep I

1. M. Mouthaan—Chr. Verheyde	26 punten
2. H. v. d. Heuvel—J. Poutsma	25 „
3. J. van Beuzekom—F. den Hartog	22 „
4. G. Toonen—H. van Heusden	21 „
5. H. Vermunt—R. Weysenfeld	13 „
6. A. Ulrich—C. Borstlap	13 „

Groep II

1. J. Smidt—J. de Wolf	16 punten
2. H. van Dord—R. Winkel	15 „
3. mevr. Poutsma—J. van Iterson	12 „
4. R. Hazendonk—H. van der Heiden	5 „

2e Ronde

Groep I

1. A. Ulrich—Chr. Verheyde	27	punten
2. J. van Beuzekom—H. van Heusden	24	,,
3. H. v. d. Heuvel—mevr. R. Weysenfeld	21	,,
4. mej. H. Vermunt—J. Poutsma	20	,,
5. G. Toonen—F. den Hartog	16	,,
6. M. Mouthaan—C. Borstlap	12	,,

Het bestuur

Voorste rij van links naar rechts: W. Borgstein, W. van Wijngaarden, H. van Dord. Achterste rij van links naar rechts: K. van Kuik, L. van Dijk, G. Toonen.

VOLLEYBAL

Op maandag 14 en donderdag 17 september nam Gispen met een volleybal-team deel aan de Culemborgse kampioenschappen volleybal 1959 voor bedrijfsteams, die georganiseerd werden door Fortitudo.
De poule bestond uit de volgende teams:
Spencer-Hey, Coja, Wüst en Gispen.
Van Spencer-Hey, Coja en Wüst werd 's maandags met 2-0 gewonnen.
Donderdags kwamen we weer tegen dezelfde teams, daar er volgens competitie-systeem gespeeld werd. Maar nu werd van Wüst verloren, doch van Spencer-Hey en Coja werd weer gewonnen.

Hierdoor eindigden Gispen en Wüst met evenveel punten. Hoewel onze voor- en tegenpunten gunstiger waren dan die van Wüst, werd aan Wüst de eerste prijs toegekend. De meningen liepen hierover nogal uiteen, maar ja, de wedstrijdleiding beslist nu eenmaal.
Hierdoor behaalde Gispen evenals in 1958 de 2e prijs, wat toch zeer verdienstelijk genoemd mag worden.

L. C. van Dijk
Aanvoerder

VAN G.T.T.C. NAAR T.T.V. „GISPEN"

Zoals U waarschijnlijk al eerder gehoord zult hebben, zijn de tafeltennisclubs G.T.T.C. en Ribo samen gegaan. Er is nu een grote en sterke vereniging ontstaan die met zes teams in de competitie gaat spelen n.l. een 1e klasser, twee 2e klassers, twee 3e klassers en een vierde klas team, gevormd door drie meisjes. Al deze speelsters zijn geleverd door het bedrijfsbureau.
Er is een nieuw bestuur geformeerd door middel van een speciale vergadering; voorzitter J. Lamphen, secretaris G. G. Toonen, penningmeester L. C. van Dijk, commissaris pers en propaganda H. Bleyenberg en competitieleider C. Borgstein.
Het bestuur heeft voor de verschillende teams enkele vriendschappelijke wedstrijden georganiseerd tegen bevriende clubs in Utrecht. We hopen dat onze personeelsleden de komende competitiewedstrijden onze spelers zullen komen aanmoedigen; zij zullen kunnen genieten van mooie en goede wedstrijden.
Het bestuur heeft de leden de eis gesteld dat men verplicht is op wedstrijden en tournooien in sportkleren te verschijnen.
We hopen in de volgende fabrieksfluit het volledige competitie programma te kunnen geven.
eerste team 1e klas Wim v. d. Berg, Hans van Gasteren en Henk Bleyenberg (aanvoerder)
tweede team 2e klas Janus Wammes, Henny van Haaren en Cor Borgstein (aanvoerder)
derde team 2e klas Johan de Koning, Henk Pels en G. Toonen (aanvoerder)
vierde team 3e klas Theo Hoeven, Gerrit de Braaf en Joep Lamphen (aanvoerder)
vijfde team 3e klas Jo Bonouvrie, Leen van Dijk (tijdelijk) en Pouw Winkel (aanvoerder)
zesde team 4e klas Nelly Bal, Jopie Smidt en Joys de Wolf (aanvoerster).

G. G. Toonen
Secretaris t.t.v. „GISPEN"

Spaarkas

7e periode 1959 (10-8 t/m 12-9-'59)	
Saldo per 8-8-'59	*f* 28.127,55
Stortingen	,, 3.991,95
	f 32.119,50
Opnamen	,, 1.606,32
Saldo per 12-9-'59	*f* 30.513,18

Personalia

In dienst:

7- 9-1959	P. J. J. v. d. Huysen, afd. Expeditie
7- 9-1959	J. B. Jägers, afd. Spec. plaatwerk (terug uit mil. dienst)
14- 9-1959	C. J. de Kok, afd. Fabriek II
21- 9-1959	mej. A. M. van Zanten, afd. Tariefbureau
21- 9-1959	P. v. d. Winkel, afd. Expeditie
1-10-1959	J. A. M. Rijkes, afd. Inkoop

uit dienst:

2- 9-1959	A. van Hemert, afd. Plaatwerkerij (mil. dienst)
12- 9-1959	P. Tureay, afd. Techn. dienst (eigen verzoek)
30- 9-1959	J. M. van Arkel, afd. Draaierij (eigen verzoek)
30- 9-1959	W. B. Meijer, afd. Bedrijfsadministratie (eigen verzoek)
30- 9-1959	mej. M. F. C. Hazendonk, afd. Bedrijfsadministratie (eigen verzoek)
30- 9-1959	A. D. A. Boorsma, afd. Acq. Tekenkamer (eigen verzoek)
3-10-1959	H. H. v. d. Bosch, afd. Opleiding (mil. dienst)
3-10-1959	C. D. Smits, Galvanische afd. (eigen verzoek)

geboren:

30- 8-1959	Hendrikus Antonie en Pieternella Theodora zoon en dochter van de fam. Vermeulen
1-10-1959	Anjo dochter van de fam. Ulrich.

SNEL — SNELLER — SNELST

De rustige tijd van de postkoets en de trekschuit is voorbij. Onze moderne tijd stelt geheel andere eisen aan de verplaatsingssnelheid. Maar toch gaat het ons nog niet snel genoeg!
Snelheid beheerst ons gehele leven, van de wieg tot het graf. Voor de babies snelvoeding en voor de gestorvenen een snelle lijkbezorging. We hebben een snelkookpan, een sneldroogscheerapparaat en een snelbrommer. Elke dag kunnen we weer lezen van nóg snellere auto's en nóg snellere vliegtuigen. Dat straks super-straaljagers meer dan 20.000 km per uur gaan vliegen kan ons nauwelijks meer verbazen.

Dit levenstempo heeft verstrekkende gevolgen. Hartkwalen en managersziekte komen steeds meer voor. Helaas komt deze snelheids-neurose ook in het verkeer, een zaak van leven en dood, tot uiting. Maar al te graag wordt de innerlijke onrust uitgeleefd op het gaspedaal. De franse schrijver André Siegfried slaat de spijker op zijn kop wanneer hij constateert dat „het er tegenwoordig niet om gaat snel te zijn, maar SNELLER, altijd maar sneller". Het is niet de snelheid als zodanig die essentieel is, maar het inhalen. Deze manie speelt zich af op alle levensterreinen, ook in de lucht en op de weg.

Dat snelheid en veiligheid water en vuur zijn, is beslist niet waar. Een belangrijk beginsel in de verkeersregels is dat men verplicht is zijn snelheid aan te passen aan de omstandigheden, dus o.a. aan het overige verkeer. Dit wil dus zeggen dat men niet alleen naar het snelverkeer moet kijken, maar evengoed ook naar het langzame verkeer, dus fietsers en voetgangers.
Dat dit noodzakelijkerwijze betekent dat men „langzaam" moet rijden is lang niet altijd waar. De „kruipers" zijn evengoed een gevaar op de weg als de „snelheidsmaniakken". Bovendien schept een vlotte verkeersafwikkeling meestal minder gevaren dan gestuntel. Om nu de gulden middenweg te vinden is een kwestie van mentaliteit en discipline. Er kan niet vaak genoeg worden gewezen op de verantwoordelijkheid van de weggebruiker voor zijn medemensen. Haast is in deze een slechte raadgever.

Binnen de bebouwde kom, waar door beschikbaar wegoppervlak en de verkeersintensiteit daadwerkelijk moest worden opgetreden tegen de verkeersonveiligheid en het grote aantal ongelukken, is op 1 november 1957 de snelheidslimiet van 50 km ingevoerd. Hoewel deze maatregel niet altijd evenveel waardering ondervindt spreken de cijfers voor zich.

Het eerste jaar van deze maatregel (dus in de periode 1 november 1957—1 november 1958) vielen er 1493 slachtoffers tegen 1744 in de overeenkomstige periode van 1956/1957. D.w.z. dat er 251 slachtoffers minder vallen in een verkeer dat in omvang en intensiteit toenam!

Het aantal verkeers*ongevallen* blijft stijgen. In 1957 waren het er 133.761, in 1958 echter 137.627. Maar deze toeneming heeft voor een belangrijk deel betrekking op het verkeer buiten de bebouwde kommen. En bovendien blijkt uit de statistieken, dat bij botsingen binnen de bebouwde kommen minder ernstige slachtoffers vielen. Een bewijs, dat de beperkte snelheid een gunstige invloed uitoefent op de verkeersafwikkeling in de dorpen en steden.

Laten wij hopen, dat deze gunstige ontwikkeling zich zal blijven voortzetten. Dat kàn, als U en wij en iedereen op z'n tijd snelheid weet te matigen.

„Haast hebben" is een symptoom van onze tijd. Wij moeten mee in de maalstroom van het leven, of wij willen of niet.
Maar zo ergens, kan hier het woord van La Fontaine nuttig zijn „het baat niets, hard te lopen, men moet op de juiste tijd vertrekken".....

Persdienst van het Verbond voor Veilig Verkeer.

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

13de JAARGANG - No 143 - 14 NOVEMBER 1959

de Fabrieksfluit

personeelsblad van Gispen's fabriek voor metaalbewerking n.v. culemborg

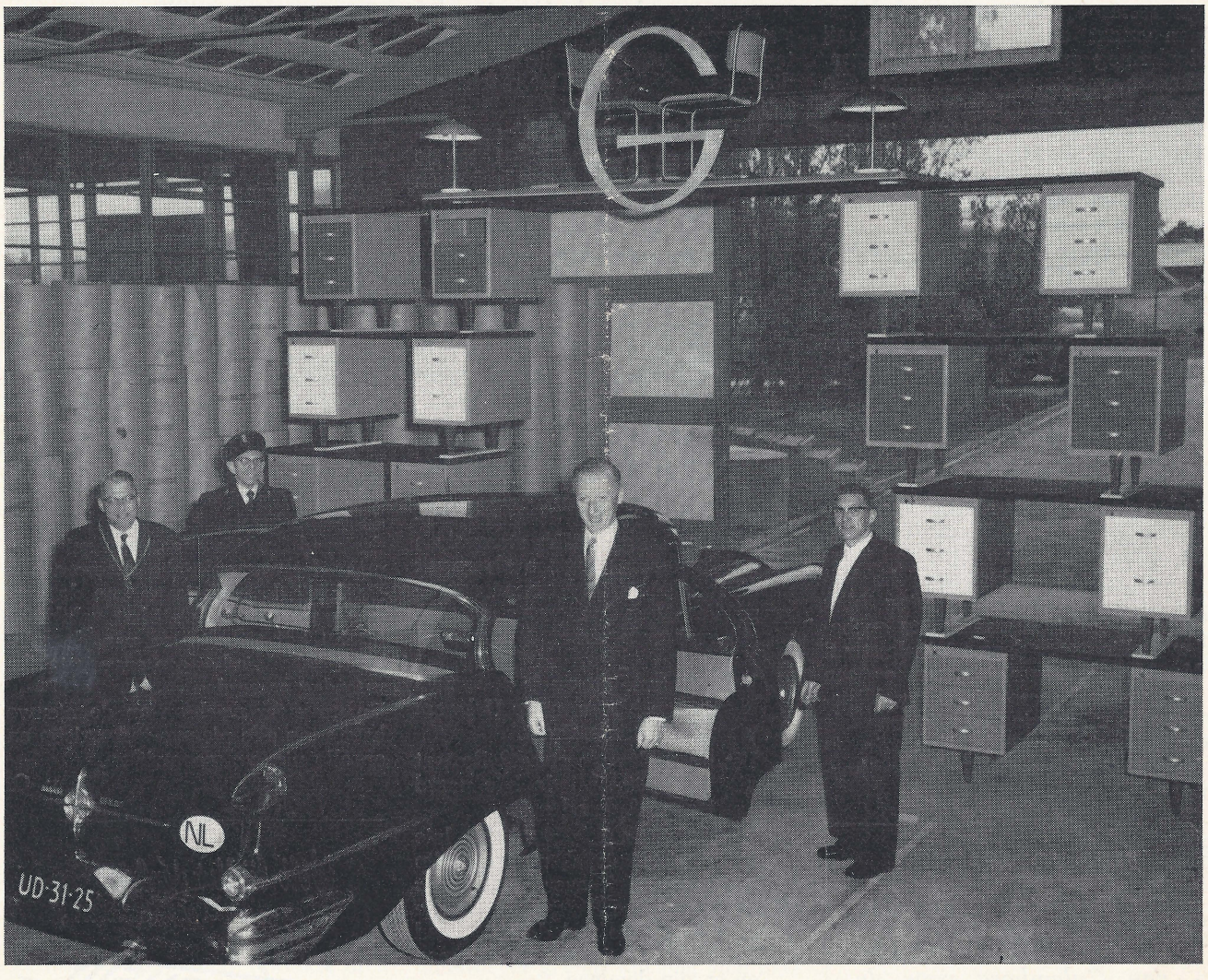

VERSCHIJNT 1 MAAL PER 5 WEKEN - REDACTIE: R. BREMER, W. CARSTENS, M. MOUTHAAN, E. VERHOEF

Industrie-rally

Bij een andere gelegenheid heb ik al eens vermeld wat Herman Wouk in „The Caïne Mutiny" over de verantwoordelijkheid van de topleiding heeft gezegd:

> „Niemand kan de verantwoordelijkheid van de topleiding begrijpen voordat hij ze zelf gedragen heeft. Het is de eenzaamste, meest beklemmende baan in de hele wereld. Men wankelt langs het smalle pad van juiste beslissingen, waarbij men, temidden van de onpeilbare afgronden van alle mogelijke vergissingen, een beetje geluk ten zeerste van node heeft."

Deze woorden slaan zonder meer op de functie van fabrieksdirecteur, maar als men de positie van een burgemeester op het oog zou hebben, dan vraagt de laatste zin naar mij dunkt nog om enkele toevoegingen. Een burgemeester immers heeft zijn beetje geluk niet alleen nodig om de afgronden der vergissingen te ontlopen, hij moet bovendien geluk hebben met z'n gemeenteraad, z'n wethouders, z'n provinciaal bestuur en z'n ministers.

Als bij één of meer dezer instanties het geluk tegen zit, dan lijkt mij de baan van burgemeester welhaast nog moeilijker dan die van fabrieksdirecteur. Maar laat ons de zaak nu ook van de optimistische kant bekijken: 't Geluk kan wel degelijk meezitten. En als dat 't geval is dan zijn fantastische successen mogelijk. Een frappant voorbeeld van een spektakulair succes was dat van de industrierally op 24 oktober van onze burgemeester van Koningsbruggen. De instanties, die zo dikwijls burgemeesters kunnen hinderen, hebben nu eens zonder uitzondering blijk gegeven van hun waardering en belangstelling voor deze originele stunt. Namens de regering was er een waarnemend secretaris-generaal, namens het provinciaal bestuur de commissaris van de Koningin in hoogst eigen persoon, alle wethouders waren aanwezig, alle raadsfracties waren vertegenwoordigd en er was een zilveren medaille van Prins Bernhard.

Zoveel geluk ineens beleven dunkt me slechts weinig burgemeesters. Maar men moet ook maar het talent hebben zo iets te organiseren.

Als controleurs van de rally had de burgemeester de Culemborgse fabrieksdirecteuren aangesteld. Ik vraag me af of de burgemeester beseft heeft wat dit voor sommigen dezer topfunctionarissen betekend heeft. Ik tenminste vond het maar een moeilijke opgave. Ik stond opgesteld op het trottoir in de Kaapstraat, bij een groene vlag en voorts bij een lagere school. Die school leverde een zwerm kinderen, die voor mijn werk grote belangstelling toonde. Alleen gingen ze maar voortdurend vòòr mijn vlag staan, wat niet mocht. En ze wenkten al van verre de auto's toe, hoe die moesten rijden. Dat mocht natuurlijk helemaal niet.

Ik heb eerst geprobeerd door vriendelijke overreding de jeugd tot de orde te roepen. Maar dat had geen succes. Ik ben toen boos gaan doen, zelfs ben ik met de politie gaan dreigen. (Als men wanhopig is doet men gekke dingen). Dat had nog veel minder effect en verhoogde slechts de algemene vreugde. Tenslotte ben ik de kinderen gaan omkopen: Als ze zich niet misdroegen kregen ze als beloning een stempel op hun hand. Enorm succes. Circa 50 handen heb ik gestempeld en drie jongens wensten ook nog een stempel op hun wang.

Tenslotte heb ik ook deelnemersformulieren gestempeld: Eén stempel als ze uit de goede, en twee als ze uit de verkeerde straat kwamen aangereden. Verreweg de meesten kwamen uit de verkeerde straat.

— Voor U twee stempels mevrouw, 't spijt me bijster, maar U kwam uit de verkeerde straat.
— Uit de verkeerde straat? Bestaat niet. We zijn bij de luie paard precies goed gereden.
— Mevrouw ik heb met een luie paard niets te maken, ik begrijp niet waar U 't over heeft, maar U bent verkeerd gereden. Er zijn er enkelen die wel degelijk goed rijden, maar ja, er zijn slimmen en er zijn dommen.
— O, dus U denkt dat wij dom zijn.
— Mevrouw, ik bedoel alleen maar dat er anderen zijn die nog slimmer zijn dan U. Overigens mag ik niet met de deelnemers in discussie treden, instructies zijn instructies. En denkt U er om, als U zo voort gaat, ontgaan U alle prijzen. Goede reis verder.

Bij fabriek I was de finish en in onze kantine kwamen alle deelnemers en andere gasten bijeen. Zware twistgesprekken over de afgelegde rit. Eén der deelnemers zei — hij had overigens niets dan lof — dat de organisatie toch niet volkomen had geklopt, want toen hij bij de erepoort van Kleurodesk kwam aanrijden, was men nog bezig de pijlen aan te brengen en daar had hij op moeten wachten.

— Heeft U dan wel alle controleposten gepasseerd?
— Nou en of, inclusief die met de eend in de veren.
— En ook inclusief de mosterd?
— Mosterd?

Geen mosterd en daarmee was alle kritiek ontzenuwd.

Met het raden naar het aantal bureauladen en de naam Kleurodesk ging het in zoverre niet volmaakt naar wens, dat éénmaal „Pas-toe" in plaats van „Kleurodesk" werd ingevuld. Maar dat zijn van die vergissingen die men de concurrentie gaarne gunt.

In het stadhuis dranken, toespraken, prijzen, een koud buffet en alleen maar enthousiaste mensen. De door de burgemeester in uitzicht gestelde hollandse kaas was op toen ik aan de beurt kwam. Die was door één der raadsfracties opgegeten zei men, maar dat was politieke lasterpraat.

Dank zij de initiatieven van de burgemeester en dank zij het geluk dat hij bij het organiseren van de rally heeft gehad, is het een onvergetelijke zaterdag geworden.

En nu maar wachten op de nieuwe haven, op alle nieuwe industrieën en op alle nieuwe woonwijken.

v. O.

FOTO VOORPAGINA:

De Commissaris der Koningin en de Burgemeester van Culemborg voor de „Kleurodesk"-erepoort

RESULTAAT 8e PERIODE

De grote bedrijfsdrukte waarover wij ons allen verheugen heeft in de 8e periode geleid tot een winstdelingsbedrag van 4%.

Dit percentage stelt enigszins teleur en behoeft daarom enige toelichting. Natuurlijk zijn de bezettingsresultaten in de afgelopen periode zeer gunstig geweest wat zonder meer voor iedereen duidelijk zal zijn. De produkten waarvoor wij allemaal ons hebben ingespannen zijn echter door verschillende oorzaken niet alle afgeleverd.

In de eerste plaats geldt dit voor de sector woningmeubelen waar wij doende zijn geweest om zoveel mogelijk nieuwe produkten klaar te maken, maar deze meubelen zijn in afwachting van de vakbeurs die momenteel in Utrecht wordt gehouden opgeslagen in ons centraal magazijn, opdat wij de bestellingen die na deze beurs binnenkomen onmiddellijk kunnen leveren. Het is n.l. erg belangrijk dat deze artikelen na zo'n beurs uit voorraad leverbaar zijn.

Een tweede oorzaak van het achterblijven van de omzet bij de grote bedrijvigheid is de stagnatie bij de produktie van de draaistoelen. Gelukkig zijn deze moeilijkheden nu opgelost zodat een groot gedeelte van deze achterstand in de 9e periode zal kunnen worden weggewerkt.

Het spreekt vanzelf dat door beide bovengenoemde oorzaken de verkoopresultaten bij onze verwachtingen zijn achtergebleven.

De voor- en nacalculatieverhouding in deze periode heeft eveneens een verlies opgeleverd hetgeen voor een groot deel te wijten is aan het opzetten van proefseries voor de nieuwe woningmeubelen.

Dat beïnvloedt natuurlijk de nacalculatie nadelig, maar hoe meer zorg wij nu aan de start van deze nieuwe meubelen besteden des te gemakkelijker loopt straks de produktie.

Ook de hoge kosten voor reparatie en uitval hebben in de 8e periode een bijzondere oorzaak. Hierover kunt U meer lezen in het verslag van de heer Weijsenfeld.

J. Bult

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK I

Ook deze keer kunnen we weer schrijven dat het bezettingsresultaat gunstig is. Het aantal gewerkte uren overtrof het aantal van de 7e periode en is daarmee het hoogste van dit jaar.

Zowel in de plaatwerkerij als in de lakkerij zijn we erg druk met de aanmaak van nieuwe produkten. De nieuwe brievenkast en het nieuwe bergmeubel vragen beide veel perscapaciteit zodat nu ook aan de 4e afkantpers in ploegen gewerkt wordt. In de lakkerij is vooral de spuitafdeling overbelast. Hier is eveneens een ploegendienst ingesteld.

Op het moment is dan ook een record aantal mensen in ploegendienst werkzaam.

Alleen op de gereedschapmakerij is het thans minder druk.

De gereedschappen voor de nieuwe produkten, die op het programma stonden, zijn klaar. Op het constructiebureau wordt echter hard gewerkt aan nieuwe ontwerpen, zodat binnenkort de gereedschapmakerij wel weer van voldoende werk voorzien zal zijn.

Tijdelijk is een aantal gereedschapmakers in de produktie-sector ondergebracht, dat daar op het moment van harte welkom is.

De verhouding voor-nacalculatie is deze periode minder gunstig. Er is 6% meer tijd besteed om de produkten klaar te maken dan er voor gecalculeerd was.

De oorzaak ligt in de proefseries. Hieronder verstaan we de orders die in bewerking genomen worden om de tekeningen en de aangemaakte gereedschappen voor de nieuwe produkten uit te proberen. Deze orders vragen veel meer tijd dan bij de normale produkten het geval is.

Tot slot nog iets over de reparatie. Het aantal uren aan reparatie besteed was in de afgelopen periode erg hoog. Behalve de normale reparatieorders is in deze periode een order afgesloten voor het veranderen en herstellen van een voorraad oude K.T. lopers. Dit is dus een enkel geval, dat de reparatie ongunstig beïnvloedde.

In het algemeen willen we er op wijzen, vooral nu we het zo druk hebben en we wel eens te kampen hebben met gebrek aan voldoende transportmateriaal, toch vooral aan het stapelen en transporteren de nodige aandacht te schenken. Hiermede kan veel reparatie voorkomen worden.

H. C. Weysenfeld

FABRIEK III

Het aantal orders loopt nog steeds vooruit en vooral het serie-werk gaat grote vormen aannemen.

Door het serie-werk zijn de baden intensiever gevuld wat met zich mee brengt dat de omzet de laatste periodes van behoorlijke aard is.

We zijn er toe overgegaan om het gereedschap voor bepaald soort serie-werk te vereenvoudigen, wat betreft het opzetten van het onderdeel. De hulpgereedschappen worden van een plastic voorzien i.p.v. onze was, wat een grote besparing is t.a.v. opzetten, was- en chroomverlies.

Het in ploegen werken is nog steeds aan de gang en het ziet er naar uit dat dit voorlopig nog wel voort zal duren.

De personeelsbezetting is nu dermate dat wij het werk dat we te wachten hebben aan kunnen.

Al met al zijn de vooruitzichten voor de komende tijd bijzonder gunstig.

J. A. Lamphen

Nieuwe aanwinsten:

Voorraadbeheersing, assortimentsbepaling en conditiepolitiek.
Dr. A. M. de Groot.

De indeling van Nederland in econ. geografische gebieden.
H. Ferro.

Financiering bij groei.
Drs. D. Kruys.

Inleiding tot de werkplaatsmeettechniek.
Ir. G. Hofstede.

Eenvoudig marktonderzoek.
H. Ferro.

Microhardheidsmetingen op een aantal koperlegeringen.
Ir. W. G. de Jager.

Het lassen van aluminium.
Ir. W. G. de Jager.

Perslucht en haar toepassingen.
P. Büstraan.

H. van Emden.

RONDOM ONS WINSTDELINGSSTELSEL

De verdere toelichting op het winstdelingsstelsel blijft overstaan tot de volgende periode.

J. Bult

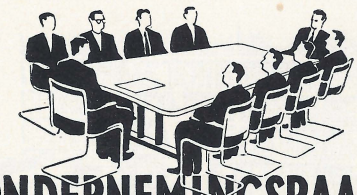

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 46e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op woensdag 4 november 1959.

Aanwezig zijn alle leden van de Raad en mej. Vermunt, mevr. Klein, de heer Bremer en de heer Bult.
De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
De notulen van de vorige vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd en ondertekend.
De voorzitter deelt mede dat het aantal binnenkomende orders zich op een bevredigend peil handhaaft en dat dan ook in alle afdelingen grote activiteit heerst.
Het gefactureerde bedrag blijft momenteel wat achter, hetgeen o.a. wordt veroorzaakt door het grote aantal woningmeubelen dat wij hebben moeten vervaardigen voor de Vakbeurs voor Meubelen en Woningtextiel, die van 1 t/m 7 november gehouden wordt in de Jaarbeurs te Utrecht.
Een tweede factor die grote invloed heeft uitgeoefend op het gefactureerde bedrag zijn de draaistoelen. Wij hopen echter binnen korte tijd deze stoelen te kunnen afleveren. Uit de moeilijkheden die wij met de draaistoelen hebben ondervonden, blijkt hoe afhankelijk wij zijn van onze onderleveranciers. Het uitbesteden van werk is dan ook niet altijd een ideale oplossing.
De vakbeurs trekt vele belangstellenden en wij kunnen wederom constateren hoe belangrijk het is dat de geexposeerde meubelen direct geleverd kunnen worden. De meubelen die aan het publiek getoond worden zijn: fauteuils, schrijftafel en bergmeubel. Aan dit laatste artikel is bijzonder veel aandacht besteed en het ziet er naar uit dat dit een succes gaat worden.
De voorzitter brengt hulde aan alle personeelsleden die aan ontwerp en vervaardiging van de nieuwe meubelen hun medewerking hebben verleend en aan hen, die het samenstellen van advertenties en catalogi hebben verzorgd.
Ook heeft spreker bijzondere waardering voor de firma Verschoor, die de catalogi en prijslijsten heeft gedrukt en in zeer korte tijd knap werk heeft geleverd.
Het nieuwe woning-bureau werd eveneens ten toon gesteld, maar dit zal pas in april geleverd kunnen worden.
Over de stoelen die werden geëxposeerd zijn diverse klachten binnengekomen met betrekking tot de wijze waarop deze waren gestoffeerd. De voorzitter betreurt dit ten zeerste en deelt mede, dat aan deze werkzaamheden zeer veel meer aandacht zal dienen te worden besteed. Volgens spreker moeten onze stoffeerders toch in staat worden geacht verzorgd werk af te leveren. Voor dit probleem zal in de komende maanden een oplossing moeten worden gevonden.
In de dealersvergadering van 29 oktober werd meegedeeld, dat wij in het vervolg ook bureaus zullen leveren aan de woninginrichters, n.l. het z.g. woningbureau. Aan de dealers is toegezegd dat een nieuw bureau, dat in juli 1960 gereed zal komen, het z.g. „zusje van Kleurodesk" uitsluitend aan hen geleverd zal worden.

Het veranderen van onze lakkleuren gaf aanleiding tot veel discussie. Door deze veranderingen ontstaan n.l. niet alleen moeilijkheden voor onze dealers, maar ook zullen naleveringen in de oude kleuren voor ons vele problemen geven. Wij zullen ons echter moeten aanpassen aan de zich steeds weer wijzigende opvattingen over kleuren ten einde een verstarring van de vormgeving onzer produkten te voorkomen.

De voorzitter deelt mede, dat de winstuitkering over de 8e periode 4% bedraagt. De heer Bult voegt hieraan toe, dat de resultaten over het algemeen goed waren. De winst op vaste kosten is hoog, maar de verkoopresultaten zijn iets verminderd i.v.m. het aanmaken van meubelen voor de vakbeurs, die nog niet verkocht konden worden. De moei-

S. Blokland vierde op 21 oktober zijn 12½-jarig jubileum. In totaal had hij op deze dag bijna 18½ jaar bij Gispen gewerkt, waarvan thans 12½ jaar onafgebroken.

H. G. van Warenburg was op 5 november 12½ jaar in dienst, waarvan de laatste jaren in de afdeling plaatwerkerij.

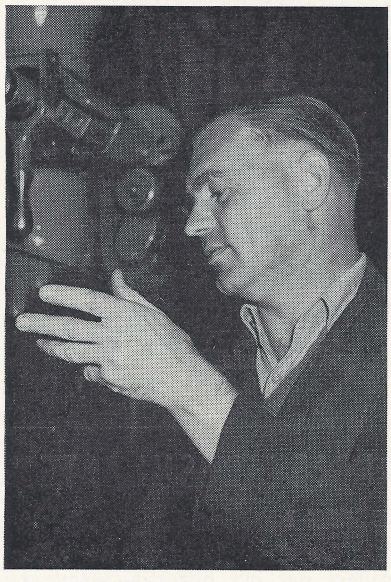

Voor J. A. Hopman was het op 5 november 12½ jaar geleden dat hij in dienst trad. Volgens schatting heeft hij hiervan plm. 11 jaar bij de persen in de ploeg gewerkt.

lijkheden met de draaistoelen hadden ook invloed op het resultaat van deze periode.

Het minder gunstige cijfer van efficiency op lonen wordt o.a. veroorzaakt door de moffeloven, die bij het overwerk niet geheel gevuld kan worden.

De verhouding voor-nacalculatie is wat slechter geworden door het aanmaken van diverse proefseries. Hoe beter echter de resultaten van de proefserie zijn, des te vlotter kan over enige tijd de serie-fabricage van stapel lopen.

De reparatie-kosten waren wederom hoog. In deze post is ook begrepen de verandering van oude lopers, die na hersteld te zijn weer als bruikbare lopers geleverd kunnen worden.

De voorzitter herinnert nogmaals aan het feit, dat wij de loonsverhoging hebben moeten opvangen, terwijl de eindprijzen van onze artikelen niet mochten worden verhoogd, hetgeen een onmiddellijk effect heeft op het winstdelingsresultaat. Dit zou van voorbijgaande aard zijn, indien wij t.z.t. onze prijzen weer op peil zouden mogen brengen, waarbij onder „peil" moet worden verstaan een verkoopprijs van ons produkt die een zodanige winst tot gevolg heeft dat die voldoende is voor het kweken van zodanige reserves, dat daarmee de noodzakelijke investeringen kunnen worden verricht. Als wij onze prijzen in 1960 niet mogen verhogen, ontstaat een te laag winstcijfer. Wij moeten met investeren kunnen blijven voortgaan.

Eén der leden vraagt hoe het komt dat ook deze keer weer de afdeling verkoop de schuld krijgt. In de vorige periode was bij een hoge verkoop het resultaat immers ook niet gunstig.

De heer Bult geeft hierop ten antwoord, dat wanneer men het resultaat gaat analyseren blijkt, dat alle factoren een rol hebben gespeeld en dus ook altijd de verkoopresultaten. Het is in het algemeen een samenloop van omstandigheden, wanneer een bepaald resultaat een ongunstige invloed heeft, waarbij het in de meeste gevallen niet gaat om tekortkomingen van de betrokken personeelsleden.

Een lid merkt op dat de voorcalculaties van de nieuwe meubelen niet in overeenstemming zijn met de tijd, die men er voor nodig heeft.

Volgens de heer Bult worden voor z.g. proefseries geschatte calculaties gemaakt, die alsnog gewijzigd kunnen worden.

Een andere opmerking heeft betrekking op de reparatie-kosten van verchroomde onderdelen die in de komende periode wel weer hoog zullen zijn.
Op zijn verzoek zal de heer Bult nagaan hoe hoog deze kosten waren in de afgelopen periode.

Aanvullende winstdelingsregeling

De voorzitter zegt dat er reeds lange tijd behoefte bestond aan een aanvullende regeling, waardoor het mogelijk wordt aan het einde van het jaar een extra uitkering aan het personeel te verstrekken. Met name werd hierbij gedacht aan een extra uitkering aan de hoger gesalarieerden, omdat deze in de eerste plaats verantwoordelijk worden geacht voor een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Zij zijn het die tot taak hebben de wijze van werken der lager beloonden te organiseren. Indien dus gunstige resultaten worden bereikt, dient, indien hiervoor een extra beloning in uitzicht wordt gesteld, deze in de belangrijkste mate aan de hoger gesalarieerden ten goede te komen.

Bij vele bedrijven is het de gewoonte aan het eind van het jaar aan de beambten een gratificatie uit te betalen b.v. in de vorm van een extra maand-salaris. Deze vorm van uitkering werd echter niet aantrekkelijk gevonden en derhalve is een regeling ontworpen, die een aanvulling is op het huidige winstdelingsstelsel en waaraan niet alleen de beambten doch alle personeelsleden deelnemen.
Een uitkering in de vorm van een gelijk percentage aan allen heeft, tengevolge van het huidige belastingstelsel, tot resultaat, dat verhoudingsgewijs, de hoger gesalarieerden daarvan in mindere mate profiteren. Dit is in tegenspraak met de hierboven geschetste bedoeling en daarom is de aanvullende regeling zodanig opgezet, dat bij een extra uitkering de hoger gesalarieerden verhoudingsgewijs meer ontvangen.
De voorzitter behandelt vervolgens deze aanvulling op de bestaande winstdelingsregeling. Elders in dit nummer van de Fabrieksfluit staat een en ander afzonderlijk vermeld.

Er volgt over dit onderwerp een discussie, na afloop waarvan de voorzitter de leden aanbeveelt de opzet der nieuwe regeling nader te bestuderen aan de hand van de tekst met bijbehorende salarisschaal die in de groene map zal worden opgenomen.
Hij voegt hieraan toe aan de ontworpen regeling de voorkeur te geven boven de veelal willekeurige gratificatie-regelingen van andere bedrijven, waar meestal een scherpe scheiding is gemaakt tussen beambten die wel, en arbeiders die geen gratificatie ontvangen.
Bij de aantrekking van nieuw beambten-personeel wordt ondervonden dat men op een gratificatie-regeling gesteld is omdat die bij de meeste bedrijven in ons land gebruikelijk is.

2 januari 1960

Met algemene instemming wordt besloten om de 2e januari 1960 als een collectieve snipperdag te beschouwen. Deze vrije zaterdag kan zowel worden opgenomen met een snipperbon van het afgelopen jaar als met een bon van het komende jaar.

Vakantie 1960

De schoolvakanties in Culemborg beginnen ongeveer op 29 juli 1960.
De bouwvakarbeiders in het gebied ten zuiden van de grote rivieren hebben vakantie van 30 juli-8 aug. 1960.
Teneinde een opeenhoping van vakantiegangers in dezelfde periode te voorkomen is daarom aan de metaalindustrie in dit gebied geadviseerd om voor de collectieve vakantie in 1960 de week van 6-13 augustus te kiezen.
Meerdere leden vinden dit tijdstip rijkelijk laat en daarom wordt het voorstel aangehouden tot de volgende vergadering om hen in de gelegenheid te stellen eerst de meningen der personeelsleden te horen.

Rondvraag

Een der leden deelt mede, dat de belangstelling voor het verkrijgen van vitamine-C tabletten sterk is afgenomen, nadat is besloten dat de personeelsleden deze tabletjes alleen in ontvangst kunnen nemen gedurende de koffiepauze.

De heer Bremer wijst er op, dat het niet medisch noodzakelijk is, dat men elke dag vitamine-C ontvangt, maar dat men er gebruik van moet maken zodra men een verkoudheid voelt opkomen. Iedereen die behoefte aan de tabletten heeft kan deze in de koffiepauze halen. Een andere manier van verstrekking ligt niet in de bedoeling. Elders in dit nummer zal aan een en ander nader aandacht worden besteed.

In antwoord op een vraag van een der leden hoe het staat met de werkzaamheden van de commissie, die werd benoemd om het probleem van de kortere werkweek te bestuderen, zegt de voorzitter dat inderdaad de tijd gekomen is om in deze actief te worden.

De heer Bremer reikt aan elk lid een concept-reglement voor de tariefcommissie uit. In de volgende vergadering zal dit onderwerp op de agenda worden geplaatst.
Om 17.05 uur sluit de voorzitter de vergadering.

mededelingen uit het bedrijf

AANVULLING WINSTDELINGSREGELING

In dit nummer van de Fabrieksfluit kan men in de notulen van de 46ste vergadering van de Ondernemingsraad lezen dat de directie mededeling heeft gedaan van de invoering van een aanvulling op de bestaande winstdelingsregeling.

Deze aanvullende regeling, die geldt met ingang van 1959, luidt als volgt: Indien aan de hieronder gestelde voorwaarden is voldaan, zal jaarlijks omstreeks Kerstmis een extra uitkering worden betaald aan alle op dat ogenblik in dienst zijnde personeelsleden van Gispen's Fabriek voor Metaalbewerking N.V.

De uitkering bestaat uit een procentuele toeslag op de totale winstuitkering die aan elke deelnemer krachtens het bestaande winstdelingssysteem is uitbetaald over de 10e periode van het vorige en over de 1e tot en met 9e periode van het lopende kalenderjaar. Het toeslagpercentage van elke deelnemer afzonderlijk wordt vastgesteld op basis van een hierbij afgebeelde kromme aan de hand van een uit die kromme afgeleide tabel. De extra uitkering bedraagt tenminste 10% en ten hoogste 100% toeslag op hetgeen krachtens de bestaande winstdelingsregeling in totaal werd uitgekeerd over de voorgaande tiende en eerste tot en met negende periode.

Het jaarsalaris wordt berekend aan de hand van het op 1 december verdiende bruto salaris, resp. basis-uurloon plus gemiddelde oververdienste over het 2e kwartaal.

Indien de resultaten in de tweede helft van het jaar zodanig zijn dat op grond van de bestaande winstdelingsregeling het gemiddelde percentage per periode van de perioden 5 tot en met 9 niet hoger was dan 2, of de uitkomst der perioden 7, 8 en 9 nul is geweest, zal aan het einde van het jaar geen extra uitkering plaats vinden, tenzij bedoelde resultaten het gevolg zijn van omstandigheden die voor de directie aanleiding zijn deze bepaling niet toepasselijk te verklaren. De directie behoudt zich het recht voor deze aanvullende winstdelingsregeling te wijzigen of in te trekken, indien van overheidswege of anderszins soortgelijke regelingen of spaarsystemen dwingend worden voorgeschreven.

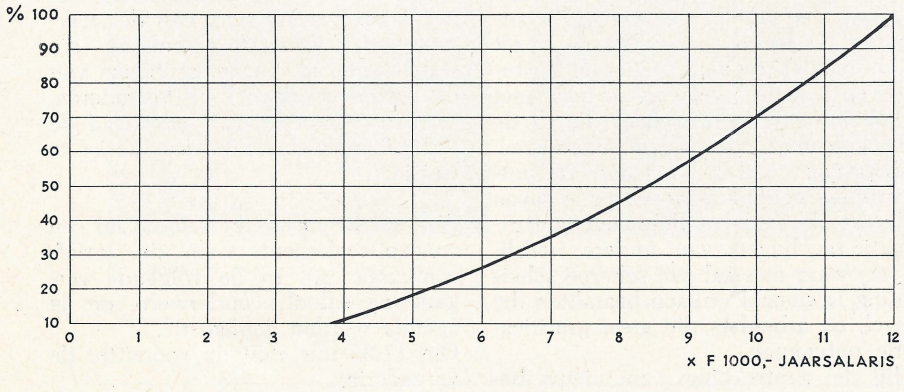

VITAMINE-C VERSTREKKING

Sinds enige weken bestaat de mogelijkheid in de fabriek bij de tijdschrijvers Vitamine-C tabletten te verkrijgen.

Oorspronkelijk werd het aan iedereen overgelaten deze tabletten op te halen op het tijdstip dat hem zelf het beste schikte.

Doordat praktisch iedereen elke dag 3 tabletten ophaalde ondervonden hierdoor de tijdschrijvers een dusdanige belemmering bij de verrichting van hun werkzaamheden dat een andere regeling noodzakelijk werd.

Derhalve werd bepaald dat de tijdschrijvers alleen gedurende de koffiepauze vitamine-C tabletten mochten uitgeven.

Bij vele personeelsleden schijnt de gedachte te zijn gerezen, dat aan iedereen elke dag 3 tabletten zouden worden verstrekt. Dit is echter nooit de bedoeling geweest, hetgeen ook duidelijk blijkt uit de aankondiging van mevr. Meijers in de Fabrieksfluit van 5 sept. j.l., die wij hier voor de goede orde herhalen:

„Enige tijd geleden werd in de Ondernemingsraad besloten vitamine-C tabletten in de afdelingen te verstrekken. Zulks om de leden van het personeel, die een verkoudheid of andere infectie voelen opkomen, in de gelegenheid te stellen, dit vitamine in voldoende mate tot zich te nemen.

Tijdens een periode waarin het lichaam zich moet verweren tegen ontstekingen, heeft het méér vitamine-C nodig dan in normale tijden. Veelal dus ook méér dan in de normale voeding aanwezig is.

Wanneer men 3 tabletjes per dag inneemt gedurende de tijd dat men aan een infectie ten offer is gevallen, heeft men het eventuele tekort aan vitamine-C wel aangevuld.

Let wel: verwacht niet, dat dit vitamine-C U vrijwaart voor griep of andere infecties. Het helpt Uw lichaam alleen bij de bestrijding daarvan. Het is slechts een klein onderdeel van het gehele afweerarsenaal, dat Uw lichaam gebruikt bij het overwinnen van een infectie.

De vitamine-C tabletten zijn in bestelling. Tezijnertijd zal nader bekend worden gemaakt op welke wijze de verstrekking zal worden georganiseerd."

Iedereen, die meent vitamine-C tabletten nodig te hebben kan ze verkrijgen. Men dient er echter wel de moeite voor te doen ze zelf in de koffiepauze op te halen. R. B.

BENOEMING

De heer N. M. Copier is m.i.v. 1 november j.l. benoemd tot voorman in de Afd. Magazijn Fabriek I.

WIJZIGING KINDERBIJSLAG

Er is een wetsontwerp ingediend om in verband met de verhoging van de melkprijs per 1 jan. 1960 met 2 ct. per liter, vanaf 1 oktober 1959 de kinderbijslagen te verhogen met 2 ct. per dag en per kind.

Dit is geschied omdat de uitkering van de kinderbijslag in het algemeen plaats vindt na afloop van elk kwartaal.

Het ligt bovendien in de bedoeling om de huidige duurtetoeslag van 10 ct. per dag te laten vervallen en in plaats hiervan de kinderbijslag met 10 ct. per dag te verhogen. Deze duurtetoeslag werd tot nu toe alleen uitbetaald indien het loon niet hoger was dan *f* 16,— per dag. Na 1 januari 1960 zal deze grens vervallen en dus iedereen een hogere kinderbijslag ontvangen.

De kinderbijslag zal per 1 januari

1960 bovendien nog worden verhoogd met 2 ct. per dag voor de eerste 3 kinderen en met 3 ct. per dag voor de volgende kinderen i.v.m. de huurverhoging per 1 april 1960. Als deze wets-voorstellen worden aangenomen, hetgeen wel zo goed als zeker is, krijgen we de volgende situatie wat betreft de bedragen der kinderbijslagen per werkdag:

	vóór 1-10-'59	per 1-10-'59	per 1-1-'60
Eerste kind	*f* 0,58	*f* 0,60	*f* 0,72
2e en 3e kind	*f* 0,65	*f* 0,67	*f* 0,79
4e en 5e kind	*f* 0,91	*f* 0,93	*f* 1,06
6e enz. kind	*f* 1,02	*f* 1,04	*f* 1,17

Doordat de duurtetoeslag van 10 ct. per dag m.i.v. 1 januari 1960 in de kinderbijslag wordt verwerkt zal meteen een einde zijn gekomen aan de moeilijkheid, dat bijv. door overwerkverdienste de *f* 16,— daggrens werd overschreden en daardoor de aanspraak op dit dubbeltje per kind per dag verviel.

R. B.

WAARSCHUWING VOOR VERPLICHT-VERZEKERDEN

Onlangs is het voorgekomen dat een onzer verplicht-verzekerde personeelsleden bij een behandeling in een ziekenhuis niet kon worden opgenomen in klasse 3, omdat alle bedden van deze klasse bezet waren. Betrokkene werd toen gevraagd of hij er voor voelde in klasse 2b. te worden opgenomen. De extra verpleegprijs, die de patiënt zelf diende te betalen, leek hem niet onoverkomelijk toe. Hij heeft er echter niet bij stil gestaan, dat de behandelende specialisten bij het opmaken van hun rekeningen gewend zijn rekening te houden met de klasse waarin de verpleegde ligt.

Tot zijn schrik bemerkte hij dit echter wel, toen hem de rekeningen van specialist en narcotiseur, ten bedrage van plm. *f* 150,— totaal, werden gepresenteerd.

Een gewaarschuwd man telt voor twee.

Mocht U eens voor dezelfde keus komen te staan, weiger dan beslist opname in een hogere klasse indien U althans de extra kosten niet geheel voor eigen rekening kunt nemen. Het personeelfonds zal in de toekomst in dergelijke gevallen ook niet bij kunnen springen. Bij een dergelijke weigering zal het ziekenhuis U bij dringende opname meestal voorlopig in een hogere klasse opnemen tot er een bed in klasse 3 beschikbaar is, zonder berekening van extra kosten.

R. B.

VAKBEURS VOOR MEUBELEN EN WONINGTEXTIEL

In de week van 2-7 november werd in Utrecht de Vakbeurs voor Meubelen en Woningtextiel gehouden, waar op het gebied van het meubel voor het hedendaagse interieur alles te zien is geweest wat door de Nederlandse meubelindustrie op de markt wordt gebracht, terwijl ook enkele buitenlandse meubelen werden tentoongesteld.

Wanneer men deze beurs vergelijkt met die van b.v. 10 jaar geleden dan is een verblijdende vooruitgang te bespeuren. Weliswaar zijn er nog „old finish"-meubelen en ook is er moderne „kitsch", maar het aantal fabrikanten dat aan de vormgeving thans een alleszins gezonde aandacht besteedt is verheugend groot.

Het nieuwe assortiment Gispen-woningmeubelen was tentoongesteld in een door de heer van Gils op bijzonder smaakvolle wijze verzorgde stand, die van de zijde der woninginrichters een grote belangstelling heeft ondervonden. Onze mensen met de heer van Leunen aan het hoofd hebben het zeer druk gehad met het te woord staan van alle belangstellenden die in omvangrijke mate bestellingen hebben geplaatst.

De heer van der Kroef, die tot taak had het vele drukwerk en fotomateriaal te verzorgen heeft aan de pers de nodige inlichtingen verstrekt.

Het is voor het eerst in de geschiedenis van ons bedrijf dat op een beurs door ons „zaken zijn gedaan". Wij zullen thans moeten afwachten of onze afdeling woningmeubelen van deze activiteiten in zodanige mate de vruchten zal kunnen plukken als door de afdeling verkoop voor 1960 is gepland.

Als ge iets snel wilt doen dat 's goed, mits ge het niet onveilig doet!

„Hei, ho, stop" schijnt de kachel te roepen. „Daar kan ik niet tegen. Benzine in mijn buik is slecht voor me. Ik hou mijn oren vast dicht voor de knal die volgt".

Maar Bertus Brombeer luistert niet. Hij heeft gemopperd dat het kachel aanmaken zo lang duurt en nu zal hij wel eens even laten zien hoe je een kachel vlug laat branden.

Jammer voor Bertus Brombeer, dat bij hem veilig en snel niet hand in hand gaan.

En zo neemt hij dan een blik benzine.

„Kijk, zo moet je doen", roept hij uit.... en dit is dan voorlopig het laatste wat hij heeft gezegd. Aan de andere kant van de stad hoorden ze de knal. Petroleum dan? Ook fout. Wil van Bertus Brombeer leren, dat U het nooit zó moet proberen.

Als U iets snel wilt doen, dat's goed, mits U het niet onveilig doet.

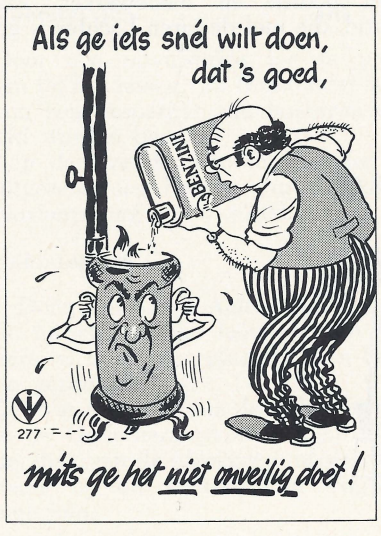

TARIEVEN

Vergadering van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding op 3-11-1959

Uit het overzicht der tarieven blijkt dat er zich ten opzichte van de vorige periode praktisch geen wijzigingen in de percentages hebben voorgedaan. Totaal percentage in tarief was 87%.

De nieuwe tarieven in de gereedschapmakerij ontwikkelen zich gunstig, momenteel wordt ongeveer 1/3 van de gewerkte uren in tarief uitgevoerd.

De plannen voor verdere uitbreiding over meerdere afdelingen, van de tarieven worden verder uitgewerkt.

Momenteel zijn in studie bij het tariefbureau de afdelingen Technische dienst en Durion.

Vervolgens werd het concept voor een gewijzigd, en aan de omstandigheden aangepast reglement voor de tariefcommissie behandeld. Na enige correcties werd het aanvaard. Het zal ter goedkeuring aan de Ondernemingsraad worden voorgelegd.

ORANJEKALENDER VAN PRO JUVENTUTE

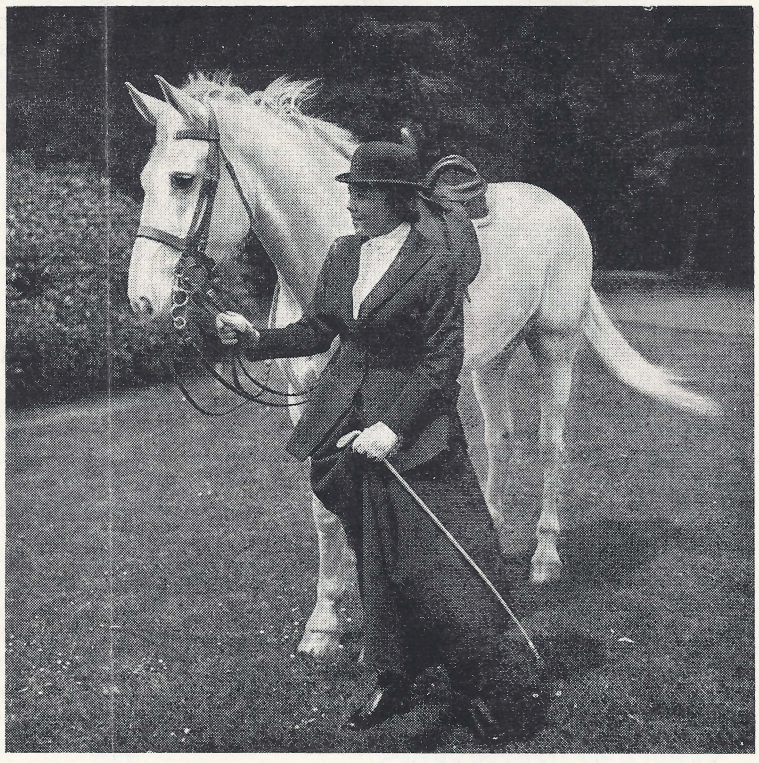

Deze charmante foto van H.K.H. Prinses Beatrix is in de Oranjekalender 1960 van „Pro Juventute" in kleuren uitgevoerd. Buitendien zijn er voor het eerst nòg twee kleurenreprodukties in de kalender opgenomen. Zo is het titelblad verlucht met een exclusieve kleurenfoto van H.M. de Koningin, die onze Landsvrouwe speciaal voor „Pro Juventute" heeft willen bestemmen. Ook de zwart-wit foto's zijn uitermate aantrekkelijk.

Deze nationale Oranjekalender met afbeeldingen van alle leden van ons Koninklijk Gezin is, mede door verscheidene niet eerder gepubliceerde fraaie opnamen, een sieraad èn een weldaad.

Een weldaad, omdat „Pro Juventute" probeert kinderen die het — buiten hun schuld — heel moeilijk hebben, te helpen. Dit in samenwerking met de ouders en met eerbiediging van hun levensovertuiging. Een belangrijk deel van de voor dat werk benodigde middelen verkrijgt „Pro Juventute" uit de opbrengst van de kalender.

Kleur geeft fleur. Ondanks de prachtige uitvoering kost de Oranjekalender echter niet meer dan *f* 2,85. U kunt hem bestellen bij de tijdschrijvers en de afd. Personeelszaken of door storting van *f* 2,85 op postgiro 51.74.00 (of per postwissel) ten name van de

KALENDERACTIE „PRO JUVENTUTE"
POSTBUS 7101, Amsterdam-Z. II

HET JUBILEUM

Hiep hiep hiep.... HOERA!

Met deze vreugde-uiting wordt de bijeenkomst besloten.

Er is mooi gesproken. Door de directie over de toewijding en nauwgezetheid van de medewerker, door een vertegenwoordiger van het personeel over de samenwerking en de collegialiteit en door de zegsman van de afdeling over het leidinggeven in woord en daad.

Vijf en twintig jaar in hetzelfde bedrijf is ook geen kleinigheid en wanneer je na zo'n periode plotseling in het zonnetje wordt gezet, dan dóet dat iets.

Dan komt onwillekeurig een oude filmtitel in gedachten: „De beste jaren van ons leven" en dat brengt ieder, de jubilaris incluis, toch even onder de indruk van zo'n 25-jarig ononderbroken dienstverband.

Een jubileumviering legt méér dan wat ook de nadruk op de band tussen bedrijf en medewerker. Een band, die met de jaren hechter is geworden, ondanks, of misschien wel juist mede door de moeilijkheden, die gezamenlijk zijn ondervonden en tot een oplossing zijn gebracht.

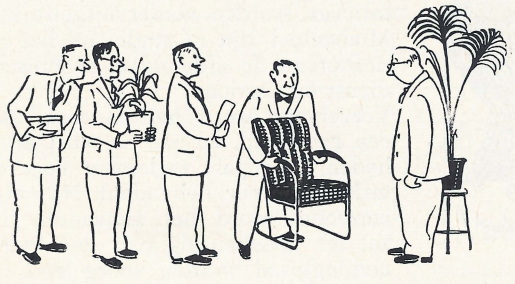

Voor de insider hebben de jubileumtoespraken, die op de buitenstaander vaak een cliché-achtige of soms zelfs een tikje een onoprechte indruk maken, een geheel andere betekenis.

Voor de jubilaris is op zo'n dag inderdaad geen plaats voor een wanklank, al zijn natuurlijk ook hem gedurende die 25 jaar teleurstellingen en minder prettige ervaringen niet bespaard gebleven.

Maar zij zinken in het niet bij alles wat er tegenover staat, zodat op het moment dat over toewijding en samenwerking wordt gesproken, in het denken van degene, tot wie deze woorden zijn gericht, voor andere begrippen ook werkelijk geen plaats is.

Jubileumdagen zijn enerverende dagen. De tijd, die er aan vooraf gaat, méér nog misschien dan de dag zelf.

Door openlijke of bedekte toespelingen wordt de jubilaris in spe voortdurend aan de naderende festiviteï-

ten herinnerd, er worden schuinse blikken op hem geworpen en wanneer hij door zijn afdeling loopt, stokken er plotseling fluisterend gevoerde gesprekken, die kennelijk hem persoonlijk, of een te zijnen gerieve ontworpen verrassing tot onderwerp hadden.

Zo geraakt langzaam maar zeker de jubilaris in een soort droomtoestand, die hem er oprecht in doet geloven, dat het ganse bedrijf zoemt van activiteit, die er uitsluitend op gericht is, om zijn jubileum tot een onvergetelijke dag te maken.

Is het dan te verwonderen, dat hij er over gaat piekeren op welke wijze hij zoveel collegialiteit kan beantwoorden?

Dat is het gevaarlijke stadium. Want opgezweept door de waarneming van de voorbereidingen, waarvan hij zijdelings getuige is, zonder er nochtans zelf bij betrokken te zijn, raakt hij in paniek en verliest hij uit het oog, dat tegenover de daad van allen voor één, door hem alleen een daad voor allen gesteld moet worden.

Hierdoor worden de verhoudingen scheef getrokken, ongeacht de vraag of de jubilaris het personeel voor een borrel uitnodigt, of volstaat met het offreren van een gebakje.

Want vaak komt het voor dat de jubilaris meent zijn gevoelens van wederkerige collegialiteit en van dankbaarheid op zodanige wijze te moeten uiten, dat de kosten daarvan het hem onder couvert overhandigde jubileumbedrag overschrijden.

Onvermijdelijk volgt hierop voor het feestvarken, nadat het leven zijn normale loop heeft hernomen een kater, die een onnodige en minder aangename smet werpt op de zo pleizierig verlopen feestdag.

Een jubileum is een feest van collegialiteit in de eerste plaats en vooral daarom is het zo jammer, wanneer de feestvreugde tijdens of na de grote dag door bepaalde oorzaken wordt getemperd.

Het is een van de weinige gelegenheden, waarbij voor wat de jubilaris betreft de uitdrukking „Het is beter te geven dan te ontvangen" geen opgeld doet.

Laten vooral alle collega's dat in gedachten houden en de jubilaris er van doordringen dat van hem op of na zijn feestdag niets wordt verwacht.

Hij is degene, die op die dag slechts de rol van ontvanger mag spelen en voor allen, die hun bijdrage aan de voorbereidingen hebben geleverd, moet het welslagen van de jubileumviering reeds voldoende beloning zijn.

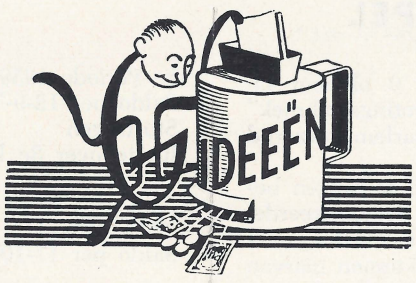

Voorstel 420 **afd. 145**

Een voorstel van H. Sleeuwenhoek hield in, om de dikte van het materiaal voor bevestigingbeugel achterschot 7800 bureaus van 3 m.m. tot 1.5 m.m. te verminderen.
Dit voorstel kan niet worden overgenomen, daar door eventuele druk op het achterschot doorbuiging van de bevestigingbeugel moet worden voorkomen.

Voorstel 421 **afd. 208**

Voor het buigen van het frame fauteuil 109 is door R. Vermeulen een nieuwe methode ontwikkeld, waardoor het mogelijk is geworden deze bewerking op één machine te doen plaats vinden. Bij de oude methode moesten hiervoor twee machines worden ingeschakeld.
De vergelijking van de tijdopnamen bracht een besparing van *f* 37,44. 20% hiervan is *f* 7,50.

Voorstellen 423 en 424 **afd. 106**

Bovenstaande voorstellen van J. Peterse hadden beide betrekking op het wijzigen van de knipmaat van te forceren onderdelen.
Van één onderdeel is de bewerking zodanig gewijzigd dat dit i.p.v. uit twee, nu uit één plaat kan worden geforceerd.
Besparing op jaarproduktie *f* 190,26. 20% hiervan is *f* 38,05.

Voorstel 425 **afd. 108**

Door een opvulstukje toe te passen bij het lassen van frame tafel 535 kon een besparing aan lasstaven en tijd worden bereikt.
Aan de inzender van dit voorstel is uitgereikt een bedrag van *f* 13,80. Jaarbesparing was *f* 69,03.

Voorstel 426 **afd. 803**

J. Donga en B. van Aalst stelden voor de uitbetaling van loon op een andere wijze te doen plaats vinden dan nu gebruikelijk is.
Dit was echter al aan de orde gesteld in de Ondernemingsraad, zodat van de zijde van de ideeëncommissie niet nader op dit voorstel kan worden ingegaan.

Voorstel 427 **afd. 145**

Een voorstel van 4 leden van bovengenoemde afdeling hield in, de achterwanden van indraaideurkasten zodanig te wijzigen, dat deze inschuifbaar kunnen worden gemonteerd. Hierdoor zouden de schroeven waarmede nu de achterwand wordt bevestigd kunnen vervallen.

Deze constructiewijziging vereist echter een nauwkeurige maatvoering wat het tempo van de fabricage niet zal verhogen. Een gelijkwaardige of betere bevestiging (constructief gezien), zal door het toepassen van inzenders voorstel niet worden verkregen.

Voorstel 428 **afd. 145**

Nog een voorstel van de hand van H. Sleeuwenhoek, ditmaal om de rubberaanslaghouder van de uittrekbladen korter te maken.

Dit voorstel kan niet worden toegepast, daar bij veelvuldig gebruik van de uittrekbladen de mogelijkheid bestaat tot vervorming van de aanslag.

Voorstel 432 **afd. 121**

De ponsbewerking aan schoren (afkorten, afronden en gaatje ponsen) is voor J. Berhitoe aanleiding geweest voor te stellen deze bewerkingen te combineren, wat, door het bijplaatsen van nippels, mogelijk zou zijn.

Deze methode is echter reeds eerder toegepast, maar daarbij is gebleken dat veelvuldig breuk van de snijplaat het gevolg was.

Voorstel 433 **afd. 145**

Bij het plaatsen van plasticranden aan bladen van 7800 bureaus is het mogelijk gebleken, mede door het toepassen van een nieuwe methode voor het verwarmen van de randen, de afgepaste lengte 4 cm. in te korten.

Aan J. de Kruyf is als inzender van dit voorstel een premie uitgekeerd van *f* 36,—.
Jaarbesparing was *f* 180,—.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 396, 409, 411, 415, 422, 429, 431, 435, 436, 437, 438 en 439.

De Ideeëncommissie

VAN SPORT EN SPEL

FOTOCLUB GISPEN

Het nieuwe wedstrijdseizoen werd op 9 oktober j.l. geopend met een demonstratie „vergrotingstechniek" welke door de heer J. Scholten uit Haarlem verzorgd werd.

Deze avond menen wij wel als geslaagd te mogen beschouwen, zowel door hetgeen hij ons demonstreerde, alsmede door de goede opkomst van de leden. Degenen die op deze avond verstek lieten gaan, kunnen hiervan werkelijk spijt hebben.

Gesterkt door de wetenschap, hoe een goede afdruk te maken trokken wij enige dagen later in eigen Doka terug om de foto's voor de 1e wedstrijdperiode te vervaardigen.

Negen leden brachten hiervoor 15 foto's bijeen.

Al viel het ditmaal wellicht nog niet mee een perfekte afdruk te maken, misschien heeft U toch reeds enige verbetering in Uw werk ontdekt. De jury-uitspraak zal ons dit eventueel bevestigen.

Het voornemen bestaat om de afdrukken die wij voor de 2e wedstrijdperiode maken, n.l. die van de reclameplaten, te laten jureren door de heer J. Scholten. Deze dienen 11 december a.s. ingeleverd te worden.

Houdt vooral ook de avond van 11 december vrij, wij hopen dan de heer J. G. Beernink uit Den Haag te verwelkomen. Genoemde heer zal ons iets van compositie leren en wil dit verduidelijken met foto's van onze leden. Brengt daarom deze avond enige van Uw eigen foto's mee.

Aangezien dit soort avonden telkens een groot financieel offer van de clubkas vergt, wekken wij U met klem op, deze te bezoeken opdat iedereen er profijt van zal hebben.

T. E. Meirink

Dankbetuiging

Hiermede mijn hartelijke dank aan allen die tijdens mijn ziekte van hun belangstelling lieten blijken.

J. Vermeulen

Spaarkas

8e Periode 1959 (12-9-'59 t.m. 17-10-'59).

Saldo per 12-9-'59	*f* 30.513,18
Stortingen	„ 4.011,74
Rente over 3e kwartaal	„ 305,03
	f 34.829,95
Opnamen	„ 3.640,21
Saldo per 17-10-'59	*f* 31.189,74

Personalia

In dienst:

5-10-1959	mej. J. den Hartog, afd. Bedrijfsadministratie
8-10-1959	mevr. D. J. Sleeuwenhoek-Grisel, afd. Bedrijfsadministratie
2-11-1959	J. H. de Heus no. 247, afd. Lakkerij
2-11-1959	H. W. R. Vermeulen no. 245, afd. Lakkerij
2-11-1959	J. G. van Alphen no. 168, afd. Durion
2-11-1959	W. H. Blommers no. 238, afd. Plaatwerkerij
2-11-1959	G. J. van Beusichem no. 240, afd. Lakkerij

Uit dienst:

3-10-1959	D. van Schijndel no. 266, afd. Opleiding (mil. dienst)
3-10-1959	L. M. Steennis no. 84, afd. Lakkerij (mil. dienst)
31-10-1959	G. T. I. Spithoven, afd. Acq. Tekenkamer (eigen verzoek)

Geboren:

9-10-1959	Jan Gijsbert zoon van de Fam. Veldhoven

Gehuwd:

21-10-1959	W. van Arkel met mej. B. van Zanten

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.

GISPEN
CULEMBORG

de Fabrieksfluit

VERSCHIJNT 1 x PER 5 WEKEN. 13e JAARGANG No 144. 24 DECEMBER 1959
REDACTIE: R. BREMER - W. CARSTENS - M. MOUTHAAN - E. VERHOEF

ONDERNEMINGSRAAD

Verslag van de 47e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op 27 november 1959

Aanwezig zijn alle leden van de Raad en mej. Vermunt, mevr. Klein, de heren Kernkamp, Bremer en Bult.
De voorzitter deelt mede dat deze extra vergadering is belegd op verzoek van de secretaris. Hij stelt voor de notulen van de 46e vergadering te behandelen in de volgende vergadering.
Het onderwerp van behandeling is de aanvullende winstdelingsregeling. Er wordt opgemerkt, dat de meningen over de aanvullende regeling sterk uiteen lopen. Over het feit, dat er aan het eind van het jaar een extra uitkering zal plaats vinden is men verheugd, maar over de wijze van verdeling is men het niet eens. Het bedrag dat de laagst beloonden ontvangen vindt men te laag t.o.v. de uitkering aan de hoger gesalarieerden.
De voorzitter is van mening, dat er sprake is van een misverstand. Het is niet de bedoeling geweest het bestaande winstdelingssysteem te wijzigen. Er bestond behoefte aan een gratificatieregeling en deze is gebaseerd op het bestaande winstdelingssysteem om het maken van onderscheid tussen beambten en andere personeelsleden te vermijden.
De districtsbestuurders der 3 vakorganisaties hebben ook een onderhoud met de Direktie over dit onderwerp aangevraagd en het lijkt de heer Van Osselen goed toe eerst deze bespreking af te wachten. Daarna zal het probleem nader bekeken kunnen worden.

Verslag van de 48e vergadering van de Ondernemingsraad, gehouden op woensdag 9 december 1959.

Aanwezig zijn alle leden van de Raad en mej. Vermunt, mevr. Klein, de heren Bremer en Bult.

Agenda

1. Opening
2. Goedkeuring notulen vorige vergadering
3. Mededelingen van de voorzitter
4. Aanvullende winstdelingsregeling
5. Vakantie 1960
6. Reglement tariefcommissie
7. Datum volgende vergadering
8. Rondvraag
9. Sluiting.

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
De notulen van de 46e vergadering worden zonder bemerkingen goedgekeurd.
In de notulen van de 47e vergadering wordt de volgende correctie aangebracht:
„Plaatselijke" bestuurders wordt gewijzigd in „district" bestuurders.
De *voorzitter* spreekt zijn tevredenheid uit over de algemene gang van zaken in ons bedrijf. Het aantal binnenkomende orders handhaaft zich op een bevredigend peil. Het niveau waarop de orders worden afgeleverd is echter te laag, hetgeen van invloed zal zijn op de jaarresultaten. Verwacht mag worden dat het gefactureerde bedrag in de komende weken zal toenemen, zodra afleveringen van woningmeubelen zullen plaats vinden.
De orderportefeuille neemt toe, hetgeen weer langere levertijden tot gevolg zal hebben. Een dergelijke situatie is voor ons minder gunstig omdat er dan moeilijkheden met de klanten ontstaan.
Door deze drukte zou men geneigd zijn andere belangrijke orderbronnen op te geven. Het afremmen van dergelijke activiteiten zou in de toekomst minder prettige gevolgen kunnen hebben. Het is dan ook van het grootste belang dat wij meerdere ijzers in het vuur houden.
Ondanks het vele werk vallen de financiële resultaten tegen.
De kosten worden hoger en wij mogen onze eindprijzen niet verhogen. De winstmarge wordt te gering om op den duur onze noodzakelijke investeringen te financieren, hetgeen van belang is om onze positie op de Euromarkt zo sterk mogelijk te doen zijn.
Wij zijn gestart met het bouwen van een nieuwe montage-afdeling aan de Parallelweg, die gevolgd zal worden door verdere verbouwingen aan de Triosingel. De villa en de school zullen vervangen worden door fabrieksruimte en een dienstgebouw, waarin o.a. een portierswoning zal worden ondergebracht.
In antwoord op een vraag van een der leden hoe de verkoop van de woningmeubelen zich ontwikkelt, deelt de voorzitter mede, dat wij op de afgelopen beurs vele orders hebben geboekt. Wij kunnen echter nog niet zeggen of de nieuwe meubelen ook bij het publiek in de smaak vallen.
De *voorzitter* deelt mede, dat het winstuitkeringspercentage over de 9e periode $4^1/_2$% bedraagt.
De heer *Bult* voegt hieraan toe, dat ondanks het feit dat de resultaten beter waren dan die van de voorgaande periode, het huidige percentage hem wat is tegengevallen. De verkoopresultaten zijn, gezien de verwachtingen, enigszins achter gebleven. De omzet was op een behoorlijk peil, maar de verkoopwinst is iets onder het gemiddelde gebleven. Van grote invloed was hier het bergmeubel dat nog niet werd afgeleverd. Op de loonefficiëncy-verschillen werden grote verliezen geboekt, hetgeen o.a. werd veroorzaakt door het bergmeubel en de achterwand van de nieuwe brievenkast.
Er wordt gevraagd of er voor een proefserie op de begroting een bepaald bedrag wordt uitgetrokken en of het werkelijk noodzakelijk is zulke grote proefseries te vervaardigen als momenteel nogal eens wordt gedaan. De heer Bult geeft hierop ten antwoord, dat er tot nu toe geen aparte begroting voor proefseries werd gemaakt. We zijn echter bezig nog scherpere calculaties te maken en ook de aanloopkosten bijv. zullen daartoe in 1960 gespecificeerd en in de begroting worden opgenomen. Een kleine proefserie is in verhouding duurder dan een wat grotere van bijv. 100 stuks. Het materiaalverlies van dergelijke series is niet groot.
Verder deelt de heer *Bult* mede, dat zowel op materiaal-efficiëncy als materiaal-kostendekking winst werd gemaakt. De reparatie-kosten zijn op-

FOTO VOORPAGINA

In verscheidene nummers van De Fabrieksfluit is het nieuwe bergmeubel 5600 ter sprake gekomen. Voor hen die dagelijks bij de fabricage van de onderdelen betrokken zijn, zonder ooit een compleet bergmeubel te hebben gezien, werd deze kleurenfoto opgenomen.

vallend laag, hetgeen echter werd veroorzaakt doordat men de reparatie-orders heeft laten wachten.
Het volledige winstbedrag zal op 18 december worden uitbetaald, zodat er geen reservering van 1/4% zal plaats vinden.
De heer *van Osselen* deelt mede, dat men over de „aanvullende winstdelingsregeling" enkele malen heeft vergaderd met de districtsbestuurders van de vakorganisaties. Spreker deelt mede, dat men tot overeenstemming is gekomen en besloten werd het minimum uitkeringspercentage van 10% te verhogen tot 30%. Bovendien zullen we voortaan spreken van een „regeling voor een extra uitkering aan het einde van het jaar".
De aanwezigen verklaren zich met dit voorstel akkoord.

Vakantie

Met algemene instemming wordt voorgesteld de fabrieksvakantie van 30 juli t/m 9 augustus 1960 te doen plaats vinden.
In antwoord op de vraag of de schoolvakanties van omliggende gemeenten overeenkomen met die van Culemborg, deelt de heer Bremer mede dat deze regeling door de inspectie te Tiel werd getroffen en derhalve ook wel van kracht zal zijn voor de omliggende plaatsen. De heer Bremer zal over de definitieve vakantie-indeling nog contact opnemen met andere fabrieken in Culemborg.

Reglement tariefcommissie

Het nieuwe reglement van de tariefcommissie wordt met algemene instemming goedgekeurd.

Datum volgende vergadering

De datum van de eerstvolgende O.R.-vergadering, de extra vergadering dus waarop de jaarrede zal worden uitgesproken, zal nog nader worden bekend gemaakt.

Rondvraag

Mejuffrouw Vermunt vraagt zich af waarom de belangstelling voor overalls, die men via het bedrijf met korting kan verkrijgen, zo gering is. Bij de huidige afname kan deze regeling niet gehandhaafd blijven.
Hierop wordt gezegd, dat de winkelprijzen van dit artikel gelijk zijn aan die van bestellingen die via de afdeling inkoop lopen. Bovendien kan men in een winkel zijn keuze bepalen en gebruik maken van kortingen bij uitverkopen.
Besloten wordt de bestaande regeling in overleg met de afdeling inkoop af te schaffen.
Er wordt gevraagd of het niet mogelijk is de jaarrede van de directeur uit te zenden via het bedrijfsoproepsysteem, opdat ook de overige personeelsleden er naar kunnen luisteren.
Het is niet zeker of dit technisch uitvoerbaar is.
De heer Bremer zegt, dat het wellicht mogelijk zou zijn de rede schriftelijk vast te leggen en deze direkt na afloop uit te delen.
Om 17.05 uur sluit de voorzitter de vergadering.

FABRIEKSRESULTATEN

FABRIEK II

De bezettingsresultaten zijn deze periode nog steeds goed en het ziet er naar uit dat dit nog wel zo blijft. Vooral in de montage-afdelingen heerst grote drukte tengevolge van de grotere capaciteit die beschikbaar moet zijn voor de montage van de nieuwe woningmeubelen. In deze afdelingen is dan ook gedurende een vrij lange tijd overgewerkt om te vermijden dat achterstanden ontstaan in de afleveringen. Dit overwerken is slechts een tijdelijke maatregel, waarvan we niettemin zeer veel profijt hebben gehad.
Gevreesd moet nu toch worden, dat we een achterstand op het programma zullen krijgen tenzij op korte termijn nieuwe mensen tewerkgesteld zullen worden in deze afdelingen.
De voor- en nacalculatieverhouding is 95% over deze periode en dit is een zeer gunstig resultaat. Hierbij moet echter altijd een ander cijfer in ogenschouw genomen worden en wel het bedrag besteed aan reparatie van artikelen.
Reparaties, extra werkzaamheden, enz., kunnen op de order direct klaargemaakt worden wat een ongunstige nacalculatie ten gevolge heeft van de betreffende orders en dus het totale cijfer ongunstig beinvloedt.
Reparaties kunnen ook op een algemene kaart klaargemaakt worden en dit laatste komt tot uiting in een totaal bedrag besteed aan reparatie en zijn via deze weg van invloed op het winstdelingsresultaat.
Nu valt het totale bedrag besteed aan reparatie nog wel mee maar ook dit is weer bedriegelijk want in tijden van drukte bestaat de neiging om de reparatie orders op te laten lopen om deze op een geschikter moment klaar te maken en dit kan dan weer het winstpercentage van de volgende periode drukken.
Tenslotte is het zaak om te (laten) bekijken of het repareren niet duurder wordt dan het nieuw maken van het betreffende onderdeel en in dit geval worden de kosten die reeds besteed waren aan het betreffende onderdeel weggeboekt naar het hoofd efficiency-verschillen materiaal en drukt natuurlijk ook het winstdelingsresultaat.
Hiermede is wel aangetoond, dat bij het beschouwen van een voor- en nacalculatieverhouding ook andere cijfers genoemd moeten worden omdat ze tezamen bepalen op welke manier we onze tijd besteed hebben.

F. Hoffmann Jr.

RESULTAAT 9e PERIODE 4,5%

De resultaten over de 9e per. vertonen ongeveer hetzelfde beeld als die van de voorgaande periode.
De zeer hoge bezetting die wij allemaal kunnen waarnemen heeft geleid tot een overbezettingswinst. De verkoopresultaten zijn daarbij iets achter gebleven. Weliswaar is een gedeelte van de achterstand in draaistoelen nu weggewerkt, maar er moet nog een groot deel worden afgeleverd.
Ook de hoge produktie van het bergmeubel, dat pas in de 10e per. tot aflevering is gekomen, heeft de verkoopwinst in de 9e per. nadelig beinvloed. Datzelfde bergmeubel heeft ons ook dwars gezeten bij de voor- en nacalculatieverhouding. Fabriek II heeft zeer gunstig gewerkt maar de nadelige fabricageresultaten van fabriek I, voornamelijk aan het bergmeubel, heeft de winst van fabriek II niet kunnen goedmaken, zodat er in totaal een verlies moest worden geboekt.
Hopelijk zijn na deze eerste serie van het bergmeubel nu alle moeilijkheden opgelost en kunnen de volgende weer bijdragen tot toename van de winst.
Over reparatie en uitval kunnen wij deze keer weinig zeggen.
Het geboekte bedrag is erg laag maar door de grote drukte in alle afdelingen zal er wel veel reparatiewerk zijn blijven staan tot de volgende periode.

J. Bult

Het probleem van de groeiende verkeersonveiligheid vervult een ieder met grote zorg en er wordt allerwegen naar middelen gezocht om aan het dreigende gevaar van deze „langzaam werkende ramp" het hoofd te bieden. De vraag, wàt nu precies de direkte of indirekte oorzaken zijn, die tot verkeersongevallen leiden, komt daarbij steeds meer in het middelpunt van de belangstelling te staan. En als wij eerlijk moeten zijn: het is in vele gevallen (nog) héél moeilijk om op die vraag konkrete antwoorden te geven.

De ongevallenstatistieken mogen dan antwoord geven op de vraag in hoeveel gevallen autobestuurders een bromfietser hebben aangereden en hoeveel voetgangers van 1 t/m 64 jaar maandelijks het leven laten op de weg, op de vraag waaròm die automobilist een bromfietser aanreed, waaròm hij geen voorrang verleende, waaròm die voetganger plotsklaps in gedachten de straat overstak..... dáárop geven zij géén antwoord.

Daarop kùnnen zij geen antwoord geven, omdat nu eenmaal bij een verkeersongeval geen psychologen en psychiaters gereed staan om de delinkwent — zo deze nog in leven is — aan een diepgaande ondervraging te onderwerpen. Het is nu eenmaal niet zo, dat de bromfietser, die de snelheidsbeperking overschrijdt, direct tegen de verbaliserende agent zal zeggen: „ja, ik was nog helemaal met mijn gedachten thuis, want ik heb slaande ruzie met mijn vrouw gehad over het helpen met de afwas". En al zou de man het zeggen, de agent zal het misschien onbelangrijk vinden en niet in zijn procesverbaal opnemen. En toch IS het belangrijk.

Voorlopig zullen wij ons tevreden moeten stellen met het algemene gegeven, dat 50 à 80% van de verkeersongevallen is terug te voeren tot menselijke fouten en tekortkomingen in het verkeer. Zonder nu pessimistisch te willen zijn, is het toch duidelijk dat een belangrijk deel van deze fouten altijd zal blijven bestaan. Zolang er MENSEN aan het verkeer deelnemen, betekent het dat wij te maken hebben met weggebruikers, die hun zorgen, hun pijnen, hun gewetenskonflikten, hun vermoeidheid en hun spanningen méénemen in het verkeer. De raadgeving, om niet in de auto te stappen als uw neus kriebelt of de bromfiets thuis te laten indien u een goede order gaat afsluiten, is misschien goed bedoeld maar getuigt niet van realiteitszin. Om van de afwasrelletjes nog maar te zwijgen.....

Dit neemt niet weg, dat er ook fouten in het verkeer zijn, die wèl voorkomen kunnen worden. Die fouten namelijk, die gemaakt worden door mensen die zich willens en wetens in een situatie hebben gebracht, waarin deelneming aan het verkeer niet meer verantwoord is. Fouten van mensen, die door het drinken van alkoholhoudende dranken BEWUST risiko's scheppen voor zichzelf èn voor anderen.

Verschrikkelijke ongelukken in het nabije verleden hebben weer op ondubbelzinnige wijze aangetoond, tot welke rampen alkoholgebruik vóór of tijdens het rijden kan leiden. Wat de benevelde, door snelheidswaanzin bezeten linksrijdende dronkenman doet staat welhaast gelijk met het plegen van een aanslag op weerloze medemensen. Bij alle problematiek rond de bestraffing van de schuldmisdrijven op de weg is het duidelijk, dat de rechter voor dit soort „aanslagen" geen pardon kan en màg hebben.

Het is een verkeerde voorstelling van zaken te menen, dat alleen evident dronken weggebruikers een gevaar op de weg zijn. Wetenschappelijke onderzoekingen hebben aangetoond, dat reeds na gebruik van kleine hoeveelheden alkohol, dus terwijl van „dronken zijn" géén —, van „onder invloed zijn", wèl sprake is, zich bepaalde afwijkingen gaan manifesteren die direkt op het weggedrag van invloed zijn. Hierbij denken wij bijv. aan:

— het evenwichtsgevoel (wijze van rijden);
— het perspektief (inhalen);
— de reaktiesnelheid (remmen);
— het passeren bij duisternis (nachtblindheid);
— visueel onderscheidingsvermogen (kleurenblindheid);

Amsterdam, 8 december 1959.

Mijne Heren,
Met veel genoegen namen wij kennis van Uw overschrijving op onze postgirorekening dd. 19 dezer ad f 10,—.
Uit Uw aantekening op de souche zagen wij dat wij deze gift te danken hebben aan de Ideeënbus van Uw bedrijf.
Gaarne geven wij U de verzekering dat wij dit bedrag met oprechte erkentelijkheid voor de hierdoor aan de kankerbestrijding verleende steun hebben aanvaard.
Inmiddels verblijven wij,

hoogachtend,
KONINGIN WILHELMINA FONDS
W. F. Ridder van Rappard,
Directeur.

— dieptewaarneming (schatten van afstanden).

In het gebruik van geringe hoeveelheden alkohol liggen grote gevaren voor de weggebruiker opgesloten. Het mes snijdt hierbij bovendien aan twee kanten: enerzijds is de bestuurder door het drankgebruik onbekwaam geworden door een (gedeeltelijke) verlamming van zijn centrale zenuwstelsel, anderzijds is hij door de toestand van ontremming geneigd nog eens extra gevaarlijke manoeuvres uit te halen en is zijn zelfkritiek daarbij zo goed als uitgeschakeld. Hoewel statistisch niet vaststaat, welk percentage van de verkeersongevallen in alkoholgebruik zijn directe aanleiding vindt — in de binnen- en buitenlandse literatuur wordt algemeen de schatting van 30% aangenomen — is het duidelijk, dat ieder jaar weer tientallen, honderden doden vallen bij ongelukken, waar alkohol zijn vreselijke uitwerking niet heeft gemist.

Het beste bewijs van het oorzakelijk verband tussen alkoholgebruik en de veroorzaking van verkeersongevallen is onlangs te Toronto in Canada geleverd. Er werd een groep willekeurig gekozen automobilisten onderzocht: 3,4% van hen had een bloed-alkoholgehalte van meer dan 1‰. Daarnaast werd een even grote groep van automobilisten onderzocht, die bij een verkeersongeval waren verongelukt. Van hen had 15,3% meer dan 1‰ alkohol in het bloed. Interessant is in dit verband dat twee professoren, Dr. Grüner en Dr. Werner, onlangs hebben aangetoond, dat er bepaalde verkeersfouten zijn, die méér worden gemaakt door bestuurders „onder invloed", dan door werkelijk dronken bestuurders. Deze grens lag bij een bloed-alkoholgehalte van 1,2‰ en betrof vooral het overschrijden van bepaalde snelheidslimieten en het niet-verlenen van voorrang. Weer een bewijs temeer, dat het niet te veel gezegd is wanneer men konstateert, dat een ongeval (óók) in een klein glaasje zit....

Publikatie van het Verbond voor Veilig Verkeer

ZELFS HET MINSTE IS NOG TE VEEL

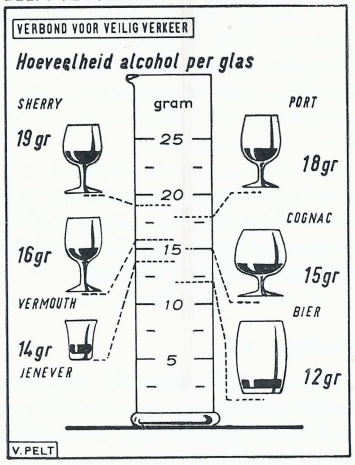

STERKTE VAN ENKELE DRANKEN

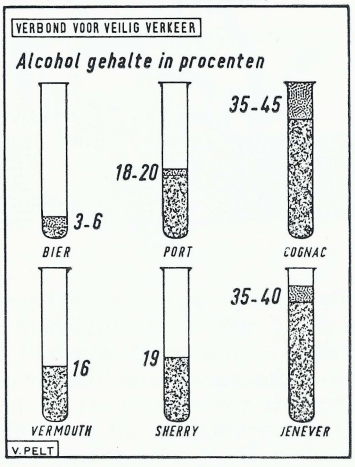

SINTERKLAASAVOND

De Donderdag blijkt toch een speciale dag te zijn voor de kantine van fabriek I, in het bijzonder 's avonds.

Men kan daar soms een groepje dames zwaaiend, puffend en hijgend zien en horen gymnastieken.

Sommigen, heel brutalen, doen steeds weer alle mogelijke moeite om bij die dames op te vallen, waar dezen met verbazing over zoveel kinderachtigheid hun schouders over ophalen.

Maar men kan daar ook werkelijk genieten van een Sinterklaas-avond met allemaal jeugd.

Een grote groep meisjes en jongens wachtten vol spanning op de komst van de Goed Heiligman en toen hij dan ook met zijn kleine, roetzwarte knechtje binnen kwam werd hij met veel lawaai van band en kelen verwelkomd.

Iedereen werd bij de oude Sint geroepen en iedereen kreeg iets goeds of minder goeds te horen.

De ondeugende Piet, die wat al te intiem met een jongedame werd, wat haar een paar zwarte vegen bezorgde, werd tot de orde geroepen door zijn baas, vanwege een paar grote verwonderde ogen van een klein meisje, dat deze avond mee mocht maken.

Het heeft onze Piet veel leed veroorzaakt, zich niet te hebben mogen uitleven, zijn wil was goed genoeg en zijn keuze had hij al gemaakt.

Helaas, helaas Piet, misschien volgend jaar.

Dat Piet nogal eens met een Zonnebloemmeisje de Dreven induikt en waarvoor beiden een vermaning kregen, gaf veel hilariteit.

6 Jongemannen gaven op hun instrumenten een getrouwe weergave van een echte band en wisten er met veel vaart de stemming in te krijgen.

Deze avond is beslist een succes geworden, men is voldaan naar huis gegaan en is weer dankbaar voor de geboden gelegenheid, dit feest in de kantine te hebben mogen houden.

Tot volgend jaar Sint en Piet, tot volgend jaar meisjes en jongens!

Personalia

In dienst:

9-11-1959	A. C. Schenkhof no. 205, afd. Durion
16-11-1959	H. A. van Duist, chef ponsafdeling
23-11-1959	A. P. Huijgen no. 209, afd. Expeditie
23-11-1959	M. H. Früs no. 207, afd. Expeditie
24-11-1959	J. Keppel no. 236, afd. Lakkerij
24-11-1959	N. A. van Leeuwen, Acq. Tekenkamer
1-12-1959	M. C. Smidt, afd. Magazijn I

Uit dienst:

20-11-1959	P. v. d. Winkel no. 164, afd. Expeditie
5-12-1959	mej. B. van Zanten, afd. Bedrijfsadministratie (eigen verzoek)

Geboren:

15-11-1959	Cornelia Gijsberta dochter van de fam. Kievit
16-11-1959	Anique dochter van de fam. Mallens
23-11-1959	Jacobus Johannes Otto zoon van de fam. Verkerk
10-12-1959	Martina Antonia dochter van de fam. van Uitert

Het bedrag dat in de afgelopen periode (*f* 402,76) aan bruikbare voorstellen is uitgekeerd, overtreft verre de bedragen van de daaraan voorafgaande perioden.
Enkele voorstellen met een grote besparing, die in dit verslag verder behandeld zullen worden, hebben tot dit resultaat medegewerkt.
We kunnen ons indenken, dat voor de inzenders van deze voorstellen, juist in de laatste maand van dit jaar een mogelijkheid tot verhoging van hun uitgaven welkom is.

In juni 1958 is door de ideeëncommissie het besluit genomen, voorstellen die betrekking hadden op wijzigingen van schroefverbindingen (met zelftappende of plaatschroeven) niet te honoreren.

De aanleiding hiervan was, dat het constructiebureau op bovenvermelde datum gestart was met een herziening van de schroefverbindingen.

In overleg met het constructiebureau is deze „bevriezing" nu opgeheven, zodat nu weer voorstellen op dit gebied op hun bruikbaarheid kunnen worden onderzocht.

De ideeëncommissie meende twee voorstellen, met betrekking tot het bevestigen van het kastje aan schrijfmachinetafels door middel van plaatschroeven, alsnog voor een beloning in aanmerking te laten komen. De besparing op de jaarproduktie was *f* 452,20.

Aan beide inzenders is een bedrag uitgekeerd van *f* 45,25.

Voorstel 409 **afd. 145**

Het bevestigen van de tandheugel met popnagels in de kantoorkast met inschuifbare deuren, is voor H. Sleeuwenhoek aanleiding geweest voor te stellen, dit onderdeel op z'n plaats te lijmen.

Deze mogelijkheid was echter al in onderzoek, zodat hiervoor geen premie kon worden vastgesteld.

Voorstel 411 **afd. 120**

C. Verkerk stelde voor de strippen bestemd voor lopers niet meer in de knipperij af te korten maar deze bewerking in de ponserij te doen plaatsvinden.
Door het monteren van een rei op een reeds aanwezig stempel is in een proeforder gebleken dat dit voorstel een belangrijke besparing opleverde.
Besparing op jaarproduktie *f* 606,72.
20% hiervan is *f* 121,34.

Voorstel 415 **afd. 801**

Een voorstel van K. Beukema is mede aanleiding geweest het transport van produkten van montage naar hefplateau aan een nader onderzoek te onderwerpen.
Als resultaat hiervan kan nu het transport van bureaus door middel van een handpallettruck met houten opvullingen, sneller en met minder personen plaats vinden.
Premie *f* 16,—.

Voorstel 422 **afd. 208**

Al meerdere malen wist R. Vermeulen een bruikbaar voorstel te lanceren voor een werkmethodewijziging bij het buigen van buis.
Ook nu weer kon een belangrijke besparing bereikt worden bij het buigen van ruggen voor stoelen. Vooral belangrijk was dat de bewerkingen aan deze ruggen op één machine konden worden ondergebracht.
Besparing op jaarproduktie *f* 535,78.
20% hiervan is *f* 107,16.

Voorstel 430 **afd. 145**

Op voorstel van W. de Hertog zullen de hoekjes en de schroeven M 5 voor het bevestigen van de opvulregels voor bureaus gaan vervallen. De montage van dit onderdeel zal nu door middel van lippen plaats kunnen vinden.
Besparing op jaarproduktie *f* 278,75.
20% hiervan is *f* 55,76.

Voorstel 435 **afd. 801**

Een voorstel ingediend door 2 inzenders hield in, stijlen en onderregel van het voorraam 7800 bureau uit één strip te vervaardigen.

Na het ponsen van uitsparingen zou het voorraam geperst en gebogen kunnen worden.

Dit voorstel is in principe wel uitvoerbaar, echter de zeer hoge stempelkosten zouden de besparingen tot een minimum terug brengen. Door zijn grote lengte is dit onderdeel ook zeer kwetsbaar, beschadigen en verbuigen zullen vooral bij het transport op kunnen treden.

Voorstellen 436, 437 en 438 **afd. 303**

Deze voorstellen, die werden ingediend door een inzender, omvatten een voorziening aan de warmwaterbaden en het solderen van haken aan hulpgereedschappen.

Een van deze voorstellen n.l. een opklapbaar rek aan een warmwaterbad is voor uitvoering in aanmerking gekomen.

Op verzoek van de inzender is de premie van *f* 12,— aan het Koningin Wilhelminafonds overgemaakt.

De volgende voorstellen zijn nog in behandeling: 429, 434, 439, 440, 442 en 443.

De Ideeëncommissie

TARIEVEN

Vergadering van de tariefcommissie met de bedrijfsleiding op 8-12-1959

Uit het overzicht der tarieven blijkt dat het percentage in tarief zich de laatste 4 perioden handhaaft op ongeveer 90%.

De gereedschapmakerij waar sinds september met tarieven gewerkt wordt blijft een regelmatige toename vertonen ten aanzien van het gedeelte der gewerkte uren die in tarief uitgegeven zijn. In de 9e periode was dit ongeveer 40%.

Medegedeeld wordt dat op 14 december begonnen zal worden met het uitgeven van tarieven in de technische dienst.

In de tariefcommissie werden v. Dee en Willemse aangewezen als mede te vertegenwoordigen de technische dienst in de tariefcommissie. v. Dee voor de Triosingel, Willemse voor de Parallelweg.

Er wordt op gewezen dat de werkmethode omschrijving en de tarieven voor het slijpen van stoelen 110 niet juist zijn.

Een en ander zal onderzocht worden, en indien nodig, zullen de correcties worden toegepast.

Ir. J. Meijers

RONDOM ONS WINSTDELINGSSTELSEL

Behalve de vroeger besproken verkoopresultaten is er nog een serie activiteiten die tot het gehele verkoopresultaat bijdragen, en wel de export. Ook in deze sector zijn er heel speciale problemen, waarvan ik U in dit verhaaltje enige wil noemen.
Om te beginnen is dat de smaak, de gewoonte enz. van het publiek. Die is veelal anders dan bij ons. Dit betekent o.a. dat de mensen daar een andere waardering hebben voor allerlei produkten dan wij.
Stoelen en bureaus die wij mooi vinden, worden in het buitenland soms niet aangekeken, en wat de buitenlander mooi vindt, wordt bij ons als foeilelijk beschouwd. Er zijn dan ook wel fabrieken die voor de exportmarkt een produkt vervaardigen dat alleen voor die markt geschikt is; dat produkt is dan helemaal aangepast aan de smaak van het publiek in dat land. U begrijpt wel dat zoiets alleen mogelijk is bij grote series, anders zou een dergelijk produkt onbetaalbaar worden.
Als een bedrijf dan ook van de bestaande normale artikelenreeks in het buitenland wil verkopen, moet de afdeling export van dat bedrijf zich terdege afvragen welke produkten in het buitenland wel, en welke zeer beslist niet verkocht kunnen worden. Dit is geen gemakkelijke opgave. Het komt voor dat een bestaand catalogus-artikel alleen geëxporteerd kan worden als aan dat artikel bepaalde wijzigingen worden aangebracht. In dat geval moeten de kosten van de wijzigingen zeer nauwkeurig worden berekend, het is nu eenmaal zo dat elke wijziging in een lopende produktie storend werkt, en dus geld kost.
Een ander belangrijk punt is het prijsniveau in het buitenland.
Sommige produkten kunnen daar zo goedkoop worden gemaakt dat wij niet kunnen concurreren, zodat een poging tot verkopen op die buitenlandse markt geen zin heeft. Voor andere landen is de afstand zo groot, of het transport dermate kostbaar, dat ons produkt onbetaalbaar zou worden.
Dan zijn er nog landen die om de eigen industrie te beschermen hoge invoerrechten heffen van elk buitenlands produkt, zodat ook daardoor de uiteindelijke winkelprijs zeer hoog wordt.
U ziet nu intussen wel hoe moeilijk het opbouwen van een export is.
Hier vindt men ons produkt niet mooi, daar zijn de invoerrechten te hoog, ergens anders is het de vracht die ons produkt onbetaalbaar maakt.
Nu zijn er wel bedrijven die om een „markt" in het buitenland te „veroveren" gaan werken met zeer lage prijzen. Het zou te ver voeren om na te gaan waarom die bedrijven dat doen, maar U zult toch wel van mij willen aannemen dat zoiets erg gevaarlijk is. Wij willen wel graag exporteren, maar aan die export ook wat verdienen.
U vraagt zich misschien af waarom we ons bezig houden met export, als dat zo'n moeilijk vak is. Kunnen we in het binnenland dan niet genoeg verkopen met voldoende winst? Het antwoord luidt:
Ja, dat is wel het geval, maar er kunnen zich omstandigheden voordoen, waaronder het in het binnenland met de verkoop niet zo goed gaat, en dan is het heel belangrijk om een gedeelte van de produktie in het buitenland te kunnen afzetten. Doen die omstandigheden zich voor, dan wil elk bedrijf de slapte op de binnenlandse markt opvangen door naar het buitenland te verkopen; en dan hebben de bedrijven die zich daar al eerder mee hebben bezig gehouden een voorsprong.
Laten wij ook bij een goede binnenlandse markt de export maar opbouwen, dat kan een herhaling van de narigheid in 1958 helpen voorkomen. En bij een redelijke winst op verkopen naar het buitenland gaat het met onze winstdeling ook goed.

J. Bult

Op 2 december was het 12½ jaar geleden dat de heer G. Westerdaal voor het eerst zijn dagelijkse tocht Woerden—Culemborg v.v. ging ondernemen. Dit heeft hij al deze jaren volgehouden en hij heeft in die tijd dus al een afstand afgelegd, die minstens gelijk is aan 5 × de omtrek van de aarde.

4e APPÈL-ACTIE

De 1e, 2e en 3e „Appèl"-akties die dank zij het gehele Nederlandse volk met succes gevoerd werden hebben tot gevolg gehad dat in Doorn een Moederhuis met 7 dubbele bungalows en een werkplaats kon worden gebouwd. Voor de instandhouding van dit bungalowdorp èn voor revalidatie van Nederlandse militaire oorlogsslachtoffers wordt thans de 4e Appèl-aktie gevoerd.

Deze vierde Appèl-aktie ving op 1 december aan en zal reeds 27 december worden beëindigd. Aan deze moderne, controleerbare collecte zijn wederom *f* 225.000,— aan prijzen verbonden, waaronder wéér 5 woonhuizen (ter waarde van totaal *f* 25.000,— per stuk), 5 Austin-7 auto's, wollen dekens, TV-ontvangers enzovoort.

Vanuit de Ahoy Hallen te Rotterdam zal notaris mr M. J. Meijer op 27 december de hoofdprijzen bekendmaken, terwijl reeds vóór 31 december op verkoopadressen trekkingslijsten ter inzage zullen zijn.

25-jarige jubilea

De decembermaand staat in het teken van de 25-jarige jubilea. Voor het eerst in de geschiedenis van de N.V. Gispen zijn er zoveel 25-jarige jubilea in zo'n kort tijdsbestek, nl. 7 in een periode van 6 weken.

Al deze jubilarissen behoorden 25 jaar geleden tot de groep personen die na de vestiging van de fabriek in Culemborg konden worden tewerkgesteld.

Op de jubileumdag was in de cantine van fabriek I steeds een klein gezelschap genodigden aanwezig en werd de jubilaris in bijzijn van echtgenote, kinderen en verdere naaste familieleden gehuldigd. Allereerst sprak de heer Van Osselen zijn dank uit voor de door de jubilaris in de afgelopen 25 jaar aan de N.V. bewezen diensten met overhandiging van een oorkonde en een geschenk onder couvert.

Namens het gehele personeel overhandigde vervolgens een lid van de Ondernemingsraad de jubilaris een geschenk, terwijl daarna ook namens collega's en andere medewerkenden één of meerdere cadeautjes werden aangeboden.

Een kopje koffie er tussendoor droeg er toe bij een ongedwongen sfeer tot stand te brengen en vanzelfsprekend kon het niet uitblijven, dat er verschillende meer of minder sterke verhalen uit het verleden op tafel kwamen.

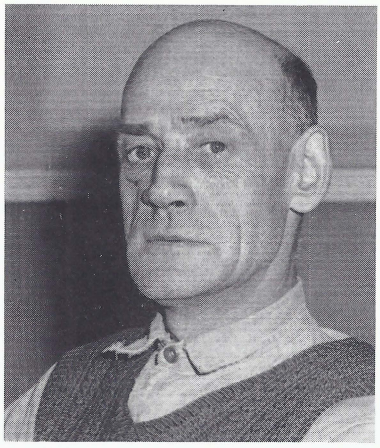

D. J. Wijnen

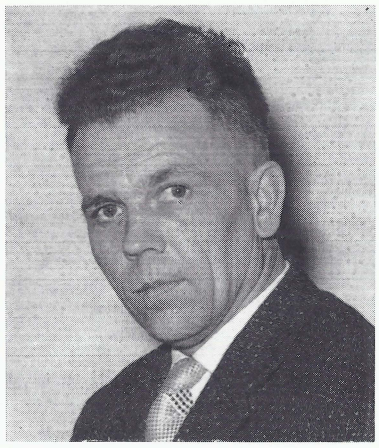

A. D. Ulrich

F. Saltzherr

P. J. Hermans

D. J. Wijnen is de eerste in de rij. Op 6-12-1934 begon hij als bankwerker. Thans is hij reeds jaren werkzaam als elektrisch lasser in fabriek II.

A. D. Ulrich trad op 10-12-1934 in dienst als ll. tekenaar. Naast dit werk heeft hij o.a. ook nog gewerkt in de fabriek en op de bedrijfskantoren. In februari 1958 werd hij benoemd tot chef van de magazijnen van fabriek I en II.

F. Saltzherr begon op 11-12-1934 als bankwerker, waarbij hij zijn eigen gereedschap moest meebrengen. Na de oorlog werd hij gereedschapmaker en op 17-10-1949 werd hij bevorderd tot voorman van de afd. Gereedschapmakerij.

P. J. Hermans kwam op 17-12-1934 de nog kleine Gispengemeenschap als tekenaar versterken. In 1946 werd een aparte afdeling reclame en fotografie gecreëerd en aan hem toevertrouwd. Vele catalogi zijn in de afgelopen 25 jaar door de heer Hermans op voortreffelijke wijze verzorgd.

Alle jubilarissen hebben de redactie verzocht een dankbetuiging in de Fabrieksfluit op te nemen om hun dank te betuigen aan Directie, chefs, collega's en alle overige personeelsleden voor de wijze waarop allen hebben medegewerkt om deze dag tot een onvergetelijke te maken.

BEDRIJFSPENSIOENFONDS VOOR DE METAALINDUSTRIE

Na goedkeuring van de Vakraad heeft het bestuur van het Bedrijfspensioenfonds besloten met ingang van 1 januari 1960 enkele ingrijpende wijzigingen aan te brengen. In de allereerste plaats zal de premiebetaling worden gewijzigd.

Tot nu toe betaalden alle mannelijke deelnemers ongeacht leeftijd of inkomsten een wekelijks premiebedrag van *f* 1,80. Voortaan zal elke week van het bruto-loon 2,2% premie worden ingehouden. Voor de personeelsleden, die per week minder dan *f* 81,50 bruto per week verdienen betekent dit dat ze minder gaan betalen, voor degenen die meer verdienen wordt het premiebedrag hoger.

Door elkaar genomen zullen de inkomsten van het Bedrijfspensioenfonds door deze maatregel gaan stijgen. Hierdoor en doordat er een behoorlijke reserve aanwezig is werd het mogelijk enige verbeteringen in de pensioenuitkering aan te brengen.

Voorzover deze voorstellen ons tot nu toe bekend zijn, geven we ze hierbij door. Om U de mogelijkheid te geven de huidige uitkeringen te vergelijken met de nieuwe, worden ze hieronder naast elkaar vermeld.

Huidige aanspraken

Het jaarlijkse *ouderdomspensioen* bedraagt:

a) *f* 0,20 voor elke week waarover premie is betaald, vóór 31 dec. 1951;
b) *f* 0,25 voor elke week tussen 31 dec. 1951 en 31 dec. 1953;
c) *f* 0,28 voor elke week tussen 31 dec. 1953 en 1 jan. 1957;
d) *f* 0,32 voor elke week na 1 jan. 1957.

Weduwenpensioen:

50% van het ouderdomspensioen.

Wezenrente:

1/5 deel van het weduwenpensioen tot 16-jarige leeftijd.
Volle wezen 2/5 deel.

Nieuwe regeling

Het jaarlijkse *ouderdomspensioen* bedraagt:

a) *f* 0,32 voor elke week, waarover premie is betaald, tot 1 jan. 1960;
b) voor elk jaar (vanaf 1960), dat de deelnemer geheel of gedeeltelijk in de metaalindustrie heeft gewerkt 0,5% van het in dat jaar in de metaalindustrie verdiende inkomen.

Weduwenpensioen:

65% van het ouderdomspensioen.

Aanvullend weduwenpensioen:

Dit aanvullend weduwenpensioen bedraagt *f* 110,— per maand en de weduwe ontvangt dit zolang ze geen uitkering krijgt volgens de Alg. Weduwen- en Wezenwet of de Alg. Ouderdomswet.

Wezenrente:

1/5 deel van het weduwenpensioen tot 18-jarige leeftijd.
Volle wezen 2/5 deel.

Een jongeman, die op z'n 18e jaar in de metaalindustrie gaat werken en daar tot zijn 65e jaar blijft kon volgens de voorwaarden van de oude regeling een pensioen opbouwen van *f* 15,04 per week (47 jaar à *f* 16,64).
Volgens de nieuwe regeling kan hij komen tot *f* 19,— of meer.

Hoeveel meer is niet precies te zeggen omdat dit afhankelijk is van z'n toekomstig jaarinkomen.

In een volgende Fabrieksfluit hopen wij nog wat dieper in te gaan op enkele onderdelen van de nieuwe regeling.

R. B.

Reorganisatie van de productieleiding

Als de nieuwe montagehal aan de Parallelweg (zie „Bouwactiviteiten") gereed is, zullen daar alle nu bestaande montages worden samengevoegd.

Dit heeft uiteraard ook consequenties voor de samenstelling van de leiding in deze en enige andere afdelingen. De Graaf, die momenteel het tariefbureau beheert, zal in deze gloednieuwe montagehal de scepter zwaaien onder het toeziend oog van Weysenfeld. De Graaf krijgt daarbij assistentie van de voormannen van Gasteren, Janssen en Uphof.

Het voormonteren van bureau- en tafelbladen wordt ook in de nieuwe montagehal ondergebracht. Van Leeuwen gaat niet mee, maar neemt dan de leiding op zich van het magazijn voor gerede produkten aan de Parallelweg. Van Zomeren kan zich dan geheel toeleggen op de expeditieproblemen, die door de grotere omzet, maar vooral ook door het bergmeubel e.d., toenemen.

Voorts zijn er nog enige wijzigingen die zijdelings verband houden met het bovenstaande.

Zo wordt de draaierij met van Varik ondergebracht bij Smits, chef gereedschapmakerij. Varik krijgt dan onder Smits de leiding over het machinale gedeelte van de gereedschapmakerij en de draaierij.

Dit laatste is reeds ingegaan.

Tenslotte is van Haaren in opleiding voor de functie voorman van de afdeling plaatwerken.

Petersen heeft met ingang van 20 november j.l. de supervisie over de gehele plaatwerkerij (d.i. ponsen, persen, lassen, puntlassen en plaatwerken).

Rest nog te vermelden dat er nog gezocht wordt naar een nieuwe chef voor het tariefbureau en een chef voor de galvanische afdeling en de slijperij van fabriek II tezamen.

Het zal voor allen die een andere functie gaan vervullen dan hun huidige een hele overgang zijn, doch wij verwachten stellig dat een ieder ook op zijn nieuwe plaats weer zijn uiterste best zal doen om langs een zo efficiënt mogelijke weg te komen tot produkten, de naam „Gispen" waardig.

Ir. J. Meijers

STICHTING

Openbaar Kunstbezit

Inschrijving op unieke cursus weer opengesteld.

Komt U wel eens in een schilderijenmuseum? Dan is ongetwijfeld de wens bij U opgekomen, reproducties te bezitten van een aantal der geëxposeerde kunstwerken. Komt U er nooit? Dan wilt U waarschijnlijk toch wel perfect uitgevoerde kleurenreproducties hebben van de rijke verzameling kunstwerken uit ons museumbezit. Wellicht en zelfs waarschijnlijk zult U daarna de werken, waarvan U reproducties hebt, ook eens in de werkelijkheid willen zien en komt U er zo toe, nu en dan een museum te bezoeken.

De Stichting Openbaar Kunstbezit verstrekt haar abonnees zulke reproducties: veertig prachtige kleurenreproducties per jaar, in vierwekelijkse zendingen van vier tegelijk. Elke maandag in de vooravond, van tien minuten voor zeven tot zeven uur — met alleen een onderbreking in de zomermaanden — wordt via de radio een toelichting door een deskundige uitgesproken.

Die toelichtingen werken verhelderend en zijn zeer bevattelijk; ze brengen het besproken kunstwerk en de schilder die het vervaardigde veel nader tot de luisteraar. Bij de volgende zending reproducties ontvangt men dan ook de inmiddels gedrukte teksten van de voorgaande vier radiopraatjes. Samen met de linnen opbergband met ringsysteem, die in de abonnementsprijs is inbegrepen, vormen reproducties en teksten een rijk-geïllustreerd, voortreffelijk uitgevoerd boek over de beeldende kunst, voornamelijk de schilderkunst, maar voorts ook gewijd aan de beeldhouwkunst, de grafiek- en tekenkunst en enkele belangrijke voortbrengselen der kunstnijverheid. Telkens opnieuw zal men willen bladeren en lezen in deze prachtige collectie. En dat alles kost slechts *f* 9,75 per jaar!

In 1957 is de Stichting Openbaar Kunstbezit, die uiteraard slechts culturele en geen handelsdoeleinden nastreeft, met haar zegenrijk werk begonnen. Zij verwierf de medewerking van alle radio-omroepverenigingen. Het eerste jaar waren er meteen al bijna 80.000 abonnees; in de beide volgende jaren werd een getal van 100.000 dicht genaderd. Het museumbezoek steeg aanmerkelijk als gevolg van deze unieke actie. Het is dus geen wonder, dat dit initiatief in het buitenland navolging vond!

Wilt U in 1960 ook meedoen? Dat kan, want de omroepverenigingen stelden weer zendtijd beschikbaar. Men maakt U deelneming al heel gemakkelijk; al wat U hebt te doen is *f* 9,75 over te schrijven of te storten op postgirorekening Nr. 1665 van Openbaar Kunstbezit te Amsterdam, met vermelding: Cursus 1960. U krijgt dan niet alleen de band en, in gedeelten, de reproducties en de radioteksten toegezonden, maar bovendien..... een gratis doorlopend toegangsbewijs, dat geldig is in vrijwel alle Nederlandse musea!

Men kan ook iemand een abonnement cadeau doen, door op het girobiljet te schrijven: Cadeaubon. Men moet dan naam, adres en woonplaats van de begunstigde opgeven, waarna men een sierlijk uitgevoerde cadeaubon toegestuurd krijgt, met reproductie van een kunstwerk, welke bon men aan de begunstigde kan geven.

In vorige jaren is wel gebleken, hoe buitengewoon deze cursus op prijs wordt gesteld, zowel door de abonnees in de grotere steden, waar musea gevestigd zijn, als door die in afgelegen dorpen, waar museumbezoek altijd een reis betekent. De reproducties doen dikwijls verlangen naar bezichtiging van het afgebeelde werk in het museum zelf, maar ze zijn zo mooi, dat bezichtiging van de platen alleen reeds kunstgenot geeft.

De cursus, die ook in 1960 weer zowel oude als moderne kunstwerken zal omvatten, voornamelijk van Nederlanders, maar ook van enkele buitenlandse meesters, begint op maandagavond 18 januari. Men doet er goed aan, zeer tijdig in te schrijven, want vóór de cursus begint moeten de abonnees de eerste vier reproducties in huis hebben en het drukken vergt uiteraard heel wat tijd, omdat er bijzondere zorg aan wordt besteed. Daarom echter is het gewenst, dat de Stichting zo gauw mogelijk weet, op hoeveel abonnees ze voor 1960 kan rekenen. Vult U Uw girobiljet meteen maar even in — dan weet U zeker, dat U erbij hoort!

Rotterdam. Edgar Degas, Danseresje. Museum Boymans—Van Beuningen.

RODE KRUIS LETTERPUZZEL

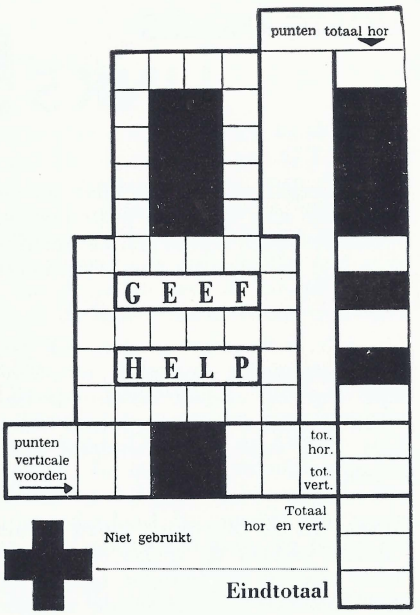

Dit moet U doen:

In nevenstaand diagram moet U 8 woorden invullen, t.w.: 4 woorden horizontaal en 4 verticaal. U kunt elk Nederlands woord gebruiken (zie de aanwijzingen hieronder), maar U mag alleen de letters gebruiken, die hieronder zijn gegeven:

a — a — a — c — c — d — d — d — e —e — e — e
e — e — h — h — i — i — l — l — l — n — n — n
n — o — o — o — p — p — r — r — r — r — s — s
t — t — t — t — u — w — w — x — ij — ij — z —.

Streep direct de letters door die U hebt gebruikt, opdat U er zeker van bent, dat U een letter niet meer keren gebruikt dan hij staat afgedrukt. Natuurlijk mag U geen letters invullen, die niet gegeven zijn.

Letterwaarden:

a = 5	**l = 4**	**t = 2**
c = 9	**n = 1**	**u = 9**
d = 7	**o = 3**	**w = 8**
e = 2	**p = 5**	**x = 10**
h = 6	**r = 3**	**ij = 7**
i = 5	**s = 1**	**z = 6**

Bij het samenstellen moet U er wel om denken, dat de letters, die voorkomen in de vakjes waar een horizontaal en een vertikaal woord elkaar kruisen, dubbel tellen.

VOORBEELD: HAP hap = 6 + 10 + 5 = 21
L al = 10 + 4 = 14

(invullen in blokletters a.u.b.)

Naam: .....

Adres: .....

Woonplaats: .....

Wanneer U de woorden hebt ingevuld, dan bepaalt U van ieder woord het aantal punten en vult deze op de daarvoor aangegeven plaatsen in. Op deze manier krijgt U het totaal aantal punten van de horizontale en vertikale woorden. Wanneer U van de gegeven letters er één of meer niet gebruikt hebt, dan vult U deze in onder de woorden: „niet gebruikt". U telt de punten van deze letters op en vult ze in het vakje achter de woorden „niet gebruikt" in. Deze punten moet U van het totaal aantal punten horizontale en vertikale woorden aftrekken en op deze manier krijgt u het eindtotaal.

Aanwijzingen:

Vul de open vakjes in (volgens voorlaatste en/of nieuwe spelling)

- ✶ met Nederlandse woorden (ook verbuigingen en vervoegingen en ingeburgerde woorden van vreemde oorsprong mogen worden gebruikt);
- ✶ geen aardrijkskundige namen; geen eigennamen;
- ✶ geen afkortingen; geen herhalingen; geen tussenwerpsels.

Prijzen: TOTAAL *f* 5.000,—

Het prijzenbedrag ad *f* 5.000,— wordt verdeeld in twee delen, t.w. een bedrag van *f* 3.500,— en een bedrag van *f* 1.500,—.

De prijswinnaars worden verdeeld in twee groepen:

A. Groep 1:
Dit zijn de deelnemers, die naast het gewone posttarief *f* 1,— aan extra postzegels hebben bijgeplakt. De deelnemer met het hoogste aantal punten in deze groep ontvangt het bedrag van *f* 3.500,—. Zijn er meer deelnemers met een gelijk aantal hoogste punten, dan wordt dit bedrag gelijkelijk verdeeld.

B. Groep 2:
Deze bestaat uit de deelnemers, die naast het gewone posttarief, *f* 0,50 extra aan postzegels hebben bijgeplakt. De deelnemer met het hoogste aantal punten in deze groep ontvangt het bedrag van *f* 1.500,—. Zijn er in deze groep meer deelnemers met dit puntentotaal, dan wordt het bedrag van *f* 1.500,— gelijkelijk verdeeld.

VOORWAARDEN:

1. De oplossing op een briefkaart plakken of overtekenen.
2. Duidelijk aan de adreszijde van de briefkaart, in blokletters, Uw naam en adres vermelden.
3. Op de adreszijde, naast het gewone posttarief (8 cent): *f* 1,— extra postzegels plakken, wanneer U deelneemt in groep A;
   f 0,50 extra postzegels plakken, wanneer U deelneemt in groep B;
   Inzenders in groep B, die een lijst met uitslagen wensen, moeten *f* 0,15 extra postzegels plakken.
4. Vul duidelijk het diagram in en vermeld zonder doorhalingen Uw punten.
5. Adresseer aan „HET RODE KRUIS",
   PRINSESSEGRACHT 27, DEN HAAG.
6. Uw inzending moet uiterlijk 15 januari 1960 voor 12 uur in ons bezit zijn.
7. De namen van de prijswinnaars, door een onafhankelijke jury aangewezen, worden opgegeven:
   a) aan de bladen, waarin de puzzel is geplaatst;
   b) aan de inzenders in groep A;
   c) aan die inzenders in groep B, die *f* 0,15 extra postzegels hebben bijgeplakt.
   De prijswinnaars krijgen persoonlijk bericht.
8. **Over deze prijsvraag kan geen correspondentie worden gevoerd.**

VOETGANGERS **LINKS!**

Vele voetgangers menen, dat zij er het beste aan doen op buitenwegen rechts te lopen. Dat is een gevaarlijke dwaling, die al velen het leven heeft gekost.

De A.N.W.B. wijst er dan ook op, dat voetgangers *wettelijk verplicht* zijn, om op wegen buiten de bebouwde kom *LINKS* te lopen, wanneer een voet- of rijwielpad ontbreekt.

Vooral nu de duisternis vroeg invalt zal het verkeer de rechts op de rijbaan lopende voetganger niet of te laat opmerken! Wanneer de wandelaar *links* loopt, ziet hij zelf het verkeer aankomen en hij kan tijdig uitwijken in de berm. Grenst er een rijwielpad aan de snelverkeersweg, dan moet de voetganger de kant van het rijwielpad kiezen, die het verst van de verkeersweg afligt.

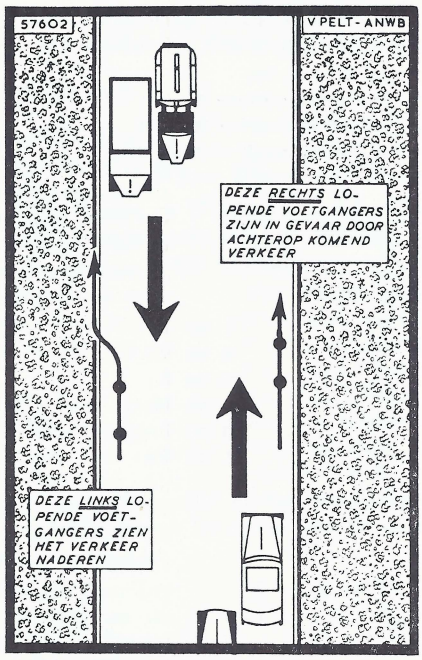

ORANJE KALENDER PRO JUVENTUTE

In het vorige nummer van De Fabrieksfluit plaatsten wij een foto van H.K.H. Prinses Beatrix, met een aanbeveling voor de Oranjekalender 1960 van Pro Juventute, waarin deze en andere exclusieve foto's van het Koninklijk Gezin zijn opgenomen.

Tot nu toe is nog geen enkele bestelling binnengekomen. Dit is spijtig, niet alleen voor het mooie werk, dat uit de opbrengst van deze kalender mede bekostigd wordt, maar ook voor Uzelf.

Wij raden U aan, om in ieder geval het proefexemplaar even te bekijken op de afdeling Personeelszaken. U kunt daar meteen bestellen of desgewenst door storting van *f* 2,85 op postgiro 51.74.00 ten name van de Kalenderactie Pro Juventute te Amsterdam.

BOUWACTIVITEITEN

Op 13 november j.l. had de aanbesteding plaats van een nieuwe fabriekshal aan de Parallelweg.

In deze nieuwe ruimte van 1100 m² zullen alle montage afdelingen bij elkaar worden gebracht. Dit zijn dus de montage plaatmeubelen, montage buismeubelen, stoffeerderij en montage woningmeubelen.

Oorspronkelijk lag het in de bedoeling om eerst de uitbreiding en verbetering van het complex aan de Triosingel ter hand te nemen. Doch als gevolg van de grote vraag naar fabrieksruimte is later besloten om toch eerst de nieuwe montagehal aan de Parallelweg te bouwen.
Bij de aanbesteding kwam als laagste inschrijver de firma Derksen uit de bus (geen onbekende in ons bedrijf); terwijl de staalconstructie uitgevoerd zal worden door de Vries Robbé.

Derksen is inmiddels al begonnen, en, ijs en weder dienende, hopen we voorjaar 1960 het gebouw in gebruik te nemen.
Inmiddels hebben de besprekingen over nieuwbouw en verbouwing aan de Triosingel met het architectenbureau Op ten Noort & Bleijdenstein voortgang.

Ir. J. Meijers

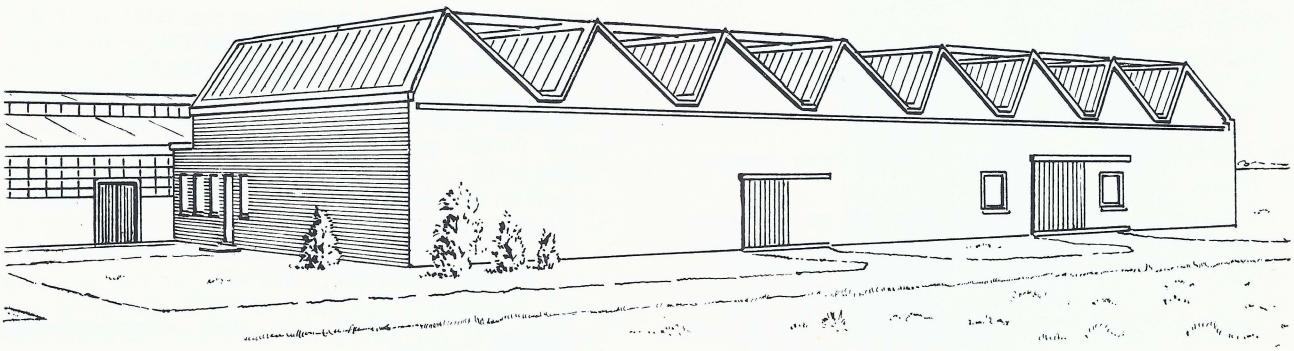

VAN SPORT EN SPEL

Tafeltennis, de sport voor iedereen?

Het is nu alweer een jaar of 7 geleden dat het boek: „Tafeltennis, de sport voor iedereen" het levenslicht aanschouwde.
Co Hoogendoorn en Henk van 't Hull, destijds beiden lid van de Utrechtse tafeltennisver. Barna waren de geestelijke vaders van deze uitgave.
Voor zover ik weet is dit een van de weinige boeken van onze sport en het zal dan wel „in een behoefte hebben voorzien", zoals dit heet. Het werd uitgegeven in een tijd, dat tafeltennis een opgang maakte, zoals het nimmer kende. Het was de tijd, dat men in Utrecht als leuze van het jaar had: „Op naar de 1500 leden!" Ondanks het feit, dat tafeltennis de sport voor iedereen was, heeft men die 1500 leden nooit gehaald, integendeel het ledenaantal is gedaald tot onder de 1000.
Men heeft hiervoor allerlei oorzaken gezocht. Men was het met elkaar eens dat het medium Televisie de schuld was van de teruggang bij tafeltennis in de afdeling Utrecht. Als dit alzo geweest is, dan lijkt het me voor de hand liggend, dat nu de tijd aankomt dat we weer enorm veel leden zullen terugwinnen. Het is toch immers zo, dat als men b.v. in 1955 voor tafeltennis bedankte om naar de televisie te gaan kijken men in 1959 wel blij zal zijn een of twee avonden te kunnen gaan tafeltennissen om niet behoeven te kijken naar die ondermaatse programma's.
Ik ben eerder van mening, dat er voor de jeugd te veel vertier is. Voor de oorlog werd er niet „gevolleybald" en „gebasketbald".
Dit zijn sporten die na de oorlog de kop opstaken en die beslist tafeltennissers getrokken hebben. Waarom gaat een tafeltennisser b.v. aan volleybal doen? Ongetwijfeld is het een prachtige sport en dat zou een reden kunnen zijn om haar te gaan beoefenen, maar dat is tafeltennis ook. Tafeltennis is echter een individuele sport en dat is volleybal niet. Als je 5 goede vollevballers hebt en één zwakke speler, dan zullen de 5 spelers, die ene zwakke speler er wel door helpen. Bij tafeltennis kan dat niet. Een zwakke speler in het team betekent bij aanvang van elke wedstrijd een 3-0 achterstand.
M.i. gaat men eerder of liever volleyballen dan tafeltennissen omdat die sport beslist gemakkelijker is. De tafeltennissers uit Nederland hebben zich in feite nooit met die uit het buitenland kunnen meten. Wij wonnen wel eens van België, Luxemburg en Denemarken maar tegen de grote tafeltennis-landen konden we niet op. Volleybal komt net kijken en doet meteen, internationaal gezien, mee. Tafeltennis is een sport, waarbij je een enorme reactie-snelheid en een juist maatgevoel moet hebben. Dit spel is zo snel dat *iedere seconde* iets te denken geeft. Het is bovendien een sport, waar alle spieren aan te pas komen, en die als training voor praktisch alle andere sporten wordt aanbevolen.
Ik ben van mening, dat we er niet rouwig om moeten zijn, dat we leden verloren. Tafeltennis zal nooit een „Volkssport" worden omdat het een bijzondere instelling vraagt van haar beoefenaren. Daarom ben ik het niet eens met Hoogendoorn en Van 't Hull dat tafeltennis de sport voor iedereen zou zijn.

In Culemborg gaat het met tafeltennis nog steeds crescendo. Als we bij Gispen b.v. nog meer leden zouden hebben zou de kantine van Gispen-Durion te klein zijn. De spelers van de gefuseerde verenigingen G.T.T.C. en RIBO hebben elkaar gevonden. In nog geen 6 maanden tijd is er één nieuwe, bijzonder sterke vereniging gegroeid. Persoonlijk heb ik in de afdeling Utrecht al heel wat jaartjes meegelopen. Ik heb echter nog nimmer meegemaakt, dat de leden van de hoogste teams ook kwamen kijken als de lagere teams competitie-wedstrijden moesten spelen.
Bij Gispen gebeurt dit.
Bij de wedstrijd Olympia I—Gispen I waren er meer Gispenleden dan Olympianen onder de toeschouwers! Toen enkele weken geleden Gispen I en Gispen II in Utrecht moesten spelen, en met 2 overwinningen om 23.30 uur in Culemborg terugkwamen stond daar mevrouw Toonen, ja inderdaad de moeder van secretaris Guus, aan het Culemborgse station om te vragen hoe de uitslagen waren.
Dat gebeurt bij Gispen! Ik kan misschien wel zeggen: „dat gebeurt alleen maar bij *Gispen*".
De prestaties van alle Gispen-teams zijn dan ook evenredig aan het enthousiasme dat wordt opgebracht.
Gispen I, dat tot nu toe de eerste klasse aanvoert, gaat hoge ogen gooien naar het kampioenschap en via promotiewedstrijden naar een plaats in de landelijke overgangsklasse.
Gispen II zal ook wel promoveren naar de 1e klasse, indien ze steeds volledig kunnen uitkomen, terwijl Gispen III met 3 andere teams op de 3e plaats staat, zodat ook zij kans maken te promoveren omdat dit jaar de bovenste 4 tweede klasse teams overgaan.
Gispen IV en V spelen in dezelfde afdeling en behaalden resp. 6 en 7 punten uit 7 wedstrijden. Ze nemen toch nog de 6e en 5e plaats in op de ranglijst.
Gispen VI, ons damesteam, speelde 5 maal maar kwam nog niet tot winst. Zij beginnen pas en zoals ik al zei: tafeltennis is een moeilijke sport!
Als de voortekenen ons niet bedriegen is Gispen volgend jaar met 1 overgangsklasse — één 1e klasse — één 2e klasse — twee 3e klasse en één 4e klasse team een van de sterkste verenigingen in de afd. Utrecht.

Henk Bleijenberg

Dankbetuigingen

Hierbij onze hartelijke dank voor de vele blijken van belangstelling bij ons huwelijk.

W. van Arkel
B. van Arkel-van Zanten

De hieronder genoemde families hebben de redaktie verzocht een dankbetuiging in de Fabrieksfluit op te nemen om hun dank tot uiting te brengen voor de belangstelling en geschenken die zij van direktie en personeel mochten ontvangen bij de geboorte van een zoon of dochter.

Fam. J. J. M. Mallens
„ A. Ulrich
„ J. G. Veldhoven
„ J. Kievit
„ O. Verkerk

Spaarkas

9e Periode 1959 (19-10-'59 t/m 21-11-'59)	
Saldo per 17-10-'59	*f* 31.189,74
Stortingen	„ 4.163,46
	f 35.353,20
Opnamen	„ 2.892,72
Saldo per 21-11-'59	*f* 32.460,48

Inhoud van de 13de jaargang

Blz.

BIBLIOTHEEK 8, 26, 31, 47, 68, 81

CURSUSSEN EN OPLEIDINGEN 7, 18, 47, 67, 75

DIVERSEN

De zeearmen gaan dicht 8, 18
Als volontair bij N.V. Gispen 16
Gaan wij naar de maan 22
Een stuw met een waterturbine in de Lek 24
Nederland — vakantieland 26
De eerste in Culemborg gevonden kievitseieren 27
Dagtocht Gispendames 28, 46
Vrije tijdsbesteding 34, 48, 66
Kinderkamp 1959 36, 46, 66
Uitstapje jongeren 46
Holland ze zeggen 52
Bouwplannen 52
Wandelen 62
.... een vriendelijk mens geeft ze beide! 65
De nieuwe afkantpers 67
Ons bezoek aan de stuw te Hagestein 68
Industrie-rally 80
Vakbeurs voor meubelen en woningtextiel 85
Oranjekalender van Pro Juventute 86, 100
Het jubileum 86
Sinterklaas-avond 93
De 4de Appèl-aktie 95
Rode Kruis Letterpuzzel 98
Openbaar Kunstbezit 99
Bouwactiviteiten 100

IDEEËN 11, 15, 27, 33, 49, 59, 73, 87, 94

MEDEDELINGEN UIT HET BEDRIJF
6, 14, 23, 31, 48, 53, 64, 65, 72, 73, 81, 97

ONDERNEMINGSRAAD
2, 5, 16, 35, 43, 54, 63, 74, 82, 90

OVERZICHT FONDSEN 19, 20, 40, 60

PERIODE RESULTATEN
7, 23, 30, 42, 53, 64, 75, 81, 91

PERSONEEL

Jubileum G. van Asch 6
„ P. Zuurmond 7
„ Th. van Alfen 7
Benoeming Mr. G. W. Kernkamp tot onder-directeur 14
Introduktie J. Bult 14
Jubileum J. Overbeek 15
„ J. Uitman 15
„ R. M. A. de Haan 16
„ L. van Gasteren 17
„ mej. S. Smits 17
„ Mr. G. W. Kernkamp 32
„ M. Blom 32
„ C. M. van Leeuwen 32
„ Th. de Kroon 32
„ J. Dekker 32
„ W. v. d. Dungen 32
„ Ch. Hazebroek 32
„ E. v. d. Heiden 32
Afscheid H. C. Zaaijer 40
Jubileum A. B. Wammes 49
„ A. van Iterson 49
„ M. Eegdeman 49
Afscheid C. W. Spronk 59
Jubileum T. E. Meirink 63
„ A. Vink 63
„ C. Verkerk 64
„ P. J. H. Ramakers 67
„ H. G. van Overbeek 75
„ S. Blokland 82
„ H. G. van Warenburg 82
„ J. A. Hopman 82
Benoeming N. M. Copier tot voorman in afd. magazijn I 84
Jubileum G. Westerdaal 95
„ D. J. Wijnen 96
„ A. D. Ulrich 96
„ F. Saltzherr 96
„ P. J. Hermans 96

SOCIALE RUBRIEK

Ziekmelding 11
Doorlichting 14
Het ziekengeld 33
Iets over de algemene weduwen- en wezenwet 69
Vitamine-C verstrekking 69, 84
Wijziging kinderbijslag 84
Waarschuwing voor verplicht verzekerden 85
Bedrijfspensioenfonds Metaalindustrie 97

SPORT EN CLUBS

G.T.T.C. 10, 20, 28, 38, 50, 77
Fotoclub 10, 20, 37, 38, 50, 70, 76, 88
Sportweek 1959 38, 44, 45, 55, 56, 57, 70
G.T.C. 39, 50, 76
G.Z.C. 39
Zwemtocht Beusichem—Culemborg 58
Volleybal 77
Tafeltennis, de sport voor iedereen? 101

TARIEVEN 27, 34, 42, 53, 63, 75, 85, 94

VEILIGHEID

Fabrieksbrandweer 34
Gevaren toen .... gevaren nu 36
Dertien gloeilampjes per halve minuut 39
Snel — sneller — snelst 78
Als ge iets snel wilt doen dat's goed, mits ge het niet onveilig doet 85
Een ongeluk zit in een klein glaasje 92
Voetgangers: links! 100

WINSTDELINGSSTELSEL 30, 62, 72, 84, 95

Druk A. T. Verschoor & Zoon te Culemborg.